

საქართველო

ფასი | ღარი

გამოცემა

info@geworld.net

რაზე შეთანხმდნენ ვლადიმერ პუტინი და ჰილარი კლინტონი?

ჰილარი კლინტონის მოსკოვში გამგზავრების წინ გავლენიანმა ამერიკულმა სადაზვერვო-ანალიტიკურმა ცენტრმა (Stratfor) გამოაქვეყნა მოხსენება, რომელშიც ნათქვამია:

«**ოთხი ქვეყანა, როგორც, რუსეთის აზრით, მისი სრული გავლენის ქვეშ უნდა მოექცას, ბელორუსი, ყაზახეთი, უკრაინა და საქართველო... ყოველ შემთხვევაში, მათ უნდა გააუმჯობესონ, როგორც რუსეთი ყოფილ საჭმლეთა სივრცეს განაგებს**»

2

სექს-შოუ საქართველოს 2 აუფორთაბს

ბოდიში, ისაკ 4 მახეალოვიჩი!

დაკვირვების 6 დამინება

აოკალიფსი გადაიდო, მოვითხოვთ დაპირებულ 13 ნარკუნას!

მსოფლიოს 14 აუგ-ის დაკრულზე შეკვა არ სურს

16 «მელიის ორდენოსნის» 10 ყველაზე დიდი ტყუილი

სად ეჩიქლე 18 და სად... სტაბილიზატორი

ავღანური 19 დოზა

თურქეთი ნატოდან გადის?

სააკაშვილის იზოლაციის მართონს ანაკრას შეუერთდა 6

«**ვერინანია მოსკოვამ**»
ბორჯომის მიტროპოლიტ სერაფიმეს მამის თანაკოლკელი მოაქებინა

11

დაინფება თუ არა გემოქიება? 12

პოლიტპატიმარ-აკადემიკოს ვლადიმერ გახანიას

განხილვა:

- საქართველოს იუსტიციის მინისტრს, აბრე ზარა ადიუნიძეს;
- ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სასამართლოს საქმეთა კალაშის;
- საქართველოს სასაზღვრო-პოლიციის, პოლიციის და იუსტიციის
- დასავლეთის მინისტრს კლავდიუს სოთხაძეს;
- თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სასამართლოს საქმეთა კალაშის;
- პატიმრის უფლებათა დაცვის სასამართლოს დიდი კალაშის
- საქმეზე № 40227/09 საზრუნავითი, სტრასბურგში

«**VINCIT OMNIA VERITAS**»
 «**ჭეშმარიტება ყველაფერზე იმარჯვებს**»

საქს-შოუ საქართველოს აუფოთიას

ტანზე მოტყევილი წითელი კაბითა და სკამზე მრავალმნიშვნელოვნად გადაწოლილი შორენა ბეგაშვილი კამერას უყურებს და ამბობს — „ახლა ჩვენ იმ ხმებზე ვისაუბრებთ, რომლებსაც ადამიანები სექსის დროს გამოსცემენ“.
როდესაც მისი გამოსახულება დაბინდული კადრებით შეიცვალა და კენესისა და ყვირილის ხმა გაისმა, გასაგები გახდა, თუ რატომ გამოიწვია საქართველოში სექსზე მომზადებულმა პირველმა თოქ-შოუმ „ღამე შორენასთან ერთად“ ასეთი დავა ამ კონსერვატიულ ქვეყანაში.

ეს გადაცემა კერძო ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში გადის, იმ „იმედის“, რომელმაც ამ თვეში საერთაშორისო ხმაური გამოიწვია, როცა ეთერში ცრუ „ახალი ამბები“ გადასცა...

„ჩვენ ვცდილობთ, ქართველები სექსში გავანათლოთ“, — უთხრა ბეგაშვილმა AFP-ს ინტერვიუში, რომელიც თბილისის მოდურ კაფეში — „ჩაის სახლში“ ჩაწერეს. „საქართველოში ბევრ ადამიანს მიაჩნია, რომ ისინი სექსზე საკმარის ინფორმაციას ფლობენ, მაგრამ, დამიჯერეთ, ეს ასე არ არის“. მაგრამ ბეგაშვილის ოპონენტები ამ მოსაზრებას არ ეთანხმებიან, ამიტომ პროგრამას რელიგიური ჯგუფების პროტესტი, არხის მიმართ ოფიციალური პრეტენზიები და სასამართლოში ჩივილის მუქარა მოჰყვა.

ეს დაპირისპირება იმ ფართო დებატების ნაწილია, რომლებიც საქართველოში ქვეყნის სოციალური ღირებულებების ირგვლივ იმართება, რადგან ქვეყანა 1991 წელს დაწყებულ ტრანსფორმაციას განაგრძობს, როდესაც მან საბჭოთა კავშირისგან დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. ბოლო წლებში, განსაკუთრებით, 2003 წლის „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ, საქართველო სულ უფრო ყურადღებით აკვირდება აშშ-სა და ევროპას, როგორც მისაბამ პოლიტიკურ და კულტურულ მოდელებს, მაგრამ სექსის მიმართ შედარებით ლიბერალური დასავლური დამოკიდებულება აქ ტრადიციულ ღირებულებებს აწყვეტს, მით უფრო იმ ფონზე, როდესაც გაზრდილია სოციალურად კონსერვატიული ქართული მართლმადიდებელი ეკლესიის გავლენა.

საზოგადოებრივი კვლევები ცხადყოფს, რომ ქართველები სექსთან დაკავშირებით ბევრად უფრო კონსერვატიული არიან, ვიდრე ამერიკელები და ევროპელები. შარშან, ოქტომბერში, კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრის მიერ მომზადებული საერთო ეროვნული მიმოხილვის თანახმად, ქართველების 77% უარყოფითად აფასებს ქორწინებამდე სექსს, ხოლო 90% — ჰომოსექსუალიზმს. ამის საპირისპიროდ, შარშან Gallup-ის მიერ შეერთებულ შტატებში ჩატარებული გამოკითხვებით გაირკვა, რომ სექსი ქორწინებამდე ამერიკელების მხოლოდ 40%-ისთვისაა მიუღებელი; ხოლო 2001 წელს, „ურობარომეტრის“ კვლევის შედეგებით, მთელს ევროპაში 10 ახალგაზრდიდან 9 მიესალმება სექსს ქორწინების გარეშე.

რედაქციისაბან: როგორც ხედავთ, უდიდესი ფრანგული საინფორმაციო სააგენტოს ყურადღებაც კი მიიპყრო „ღამე შორენასთან ერთად.“ თუმცა მათ, უპირველესად, ქართველების კონსერვატიულობა აკვირვებთ. ალბათ, როცა „მასსადამე ევროპელობიდან“ ნამდვილ ევროპელობამდე „ავმაღლებით ღამით შორენასთან ერთად“, საქართველოს მოსახლეობაც „უფრო ცივილიზებული“ გახდება და ყოველი 10 ახალგაზრდიდან ჩვენთანაც 9 მიესალმება სექსს ქორწინების გარეშე. კიდევ კარგი, ჯერჯერობით 90 პროცენტი უარყოფითად აფასებს მამათმავლობას და ამ მხრივ მაინც არ გვაქვს კატასტროფული მდგომარეობა. ალბათ, ამასაც გაითვალისწინებენ ლიბერალური და „ტელევიზი“ ახალ გადაცემას შემოგვთავაზებს „ღამე... ერთად“ (სახელი თქვენ ჩასვით, სულერთია, ვინ იქნება — ბესო თუ კესო!). აი, მაშინ კი მართლა საშველად გვექნება საქმე!

რაზე შეთანხმდნენ ვლადიმერ პუტინი და ჰილარი კლინტონი?

გასულ კვირას ორგზის ბედნიერი ჰილარი კლინტონი რუსეთს სტუმრობდა. ერთგზის ბედნიერი, ალბათ, იმიტომ იყო, რომ ქალიშვილის გათხოვებისთვის ემზადებოდა, ხოლო მეორეგზის — თუნდაც იმიტომ, რომ მისი სახელი „ჰილარი“ „ბედნიერს“ ნიშნავს. მოახერხა თუ არა მან ამ განწყობის შენარჩუნება მოსკოვში ვიზიტის დროს? ცხადია, ყველა განხილული პრობლემის აღწერას ამ წერილის ჩარჩოებში ფიზიკურად ვერ ჩავატევთ, ამიტომ მხოლოდ საქართველოს საკითხით შემოვიფარგლოთ, რომლის შესახებ მსჯელობაც მოსკოვში გამართულ მოლაპარაკებებზე, როგორც ჩანს, სერიოზული და სავსებით კონკრეტული იყო.

დიდი თაგვის პატარა ფსონები

ალბათ, უმჯობესი იქნება, ოფიციალური ინფორმაციით დავიწყოთ და იგი ქრონოლოგიურად დავალაგოთ.

17 მარტს, საგარეო უწყებების ხელმძღვანელთა მოადგილეების, გრიგორი კარასინისა და ფილიპ გორდონის მოსამზადებელ შეხვედრაზე, რუსეთის მხარის ინფორმაციის თანახმად განიხილეს: „სიტუაცია საქართველოს გარშემო, აგრეთვე, რუსეთისა და აშშ-ის ორმხრივი ურთიერთობების პერსპექტივა უკრაინასთან, ბელორუსთან და მოლდოვასთან. ცალკე განხილეს მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტის დარეგულირება ლიერების პრობლემები“.

18 მარტს, ჰილარი კლინტონისა და სერგეი ლავროვის შეხვედრის შემდეგ, გავრცელებულ რელიზში პოსტსაბჭოთა სივრცე მხოლოდ ერთ ფრაზაში ფიგურირებს: „ძაღვა აზრთა სავსობრივი გაცვლა მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტის დარეგულირებაში არსებულ მდგომარეობაზე, ზოგიერთ სხვა საკითხზე,

რომელიც ორმხრივ ინტერესს წარმოადგენს“.

19 მარტს სახელმწიფო მდივანი პრეზიდენტ მედვედევს შეხვდა. მისი ადმინისტრაციის მიერ გავრცელებულ ოფიციალურ ინფორმაციაში პოსტსაბჭოთა სივრცეში არსებული პრობლემები განსახილველ საკითხთა შორის მოხსენიებული არ ყოფილა. თუმცა იმავე დღეს ვლადიმერ პუტინთან შეხვედრის დროს (ეს შეხვედრა თავიდან ვიზიტის პროგრამაში შეტანილი არ იყო) რუსეთის პრემიერის აპარატის უფროსის მოადგილის — კონსტანტინე უშაკოვის განცხადების თანახმად, მხარეები „შეეხნენ საქართველოსა და უკრაინის საკითხებს, რომლებიც აშშ-რუსეთის ორმხრივ ურთიერთობებს ეხება“; ეს საკითხები „დანერვილებით განიხილებოდა“. უშაკოვის თქმით, რუსეთის პოზიციის ჩამოყალიბების დროს პუტინი „ძალიან საინტერესო აზრებს გამოთქვამდა და ხატოვან გამოხატვებებს იყენებდა“, ხოლო სახელმწიფო მდივანი „აღიქვამდა პუტინის არგუ-

მენტებს“ და მას „ინტერესით უსმენდა“.

ამ შეხვედრის სტენოგრამა მიხეილ სააკაშვილისთვის, შესაძლოა, უფრო დიდ ინტერესს წარმოადგენს, ვიდრე საკუთარი გულის კარდიოგრაფია, თუმცა ვარაუდებისა და „ხატოვანი გამოხატვების“ მოდელირების ნაცვლად, სჯობს, პირველს — გორდონის და კარასინის შეხვედრას — დავუბრუნდეთ. განსხვავებული სპეციფიკის მქონე პოსტსაბჭოთა ქვეყნების მოთავსება „ერთ კალათში“ მიაჩნდება იმაზე, რომ მათთან მიმართებაში შეიძლება ურთიერთქმედების ზოგადი პრინციპები, ერთიანი „თამაშის წესები“ შემუშავდეს (თუ უკვე არ შემუშავდა). ეს გავლენის სფეროების დაყოფის ჩვეულებრივი პრაქტიკაა. მზად არის თუ არა აშშ ამ საკითხში დათმობაზე წავიდეს (შეუძლია თუ არა, რომ არ დათმოს)?

კიდევ ერთ ირიბ მინიშნებას იმაზე დაკვირვება გვაძლევს, თუ ვისთან საუბრობდა სახელმწიფო მდივანი ამა თუ იმ პრობლემაზე. შედარებისთვის ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის თემა ავილოთ. მას დეტალურად განიხილავდნენ კლინტონის შეხვედრებზე მედვედევთან და ლავროვთან, თუმცა როდესაც პუტინთან საუბარი ახლო აღმოსავლეთზე დაიწყო (შეხვედრის ეს ნაწილი პრესისთვის ღია იყო), სტუმარმა ბიზნესის საკითხებზე გადასვლა ამჯობინა, რადგან ეს თემა ფორმალურად, რუსეთის პრემიერის კომპეტენციაში არ შედის (ეს ერთგვარი „ჩხვლეტის“ მცდელობაც იყო). იდეაში, იგივე უნდა მომხდარიყო, როდესაც პუტინი საქართველო-უკრაინას გადასწვდა, თუმცა ამ შემთხვევაში, უშაკოვის თქმ-

ით, „ხანგრძლივი და საინტერესო საუბარი, საკითხის დანერვილებით განხილვა გაიმართა“.

ზოგადად, გავლენის სფეროში არსებული ქვეყნების პრობლემატიკა ექცევა სივრცეში საშინაო და საგარეო საქმეებს შორის; კონტროლი მათზე მხოლოდ ფორმალურ ხასიათს არ ატარებს. ამ მხრივ, საგულისხმოა, რომ დეტალური საუბარი „პოსტსაბჭოთაზე“ სწორედ პუტინსა და კლინტონს შორის შედგა.

რუსეთის პრემიერმა ნინა პლანზე ორი ყველაზე რთული თემა — უკრაინა და საქართველო — წამოსწია. ის, რაც ახლახან უკრაინაში მოხდა, ყველამ ერთად ვიხილეთ. ახალი ხელისუფლება ახალ-ახალ ნაბიჯებს მიყოლებით დგამს უკრაინის რუსეთთან დასაახლოებლად. კრემლის გავლენის გაფართოებას შტატების წინააღმდეგობა არ მოჰყოლია. თუ ეს ცვლილებები ეფუძნებოდა ვაშინგტონისა და მოსკოვის კონსენსუსს პოსტსაბჭოთა სივრცის მომავალთან დაკავშირებით, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ შესაბამისი (შინაარსით და არა ფორმით) სამომავლო ცვლილებები მხარეებმა საქართველოსთვისაც დაგეგმოს.

ისინი ყოველთვის ბრუნდებიან

„ოთხი ქვეყანა, რომელიც, რუსეთის აზრით, მისი სრული გავლენის ქვეშ უნდა მოექცეს, ბელორუსი, ყაზახეთი, უკრაინა და საქართველო“, — ეს ციტატა ერთ-ერთი საკვანძო ამერიკული ანალიტიკური ცენტრის „სტრატფორის“ ახალი მოხსენებიდანაა „რუსეთის გავლენის ფართოება“, რომლის

ამოკლავ

კიევი და ბაქო ზავ სიაში

ფინანსების ბოროტად გამოყენების წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო ორგანიზაციამ (FATF) უკრაინა და აზერბაიჯანი ქვეყნების დამატებით „შავ სიაში“ შეიყვანა. იმავე სიაში მოხვდნენ ანტიგუა და ბარბუდა, ბოლივია, საბუქნეთი, ინდონეზია, იემენი, კატარი, კენია, მაროკო, პირმა, ნეპალი, ნიგერია, პარაგვაი, სუდანი, ტაილანდი, ტრინიდადი და ტობაგო, საბერძნეთი, შრი-ლანკა და სირია. „მაღალი რისკის“ სახელმწიფოთა სიას „FATF“ „G20“-ის მოწოდების შედეგად გამოაქვეყნა და მომავალში სია კიდევ გაგრძელდება.

გეჩაინია შინაუკავს ღაეკია

გერმანიის ხელისუფლების მიერ გადასახადების დაფარვის ფაქტების შემცველი მორიგი დისკის შესყიდვის შემდეგ ქვეყნის 1100 მოქალაქის წინააღმდეგ გამოძიება დაიწყო. შვეიცარიის ბანკებში ანგარიშების მქონე ამ ადამიანებმა ბიუჯეტი 1,2 მილიარდი ევროთი აზარალეს. პირველ რიგში, იმ მოქალაქეთა სახლები გაჩხრიკეს, რომლებიც, მიუხედავად სახელმწიფოს მხრიდან მრავალჯერადი მონოდებისა, დანაშაულის აღიარების ჩვენებით სამართალდამცავ ორგანოებში ნებთ არ გამოცხადდნენ.

ლავროვი „გადაპირით“ კაყოფილია

აშშ-ის სახელმწიფო მინისტრის — ჰილარი კლინტონისა და რუსეთის პრეზიდენტის — დიმიტრი მედვედევის შეხვედრის დასრულების შემდეგ რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა განაცხადა, რომ აშშ-სა და რუსეთს შორის ურთიერთობების „გადატვირთვა“ მოხერხდა. მისივე თქმით, ახლა ყველაზე მთავარი პაუზების გარეშე წინსვლა და მოლაპარაკება მუდმივი განხლებია. შეხვედრაზე განხილვის ერთ-ერთი მთავარი თემა სტრატეგიული შედეგითი შეიარაღების შემცირებისთვის ახალი შეთანხმების მომზადება იყო.

საპროსაქონალიზაციო სპეციალისტი

შენსა, ბონდო?

მონმენდილ ცაზე მეხის გავარდნასავით-მეთქი, ვერ ვიტყვი, მაგრამ ჟურნალისტ ბონდო ქურდაძის უკრაინაში გაქცევის ამბავმა ძალიან გამაკვირვა. მეუღლესთან და სამ შვილთან ერთად გაქცეულა და პრეზიდენტ იანუკოვიჩისთვის თავშესაფარი უთხოვია. ყურმოკრულ ამბავს არ გეუბნებით — მისი ხელით დაწერილი ბარათი საკუთარი თვალით ვნახე.

გამოქვეყნება (ნაწილ-ნაწილ) ჰილარი კლინტონის მოსკოვში გამგზავრების წინ დაიწყო. „მოსკოვმა ოთხ ყველაზე მნიშვნელოვანი ქვეყანაში უკვე წაიწია წინ, თუმცა მას სურს, ჩააჩოჩოს დასავლეთი კიდე რამდენიმე ქვეყანაში, ვიდრე ვაშინგტონი ევრაზიაზე ყურადღების კონცენტრირებას კვლავ მოახდენს“.

სად დაიფანტა ხსენებული ყურადღება? მოხსენების ავტორების აზრით, იგი ისლამურ სამყაროზე, ავღანეთსა და ერაყში მიმდინარე ომებზე გადავიდა. სამომავლო აქტიურობის სავარაუდო მიმართულებებსაც თუ გავითვალისწინებთ (ირანი, ჩინეთი), ამ სტეპის ფარგლებში ვაშინგტონი კონფორმისტებისთვის რუსეთთან მისი საზღვრების სიახლოვეს კიდევ დიდხანს ვერ მოიცლის.

მეორე ჯგუფში ბალტიის ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკები, აზერბაიჯანი, თურქმენეთი და უზბეკეთი შედიან. მათ, მოხსენების თანახმად, „სტრატეგიული ადგილმდებარეობა ან ღირებული აქტივები გააჩნიათ... რუსეთი შეეცდება ამ ქვეყნებში გავლენის გაფართოებას მას შემდეგ, რაც პირველი ჯგუფის ქვეყნებში დასახულ მიზნებს მიაღწევს...“ მას შემდეგ, ალბათ, არ ნიშნავს, რომ ამ ფრონტზე არაფერი კეთდება, უბრალოდ, იგი ნაკლებად პრიორიტეტულია.

მესამე ჯგუფს ქვეყნებს, მოხსენების ავტორთა აზრით, რუსეთისთვის ამონაგები უნდა გაეცდეთ) მეტეპრობლემა მოაქვთ: მოლდოვა, ყირგიზეთი, ტაჯიკეთი და სომხეთი. ამ ქვეყნების ნაწილი კონტროლიდან პრიორიტეტში, არც გასულა. მეოთხე ჯგუფი არა ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებს, არამედ ძლიერ რეგიონულ მოთამაშეებს აერთიანებს: გერმანია, თურქეთი, საფრანგეთი და პოლონეთი. „მოსკოვი თვლის, რომ ამ ქვეყნებთან კარგ ურთიერთობებს უნდა მიაღწიოს ან, ყოველ შემთხვევაში, მათ უნდა გააცნობიერონ, რომ რუსეთი ყოფილ საბჭოთა სივრცეს განაგებს“, — წერენ „სტრატეგორის“ ანალიტიკოსები.

თუმცა მთავარი მიზნებმა ამ პუბლიკაციაში არა სივრცის, არამედ დროის ფაქტორზე კეთდება: „რუსეთმა იცის, რომ ვაშინგტონი ცდილობს, დაასრულოს საქმეები ერაყში, ირანსა და ავღანეთში, რათა ხელი სხვა რე-

გიონებისთვის გაითავისუფლოს. რუსეთისთვის ნამზო-ნი ჩართულია“. შემდეგ კი საინტერესო მესიჯი მოდის: „აშშ ფოკუსირებას ევრაზიაზე უკვე მას შემდეგ მოახდენს, რაც რუსეთი თავისი გეგმების განხორციელებაში წარმატებას მიაღწევს“.

ცხადია, ამერიკულ აუდიტორიას პირდაპირ ვერ ეტყვი: „ჩვენ გავყიდეთ გავლენა რამდენიმე ქვეყანაში იმისთვის, რომ სხვა, უფრო მნიშვნელოვანი რამ შევიძინოთ“, გაცხადებთ მაღალფარდოვნად ჟღერს: „ჩვენ ვაცხადებდით, რომ რუსეთს არ აქვს უფლება, გავლენის სფერო ჰქონდეს, ვცდილობდით, დაგზმარებოდით ნორჩ დემოკრატიებს, მაგრამ ვერ შევძელით“. „სტრატეგორის“ პუბლიკაციის მიღმა გარკვეული კუთხით შემზადების ელემენტების დანახვა შეიძლება. გზავნილი რუსული აუდიტორიისთვის კიდევ უფრო მარტივია და სწრაფი აქტიური მოქმედებისთვის თითქმის პირდაპირ მოწოდებას წარმოადგენს.

საუბარი იმაზე, რომ რუსეთის ძალისხმევა შეიძლება წარმატებით მხოლოდ დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში დაგვირგვინდეს, გლობალურ კონტექსტში უნდა განვიხილოთ; ამ შემთხვევაში, გადამწყვეტი მნიშვნელობა, ალბათ, პროცესების სინქრონიზაციას აქვს. ამ ლოგიკით, რუსეთი პოსტსაბჭოთა სივრცეში უნდა იყოს დაკავშირებული, მაშინ, როდესაც შტატებს სხვა ფრონტზე გადაწყვეტი ბრძოლა ექნებათ. აქ იგულისხმება არა იმდენად ამერიკელთა ძალისხმევი აქცია რომელიმე სახელმწიფოს წინააღმდეგ, არამედ ზოგადად გამოსვლა ყოველსომომცველი (არა მარტო ეკონომიკური) კრიზისიდან მსოფლიო ლიდერის (ან ერთ-ერთი ლიდერი) პოზიციის შენარჩუნებით. დიდი გარიგების რეალიზება შესაძლებელი მხოლოდ ამ შემთხვევაში გახდება; შეცდომა ან პროცესების დროში აცდენა ამ შემთხვევაში ფატალურ მარცხს მოასწავებს.

თუ აშშ მომავალში „ოთხი კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ქვეყნისა“ და პოსტსაბჭოთა სივრცისგან ისეთივე დისტანცირებას მოახდენს (თუ უკვე არ მოახდინა), როგორც ადგილი უკრაინაში ჰქონდა, ამას რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში ახალი რეალობის ჩამოყალიბება მოჰყვება. შესაბამისად,

ან ურთიერთობის ახალ პრინციპებზე შეთანხმების მიღწევა მოხერხდება, ან კონფრონტაცია (მაღევე) გაღრმავდება და სავალალო შედეგს გამოიღებს.

მის გაიქცევა გვიდან პირველი?

„რუსეთსა და საქართველოს ძალიან ბევრი საერთო ინტერესი აქვს და, ერთმანეთის სუვერენიტეტის პატივისცემის პირობებში, საქართველოს ხელისუფლებას შეუძლია რუსეთთან კარგი, მეგობრული ურთიერთობა ჩამოაყალიბოს. მთავარია, რუსეთის მხრიდან იყოს შესაბამისი სურვილი, რადგან საქართველოს მხრიდან ამის მზადყოფნა ყოველთვის, ყველა ხელისუფლების დროს იყო, ქართველი ერის ინტერესშია, რომ რუსეთთან კეთილმეზობლური ურთიერთობა გვექონდეს“ (სააგენტო „პირველი“), ოპოზიციონერს ასეთი განცხადების შემდეგ ხელისუფლება დიდი ალბათობით უმაღლეს დონეზე და ხალხის მტრად შერაცხავდა, თუმცა ეს (19 მარტს) სახელმწიფო მინისტრმა (მათ შორის ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებში) გიორგი ბარამიძემ თქვა. ამ პასუხის ტონალობა და შინაარსი ხელისუფლების წარმომადგენელთა მიერ რუსეთზე საუბრის დამკვიდრებულ სტილში აშკარად არ ჯდება.

პირველი თუ არა, მეორე მერცხალია ამავე კონტექსტში, გიგი უგულავას ცნობილი ინტერვიუს თუ განვიხილავთ. ორი ციტატა: „თუ რუსეთი გაიყვანს ჯარებს აფხაზეთიდან და სამხრეთ ოსეთიდან, საქართველო, მაგალითად, უარს იტყვის ნატოში განწევრიანებაზე“, „თუ რუსეთს სურს დიალოგი, იგი ხელისუფლებასთან უნდა დაიწყოს“. მოგვიანებით, უგულავა ირწმუნებოდა, რომ ნატოს ტაბუირებულ თემაზე მსგავსი არაფერი უთქვამს, ხოლო „ნიუსუიკის“ კორესპონდენტი ამტკიცებდა, რომ ნათქვამი ზუსტად დააფიქსირა.

აქ ორი ვარიანტი: ა) მსგავსი რამ მართლა არ უთქვამს; ბ) თქვა და შემდეგ უარყო იმისთვის, რათა ენიშნებინა, რომ იგი და, შესაძლოა, ხელისუფლების სხვა წევრები, მოცემულ მომენტში წნეხის ქვეშ იმყოფებიან, თუმცა მომავალში, გარემოებათა შეცვლის შემთხვევაში, იგი (ისინი?) მზადაა, ნატოში არგანწევრიანების პირობებზე ილაპარაკოს. ამ სტეპის ფარ-

გლებში საუბარი შეიძლება იყოს როგორც ამერიკელთა წნეხის ქვეშ მოქცეულ ხელი-სუფლებზე მთლიანობაში, ისე ჯგუფზე მის შიგნით, რომელსაც სააკაშვილი (ჯერჯერობით) განძრევის შესაძლებლობას არ აძლევს.

საინტერესო შტრიხი: 17 მარტს ცნობილმა რუსმა პოლიტოლოგმა სერგეი მარკედონოვმა საქართველოში მიმდინარე მოვლენების მიმოხილვა გამოაქვეყნა. „დაქსაქსული ოპოზიციის წინააღმდეგ გამოსასვლელად „ქალაქის მამა“ (უგულავა) ემზადება. გამორიცხული არაა მისი პრეტენციოზული „მამობა“ სახელმწიფო კანცელარიაში ვინმეს არ მოეწონოს. — ნერს მარკედონოვი, — რამდენიმე თვეა, განიხილება ჭორები იმის თაობაზე, რომ უგულავასა და საქართველოს პრეზიდენტს შორის შავმა კატამ გაირიბა“.

უცნაური ვითარებაა: რუსეთმა სააკაშვილი „პერსონა ნონ-გრატად“ გამოაცხადა, დიპლომატიური ურთიერთობები განწყვეტილია და ამავე დროს, შეთანხმებების მიღწევა რიგ, არცთუ უმნიშვნელო, საკითხებზე (მაგ., ლარის გახსნა) მაინც ხერხდება, ოპოზიციის ლიდერები რუსეთის პირველ პირებს ხედებიან, ხოლო ხელისუფლების წარმომადგენლები კრემლთან ურთიერთობის ფუნდამენტურ საკითხებზე საკუთარ აზრებს აფიქსირებენ, რომელთაც მათი თანაგუნდელები შეიძლება, როგორც მინიმუმ, დააჭკოს.

უფრო შორს წავიდეთ: უკრაინაში „დამკვირვებელთა დესანტის“ გადასხმას ხელი, შესაძლოა, არა მხოლოდ ამ ქვეყანაში მოქმედმა ძალებმა შეუშალეს. საიდან გაჩნდა სატელეფონო საუბრების ჩანაწერები? რა გარემოებებმა შეაფერხეს „დამკვირვებლების“ გადასროლა? საიდან იღებდა იანუკოვიჩის შტაბი ზედმინვნიტი ზუსტ ინფორმაციას მათი გეგმების შესახებ? ჰქონდა თუ არა დღეობის სააკაშვილის გეგმის საბოტაჟს საქართველოს ხელისუფლებაში მყოფი პირების მხრიდან? გამორიცხული ნაერთმა გავლენიანმა ადამიანმა (ჯგუფმა) ვითარების გადაფასება მოახდინა და ახალ რეალობაში საკუთარი ადგილის, გამოსავლის ძებნა დაიწყო.

ლიბიტარი მონიაკა

დაიხ, ეს ის ბონდოა — „ახალგაზრდა კომუნისტისა“ და მერე „ახალგაზრდა ივერიელის“ თანამშრომელი, პირველი ქართული დამოუკიდებელი გაზეთი „შანსის“ დამფუძნებელი და რედაქტორი; იმ „შანსისა“, ფრონტზეც რომ გამოდიოდა და რუსთაველზეც, პირდაპირ ქუჩაში; გააკვირდებოდა და, „შანსის“ ერთ-ერთი ნომრის რედაქტორი ოდესღაც თვით მომავალი პრეზიდენტი სააკაშვილიც კი იყო.

ახლა „ზენოლა“ ძალიან მოღუფრა და ბონდოც თავისი გადანწყვილების ასახსნელად (სულო ცოდვილი, კინალამ წამომცდა, „გასამართლებლად-მეთქი“) სწორედ ამ ტერმინს იშველიებს. ეჭვიც არ მეპარება, რომ ასეცაა — ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ზენოლის გარდა, აბა, სხვა რა დაეარქვათ პრეზიდენტ სააკაშვილის ფრთიან გამოთქმას, მე ქართულ გაზეთებს არ ვკითხულობ და არც თქვენ გირჩევთ! დემოკრატიზმისკენ გიგანტური ნაბიჯებით მიმავალ ქართულ ხელისუფლებას მშობლიური დამოუკიდებელი მედია ფეხზე რომ ჰკიდია, ესეც სრული ჭმუშარტებაა. 2007 წლის შუა აგვისტოში სააკაშვილი „დემოკრატიზმ“ „შანსის“ რედაქცია, ასზე მეტ სხვა ორგანიზაციასთან ერთად, გამოცემლობა „სამშობლოს“ შენობიდან კინისკვრით რომ გამოყარეს, ამასაც წყალი არ გაუვა — ერთ-ერთი ცინიკური გაგებების თანახმი მეც ვარ. მთელ პატიოსან საქართველოსთან ერთად, ბევრ პროფესიონალ ჟურნალისტს საკუთარი ჭერი და ლუკმაპური რომ ენატრება, ყოველი ხვალისდელი ღლის გათენებას შიშით რომ ელის, შენი სიმაართელ სხვისი ცინიკური სიცრუით რომ ითრგუნება, ამასაც ვერსად ნაუვალოთ...

სულთმობრძე ქართულ ჟურნალისტიკაზე და მის მიმართ ხელისუფლების ანტიადამიანურ, ანტისახელმწიფოებრივ დამოკიდებულებაზე კიდევ ბევრი, ძალიან ბევრი რამის თქმა შემიძლია — უბრალოდ, სხვებთან ერთად ამ ქვაბში ვიხარებ და ყველაფერი საკუთარ თავზე მიწნევია. ცოტა უფრო მეტიც, ვიდრე ეს ჩემს ჩაგრულ მეგობარ ბონდო ქურდაძესა და ზოგიერთ სხვა ჩემს კოლეგას წარმოუდგენია.

მოდის ვკითხვით ჟურნალისტებს: ია ანთაძეს, ირმა ინაშვილს, გიორგი უძილაურს, ალექო ელისაშვილს, ელისო ჩაფიძეს... ვკითხვით „კავკასიის“, „მეგისტროს“, „რეზონანსის“, „საქართველოს რესპუბლიკის“, „ბათუმელების“, „გურია-ნიუსის“, „საქართველო და მსოფლიოს“ თანამშრომლებს... ვკითხვით თანამედროვე ქართული პოეზიის ერთ-ერთ ყველაზე კაშკაშა ვარსკვლავს — ბადრი ცირამუას... გამოვიწვი ქართველ მწერლებს, მეცნიერებს, მხატვრებს, ექიმებს, ინჟინრებს, მასწავლებლებს; შევლმკვდარ დედებს და ერთ დღეში გაჭაღარავებულ მამებს ვკითხვით; ჩვენს მარჩენალ გულეკაცს ვკითხვით — როგორ ბრძანდებით, ჩემო ძვირფასო, ხომ არ გშაობ, ხომ არ გწყურიათ, ჭერში წყალი ხომ არ ჟონავს, სტუმრის მიღებისა ხომ არ გეშინიათ? უსამართლობა სულს ხომ არ გიხუთავთ?..

ვთქვით გულახდობლად — ხელისუფლების მხრიდან იმ ავადსახსენებელ „ზენოლას“ საქართველოს ყველა პატიოსანი მოქალაქე გრძნობს. ბონდო ქურდაძე და მისი ოჯახი ერთ-ერთი მრავალთა შორის.

არც ახლა და არც წარსულში საქართველოდან საექვო რეპუტაციის პოლიტიკოსთა, ბიზნესმენთა და სხვათა იძულებით თუ საკუთარი ინიციატივით წასულთა გამო რაიმე განსაკუთრებული გრძნობა არ გამჩნია. ირაკლი ოქრუაშვილისნაირი პოლიტიკოსებსა და მათ მეგობარ ბიზნესმენებს ვგულისხმობ. გულწრფელად თანაუგრძნობ იმ ადამიანებს, ვინც იძულებულია, ცხრა მთას იქით ლუკმაპურის საშოვნელად გადაიხვეწოს. გმირობას ვერაფერს დაავალე, ვერც — სამშობლოსთვის თავდადებას. ხვალ რომ „ტელევიდეი“ ან „რეალ-ტივი“ სრული შემადგენლობით ავსტრალიაში გადაბარდდეს, არა მგონია, ამ ამბავმა ძალიან დამამწუხროს; ერთადერთი მიზეზის გამო — მათგან სიკეთეს ქვეყანა აღარ უნდა ელოდოს.

მაგრამ, წარმოიდგინეთ, ერთ დღეს საქართველოდან წასვლა ყველა „ზენოლილმა“ ჟურნალისტმა რომ გადაწყვიტოს, მაშინ საქართველოს, როგორც სახელმწიფოს, არსებობა ხომ ყოველგვარ აზრს დაკარგავს. ამიტომ მწყდება გული ბონდო ქურდაძის გადანწყვილების გამო.

პასუხი პასუხი

„საქართველო და მსოფლიოს“ წინა ნომერში გამოქვეყნებულ მასალას „მიშას ქალები იპყრობენ ტელესივრცეს“ (მასში საუბარი იყო ამა თუ იმ „დამსახურების“ გამო ტელევიზიებში მოხვედრილ ქალბატონებზე, რომლებსაც საკუთარი გადაცემებიც კი აქვთ) გამომხაურება გაზეთის ოფიციალურ საიტზეც მოჰყვა. ამ ქალბატონებს მათთან „დაახლოებული პერსონები“ გამოექომაგნენ. გაგაცნობთ რამდენიმე საინტერესო კომენტარს:

„ქ-ნ მაგდა კლდიაშვილს მინდა ვუთხრა — ენას ძვალი რომ არ აქვს, ეს თქვენი ნაწერიდანაც კარგად ჩანს. მოხარული ვიქნები, თუ სამაგალითოდ მომიყვანთ ნანკა კალატოზიშვილის მიერ ხელისუფლების მისამართით ნათქვამ თუნდაც ერთ დიტირამებს. ნანკამ თავისი პოზიცია დააფიქსირა „მავსტროს“ ეთერშიც და შემდგომ უკვე „რუსთავი 2“-ის ეთერშიც. როგორც ჩანს, არ გინახავთ, თორემ უსაფუძვლო კრიტიკით არ დაკავებოდით. რაც შეეხება ნანკა კალატოზიშვილის ალკოჰოლთან და ნარკოტიკებთან დამოკიდებულებას, ქ-ნო მაგდა, ესოდენ გესლიან და უპერსპექტივო კრიტიკა არ გეკადრებათ! საახალწლო სცენაზე რომ იდგა ნანკა და ქანაობდა, იმ სცენაზე სასწაულად ყინვდა და მაგიტომაც ქანაობდა საზაფხულო კაბაში გამოწყობილი მსახიობი... მაგრამ სცენა არ სახსენებელია, როგორც აღმოჩნდა, ზოგს თავში ჰქონია ზამთარი და ტვინი — გაყინული, თორემ ასეთ უაზრო ტყუილს არ იკადრებდა. ის რატომ არ ახსენეთ, ქ-ნო მაგდა, რომ იმ ღონისძიებაზე ნანკას თვალწინ ოპერატორი გაუაღახეს და სწორედ მაგიტომ გაჰყვიროდა „აუტირებულად“ — გვიყვარდეს ერთმანეთი! აჰ, მაჰატივით, მთვრალი იყო, ხო? რაც შეეხება კარიერას: მოხარული ვიქნები, თუ მინც გადალახავთ ეთიკის ბარიერს და დამისახელებთ იმ საკრალურ ადგილს, რომლის წყალობითაც ნანკამ კარიერა გაიკეთა. თქვენ ვინ მოგვითხერის უფლება? ახლა ამაზეც დაიწყეთ „დაგადების“ გამოქვეყნება და დისკუსიების მართვა. რომ არა მისი უხილავი და ფარული ნიჭი, ალბათ, ვერასოდეს მოახერხებდა თვითრეალიზაციას-თქო... მდა... აღარაფერი მაქვს სათქმელი. ჟურნალისტიკის დედასთან მქონია საქმე... — ამას, არ გაგვიკვირდეთ და, კალატოზიშვილის მოგვარე წერს.

ბატონო გიორგი, არ ვიცი, მისი ძმა ხართ, ბიძაშვილი თუ უბრალოდ მოგვარე (ქორიკანა რომ ვიყო, მეცოდინებოდა), მაგრამ გეტყვით, რომ შეგიძლიათ, პირადად მომხეროთ და დაიცვათ ნანკა, მაგრამ ნამდვილად გაგიჭირდებათ იმ ადამიანების გადარწმუნება, რომლებმაც ნანკა საკუთარი თვალით ნახეს ასეთ მდგომარეობაში. ჩემი თუ არ გჯერათ, შეგიძლიათ თბილისის მთავარ ფორუმზე წაიკითხოთ, რას წერენ თქვენს მოგვარეზე... დარწმუნებული ვარ, ჩემი ნაწერი დიტირამადა მოგეჩვენებათ...
რაც შეეხება მის შეხვედრას ბაქრატისთან, მოგვიანებით, ნანკა პირადად უხსნიდა საზოგადოებას, რომ ის მოლაპატე არაა და არც ამ ხელისუფლებისთვის გუნდრუკის მკვეველი. რაკი თავს იმართლებ, გამოდის, რომ დააშვე რაღაც... სანამ პარლამენტის სპიკერთან შეხვედრაზე გაიქცეოდა, მანამდე ეფიქრა, რომ ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკა ასეთი — კულტურის სფეროს ყველა ის წარმომადგენელი, ვინც ოპოზიციასთან გამოჩნდება, ან თუნდაც რუსეთში ჩავა, სამშობლოს მოღალატეები ხდებიან... აი, ნინა წკრილაშვილს რომ დაუფასდა ხელისუფლების მიმართ „გამოჩენილი“ ყურადღება, ესეც, სავარაუდოდ, კარგად გეცოდინებათ. ასე რომ...

ეკა კვესიტაძის დაცვას შეეცადა ვინმე ნინო, რომელიც გვარწმუნებს, რომ მისი ქმარი არაფერ შუაშია, თავად ძალიან ნიჭიერი ჟურნალისტიკოსი. კი, ნამდვილად არის! — ისტერიკისა და აგრესიის გამოვლენას მხოლოდ ოპოზიციის წარმომადგენლების მიმართ, მართლაც, ძალიან „დიდი ნიჭი“ უნდა.
აი, რას გვწერს ნინო:

„სხვათაშორის, ეკა კვესიტაძე ძალიან დიდი ხნის წინათ უძღვებოდა უკვე ერთ ტელეგადაცემას „რუსთავი 2“-ზე, მაშინ, როცა შოთა უტილაშვილი გაზეთ „24 საათის“ ჟურნალისტი გახლდათ და ჯერ კიდევ შეყვარებულები იყვნენ. ძალიან არაობიექტურად მიმართა კვესიტაძის ჟურნალისტიკური ნიჭის არდაფასება და სტატიის დანარჩენ პერსონაჟებთან მისი გაიგივება. რაც შეეხება შორენა ბეგაშვილს, მეექვსეა მისი გარეგნობის მქონე ქალბატონს რაიმე სხვა დამსახურებაც სჭირდებოდა იმ ტიპის გადაცემის წასაყვანად, რასაც უძღვება...“

ქალბატონო ნინო, ნანუკა კორჭლიანს ახალი ამბების კეთება, გეთანხმებით, უკეთესად გამოხდოდა, მაგრამ ამპლუაშეცვლილ ნამყვანს, რომელიც საკუთარ გადაცემაში მასურებელს მიმართავს — რა პირები დაგილიათ, ტაში დაუკარითო, როგორ ფიქრობთ, ნორმალურ ქვეყანაში გააჩერებდნენ ტელევიზიაში?
და კიდევ, ახლა გამახსენდა. ალბათ, თქვენ ყურადღება არ მიგიქცევიათ, საკუთარი მარჯული რომ „უფინანსებს“ გადაცემას... ეს გადაცემა განსაკუთრებით რეიტინგული ხომ არ გაცნობიათ, „აირზენა“ რომ აფინანსებს? თქვენი აზრით, რატომ არ აფინანსებს „აირზენა“ თუნდაც დავით აჟუბარდიას მეუღლის გადაცემას „კავკასიაზე“? იქნებ, დაფიქრდეთ ამაზეც!..

ამაგდა კლდიაშვილი

ბოდიში, ისაკ მახვარაძე!

„მახვარაძის მარნეული „ვარდების რევოლუციამდე“. ბევრი რამ სასიკეთოდ შეიცვალა. გასაკეთებელი ჯერ კიდევ ბევრია და გპირდებით, რომ საქართველოს ხელისუფლება თქვენი კეთილდღეობისათვის ძალას არც სამომავლოდ დაზოგავს. ჩემო დებო და ძმებო, თქვენ ხართ ჩვენი სისხლი და ხორცი. დღეიდან, საქართველოს მთავრობის გადამწყვეტილებით, ნოვრუზ-ბაირამის დღესასწაული საქართველოს ეროვნულ დღესასწაულად გამოცხადდება და აღინიშნება ყოველთვის ისე, როგორც სხვა დღესასწაულები“.

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი, მარნეული, 21 მარტი, 2010 წელი.

მეც მახვარაძის მარნეული — „ვარდების რევოლუციამდე“ — და ცოტა უფრო ადრინდელიც: 80-იანი წლების მიწურულიდან აქ ბევრი რამ დაიწერა და განადგურდა — ქარხნები, ფაბრიკები, კერძო და სახელმწიფო ფერმერული მეურნეობები. მკვეთრად დაეცა ცხოვრების დონე. ვერ მოხერხდა ადგილობრივი აზერბაიჯანულენოვანი მოსახლეობის დანარჩენ საქართველოსთან სრულფასოვანი ინტეგრირება. ისიც მახვარაძის, რომ მარნეულის, გარდაბნის, ბოლნისის, დანარჩენ არაქართველენოვან მოსახლეობას საქართველოს ყველა ხელისუფლება საკუთარი მიზნებისთვის იყენებდა და იყენებს, ანუ ხელისუფლებას აქაური „დები და ძმები“ მხოლოდ არჩევნების მოახლოებისას ახსენდება.

პრეზიდენტისგან იმის ხაზგასმა, რომ მარნეულები არიან „ჩვენი სისხლი და ხორცი“, არაკორექტული და ევროპული ღირებულებების მიმდევარ ცივილიზებული ადამიანს არ ეკადრება, უბრალოდ, სირცხვილია. მარნეული ეთნიკური აზერბაიჯანელები კონსტიტუციურად არიან საქართველოს სრულფასოვანი მოქალაქეები და ისინი უნდა სარგებლობდნენ ყველა იმ სიკეთით, რითაც სარგებლობენ საქართველოს სხვა მოქალაქეები, მაგალითად, ოზურგეთელები ან ავლაბრელები. ამავე დროს, მათ ქვეყნის, სახელმწიფოს წინაშე უნდა ეკისრებოდეთ ზუსტად ის პასუხისმგებლობა, რაც ეკისრება საქართველოს დანარჩენ მოქალაქეებს. ერთი ან

მეორე მიმართულებით რაიმე გამონაკლისების დაშვება არის დანაშაული და შეურაცხყოფელი საქართველოს მოქალაქეებისთვის.

ეს ისე, ინფორმაციისთვის, პრეზიდენტმა სხვა დროს მარნეულის პუბლიკასთან შეხვედრისას სიტყვები სწორად რომ შეარჩიოს.

ახლა, რაც შეეხება მომდევნო წინადადებას — „დღეიდან, საქართველოს მთავრობის გადამწყვეტილებით, ნოვრუზ-ბაირამის დღესასწაული საქართველოს ეროვნულ დღესასწაულად გამოცხადდება და აღინიშნება ყოველთვის ისე, როგორც სხვა დღესასწაულები“.

ჯერ ერთი, მაინტერესებს, როდის გადამწყვეტა საქართველოს მთავრობამ ნოვრუზობის ეროვნულ დღესასწაულად გამოცხადება ან გადამწყვეტა თუ არა, საერთოდ. თუ ასეთი გადამწყვეტილება მართლაც არის, საქართველოს იქნება შესაბამისი ოქმის ნახვა — რა არგუმენტები მოიხვედრის წევრებმა სააკაშვილის ამ იდეის მსასწრნებლად ან დასაწინებლად. თუ ოქმი არ არსებობს, მაშინ რატომ ცრუობს ბატონო პრეზიდენტი?

ახლა ეს ვიკითხოთ, რას ნიშნავს „ეროვნული დღესასწაული“? ბატონი პრეზიდენტი ამ ცნებაში, ალბათ, რელიგიურ დღესასწაულს (აღდგომა, შობა, მარიამობა, ნათლისღება, სვეტიცხოვლობა, სულიწმიდის მოყვანა, გიორგობა, ამაღლება, ელიაობა, ლომისობა, თელეთობა...) არ გულისხმობს. იმედია, — არც დარგობრივს (არმიის დღე, ტანკისტის

დღე, ფეიქრის დღე, მასწავლებლის დღე, ჟურნალისტის დღე, მეტალურგის დღე...) და არც საერთაშორისოს (მშრომელთა სოლიდარობის დღე, ქალთა დღე, ბავშვთა დაცვის დღე, შიდსის წინააღმდეგ ბრძოლის დღე...). ბევრი რომ არ გავაგრძელო, ეროვნულ დღესასწაულად შეიძლება მივიჩნიოთ 26 მაისი — საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე. ცოტა გაუგებარია, მაგრამ მაინც „ეროვნულია“ ხელოვნური სამი მარტი — დედის დღე და კიდევ უფრო ხელოვნური — 9 აპრილი, საქართველოს დამოუკიდებლობის მეორედ გამოცხადების დღე.

თავის მხრივ, ნოვრუზი (ნაერუზი) არის ახალი წლის დღესასწაული, ირანული კალენდრის მიხედვით და ემთხვევა გაზაფხულის ბუნიობას, ანუ 21-დან 22 მარტის ღამეს. ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ, ბატონი სააკაშვილის ქართველი და არასაქართველო დები და ძმები, ამინერიდან ახალი წლის დადგომის ნელნადმი სამჯერ ვიზიზივით: 31 დეკემბრის ღამეს, 13 იანვრის ღამეს და გაზაფხულის ბუნიობის კვირაში. კარგია, ვიზიზივით, ოღონდ, ზოგი რამ გვექნება გასარკვევი — ამ გაგონია მარხვაში უნდა ვჭამოთ თუ არა, მაგალითად, ხორცი (ჩვენი მუსლიმი დები და ძმები ჭამენ!). თუ უნდა ვჭამოთ, მაშინ ზუგდიდსა და ზესტაფონში გამართულ ნოვრუზობაზე დასაშვები იქნება თუ არა სუფრაზე საბატიო სტუმრისთვის (გუმბერნატორი, მიტროპოლიტი, ყადი, რაბინი, ტერტერა...) მამაპაპური ღორის მწვადის მირთმევა; თუ მეხსიერება არ მალატობს, ისლამი კატეგორიულად კრძალავს ამ „უწმინდური“ ცხოველის ხორცის ჭამას. არის კიდევ ერთი საჭირობოროტ პრობლემა — ალკოჰოლიანი სასმელი. ისლამი კატეგორიულად კრძალავს ღვინის სმას, ქრისტიანობა და ქართული ადათი კი მოითხოვს ღვინის ზომიერად მიღებას... მოკლედ, თუ საპურმარლო ასორტი-მენტის (მენიუს) საკითხი არ

გადაიჭრა, ნოვრუზობას (და არა „ნოვრუზ-ბაირამის დღესასწაულს“) საქართველოს ეროვნულ დღესასწაულად გამოცხადება არ უნერია.

ბევრი რომ არ გავაგრძელო, ნოვრუზობა (ბოდის ვიხდი საქართველოს პარლამენტის ყოფილ წევრთან გარდაბნის რაიონიდან, ისაკ მახვარაძე ნოვრუზობთან) საქართველოს ეროვნულ დღესასწაულად ვერ გამოდგება. ეტყობა, არ დაეკითხა, თორემ ამას ბატონი მიხეილს დედამისი, მაღალი კლასის აღმოსავლეთმცოდნე-თურქოლოგი, ქალბატონი გიული ალასანია ჩემზე უკეთ აუხსნიდა. ამიტომ ეროვნული მასშტაბით სადღესასწაულოდ ისეთი რამ უნდა გამოვქვნიოთ (არ გვაქვს საქმე საზემოდ, თუ რა!), რაც საერთო იქნება მარნეული აზერბაიჯანელებისთვისაც, ახალქალაქელი სომხებისთვისაც, კულაშელი ებრაელებისთვისაც, ლოტიკელი ქართველებისთვისაც და არისტოტელეს შთამომავალი სოლოლაკელი გურამ შამანიძისთვისაც. მაგალითად, დავანესოთ კარტოფილის დღე — საერთო ეროვნული დღესასწაული. ამ კეთილმობილი მცენარის ბოლქვებს საქართველოშიც და დანარჩენ მსოფლიოშიც დიდი სიამოვნებით მიირთმევენ, არ არის საავადღებო ალკოჰოლიანი სასმელის შერჩევა და, რაც მთავარია, შეგვიძლია სტუმრების მოწვევა კარტოფილის სამშობლოდან — ამერიკიდან. წარმოიდგინეთ, პირველი ასეთი სტუმარი მეგობარი ამერიკიდან — საქართველოს ეროვნული გმირი, სენატორი მაკეინი თვრამეტწლიანი, ოხმივარადენილი კარტოფილის ხინკლით ხელში!

ბოდის ვიხდი, მაგრამ გულბრწყინობა არ ალამაზებს ადამიანს. სულაც არ მიხარია, როცა ჩემი ქვეყნის პრეზიდენტს შინაც და გარეთაც, პირშიც და პირსუკანაც მწარედ დასცინიან.

P.S. გულწრფელად მაინტერესებს, სად გაქრა პრეზიდენტის მრჩეველთა საბჭო; ან, იქნებ, ისევე არსებობს, მაგრამ ბატონი სააკაშვილი აღარაფერს ეკითხება? ცოდოა, ბიჭი, ცოდო! მერე რა, რომ პრეზიდენტი, გულშემატკივარი ბებო მაგასაც ხომ ჰყავს!

ამოკლავ

თავდასვა გეგმარა

სექტემბერში ბუნდესვერის მიერ ორი ავღანური ბენზინი ზიდისთვის ავიადარტყმის მიყენების შემდეგ გერმანიის თავდაცვის სამინისტროში შეიქმნა სპეციალური სამუშაო ჯგუფი, რომელსაც „ჯგუფი 85“ ეწოდა და ინცინდენტის გამოძიების პროცესზე ზემოქმედებით ნეგატიური შედეგების მინიმალიზება, პოზიტიური სურათის დახატვა და ბუნდესვერის კრიტიკისაგან დაცვა დაეკავლა. ჯგუფი მინიმუმ ხუთი ჩინოვნიკისგან შედგებოდა და მათ ყოფილი სახელმწიფო მდივანი პეტერ ვიხერტი ხელმძღვანელობდა.

კათოლიკები წელიგაბის წინააღმდეგ

გერმანიაში ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების თანახმად, მოსახლეობის 87% ცელებათის — რელიგიური მოსაზრებებით დაუქონრელობის აღქმის წინააღმდეგია. გამოკითხვა ჩატარდა გერმანიის კათოლიკურ და ელიტურ სასწავლებლებში მოსწავლეების მიმართ სექსუალური ძალადობის მრავალრიცხოვან ფაქტებთან დაკავშირებული სკანდალის ფონზე. გამოკითხულთა 88% თვლის, რომ ბავშვებზე სექსუალური ძალადობა მხოლოდ საექლესიო დანესებულებების დამახასიათებელი მოვლენა არაა.

„თალიბანის“ ლიდერებს ბაჰაისარკონი

ახლახან პაკისტანში „თალიბანის“ რამდენიმე ლიდერის დაკავების გამო ავღანეთის ხელისუფლებასა და თალიბებს შორის მშვიდობიანი დარეგულირების თაობაზე მიმდინარე მოლაპარაკებები ჩაიშალა. ავღანეთში გაეროს მისიის ხელმძღვანელის — კაი აიდეს აღიარებით, თალიბებთან მოლაპარაკების პირველი ნაბიჯები 2009 წლის დასაწყისში გადაიდგა, მაგრამ საპრეზიდენტო არჩევნების გამო დიალოგი შეწყდა. მოგვიანებით პროცესი განახლდა და, ვიდრე პაკისტანში თალიბების ლიდერებს დაერეოდნენ, ყველაფერი კარგად მიდოდა.

გორჯოვი, თქვენი ღაღას...!

გასულ კვირას საქართველოშიც და დანარჩენ მსოფლიოშიც საგულისხმო ბევრი რამ მოხდა, მაგრამ 13 მარტის სახელისუფლო ავანტურის გამოძახილი ისე დიდი იყო, ბევრი მნიშვნელოვანი მოვლენა გააფერმკრთალა.

როგორც მოსალოდნელი იყო, სააკაშვილის მარეგულირებელმა კომისიამ მთელი მსოფლიოს ამფორიკე-ბელი სააკაშვილისევე „ტელევიზიები“ „სასტიკად დასაჯა“ — მსმენელებისა და მაყურებლების წინაშე ბოდიშის მოხდა დააჯავა „იმედ-მაც“ უდრტივნივლად მიიღო სასჯელი და მსოფლიო ჟურნალისტიკის ამომავალმა ვარსკვლავმა გიორგი არველაძემ პატიოსნად მოიხადა იგი. არავითარი სინანული, არავითარი დანაშაულის აღიარება, არავითარი დამორცხვება საკუთარი ხალხის წინაშე, სტერილურად სინდისგარეცხილი არველაძის „ბოდიში“ თანამემამულეებისადმი დაახლოებით ასე ჟღერდა — კარგად ვერ გიხმარეთ, თქვენი ღაღაც!..

თუ ამბიციებს გვერდზე გადავდებთ და საკუთარ თავს ცოტა კრიტიკულად შევხედავთ, არველაძისგან (რომელიც ხელისუფლებას განასახიერებს!) ჩვენ, მისმა ცხვირით დამყოლმა თანამემამულეებმა ასეთი ტიპის „ბოდიში“ დიანაც დავიხსახურეთ. იმავდასახენებელი „მოდელირებული ქრონიკის“ დამთავრებისთანავე ტელეკომპანიას რომ მივდგომოდით და უმძიმესი შეურაცხყოფისთვის, უპასუხისმგებლობისთვის, ცილისწამებისა და სიცრუისთვის, განათლებული მსოფლიოს თვალში ქართველი ხალხის სახელის გატეხვისთვის პასუხი კატეგორიულად მოგვეთხოვა, ბოდიში ბოდიშს დამესგავსებოდა. პროტესტი მაშინ რომ გამოგვეთქვა, როცა არველაძესა და უამრავ მისნაირ უვიც ავანტურისტს მალალ სახელმწიფო თანამდებობებზე ნიშნავდნენ, საქმე ბოდიშობამდე საერთოდ არ მივიღოდა. მოკლედ, იმის თქმა მინდა, რომ, რაც მარტის სუსხიან დღეებში ჩვენმა ხელისუფლებამ დაგვართა, ჩვენ, არველაძის თანამემამულეებმა, ალაღად დავიმსახურეთ. ეს ჩვენ ვანოვეთ ძუძუ და საკუთარ უბეში რუდუნებით გამოვზარდეთ მორიელი, რომელიც ახლა დაგვესვლით გვემუქება.

დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, თუ საკუთარ თავში საკუთარი უფლებებისთვის მემომარი არ გავაღვიძებთ, მორიელი თავისას იზამს.

რაც გინდათ, თქვით და, სააკაშვილის ხელისუფლებას სენატორი მაკეინი და ბრუნება აშკარად სწყალობენ — 13 მარტიდან თითქმის ერთი კვირის განმავლობაში საქართველოში ისეთი სტიქია მივიწვარებდა, კაი ხანია, რომ არ ყოფილა — მთებში ხუთმეტრიანი თოვლი მოვიდა, მდინარეები ადიდდა და კალაპოტებიდან გადმოვიდა, ზვავებმა და მენყერებმა საყოველთაო პანიკა დათესა.

ხელისუფლებამაც ამით ისარგებლა — რა დროს რომელიც ტელეკომპანიის

რაღაც გადაცემა, ქვეყანა გადასარჩენი, ქვეყანა! არველაძეზე მეტად სინდისიერი კობა სუბელიანიც კი „სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციო სამუშაოებს“ ეკვეთა; თანაც ისე დაგვამაღლა, თითქოს ხელისუფლება საქმის საკეთებლად კი არა, მხოლოდ დროის სატარებლად აგვერჩიოს.

გიხაროდნენ, არჩვენები მოდის..

აი, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა კი ადგილობრივი არჩევნების დღედ 30 მაისი უანგაროდ და დაუმაღლებლად დაგვინიშნა. ჯერ ის რად ღირდა, რომ თბილისის მერის არჩევნობაზე დაგვთანხმდა, ახლა წარმოდგინეთ, „აუზში წყალიც კი ჩაგვისხა“ — არჩევნების დღე დანიშნა. თანაც 73 დღით ადრე — ეს „ჩმორი“ „ნულოვანი პერსპექტივის“ მქონე ოპოზიცია კარგად რომ მოემზადოს და არჩევნებში ნულ მთელზე ოდნავ მეტი ხმა რომ მოაგროვოსო. მართლაც, მამობრივი ზრუნვა, მაგრამ რად გინდა? ოპოზიციური პარტიები ერთმანეთში ვერ რიგდებიან (დაილოცოს კომუნისტებისა და ნაციონალების მონოლითური ერთიანობა!).

ახლა მთელი იმედევი ნათელაშვილსა და მის ლიბო-რისტ და-ძმებზეა. მართალია, თვითონ დიდი შალვა არჩევნებში არ მონაწილეობს, მაგრამ ორიოდ დღის წინ პატივცემული ოპოზიციონერები სწორედ მისი ინიციატივით შეიკრიბნენ. რა გადამწყვეტეს, ჯერ არ ვიცი, მაგრამ შეხვედრა რომ ისტორიული იქნებოდა, ექვიც არ მეპარება.

დღეისთვის თბილისის მერობის სულ რაღაც შვიდოდე კანდიდატია ცნობილი. ამ შესანიშნავ შედეგულში ჯერ-ჯერობით არ შედის მოქმედი მერი, ერთ-ერთი კარგი ბიჭი (რა თქმა უნდა, კობა სუბელიანისა და ნუგზარ ნიკლაურის შემდეგ!), თბილისის მოქმედი მერი გიგი უგულავა. იგი საკუთარი კანდიდატურის დასახლებას არ ჩქარობს, არც არის საჭირო — ჩვენი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ამბავი რომ ვიცი, თუ მოინდომებს, ამ ჩვენს კარგ ბიჭს, ისე გაამარჯვებინებს, ოფიციალურად მის კანდიდატურას არც დააყენებს. თანაც გიგის არჩევნებისთვის

არ სცალია — აშენებს ავტომაგისტრალს გმირთა მოედნიდან გურამიშვილის ქუჩამდე და — ახალ ხიდს მტკვარზე (ისტორიული „ვირის ხიდის“ ადგილას), აგებს ასფალტს შარშან ასფალტდაგებულ ქუჩებზე (სხვაგანაც) — მოკლედ, სანამ მერობის ერთ-ერთი კანდიდატი, ყოფილი მერი თამაზ ვაშაძე მუშაობის აუცილებლობაზე (ხატონად) ლაპარაკობს, ხელისუფლების სარეზერვო კანდიდატი, გია ჭანტურია კილოვატი ელექტროენერჯის საფასურის ხუთ თეთრამდე შემცირებაზე ოცნებობს, ხოლო ბატონი შალვა ნათელაშვილი ბოიკოტის საკუთარ თეორიაში ხარვეზების აღმოჩენას ცდილობს, გიგი უგულავა ხელებდაკაპინებულ იმუშაობს.

ჰო, ბატონ შალვაზე გამახსენდა, ისეთი წინათგრძნობა მაქვს, რომ იგი აუცილებლად უნდა გამოჩნდეს თბილისის მერობის კანდიდატთა გაფართოებულ სიაში. არჩევნებამდე ჯერ დრო ბევრია, მთელი 66 დღე!

საბრალო რუსეთი

ოკუპანტ, აგრესორ, საზიზღარ (და არ ვიცი, კიდევ რა ეპითეტი მოვიშველიო!) რუსეთში საპრეზიდენტო არჩევნებამდე 66 დღეზე ბევრად მეტი რჩება, მაგრამ გასულ კვირაში ამ ჩვენს, სახელს არ ვიტყვი, ჩრდილოელ მეზობელს, საპროტესტო მიტინგების მრისხანე ტალღამ გადაუარა. „პროტესტანტები“ პუტინის გადადგომასა და ქვეყანაში დემოკრატიული მმართველობის შემოღებას მოითხოვენ. ეს აქციები ქართულ სახელისუფლო მედიასში დანერგვითა და შესაბამისი კომენტარებით შეუქმნა. ჩვენი პოზიცია დახლოებით ასეთია — მამ, რა ეგონათ, საქართველოს ოკუპაციას რომ გვემავდნენ, კარგი იყო?!

თავი დავანებოთ საქართველოს ხელისუფლებას,

ვისთვისაც კარგია ყველაფერი, რაც ცუდია რუსეთის ხელისუფლებისთვის. ჩვენ, საკუთარი ხელისუფლებისგან რუს ხალხზეც მეტად შეწუხებულმა მოქალაქეებმა, იქნებ, რუსებისგან ბრძოლის წყურვილი ვისწავლოთ. რუსი ხალხი იბრძვის, სასტიკად უსწორდებიან, მაგრამ მაინც იბრძვის. ქართველი ხალხი ვიღაცას თუ რაღაცას ელოდება და ზედიზედ ზედიზედ არარსებულ გამარჯვებებს. ეს „ვიღაც“, ჩვენს ტვივილს რომ უმკურნალებს, შესაძლოა, იყოს ბარაკ ობამა ან ჰილარი კლინტონი, ან, თუნდაც, გარი კასპაროვი (ისე, ნეტავ, რუსეთის ხელისუფლებამ რატომ არ გამოაცხადა რუსეთის მტრად და მოლატედ კასპაროვი, რომელიც საქართველოში ჩამოვიდა და დიდი პატივითაც მიიღეს?). ხოლო ეს „რაღაც“, შესაძლოა, იყოს ლევის წყალობა. აბა, ასიათასობით ადამიანის რუსთაველზე ცხვრის ფარასავით ჩამოიხლება რომ არავფერს მოიტანს, ამაში უკვე დავრწმუნდით.

ჰო, კინალამ დამავიწყდა, გასულ კვირას რუსეთზე კიდევ ერთი შთამბეჭდავი გამარჯვება ვიზიიქეთ — საქართველოს მორაგბეთა ნაკრებმა 20 მარტს თურქეთის ქალაქ ტრაპიზონში რუსეთის ნაკრებს უმასპინძლა და სოლიდური ანგარიშით დაამარცხა 36:0! კარგი მაგალითია — იქნებ ჩვენი პრეზიდენტი ან საკუთარი, ან ნეიტრალურ მოედანზე, თუნდაც უმაყურებლოდ, შეხვედროდა პრეზიდენტ მედვედევს და, ჯანდაბას, დამარცხებულიყო, ოღონდ, რეგანის მატჩის უფლებით.

რაგბისტთა გამარჯვება მართლაც სასიხარულოა, მაგრამ სამწუხაროა, რომ ამ სპორტულ პაექრობას საქართველოში პოლიტიკური სარჩული დაედო. საქართველოს პრეზიდენტმა ჯიბიდან სასწრაფოდ დააძრო ორდენები და სპორტსმენებს გულუხვად ჩამოურიგა. ჩემი მოკრძალებული აზრით, სპორტსმენების, მომღერლების, მეცნიერების პოლიტიკაში ჩათრევა მთლად გონივრული საქციელი არ უნდა იყოს.

ეპილოგი

ორშაბათიდან მივინვარე სტიქია მიყურდა, ქვეყანა გათბა, ბუნებასა და პოლიტიკურ ცხოვრებას გამოცოცხლება დაეტყო. ახლა მთავარია, ბატონმა შალვა ნათელაშვილმა არ დაგვალატოს და თბილისის მერობაზე მაინც არ თქვას უარი.

„მოიბოდიშა“ თიბიურაჲ ქორიკაჲ

საანტორო სვეტი

სიხრუე & ორპირობა

საქართველოს ხელისუფლების ტრიუმფალური სვლა მარშრუტით „წუმპედან წუმპეში“ გრძელდება. სკანდალმა „იმიტირებული ქრონიკის“ გარშემო მთლიანად გადაფარა ტელევიზიასთან დაკავშირებული კიდევ ერთი ისტორია, რომელსაც კვლავ ესოდენ ნაცნობ კითხვამდე მივყავართ: „რა იყო ეს — იდიოტიზმი თუ მარაზმი?“

კლიპს საქართველოს შესახებ, რომელიც BBC-ისა და CNN-ის ეთერში დატრიალდა, ტელეკომპანია „იმედის“ პროდუქციისგან განსხვავებით, მსხვერპლი და პროგრესული კაცობრიობის შემფოთება არ მოჰყოლია. თითქოს ყველაფერი მარტივად: გადაიღო კლიპი, გადაიხადა ფული, მოკალათი სავარძელში და ისიამოვნე, თუ მსგავსი რამეებისგან სიამოვნების მიღება შეგიძლია. მაგრამ არა, სააკაშვილის ხელისუფლებამ, როგორც ჩანს, არც ეს შანსი გაუშვა ხელიდან და მაინც იცრუა იქ, სადაც ამის აუცილებლობა არ არსებობდა.

სვობს სიტყვა Transparency International-ს გადაცემით: „ცოტა ხნის წინათ საქართველოს მთავრობამ საერთაშორისო სარეკლამო კამპანია წამოიწყო. რეკლამაში საქართველო ნახსენებია, როგორც „მსოფლიოში ნომერ პირველი ქვეყანა კორუფციასთან ბრძოლაში მიღწეული პროგრესის კუთხით“. ეს განცხადება „საერთაშორისო გამჭვირვალობაზე“ დაყრდნობით გაკეთდა. „საერთაშორისო გამჭვირვალობას“ არასდროს გაუკეთებია ასეთი განცხადება. რეკლამაში არასწორად იქნა ინტერპრეტირებული „საერთაშორისო გამჭვირვალობის“ „კორუფციის აღქმის რეიტინგის მონაცემები“.

ამის შემდეგ ორგანიზაციის სამდივნომ და ადგილობრივმა წარმომადგენლობამ „უკმაყოფილება გამოთქვეს ამ რეკლამასთან დაკავშირებით და ორივე ტელეარხს სარეკლამო რგოლის შესწორებული ვერსიის გაშვებაზე შეუთანხმდნენ“.

კლიპს თვალის გადავავლე. მართლაც, კადრში დარბაზში თავმოყრილი ახალგაზრდები ხმამაღლა იმეორებენ დიდ ეკრანზე გამოსახულ სიტყვებს, რომ „საქართველო პირველ ადგილზეა მსოფლიოში...“ და ა.შ., ხოლო ნამყვანის ხმა ამ მონაცემების წყაროდ Transparency International-ს ასახელებს. ეკრანთან ერთსულოვანი სკანდირების მსგავსი სცენა ბოლოს ჯორჯ ორუელის „1984“-ის მიხედვით გადაღებულ ფილმში ვნახე. ხოლო სიტყვების წარმოთქმის რიტმი და ტონალობა უფრო ლენინ რიფენშტალის შემოქმედებას მოგვხსენებდა, იმ განსხვავებით, რომ ამჯერად ახალგაზრდებს შავი მუნდირები არ ეცვათ, თუმცა გემოვნებაზე არ დავობენ, შეიძლება ვინმემ ჩათვალოს, რომ შემოქმედებითა ჯგუფმა ფელინის გადაუჯოკრა და პაზოლინის ზედ მაყაყა. ჩვენ ამ შემთხვევაში დამკვეთებზე ვსაუბრობთ.

ამ კლიპის ჩვენებას დასავლეთის ნამყვან არხებზე მიხეილ სააკაშვილი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებდა, მისი აზონსი ჯერ კიდევ იანვარში გააკეთა. იგი ძალიან დიდი ალბათობით ხელისუფლების წარმომადგენლებმა (და უცხოელმა კონსულტანტებმა) ეთერში გაშვებამდე არაერთგზის ნახეს. გასარკვევი მხოლოდ ის დარჩა, განგებ და შეგნებულად დაუშვეს ამ სიცრუის გასვლა BBC-სა და CNN-ზე თუ საქმე ტიტანური მასშტაბის არაკომპეტენტურობასთან გვაქვს; მაღალჩინოსანი მაყურებლები, უბრალოდ, აზრზე არ იყვნენ, რას წარმოადგენდა „კორუფციის აღქმის ინდექსი“ და, აქედან გამომდინარე, კლიპში სიყალბეც ვერ აღმოაჩინეს.

რაც შეეხება კონსულტანტებს, შეიძლება ვცდებოდე, მაგრამ მას შემდეგ, რაც მათ რიგებში (გადაუმონებელი ინფორმაციის თანხმად) ბოლო როტაცია მოხდა, ხელისუფლების პოლიტიკაში, კერძოდ მის საინფორმაციო ასპექტში, ერთი კრახი მეორეს არა მხოლოდ მოსდევს, არამედ ხშირად წინ უსწრებს კიდევ. შესაძლოა, ეს კონსულტანტების ზოგადი სისუსტის ბრალია, თუმცა, ალბათ, არც ივანე სუსანიანის ვარაინტი უნდა გამოვირიცხოთ. პრინციპში, ეს უკვე კონსპიროლოგია, მასზე კი, გემოვნებისა არ იყოს, არ დავობენ.

ცხადია, „იმიტირებულ ქრონიკასთან“ შედარებით ეს მხოლოდ მცირე ეპიზოდია, თუმცა მასზე დაყრდნობით საერთო სურათზე გარკვეული წარმოდგენის მიღება შეგიძლია, როგორც პალიტიკოლოგებს, რომლებიც ერთი ძელის მიხედვით ცდილობენ, დაადგინონ, სად ცხოვრობდა და რამდენს იწონიდა დიწხაყრი და მწვავე შიზოფრენიის რომელი სტადია აწუხებდა.

დიმიტრი მონიაკა

საავტორო სვეტი

დაკვირვების დაინება

მორაგბეთა ტრანზორული წარმატების ფონზე კიდევ უფრო გულსიმომკვლელობის იმის გახსენება, როგორ ვერ გავიტანეთ ლელო 2008 წლის აგვისტოში. არც გავიხსენებდი, პრეზიდენტი სააკაშვილი რომ არ გამოხმაურებოდა ირაკლი აბუსერიძის ნათქვამს — ეს თამაში საქართველოსთვის დაღუპულ ბიჭებს და მათ ოჯახებს მივუძღვენიო.

გამარჯვებული მორაგბეების ავლაბრის რეზიდენციაში მიღებისა და დაჯილდოების დროს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა გულწრფელად თქვა: „გუშინ გიყურებდით და ერთი რამ შევამჩნიე — სპორტის ვერც ერთი სახეობის წარმომადგენელი საქართველოში ისე ვერ მღერის საქართველოს ჰიმნს, როგორც თქვენ. ეს არის გამარჯვების კენსნაფის პირველი რეცეპტი“.

ვაი, შენი სულისა? ჩვენი ხელისუფლების „მრავალი სახეობის“ წარმომადგენლებმა საქართველოს ჰიმნის მღერა რომ არ იცოდნენ, იმიტომ გააჭენეს ხუთდღიანი ომის დროს „ნათელი ხიდისკენ“ და აზერბაიჯანის საზღვარზე ერთმანეთს ზედ იმიტომ ახტებოდნენ?

„გამარჯვების კენსნაფის პირველი რეცეპტი“ რა ყოფილა? სწორია — ჰიმნის მღერა! თუკი ასეთი უებარი ნამალი იცოდით და „პირველი რეცეპტი“ გქონდათ, რად არ ისარგებლეთ? ასეთი რა ქვა გკრთა თქვენმა თავმა, გამოგეყენებინათ, ვინ გაშლიდათ, — გემღერათ კი არა, დაგეგუგუნებინათ იმ ჯარისკაცებმა ერთად, მტერს რომ შეაღწენთ და შეატოვთ.

მათ ეგონათ, რომ 7 აგვისტოს საღამოს, პირდაპირ ეთერში გამოსვლით, მთავარსარდალი ცრუ მანევრს მიმართავდა — ცხინვალში ლელოს დადებას აპირებს, აბა, ეს დროშებითა და ტრიბუნებით გაქმნილი ავტობუსები რისთვის გაუმზადებ? მაგრამ, როგორც ვნახეთ, ცხინვალში კი არა, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა გორში დაამინა მთელი საქართველო თუ არა, მისი ორი უძველესი კუთხე — აფხაზეთი და სამაჩაბლო.

ქვეყანა დაამინა და თვითონაც დამინდა, როგორც პრეზიდენტი და უმაღლესი მთავარსარდალი, მაგრამ მთავრობა ხომ არ ჩამოეშალა? აი, ეს არის მთავარი!

დამფრთხალ მთავარსარდალს გულში ჩარჩენია „ირლანდიისთან ბოლოს არდადებული ლელო“ და მორაგბეებს სასწაულის მოხდენის პირობა ჩამოართვა — „ეს უნდა გავაკეთოთ ახალ ჩემპიონატში ახალ ზელანდიაში“.

სამაგიეროდ, გულიდან ამოირეცხა აფხაზეთი და სამაჩაბლო. პარლამენტში გამოსვლისას, ალბათ, ამიტომაც არ უსაუბრია ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პერსპექტივებზე.

ახალ ზელანდიაში ქართველი მორაგბეები მართლაც გაიტანენ ლელოს, ქვეყანას გამარჯვებები სჭირდება, რადგან დამარცხებულის კომპლექსით ცხოვრება ერის კატასტროფის ტოლფასია.

განსაკუთრებით ახლა სჭირდება, როცა დაკვერცხილ ხელისუფლებას გამარჯვება და დამარცხება მოგება-ნაგებასავით მართლა ძმები ჰგონია, ტყუპი ძმები და ერთმანეთისგან ვერ გაურჩევია.

მორაგბეებს ახალ მოედანსაც აუშენებენ და ახალ ბურთებსაც უყიდიან, მაგრამ რა ეშველება საქართველოს, რომელსაც ბედისწერად ექცა დეფორმირებული ხელისუფლება, როგორც ხშირი დარტყმებით სიგლუვედაკარგული რაგბის ბურთი, რომლითაც კავკასიის მოედანზე თავიანთი ლელოს გატანას ცდილობდნენ უავგუსტესი სააკაშვილის საწვრთნელად მოპატივებული ბუმბები და მაკინები.

მაგრამ, ან წვრთნამ რა უშველა? — 2008 წელს ცხინვალისკენ სირბილით წაღებული გულში ჩახუტებული ქვეყნის გამოთიანების იდეა გორში დაამინეს. თუმცა, ეს უკვე ეთქვი.

აონლო მინარაჟილი

თურქეთი

სააკაშვილის იზოლაციის გაკათონს ანკარას შეუერთდა

თურქეთმა მოულოდნელი სიურპრიზი მოგვიწყო — დაწესდა თურქეთის ტერიტორიაზე ავტომობილების ტრანზიტზე ძალიან მაღალი ტარიფები. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ექსპორტის ძირითადი ნაწილი სწორედ თურქეთიდან შემოდის, ხოლო ჩრდილოეთით ექსპორტი ისედაც ბლოკირებულია, ქართული ეკონომიკა კი პრაქტიკულად მკვდარია, ეს უკვე საქართველოს დახრჩობას ნიშნავს. როგორც ჩანს, თურქეთის ეს არამეგობრული ნაბიჯი სწორედ „იმედის“ 13 მარტის სპეცრეპორტაჟის შედეგია — თურქეთი, დასავლეთის ქვეყნებთან ერთად კიდევ ერთხელ დარწმუნდა, რომ სააკაშვილი რეგიონის არასტაბილურობის „გარანტია“ და მისი სასწრაფოდ მოცილებაა საჭირო. ამისათვის კი მშვიდი ქართველი ხალხი კიდევ ერთხელ უნდა გამოვიდეს ქუჩებში და ამჯერად საქმე ბოლომდე მიიყვანოს!

5 მარტს ამერიკის კონგრესის საგარეო საქმეთა კომიტეტმა ერთი ხმის უპირატესობით დაადგინა, რომ პირველი მსოფლიო ომის დროს, 1915 წელს, ოსმალეთის იმპერიაში ადგილი ჰქონდა სომხების გენოციდს, ანუ მილიონ-ნახევარი სომხის მასობრივ განადგურებას. თურქეთმა იმავე დღეს გაიწვია თურქეთის ევროკავშირში გაწევრიანებას. თურქეთმა იქედანაც მაშინვე გაიწვია თავისი ელჩი და უკვე ლიდ ალაპარაკდნენ, 10 ოქტომბერს შვეიცარიაში ამერიკელების სერიოზული ძალისხმევით ხელმოწერილი ორი ოქმი თურქეთ-სომხეთის „შერჩევას“ შესახებ საფრთხის ქვეშ რომ დგას. საფრანგეთი კიდევ უფრო შორს წავიდა — 2006 წლის 12 ოქტომბერს მათმა ეროვნულმა კრებამ (პარლამენტმა) მიიღო კანონი, რითაც ერთწლიანი ციხე და 45000 ევროს ჯარიმა ემუქრება იმას, ვინც იტყვის, რომ გენოციდს ადგილი არ ჰქონია. გენოციდი კი ფრანგულმა პარლამენტმა ჯერ კიდევ 2001 წელს აღიარა. მოგვსენებთ, საფრანგეთში ძალიან დიდი სომხური დიასპორა ცხოვრობს. თვითონ „გენოციდის“ თემა სხვადასხვა ინტერპრეტაციას იწვევს. იქ რომ სომხების ეთნოწმენდა მოხდა, ამას არც თურქები უარყოფენ; ისინი დავობენ „გაზვიადებულ“ ციფრებზე, თან ხშირად ხელს ქურთებისკენ იშვერენ — ეს მათ გაყარეს სომხები სირიის უდაბნოში! გარდა ამისა, თურქები თავის გასამართლებლად იმასაც ამბობენ, რომ ოსმალეთის იმპერიაში შემოჭრილმა რუსულმა არმიამ შეაგულიანა სომხები, აჯანყებულიყვნენ და ცენტრალურ ანატოლიაში დამოუკიდებელი სომხური სახელმწიფო შექმნათ. თუმცა იმ რაიონებში, სადაც 1915 წლამდე სომხები ცხოვრობდნენ, ახლა ქურთები ცხოვრობენ და ისინიც სეპარატისტულად არიან განწყობილი. 2005 წლის მარტში თურქეთმა სომხებს ისტორიკოსების შერეული კომისიის შექმნა შესთავაზეს, რომელიც თურქულ სამხედრო არქივებს შეისწავლიდა; მაგრამ სომხებმა ეს გამოწვევა არ მიიღეს და მას „მასკარადი“ უწოდეს. ამ დღეებში თურქები კვლავ დაუბრუნდნენ თავიანთი ინიციატივას და ხაზი გაუსვეს, რომ ეს ისტორიკოსების, და არა პოლიტიკოსების, კვლევის საგანი უნდა იყოს. ყოველივე ამან თურქეთში დიდი მღელვარება გამოიწვია. ეს ქვეყანა, უკვე 25 წელია, ცდილობს ევროკავშირში გაწევრიანებას და, შეიძლება ითქვას, მუსლიმანურ ქვეყნებში ყველაზე პროდ-

ნოციდს ადგილი არ ჰქონია. გენოციდი კი ფრანგულმა პარლამენტმა ჯერ კიდევ 2001 წელს აღიარა. მოგვსენებთ, საფრანგეთში ძალიან დიდი სომხური დიასპორა ცხოვრობს. თვითონ „გენოციდის“ თემა სხვადასხვა ინტერპრეტაციას იწვევს. იქ რომ სომხების ეთნოწმენდა მოხდა, ამას არც თურქები უარყოფენ; ისინი დავობენ „გაზვიადებულ“ ციფრებზე, თან ხშირად ხელს ქურთებისკენ იშვერენ — ეს მათ გაყარეს სომხები სირიის უდაბნოში! გარდა ამისა, თურქები თავის გასამართლებლად იმასაც ამბობენ, რომ ოსმალეთის იმპერიაში შემოჭრილმა რუსულმა არმიამ შეაგულიანა სომხები, აჯანყებულიყვნენ და ცენტრალურ ანატოლიაში დამოუკიდებელი სომხური სახელმწიფო შექმნათ. თუმცა იმ რაიონებში, სადაც 1915 წლამდე სომხები ცხოვრობდნენ, ახლა ქურთები ცხოვრობენ და ისინიც სეპარატისტულად არიან განწყობილი. 2005 წლის მარტში თურქეთმა სომხებს ისტორიკოსების შერეული კომისიის შექმნა შესთავაზეს, რომელიც თურქულ სამხედრო არქივებს შეისწავლიდა; მაგრამ სომხებმა ეს გამოწვევა არ მიიღეს და მას „მასკარადი“ უწოდეს. ამ დღეებში თურქები კვლავ დაუბრუნდნენ თავიანთი ინიციატივას და ხაზი გაუსვეს, რომ ეს ისტორიკოსების, და არა პოლიტიკოსების, კვლევის საგანი უნდა იყოს. ყოველივე ამან თურქეთში დიდი მღელვარება გამოიწვია. ეს ქვეყანა, უკვე 25 წელია, ცდილობს ევროკავშირში გაწევრიანებას და, შეიძლება ითქვას, მუსლიმანურ ქვეყნებში ყველაზე პროდ-

სავლურად იყო განწყობილი. მაგრამ, როგორც ჩანს, მათ მოთმინებასაც აქვს საზღვარი. ევროკავშირის წამყვან ქვეყნებს არ სურთ, თავიანთ რიგებში მიიღონ 70 მილიონი მუსლიმანი; პრეზიდენტ სარკოზის ეს არც დაუფარავს. ამ ცოტა ხნის წინათ კი აშშ-ის სტრატეგიულ კვლევათა ცენტრის დირექტორი, ეროვნებით თურქი ზეინო ბარანი „უოლ სტრიტ ჯორნალში“ წერდა ნატოდან თურქეთის შესაძლო გამოსვლაზე. ამერიკა განსაკუთრებით შეაშფოთა თურქეთისა და ირანის დაახლოებამ.

ასევე, საქართველოს აგვისტოს მოვლენების შემდეგ, თურქეთი ძალიან დაუახლოვდა რუსეთს და ჩვენს რეგიონთან დაკავშირებით მათ შორის რაღაც გარიგებაც მოხდა. სულ რამდენიმე კვირის წინ კი თურქეთმა, როგორც ექნა, ხელი მოაწერა სახეცვლილ „ნაბუკოს“ პროექტს, სადაც საქართველო საერთოდ აღარ ფიგურირებს: თურქმენეთიდან გაზი ირანში შევა და იქიდან თურქეთის გავლით ევროპაში გავა. ასევე, საინტერესოა, რომ თურქეთის მონათესავე აზერბაიჯანი ამავე დროს თანდათან ზურგს აქცევს მას და სულ უფრო პრო-მოსკოვური ხდება. თუნდაც ის გაზი, რომელიც „ნაბუკოს“ პროექტით ჩვენი გავლით თურქეთში უნდა გასულიყო, მთლიანად „გაზბოომმა“ შეიძინა.

გავლენიანი ბრიტანული „ფაინანშელ ტაიმსი“ წერს, რომ აგვისტოს ომმა სამხრეთ კავკასიაში ძალთა განდანაწილება მკვეთრად შეცვალა და იქ თურქეთის სახით ახალი მოთამაშე შემოვიდა. თურქეთს მოზეზრდა ევროპის მისდამი

«მოდელირებული» რაგბი

ორი კვირაა, ტელეკრანებიდან, რადიოდან თუ გაზეთებიდან სხვა არაფერი გვესმის, თუ არა სიტყვა „მოდელირებული“, რაც ერთობ პოპულარული და მოდური სიტყვა გახდა. სწორედ ამიტომ გასულ კვირას ტრანზორში გამართულ საქართველო-რუსეთის სარაგბო დაპირისპირებას ჩვენც მოდელირებული რაგბი ვუნოდეთ. ახლავე აგისხნით, რატომაც:

ქართველებისთვის რუსეთთან დაპირისპირებას სპორტულზე მეტად პოლიტიკური ფონი გასდევს. საქართველოს ნაკრები რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატზე უკვე გასული იყო და რუსეთთან მატჩი მხოლოდ და მხოლოდ ქართული „ლირსების“ საქმე იყო (თუ როგორ ემზადებოდნენ ქართველი გულმემატიკურები ამ მატჩისთვის, „საქართველო და მსოფლიო“ №50-ში წერდა).

მოდელირებული ქართველი გულმემატიკურებისა, რომ რუსი გულმემატიკურებისგან „ბრდღვენა“ იქნებოდა, არ გამართლდა, რადგან არც ერთი რუსი ქომავი სტადიონზე არ გამოჩენილა. სამაგიეროდ, სტადიონზე „ჩვეულებრივ მოკვდავ“ ქომაგებზე მეტი, საქართველოს მმართველი გუნდისა და ხელისუფლების მაღალი თანამდებობის პირები იყვნენ. იმ დღეს ქვეყანაში ერთი ტყვია რომ გავარ-

დნილიყო და ქვეყანას (ღმერთმა დაგვიფაროს) ბომბი დასცემოდა, კაციშვილი პატრონი არ იყო. მატჩის შედეგი მოულოდნელი არავისთვის ყოფილა. საქართველოს მორაგბეთა ნაკრებმა მეტოქეს მწვანე მოედანზე დიდი ანგარიშით 36:8 სძლია. ბოლო 15 წლის განმავლობაში რუსეთმა ერთხელაც ვერ მოახერხა საქართველოს მორაგბეთა ნაკრების დამარცხება, სამა-

გიეროდ ამ დროში ტერიტორიები დაგვაკარგინა... ალბათ, მკითხველიც დამეთანხმება, თუ ვიტყვი, რომ მორაგბეთა გამარჯვებას, სჯობს, ქვეყანამ არ დაუთმოს რუსეთს არც ერთი გოჯი მინა; რაგბში ნაგებას კი ქართველები როგორმე ავიტანდით. მინდა, საქართველო რუსეთთან განქორწინდეს, ამიტომ კარგი ადვოკატი მჭირდება! მავდა კლდიაშვილი

მსურს, გაგზავნათ თქვენი მოსაზრებები? დაგზავნეთ: 38-41-97, ან მოგზავნეთ: info@geworld.net

საქართველო

გაშინებულა

„შენა, ბიჯო, შაშინებული ხო არა ხარ?!“ —
კახეთში იციან ასეთი მიმართვა, რაც პირდაპირი მნიშვნელობითაა შეიძლება იქნას გაგებულნი, ანუ, როდესაც მიმართვის ადრესატის ცხოველური შიში იგულისხმება რაიმეს მიმართ და მეორე, გაცილებით „მიძიმე“ შემთხვევა, როდესაც შიში ადამიანის ქვეცნობიერში იბუდებს, რაც მის ფსიქიკაში სერიოზულ რყევებს, მისგან მოგვრილ ფობიებს იწვევს. ასეთებზე ამბობენ, შექანებულიაო.

ის, რაც 13 მარტის საღამოს „იმედმა“ ე. წ. მოდელირებულ ქრონიკის სახით შემოგვთავაზა, უზნობასთან ერთად იმის ნათელი დადასტურებაც იყო, რომ ხელისუფლება შაშინებულ-შექანებულია!

დიახ, სწორედაც რომ ხელისუფლება, რადგანაც არ მეგულება ნორმალური ადამიანი, რომელსაც ოდნავი ცქვი ეპარება იმაში, რომ ის, რაც ვიხილეთ, მხოლოდ „იმედის“ დირექტორის — გიორგი არველაძის „შემოქმედება“ იყო და არა ხელისუფლების უმაღლეს დონეზე დაგეგმილი საინფორმაციო ტერორისტული აქტი, რამაც მაყურებელთა აბოლუტური უმრავლესობა, მიუხედავად იმისა, ვინ მიხვდა და ვინ არა რეალობას, დაზაფრა და შოკში ჩააგდო.

ავისტოს ომის შემდეგ განსაკუთრებით ომის შემდეგ, ნაცების პროპაგანდა იმისათვის იღვწის, რომ რუსეთისა და რუსების სიძულვილის საფუძველზე ქართველების გაერთიანება, ხელისუფლების ირგვლივ და მის დასაცავად კონსოლიდაცია მოხდეს, რაც ფუჭი მცდელობაა, რადგან ვისიმე ან რისიმე სიძულვილი არ შეიძლება იყოს ვინმეს ან რამის სიყვარულის საფუძველი.

ავისტოს ომის შემდეგ სისხლ და ცრემლადენილ საქართველოს მოყვარულ შვილებში პირველ ხანებში ბუნებრივად გაჩნდა რუსეთის, რუსების მიმართ სიძულვილი, ხშირ შემთხვევაში — ზიზღიც, მაგრამ ამან ავტომატურად არ გამოიწვია სიყვარული და ტრფობა ხელისუფლებისა და პირადად მიშა სააკაშვილის მიმართ, რომლებმაც ომის დროს, პულმდობლობის, სიმბრლის, პატარკაცობის არაერთი მაგალითი აჩვენეს საზოგადოებას. უფრო მეტიც — ზემოთ ხსენებული სიძულვილიც და ზიზღიც ნელ-ნელა გაქრა, ემოციები დაცხრა, ხალხმა აზროვნების უნარი დაიბრუნა და მთელი ავარესია ამ ყველაფერში მთავარი დამნაშავეს — ხელისუფლებისკენ მიმართა.

ამას ისიც დაემატა, რომ ქართველმა ხალხმა დაინახა მთავარი — დასავლეთი გულგრილი აღმოჩნდა სასიკვდილო საფრთხის წინაშე მდგარი საქართველოს მიმართ და ერთი ერთზე შეატოვა გამხეცველ რუსულ სამხედრო მანქანას. ერთადერთი რითაც „დაგვეხმარნენ“ ხმამაღალი განცხადებები იყო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შესახებ და ბათუმში (ფოთში შესვლაც ვერ გაბედეს) აშშ-ის სამხედრო კრეისერის შემოყვანით, რომელიც პამპერსებთან და სასმელი წყლით იყო

დატვირთული. რეალურად კი, ნიკოლა სარკოზიმ ისეთი კაპიტულაციური მოაზრება ხელი სააკაშვილს, რომლის შედეგებზეც ახლაც ვიშვით და მომავალში მეტად მოვიშვით.

ქართველი ხალხი „ნატო, ნატოს“ ბლავილის უაზრობას მიხვდა, იმასაც, რომ ჩვენ ობოლი, უნათესაო ერი ვართ, ვისი გულისთვისაც თავს არავინ აიტყვივებს, რისი მავალითაც არაერთი ყოფილა ჩვენს ისტორიაში და ამიტომ დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავის დროზე უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

ზურაბ ნოლაიდელისა თუ ნინო ბურჯანაძის მოსკოვურმა ვიოაჟებმა ერის ქვემოცივლას მატერიალიზაციას შეუწყო ხელი და ეს, მიუხედავად იმისა, რომ, როგორც ერთის, ისე მეორის მიმართ და იმათ მიმართაც, ვინც, საჯაროდ, მომავალში აპირებს ნოლაიდელი-ბურჯანაძის ფორეკტივში ჩადგომას, ბევრი კითხვის ნიშანი გაჩნდა მათი პოლიტიკური წარსულის გამო. მიუხედავად ამისა, კრიტიკული (და ეს ძალიან რბილად არის ნათქვამი) ვითარებებიდან გამოსავლის ძიებაში ერის კოლექტიურმა (თუ ასე თქმა შეიძლება) გონმა ისევ რუსეთისკენ მიაპყრო ლამის სასოწარკვეთილი მზერა. იმის გარდა, რომ „შეჩვეული ჭირის“ ანდაზა მუშაობს, ერის ისტორიულმა მეხსიერებამაც იწყონელ-ნელა გამოღვიძება, რაც იმაში მდგომარეობს, რომ...

ერთ სახელმწიფოში ორსა-უკუნოვანი თანაცხოვრების დროს ავიც იყო და კარგია, მაგრამ ეს ავ-კარგი თუ აინონა, უსათუოდ კარგი გადასწონის, თუ, რა თქმა უნდა, „ნაცების“ ურპატრიოტული ლოზუნგებითა და მიშას კარის მასხარა ისტორიკოს სვიმონ მასხარაშვილის „ანალიზის“ გარდა, სხვა ისტორიკოსების: სიმონ ჯანაშიას, კორნელი კეკელიძის, ივანე ჯავახიშვილისა და სხვა მრავალთა შესახებაც გსმენია. აღარაფერს ვამბობ დიდ ილია ჭავჭავაძეზე, ვინც მასხარა სიმონასაგან განსხვავებით, ყოველგვარი მიკიბ-მოკიბვის გარეშე, დადებითად შეაფასა თავის დროზე საქართველოს რუსეთთან შეერთება.

ბოლოს და ბოლოს, რას ნიშნავს ნატოში შესვლა თუ არ შესვლა? ევროკავშირსა თუ სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში ყოფნა-არ ყოფნა? არ შეიძლება ასეთი რამეები იყოს თვითმიზანი. თვით ერის სრული დამოუკიდებლობაც კი მხოლოდ საშუალებაა ხალხის უკეთესი ცხოვრებისა და

განვითარებისათვის. დავით აღმაშენებლისა თუ გიორგი ბრწყინვალის დროინდელი დამოუკიდებლობა დღეის ამას იქით რომ სრული უტოპიაა, ამაზე მხოლოდ სულელი თუ იდავებს. დამოუკიდებლობა იქნება თუ დამოკიდებულება, მისი ავ-კარგი იმით განისაზღვრება, რამდენად არის დაცული, პირველ რიგში, ერის უფლებები და არა ე. წ. ადამიანის უფლებები, რა ნიშნითაც ათასი გარყვნილების კულტივირება ხდება საზოგადოებაში.

საქართველო, მთელი თავისი ისტორიის მანძილზე (აღმაშენებელ-ბრწყინვალეს პერიოდს გამოკლებით) მუდამ ვიდაცაზე იყო დამოკიდებული, რის გამოც, რაც დღეს არის საქართველო, ერთი იმდენი ტერიტორია დაკარგული

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

დასავლეთის, აშშ-ის მიმართ თავისი დროის უდიდესი სიმპათიები აპატიანი, უფრო მეტიც, ხშირ შემთხვევაში, აგრესიაში გადაიზარდა და ერის ქვეცნობიერში პრორუსულმა განწყობამ იმატა.

კრეპლვა უკან დაიხია!

ლაშის ასე მონათლეს ნაცების პროპაგანდისტებმა საქართველოს ბორჯღალოსნების რიგითი გამარჯვება. დიახ, რიგითი, რადგანაც რუსებს, როცა გვინდა და სადაც გვინდა, იქ ვუგებთ რაგბში, რაც სხვებთან ერთად მეც მახარებს, მაგრამ ასეთი ყივილი-ხივილი, ასეთი მობილხეობა?

რისთვის? ლელო დაუდეთ რუსებს ტრაპიზონში, სადაც ათასობით ქართველი მიაკლენეს სტადიონზე, სადაც პირველი ლედი თინეიჯერ გოგოსავით ხტოდა, სადაც პარლამენტის თავმჯდომარე და, ჰოი, საკვირველებავ, კარგახნის „მონატრებული“ კახა ლომიაიც დავლანდე. ამ უკანასკნელის დანახვამ უფრო შემაფოთა, რადგან, არა მგონია, ამერიკიდან სპეციალურად რაგბის სანახავად ჩამოსულიყო; არც — ის, რომ კანცელარის მიღების გამოსაცვალვლად იხმეს საქართველოში, არამედ რაღაც ფარსავი მგონია ჩვენს თავს ახლო მომავალში მოსალოდნელი.

თუმცა კახაია სანტექნიკოსი იქით იყოს და, ისევ რაგბს დაუბრუნდეთ — ისეთი ზეითი და ტომეფანდურა გავმართეთ, რომ აფხაზეთ-ცხინვალის დაბრუნებასაც კი დაამშვენებდა.

და ეს იმ ფონზე, როცა რუსებს დიდი მნიშვნელობა არ მიუნიჭებიათ ამ მატჩისათვის იქმდეც კი, რომ ლეგიონერებისთვისაც არ უხშიათ. აღარაფერს ვამბობ იმაზე, რომ არც ერთი ხელისუფალი, დაბალი ჩინისაც კი, არ ჩასულა ტრაპიზონში. ჩვენ კი უმაღლესი ხელისუფლება მიგავლინეთ ქრისტიან-დემოკრატების

P.S. წერილი დასაბეჭდად მზად იყო, როდესაც ცნობილი გახდა, მთელი სტადიონის არა, მაგრამ მორაგბეთა ლირსების ორდენებით დაჯილდოების შესახებ. რომ იტყვიან, ღმერთმა შეარგოთ ორდენებიცა და ფულადი პრემიებიც, მაგრამ მიშა რის მიშა იქნებოდა, რომ რამე არ „მოეხია“? თურმე, ნუ იტყვით და, ქართველები ერთი-ერთი (ჭიდაობა, ძიულა...) კი ვართ მაგრები, მაგრამ რაგბი პირველი გუნდური სპორტის სახეობა ყოფილა, სადაც წარმატებები გვაქვს. მიშას, ალბათ, ასაკის გამო არ ახსოვს, რომ საზიზღარი სსრ კავშირის დროს ხელბურთი და წყალბურთიც გვეხერხებოდა საბჭოეთის ჩემპიონობის დონეზე, კალათბურთში ევროპის ჩემპიონთა თასი ავიღეთ 1962 წელს, ხოლო ფეხბურთში ჩვენი რიდი და შიში ბევრ ევროპულ გრანდს ჰქონდა, რაც 1981 წლის 13 მაისს დიუსელდორფის ტრიუმფით დავასრულეთ — ეს ისე, ცნობისთვის. მეო, მივაგენი ჩვენი რაგბისტების წარმატების რეცეპტს — ყველაზე მაგრად მღეროდა საქართველოს ჰიმნსო, ბრძანა მიშკომ. ჰოდა, რაღად გვინდა ძვირადღირებული მწვრთნელები? მაგას სჯობს, თითო ლატვარი დაგნიშნოთ გუნდებში და, დღეს რომ ფარერის მწყემსებთან მოგება სანატრელი გვაქვს, ხვალ ჰიმნის სიმღერას ისწავლიან და ბრაზილიას ფეხბურთში დავანგრეთ, NBA-ს კი — კალათბურთში.

დავით მხაიკა

გიგი უგულავა «ლაფატკაზე» საპრეზიდენტო აბიჯიების გაყო დასვენს

საქართველოს ხელისუფლების ძირითად „მიღწევად“ წყლიდან მშრალად ამოსვლის ხელოვნების სრულყოფა შეგვიძლია დავასახელოთ, რაც განსაკუთრებული სიცხადითა და ვიზუალური ეფექტებით არჩევნების დროს იჩენს ხოლმე თავს. უნდა ვივარაუდოთ, რომ, სამწუხაროდ, გამოჩინების არც მაისის ბოლოს დაგეგმილი ადგილობრივი არჩევნები იქნება. კულუარული ინფორმაციით, ხელისუფლება მძიმე არჩევანის წინაშე დგას, საერთაშორისო თანამეგობრობას რუსეთის წყალი გადაეხსა და დღეს მასზე არანაკლები სიხისტით ლაპარაკობენ სააკაშვილის უმართობასა და მისგან მომავალ საშინაო თუ საგარეო საფრთხეებზე.

ჩვენების შემდეგ მტკიცებას დაიწყებს, რომ ხელისუფლებამ არჩევნები ოპოზიციის კანდიდატის სასარგებლოდ გააყალბა. ამით ოპოზიციის ზოგადი კომპრომეტირება და მათი პროტესტის „გაკომიქსება“ მოხდება. ზუსტად ამისთვის არსებობს მეგობარი ოპოზიცია, რომელიც გახეხილი ყველის შესანახი კონტინერით ბევრად უფრო სასარგებლო და მრავალფუნქციურია, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანს.

რა ბედი ეწევა თბილისის ამჟამინდელ მერს, გიგი უგულავას? სავარაუდოდ, ეს კითხვა თავად უგულავასაც ინტენსიურად ანუხებს. თუმცა, როგორც „ქეთილის მსურველი“ ამბობენ, სჯობდა, ამაზე ცოტა ადრე ეფიქრა, მანამდე, სანამ მისი პრეზიდენტული ამბიციები ყოველგვარ საზღვარს გადასცდებოდა და თვით მიმას მედგარი თავმოყვარეობას შელახავდა; კულუარული ინფორმაციით, ხელისუფლებისადმი ლოიალურად განწყობილ ელექტორატში გიგი უგულავას პოპულარობა მხივლი სააკაშვილის პოპულარობას აღემატება, რაც იმას ნიშნავს, რომ გიგი უგულავა მოსალოდნელი კი არა, უკვე შემდგარი საფრთხეა.

ამასთან, უგულავა თავის რეიტინგულობას არც თუ ისე მორცხვით ღიმილით იფერებს და ოცნებებში ავლბობის საპრეზიდენტო რეზიდენციაში თავისი გემოვნების შესაბამის რემონტსაც ატარებს.

ასევე კულუარული ინფორმაციით, უგულავამ ქალაქის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილშიც არანახული სიმძლევები დაიპყრო და ეს ისე მოახერხა, რომ უშუალო კომპრომატი არ შეუქმნია ბიუჯეტის მილიონები, ძირითადად, სამშენებლო კომპანიებსა და „ძველი ქალაქის ახალი სივრცის“ დანიშნულებით წავიდა, ამ სამშენებლო კომპანიების უკან გიგი უგულავა რომ დგას, ყველამ იცის, მაგრამ ვერავინ (ან თითქმის ვერავინ) დაამტკიცებს, რადგან ზედპირულად ყველაფერი სუფთაა.

ბიუჯეტის თანხების „მიზანმიმართული გადახარჯვა“ და ბიზნესების ლობირება ის ცოდვა არ არის, რომელსაც ხელისუფლება თავის ერთგულ შვილებს არ აპატიებდა. ერთ-ერთი ვერსიით, გიგი უგულავას საკმარისი კაპიტალი აქვს, რათა ერთობლივად „ბიზნესში წავიდეს“, შემდეგ ნარმატებულ ბიზნესმენად დაბრუნდეს და უკვე „გაპრავებული“ ფინანსებით საპრეზიდენტო ამბიციებიც „გააპრავოს“.

ჯერჯერობით კი თბილისში გია ჭანტურიასა და აბენიკალონკების“ დრო მოედის, რომლის ათვლაც მაისის ბოლოდან დაიწყება და, თუ წესიერად მოქცევა, შესაძლოა, 2013 წლის შემდეგაც გაგრძელდეს. ნავთობი და მისგან წამოსული მონოპოლიური მილიონები ხომ ყველა ხელისუფლებას ერთნაირად სჭირდება!

ინო ბერიძე

ხელისუფლება არჩევნებს გია ჭანტურიას სსსრბეზლოდ გააყალბებს, ანუ უგულავა ფანდარასტ!

გია ჭანტურია 1995 წლიდან საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის პრეზიდენტი და ედვარდ შევარდნაძის საგანგებო რწმუნებული იყო აღმოსავლეთ-დასავლეთ ენერგეტიკული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

უგულავა ქალაქის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში არანახული სიმძლევები დაიპყრო

ფენ, მაგრამ იგი „წითელი ცირკულარი“ ძებნილიც იყო. ინტერპოლის მიერ ძებნილთა სიაში იგი 2006 წლამდე ირიცხებოდა. გია ჭანტურია საქართველო 2004 წლის სექტემბერში აზერბაიჯანის პრეზიდენტის — ილჰამ ალიევის უშუალო ჩარევითა და დახმარებით დატოვა. ამის შესახებ აქტიურად წერდა აზერბაიჯანული მედია. 2004 წლიდან ბოლო დღემდე, ვიდრე თბილისში მერობის კანდიდატად არ დაბრუნდა, იგი ბაქოში აზერბაიჯანის ნავთობკომპანიების პრეზიდენტის მრჩეველად მუშაობდა და ბაქო-ჯეიჰანის პროექტშიც აქტიურად მონაწილეობდა.

რა შეიცვალა მას შემდეგ, რაც მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას მოძებნა ინტერპოლს დაავალა? როგორც ჩანს, ბევრი რამ. არსებული ინფორმაციით, ცვლილებები პირველ რიგში ნავთობპროდუქტებისა და საერთოდ, ამ ბიზნესის მიმართ პრეზიდენტის ოჯახის მტკიცე ინტერე-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

სებმა განაპირობა, ლეიბორისტ გიორგი გუგავას მტკიცებით, „ვისოლის“, „ლუკოილისა“ და „რომპეტროლის“ უკან სააკაშვილისა და მერაბიშვილის ოჯახის წევრები დგანან, ხოლო აზერბაიჯანული დერეფნის განვითარების საკითხებში. 2004 წლის სექტემბერში მიხეილ სააკაშვილმა გია ჭანტურიას ყველა რეგულირება ჩამოაცილა და თანამდებობიდან გაათავისუფლა, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა და, მართალია, დღეს ამას უარყო-

„ქრისტიან დემოკრატებს“ მერობის კანდიდატი უშუალოდ კაზიფიკაციას დაახლოვება გარეგონება შეუძლია

რელიქთა თვის დროზე მართლაც „ხელისუფლების პროექტი“ იყო, ეს არ გამოიციხავს იმას, რომ ამჟერად გამყრელიძე მართლაც ამბობდა და გია ჭანტურია და ინტერპოლის „დაპროექტებული“ იყვნენ, ყოველ შემთხვევა-

რელიქთა თვის დროზე მართლაც „ხელისუფლების პროექტი“ იყო, ეს არ გამოიციხავს იმას, რომ ამჟერად გამყრელიძე მართლაც ამბობდა და გია ჭანტურია და ინტერპოლის „დაპროექტებული“ იყვნენ, ყოველ შემთხვევა-

«13 სკამი...»

— თქვენი პოლიტიკური კრედო?
— ყოველთვის!
(ილფი და პეტროვი, „თორმეტი სკამი“)

თბილისელებს, ცხადია, ახლო მოსკოვის პროსპექტის ბოლოში მდებარე ავეჯის ფაბრიკა „განთიადი“, რომელიც სკამებს, სავარძლებსა და სხვა ავეჯს უშვებდა. დღეს ის აღარ არსებობს, სამწუხაროდ... მაგრამ ეს ნოსტალგია არაა. საქმე ისაა, რომ საქართველოში, სადაც ბოლო წლებში ყველაფერი პოლიტიკით ყარს (ნავის კონტინენტის კი, რომელიც მოულოდნელად, სხვა ჩვეულებრივი ნივთებით, პოლიტიკური პიარის საგანი შეიქნა!), ავეჯის ფაბრიკის ლიკვიდაცია ხელისუფლების სტრატეგიული შეცდომაა.

განვმარტავ: საიდუმლო არაა, რომ ჩვენთან, ჯორჯი-ში, ყველას, ვისაც კავშირები ან ფული აქვს, ხელისუფლებაში სავარძლის, უკიდურეს შემთხვევაში, სკამის მიღება მაინც სურს... მერედო, საიდან უნდა მოვიტანოთ ამდენი თანამდებობა?! არადა, ყველა, ვინც სავარძლი/სკამი არ მიიღო (ჩათვალე, სავარძელი), ნავა და დადგება: პარლამენტის, პრეზიდენტის სასახლის, მერიის წინ, სანამ პრეზიდენტი მათ ამ სავარძლებს/სკამებს არ დააშოშმინებს (მათზე არ დასვამს)!

ხოლო ისინი, ვისაც სავარძლი/სკამი არ ერგება, ნავა და უფრო შორს, მაგალითად, მოსკოვის პროსპექტზე დადგება, როგორც ეს ზოგიერთმა მოილოქმედა (ნოღაი-დელი, ბურჯანაძე) და რის გაკეთებაც სხვებსაც სურთ (დავითაშვილი, ძიძიგური, კუკავა)... მათი მთავარი მიზანი ხომ სავარძლი/სკამია, პოლიტიკური კრედო კი — „ყოველთვის!“ და არა — „ვისთან“. ერთი მიზრდნით, რა მნიშვნელობა აქვს — ვისთან? ყოველთვის — იმასთან, ვინც სავარძლი/

სკამით უზრუნველყოფს! ამიტომაც საქართველოში საუკეთესო პიარ-სპეციალისტები უზარმაზარად, რომელიც სავარძლებს/სკამებს უშვებდა. ფაბრიკის (ნავარძლისა და ნავარძლის კანდიდატებისთვის): ეგებ, თუ საკმაოდ რაოდენობით მიიღებენ, აღარ იდარდონ, სად დაასვენონ საჯდომი და ქართველი ხალხის ბედზე იფიქრონ...

სხვათაშორის, 13 მარტს „იმედზე“ ნაჩვენები მოკლემეტრაჟიანი ფილმი, ვითომდა დანაშაულს სრულმასშტაბიან რუსულ ინტერვენციასა და პრეზიდენტ სააკაშვილის ლიკვიდაციაზე, თითქოს სრულმასშტაბიან ქართველი ხალხის და არაპიარის პანდემიის, სიცრუისა! ფიქტურმა საინფორმაციო გამოშვებამ ერთი ორი ასული „მოღვაწე“ დააფრთხო, რომლებიც იმ ღამეს ოპერატიულად მიიჭრნენ ხსენებული ტელეარხის შენობასთან, რათა თავიანთი „გულწრფელი აღმოფხვრება“ გამოეხატათ. ეს გასაგებია, იქ შეკრებილი თბილისური ელიტა — „ოპოზიციონერი“ პოლიტიკოსები, მხოლოდ მათთვის ცნობილი „საზოგადოების“ ლიდერები, მედიის წარმომადგენლები უსაქმოდ დარჩებოდნენ, თუკი ტელერეპორტაჟი „რეალიტი“ და არა შოუ აღმოჩნდებოდა! ინტერვიუ მათ მიერ წლობით ნაშენები ხელისუფლებასთან ურთიერთობის სისტემა, რომელმაც, შესაძლოა, დაავალა კიდევ ამ დემონსტრაციული პროტესტის მონაწილე, რათა მოსკოვიდან იოლად დასანახავი ყოფილიყო: „აი, როგორ არ უყვართ საქართველოში რუსები, როგორ ეშინიათ მათი, ხალხმა ლამითაც კი არ დაიზარა მოსკლად და პროტეს-

ტის გამოქმნა, თუნდაც უხეირო ხუმრობის, ტელეინსცენირების საპასუხოდ!

მაგრამ ყველაზე საოცარი ისაა, რომ ამ „პროტესტანტთა“ შორის იყვნენ ზემოხსენებულნიც — ახლახან „მოსკოვის პროსპექტზე გამოსულნი“... საკითხავია: მათ რეალური ეშინიათ?! განა ისინი არ იყვნენ, რამდენიმე დღით ადრე მოსკოვის პროსპექტზე რომ სეირნობდნენ და ნამდვილად ხედვოდნენ გამოგონილი ტელეინსცენის ზოგიერთ მთავარ გმირს? განა არსებული ხელისუფლების შეცვლა და პრეზიდენტ სააკაშვილის ლიკვიდაცია მათი მთავარი მიზანი და სანუკვარი ოცნება არ არის?! განა ისინი ნინაღმდეგი იქნებოდნენ ამგვარი სცენარისა (თუკი, რასაკვირველია, მათ დაეკითხებოდნენ)?! მამ, რას ვაპროტესტებთ, ამხანაგებო?! რაზე ფიქრობდა იმ რამეს უბრალო ქართველი ხალხი,

კარგად იცის საქართველოს ხელისუფლებამ: ტელეკომპანია „იმედმა“ და შსს-ს ოპერატიულ-ტექნიკური განყოფილების მიერ „განხორციელებულმა „მოსმენამ“ 25-წუთიანი ტელეინტერვიუს დროს უნიკალური ბლიც-გამოკითხვა ჩაატარა და საშუალება მოგვცა, გავგვერ, საქართველოს მოსახლეობის რომელი ნაწილია დღეს განწყობილი პრორუსულად.

და იმავე დროს, გამოთვალეს, ამგვარ სიტუაციაში რომელი „მათიანი“ მოცოცხავს პირველი ან „მტრის“ ბანაკში გადაინაცვლებს... და მართლაც, საქართველოში ვის გაახარებდა მოვლენების ამგვარი განვითარება? ვარაუდის გამოქმნა ძნელი არაა:

— რუსეთში მცხოვრებ ჩვენს 1 მილიონზე მეტ თანამემამულეთა ნათესავებს, მეგობრებსა და ახლობლებს, რომლებსაც იქედან ყოველთვიურად უგზავნიან დოლარებს თავის გამოსაკვებად და რომლებიც დაუბრკოლებლად შეძლებდნენ პირდაპირი რეისითა და უფიზოდ მათ მოსახლულად ჩასვლას;

— ნათესავები, ახლობლები და მეგობრები იმ 700 ათასი თანამემამულისა, რომლებიც უმუშევრობის გამო მუდმივად იძულებული არიან, თურქეთსა და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში იმუშაონ, გრომების საფასურად დაკავდნენ მძიმე, ზოგჯერ შეურაცხყოფილი შრომით (რასაც ადგილობრივი მოსახლეობა უკადრისობს), რათა თავისიანები გამოკვებონ საქართველოში;

— ნათესავები, ახლობლები და მეგობრები აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში, ასევე, მომიჯნავე რაიონებში მცხოვრებებისა — მრავალი გასაგები მიზეზით;

— 50 ათასი პატიმარი, რომლებსაც მარტო „დარგობრივი“ მინისტრის, 30 წლის ხათუნა კალმახელიძის ვიზიტები ახარებთ (განსაკუთრებით, მამაკაცებს!). ასევე, მათი ოჯახის წევრებს, ნათესავებსა და მეგობრებს. რომც დადგებოდა, თითქოს თითოეულ პატიმარს ჯამში სულ ათამდე ოჯახის წევრი, ნათესავი და მეგობარი ჰყავს, ეს უკვე 500 ათასი კაცია (მამები, დედები, დეპი, ძმები — მომლოდინენი, დამცირებული, ხელმოკლენი და ამა-ნათების ვადამცემნი);

— 600 ათას შრომისუნარიანი საქართველოს მკვიდრს (რომლებიც სოროს-პროექტებში ვერ მოხვდნენ და გრანტი ვერ ჩაიტკბარუნეს პირი) იმ იმედით, რომ სტაბილურ შემოსავალს მიიღებენ. მათ შორისაა 400 ათასი სამსახურიდან გათავისუფლებული („რესტრუქტურისებულის“), უკომპენსაციოდ, შემწეობისა და სოციალური მხარდაჭერის გარეშე დარჩენილი;

— 800 ათას პენსიონერს, იმ იმედით, რომ რუსული საზომით მიიღებდნენ პენსიებს;

— 900 ათას მოქალაქეს, რომლებიც სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს (თვეში 28 დოლარსა და ნაკლებზე);

— 800 ათას ე.წ. ეროვნულ უმცირესობას — საქართველოს რუსულენოვანი მოსახლეობის წარმომადგენლებს, რომლებსაც ამიერიდან აღარ ექნებათ პერმანენტული კომპლექსი (არასრულფასოვანი მოქალაქის, სტუმრის, „მეზობელი კოლონიის“), ვისთვისაც საყვარელი საქართველო ნამდვილად გადაიქცევა თანაბარი შესაძლებლობების ქვეყნად;

— საქართველოს ყველა მოქალაქეს, რომელთაც თითოეულს (მოხუცების, ხეირების, ქვრივებისა და ახალშობილების ჩათვლით) 3 ათას დოლარზე მეტი სა-

ხელმწიფოს ვალი აქვს, თუკი მხედველობაში მივიღებთ საქართველოს საგარეო ვალს 8 მილიარდი დოლარის ოდენობით;

— ბიზნესმენებს, რომლებიც თავისუფლად შეძლებენ საქართველოდან პროდუქციის გატანას ყველაზე მდიდარსა და ხელმისაწვდომ რუსულ ბაზარზე (მათ შორის, სოფლის მეურნეობის პროდუქციას, ლვინოს, კონიაკს, „ბორჯომს“) და რუსეთიდან საქართველოში სარეალიზაციოდ ხარისხიანი და შედარებით იაფი საქონლის ჩამოტანას.

ყველა მათგანმა, ალბათ, გაიფიქრა, როგორც ძველ ქართველ ანდაზაშია: „სადღეს წვრილია, იმ განწყვეტის“

(ვიმედოვნებ, არავის მოუვა თავში ამ ციფრების შეკრება, რათა საქართველოში პრორუსულად განწყობილი ელექტორატის საერთო რაოდენობა მიიღოს — ერთსა და იმავე მოქალაქეს ხომ, მაგალითად, შეიძლება ერთდროულად ნათესავებიც ჰყავდეს რუსეთში, პატიმრის ოჯახის წევრიც იყოს და პენსიონერიც, ანდა — უმუშევარიც (სამსახურიდან დათხოვილი) და იმავდროულად — რუსულენოვანი).

მართლაც, ოდესმე ხომ უნდა დადგას ქართული მიზნაზე „განთიადი“? ნამდვილი განთიადის დახურვა, იმავი სახელწოდების, უბრალოდ განსხვავებით, სომ უშუალოდ იქნება ისევე, როგორც ვისოსებს მიღმა ყველა ზემოაღმოვლილის გამწვანება...

თუმცა, როგორც ჩემთვის კარგად ინფორმირებული წყაროებიდან გახდა ცნობილი, ჩვენმა უფლის მბრძანებელმა უკვე ვაგზავნის „თეთრ სახლში“ განაცხადი, აქ „ალქაჯეზე“ მორიგი ნადირობის გასამართავი ნებართვის მიწოდებად. მაგრამ ამ „ალქინაზე“ ვაშინგტონის „მონკაემირში“ მათ უარს ეტყვიან, ისევე, როგორც უარი უთხრეს სამხედრო დახმარებაზე 2008 წლის აგვისტოში: აშშ და ევროპა ხომ საქართველოს ხელისუფლებისგან დემოკრატიული რეფორმების დაუყოვნებლივ დაწყებასა და ამ ქრილში ქვეყნის მოქმედი კონსტიტუციის სასწრაფოდ შეცვლას მოითხოვენ! ამერიკის თანხმობის გარეშე კი ჩვენი ხელისუფლება ვერ გარისკავს, თანაც მისი რესურსები

მოკლად

გერმანიის რეპარაციის სთხოვნ

საბერძნეთის პრემიერ-მინისტრმა გიორგოს პაპანდრეუმ ბრიუსელში გამოცხადებული ალბომი, რომ გერმანიის მიერ მსოფლიო ომის წლებში ჩადენილი ნაცისტური დანაშაულის გამო რეპარაციის საკითხი ამ დრომდე „ღიად რჩება“. მანამდე ვიცე-პრემიერმა თეოდოროს პანგალოსმა გერმანია ომის დროს საბერძნეთის ოქროს მარაგის გაზიდვასა და ამით მისი ეკონომიკის მინასთან გასწორებაში დაადანაშაულა. ათენის მერმა ნიკიტას კაკლამანისმა კი გერმანიისგან რეპარაციის სახით 70 მილიარდი ევრო მოითხოვა. გერმანია ამ საკითხს დახურულად მიიჩნევს.

საპაირო გაფიცვა

ბორტგამცილებელთა მიერ გამოცხადებული გაფიცვის გამო ბრიტანულმა ავიაკომპანია „British Airways“-მა ათასამდე რეისი გადადო. ბრიტანეთის უმსხვილესმა პროფკავშირმა „Unite“-მ სამდღიანი აქციის თაობაზე გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც ავიაკომპანიის ხელმძღვანელობასთან დანიშნული მოლაპარაკებები ჩაიშალა. „British Airways“-ი დანაკარგებს განიცდის და დანახარჯების შემცირებას ცდილობს, ბორტგამცილებლებს კი თავიანთი უფლებების დაცვა სურთ. თუ ამჯერად ეს არ გამოუვათ, 27 მარტს ახალი, ოთხდღიანი გაფიცვა დაიწყება.

„სიპარტლის შკატი“

ქალაქ ნაზარეთის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეებმა გამოცხადების სახით დაუშვეს „სიპარტლის შკატი“ გამოცხადება პატიმარზე, რომელიც საკუთარი ცოლის მკვლელობისათვის სამუდამო სასჯელს იხდის. პრეპარატის გამოყენების შემდეგ დაკითხვაზე მან ზუსტად იგივე გაიმეორა, რასაც უშრატოდაც ამბობდა — ქალმა თავი მოიკლა. მსჯავრდებული თავად მოითხოვდა, ფსიქოტროპული პრეპარატების გამოყენებით დაეკითხათ; საამისო უფლების მისაღებად მის ადვოკატებს ცალკე სასამართლო პროცესის მოგება დასჭირდა.

ჰილარი შინყალა

ჰონდურასის ხელისუფლებამ უარი თქვა ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტის, 2009 წლის ივნისში სამხედრო გადატრიალების შედეგად გადაყენებული მანუელ სელაიას პოლიტიკურ და სისხლის სამართლებრივ დევნაზე. როგორც სალვადორის პრეზიდენტმა მაურისიო ფუნესმა განაცხადა, ეს გადაწყვეტილება ჰონდურასის პრეზიდენტმა პორფირიო ლობომ აშშ-ის სახელმწიფო მდივან ჰილარი კლინტონთან სატელეფონო საუბრის შემდეგ მიიღო. თავად ლობომ უარნაღისტებს განუცხადა, რომ სალვადორელი კოლეგის ნათქვამს არ უარყოფს.

გაეგი თითრ სხლზე

ამერიკელი ჰომოსექსუალი სამხედროები ხელბორკილებით თეთრი სახლის ჩრდილოეთის ლობზე მიეჯაჭვნენ. გეეგი პოლიციამ სამხედრო გააფრთხილა, პრეზიდენტის რეზიდენციასთან არასანქცირებული აქციების გამართვა არ შეიძლება, ბოლოს კი დააპატიმრა. ორივე დაკავებული ერაყის კამპანიის ვეტერანია. ისინი აღნიშნული ფორმით აშშ-ის შეიარაღებულ ძალებში სექსუალური უმცირესობებისადმი დამოკიდებულებას აპროტესტებდნენ. აშშ-ის ჯარში გეეგი მხოლოდ საკუთარი სექსუალური ორიენტაციის დაფარვის შემთხვევაში დაიშვებიან.

საქართველო

გურამ ბაგრატიანი თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

— ძალოვანი, ფინანსური, PR — დღეს კრიტიკულ მდგომარეობაშია.

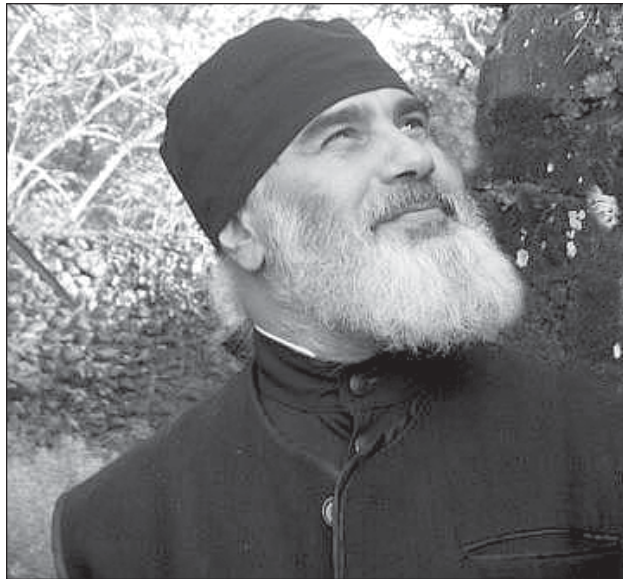
(არა, ბოდიშის დონეზე ასეთი მცდელობის გამორიცხვაც არ შეიძლება, მაგრამ „ექსპერიმენტატორებისათვის“ ეს მცდელობა საბოლოო აღმორჩნდება...)

განსაკუთრებით საგრძნობია ინტელექტუალური რესურსის არ არსებობა: მავანი იქ, ხელისფლების დერეფნებში, სანამ ამ რეალითი-შოუს ორგანიზებას მოახდენდა, თუ დაფიქრებულა, რა მოხდებოდა, ორ რუს პოლიციის (აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთში) ხეივანად რომ ვერ გაერკვია, რა ხდება და „ყოველი შემთხვევისთვის“ ტანკები დაეჭიკა და ორივე მხრიდან მოგვდგომოდა?! პირველი ვინ გაქუსლავდა საზღვრისკენ და ვინ იჯდებოდა დღეს ჩვენს უთავბოლო ხელისუფალთა სამარქვეში/სამამბე-ზე?!
ამბობენ, ადამიანს გაუთავებლად რომ უმეორო, — მკვლელი ხარო, ბოლოს და ბოლოს, მართლაც, მკვლელად იქცევა: ხომ არ დასწავლეთ საკუთარ თავს, ბატონებო?!
ამავე დროს, ფე-ეს-ბე-გე-რე-უ-საც დაეხმარეთ: ზედმეტი ხარჯები თავიდან ააცილეთ და საქართველოში საზოგადოებრივი აზრის შესწავლაშიც ხელი გაუმართეთ, მათთვის ყველაზე საინტერესო კითხვებზე მიაღებინეთ პასუხი: როგორი დამოკიდებულებაა ქვეყანაში საპარტიო-ლოში ამგვარი ცენარისადმი და რას ფიქრობს ქართველი ხალხი რუსეთის ფედერაციასთან ქმობის, მებოგრობისა და სტრატეგიული პარტნიორობის აღდგენაზე? განა რომელიმე „რუსი ჯაშუში“ ისეთ დიდ შესაძლებლობებსა და ფართო აუდიტორიას ფლობს, როგორსაც ერთ-ერთი ქართული სამთავრობო ტელეარხი?!

P.S. „იმედის“ მიერ გადაცემული სიუჟეტის მეორე დღეს, 14 მარტს, თბილისში, დიდი თავადის, წმიდა ალექსანდრე ნეველის რუსულ ეკლესიაში საკვირაო ლიტურგიაზე მოძღვარი — არქიმანდრიტი გიორგი (ბუბლიჩენკო) და მთელი მრევლი „საქართველოს, მისი მთავრობისა და მხედრობისათვის“ ლოცულობდნენ...
არჩილ იმედალი

«ვერინაია მოსკოვა» ბორჯომის მიტროპოლიტს გამის თანაპოლკელი მოაქვინა

დღეს საქართველოში მიივინყეს ისტორიული წარსული, ალბათ, ამიტომაც აფეთქებენ კულტურულ ძეგლებს, ძირკვავენ წლობით ჩამოყალიბებულ ღირებულებებს, რუსულ ენას მტრის ენად რაცხავენ და დემოკრატიულ ღირებულებებზე ინგლისურად ლაპარაკობენ. სამაგიეროდ, რუსეთის საპატრიარქომ უარი განაცხადა აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის ეპარქიების ცნობაზე, რადგან ერთმორწმუნე მეზობელთან მრწამსის გარდა, დიდი ხნის მეგობრობაც აკავშირებს. ამის კიდევ ერთი დასტური ის ამბავია, რომელსაც წინამდებარე პუბლიკაციაში მოგიტხრობთ...

მამა სერაფიმას მამისებან ყველაზე კვირვასი მამა სერაფიმა — სსოფნა პერბო

ამ სატელეფონო საუბრის პირველ ნუთებში ვერც კი მივხვდი და ვერც დავიჯერე, შემდეგ კი გადავწყვიტე, რომ ვერ გავიგონე: „საიდან რეკავთ?!“ — „ბორჯომიდან, საქართველოდან! მამა სერაფიმის მკვლელობის შემთხვევის გამო ვრეკავ: „მოლოდაია უნის ფაშლია.“ 25 თებერვლის „ვეჩორკაში“ დაიბეჭდა...“ არა, ცხადია, ასე არ

ხუმრობენ, მაგრამ დამეთანხმებით, ფანტასტიკას ჰგავს. თუმცა არც ასეა საქმე ჩვენს, კომპიუტერული კომუნიკაციების, საუკუნეში. ჩვენს გაზეთს საქართველოში ვერ იშოვი, სამაგიეროდ, არსებობს „ვეჩერნაია მოსკვას“ ინტერნეტ-ვერსია. სწორედ ასე ჩააღწია სტატიამ ვეტერან ანატოლი გრიგორის ძე მლაძეზე ბორჯომში, ასე წაიკითხა იგი მიტროპოლიტმა სერაფიმამ და მიხვდა, რომ ჩვენი სტატიის გმირთან ერთად მსახურობდა მამამისი ილია ჯოჯუა.

ვე ფრონტზე აგზავნიდნენ. 1942 წელს ანატოლი მლაძოვი სტალინგრადის ბრძოლის ქარ-ცეცხლში მოხვდა, ხოლო ილია ჯოჯუა — ჩრდილოეთ კავკასიის ფრონტზე, სადაც ასევე სისხლისმღვრელი ომები მიმდინარეობდა.

მამა სერაფიმას მამისებან ყველაზე კვირვასი მამა სერაფიმა — სსოფნა პერბო

ფაშისტ სნაიპერებზე თავდასხმისას ახალგაზრდა მეთაური ანატოლი მლაძოვი მიიმედა დაიჭრა, დაზარადა და იძულებული გახდა, დემობილიზებულიყო. უფროსი ლეიტენანტი, სატანკო პოლკის ქიმიური სამსახურის მეთაური ილია ჯოჯუა კავკასიის იცავდა, შემდეგ ხარკოვთან იბრძოდა და ამ ომის შედეგებს თავისი სამხედრო ბიოგრაფიის ყველაზე საზარელ ეპიზოდად მიიჩნევდა. ჯოჯუა 1945 წლის დეკემბრამდე იბრძოდა, დაჯილდოებულია მედლებით: „კავკასიის და ცვისათვის“ და „1941-1945 წლების დიდ სამშობლო ომში გამარჯვებისათვის.“

თი, მშობელი მამისგან გადმოცემული სალამი მიიღო. ქვესათაურში გამოტანილი სიტყვა „თანაპოლკელი“ შესაძლოა მთლად ზუსტი არ იყოს, მაგრამ დიდი შეცდომაც არაა. ისინი ყველა, ძველ-ამთავრა, იმსახურა არმიამში, ჩააბარა თბილისის სამხატვრო აკადემიაში... გრანდიოზულ გეგმებს აწყობდა, ამეიკაში გამგზავრებაზეც კი ოცნებობდა, ისევე, როგორც მისი თაობის ახალგაზრდა სპეციალისტები.

მაგრამ ბედისწერამ სხვაგვარად ისურვა და მანაც სასულიერო მოღვაწეობის გზა აირჩია. მამა სერაფიმე ბავშვიდან მორწმუნე იყო, დედამ აღზარდა ასე, მანვე მონათლა ეკლესიაში მალულად, როცა ის ორი წლის იყო.

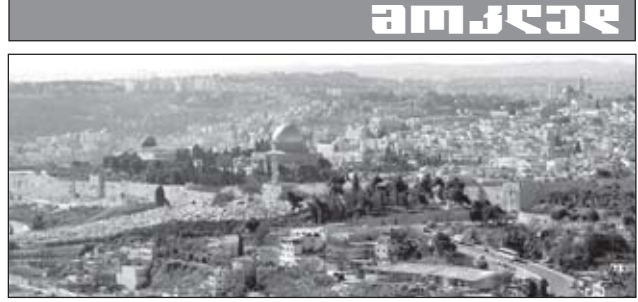
აკადემიის დამთავრების თანავე, 1991 წელს თბილისის მახლობლად მდებარე წმიდა ანტონ მარტყოფლის მონასტრის მორჩილი გახდა, 1992 წელს — ბერად აღიკვეცა, ხოლო წლის ბოლოს მღვდელი გახდა, ახლა ბორჯომის მიტროპოლიტია.

მამასთან ნამდვილი მეგობრობა აკავშირებდა. ძველ ფრონტელს უჭირდა ომზე ლაპარაკი — მეტისმეტად ბევრი მწუხარება, სიკვდრ-ში, ქალაქ კარლმარქს-შტადტში მუშაობდა, ასევე გეოლოგო-სულტანტი იყო ვიეტნამში, მიღებული ჰქონდა ხო ში მინისა და შრომის ორდენები. სამშობლოში დაბრუნებული ტყვარჩეულში მუშაობდა მთავარ გეოლოგი-ინჟინრად.

აკადემიის დამთავრების თანავე, 1991 წელს თბილისის მახლობლად მდებარე წმიდა ანტონ მარტყოფლის მონასტრის მორჩილი გახდა, 1992 წელს — ბერად აღიკვეცა, ხოლო წლის ბოლოს მღვდელი გახდა, ახლა ბორჯომის მიტროპოლიტია.

ილია ჯოჯუამ ომში მძა — სვერიანე ჯოჯუა დაკარგა, რომელიც 1942 წელს ქერჩში დაიღუპა.

მასთან, კიდევ უამრავი შეკითხვა გვაქვს და სულმოუთქმელად ველოდებით მეხვედრას. იმედია, მოსკოვში ვიხილავთ, რედაქციაშიც მოვიწვევთ. ახლაც გვაქვს მინერ-მონერა ელექტრონული ფოსტით. ყველა წერილს იწყებს სიტყვებით: „ღმერთ-მადგლოცოთ...“ ბევრი ფოტო გამოვავიჯავანა, თავისიც და მამამისისაც. გვეკვრა, რომ ამ ისტორიას გაგრძელება აუცილებლად ექნება.
შეხვედრამდე, მამა სერაფიმე!
გაზეთი „ვეჩერნაია მოსკვა“

ისრაელს პალესტინასთან მშვიდობა არ სურს

მიუხედავად იმისა, რომ პალესტინასთან მშვიდობის დამყარების პროცესი სწორედ ამაზე იყო დამოკიდებული, ისრაელმა უარი განაცხადა იერუსალიმის სადავო რაიონებში მშენებლობის შეწყვეტაზე. ამ გადაწყვეტილებამ, შესაძლოა, უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ისრაელისა და აშშ-ის შემდგომ ურთიერთობებზეც.
„იერუსალიმში ჩვენი პოლიტიკა ისეთივეა, როგორსაც უკანასკნელი 42 წლის მანძილზე ახორციელებდა ყველა წინამორბედი ხელისუფლება.
ჩვენი შეხედულებით იერუსალიმში მშენებლობა იგივეა, რაც მშენებლობა თელ-ავივიში“, — განაცხადა ისრაელის მთავრობის მეთაურმა ბენიამინ ნათანიკაუმ. შეგახსენებთ, რომ გასულ კვირას პალესტინელებთან მოლაპარაკების განახლების საკითხი ეჭვქვეშ დადგა იერუსალიმში ებრაელთა ოჯახებისათვის 1,6 ათასი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის გამო.

მსოფლიოს აზუ-ის დაკრულზე შეკვა არ სურს

ბრაზილიდან პეკინამდე ობამას ადმინისტრაციის მისამართით კრიტიკის ცეცხლია გაჩაღებული, მაგრამ ამერიკელებს არ სურთ, აღიარონ, რომ დაპირისპირება იზრდის.

უკანასკნელი თვის განმავლობაში სხვადასხვა ადგილიდან — იერუსალიმიდან ნი-თელ მოედნამდე — აშშ-ის საგარეო პოლიტიკური ღონისძიებების მისამართით მთელი რიგი კრიტიკული გამოხატუ-ვაები გაიშა, რაც ადასტურებს, რომ ახლად გაპრეზიდენტებული ობამას კეთილი სურვილები საგარეო-პოლიტიკურ ფრონტზე რეალურ გა-მარჯვებულად არ ქცეულა.

ვიცე-პრეზიდენტ ჯო ბაიდენის ისრაელში ვიზიტი თავიდანვე მოლუსავედ დაინიშნა: ცნობილი ვახდა, რომ ისრაელი აღმოსავლეთ იერუსალიმში ახალ დასახლებებს ააშენებს, რაც პირდაპირ უპირისპირდება ვაშინგტონის სამშვიდობო სტრატეგიას.

თებერვალში სამი სახელმწიფო — თურქეთი, ბრაზილია და ჩინეთი — სხვადასხვა დროს მოსწრებულად აკრიტიკებდნენ ვაშინგტონის პოლიტიკას ირანის ხელისუფლების საწინააღმდეგო სანქციების დაწესების შესახებ. რაც შეეხება ადმინისტრაციის მცდელობებს, თერანისაკენ „პირით შეტრუნებულიყო“ და რუსეთთან ურთიერთობები „გადაეტვირთა“, ამის გამო ჯერ კიდევ შარშან გაიბლინდნენ ჩვენი, ჩვეულებრივ, საიმედო ევროპული მოკავშირეები.

ოფიციალურ დონეზე აშშ არ აღიარებს, რომ მსოფლიოში ობამას საწინააღმდეგო ტალღა აგორდა.

„ჩვენ „გადაეტვირთეთ“ ურთიერთობები მთელ რიგ სახელმწიფოებთან, რამაც თანამშრომლობისათვის ახალი შესაძლებლობები წარმოშვა“, — განაცხადა სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა ფილიპ კრაუ-ლიმ. სხვადასხვა ნიუანსის მიუხედავად, უკანასკნელი წლის განმავლობაში ამ ქვეყნებიდან

ბევრთან თანამშრომლობის სფეროში მდგომარეობა გაგვიუმჯობესდა. მრავალი უცხოელი დიპლომატი თვლის, რომ ჯორჯ ბუშ-უმცროსის ადმინისტრაციას უცხოეთში ცივად ერაცის ომის ირგვლივ განვითარებული მოვლენების გამო ხვდებოდნენ.

ობამას ადმინისტრაციას შეუძლია, კიდევ რამდენიმე მნიშვნელოვანი მიღწევა ჩაითვალოს: მრავალი წლის განმავლობაში პირველად ტერორიზმთან ბრძოლის საქმეში დამაკმაყოფილებელ დონეზე მონაწილეობენ პაკისტანელები, სიხლმწიფო დეპარტამენტის კერძო მფლობელი ინოვაციები მსოფლიოში არსებული მდგომარეობა სასურველად შესაბამისობაში ვერ მოიყვანა.

ობამამ თავისი საგარეო პოლიტიკური კურსის ქვაკუთხედად არაბებსა და ებრაელებს შორის სრული მშვიდობის დამყარება აქცია, მაგრამ ისრაელის პრემიერ-მინისტრ ბენიამინ ნათანიაჰუს ძველებურად არ სურს, შეისმინოს თეთრი სახლის მოწოდებები და სრულად გაყინოს იმ ტერიტორიების დასახლების პროცესი, რომელზე პრეტენზიასაც ისრაელიც აცხადებს და პალესტინაც.

ამერიკელი და არაბი დიპლომატები არ მალავენ შიშს ახლო აღმოსავლეთში სამშვიდობო პროცესის სავარაუდო ჩაშლასთან დაკავშირებით, რამაც შესაძლებელია პალესტინურ ტერიტორიებზე ძალადობის მორიგი ესკალაცია გამოიწვიოს. ცოტა ხნის წინათ ვაშინგტონსა და ისრაელს შორის დიპლომატიურ ფრონტზე ახალი კამათი ატყდა და იერუსალიმს პალესტინელების მონაწილეობით განხორციელებული

ბული ქუჩური ძალადობების ბოლო პერიოდის უძლიერესმა ტალღამ გადაუარა.

განსაკუთრებული პროგრესი არ შეინიშნება ვაშინგტონის ტრადიციულ მონიანი დიპლომატიურმა კურსმა არსებული მდგომარეობა სასურველად შესაბამისობაში ვერ მოიყვანა. ეს ქვეყნები არ აპირებენ, უარი თქვან თავიანთ შეიარაღებუ-სა და ტერორისტების მხარდაჭერაზე. ამრიგად, გაზაფხულზე ბირთვული იარაღის გაუფრცხვლებლობასთან დაკავშირებით დაგეგმილ ორ უმნიშვნელოვანეს საერთაშორისო კონფერენციაზე აშშ საპირისპირო პროცესის გაძლიერების შიშით მიიღებს მონაწილეობას. ვაშინგტონის მთელი იმედები იმაზეა დამყარებული, რომ აპრილში მოსკოვთან სტრატეგიული შეიარაღების შემცირების შესახებ შეთანხმებას მოახერხებს ხელს.

მეორეს მხრივ, აშშ ოფიციალურად აცხადებს, რომ ირანის, როგორც ოფიციალური თერანი ირანუნება, ცალსახად მშვიდობიანი ატომური პროექტის შეჩერების მცდელობათა ჩავარდნა, შესაძლოა, ბირთვული იარაღის გაუფრცხვლებლობის რეჟიმისათვის ფატალურ მოვლენად იქცეს.

რამდენიმე დღის წინ პილა-რი კლინტონი ორდლიანი ვიზიტით რუსეთს ეწვია და ამ დროს ობამას ადმინისტრაციის მიერ არჩეული კურსის პერსპექტივებიცა და პრობლემებიც კარგად გამოჩნდა. ვიზიტის ფინალურ სტადიაზე კლინტონი რუსეთის პრეზიდენტ დიმიტრი მედვედევსა და პრემიერ-მინისტრ ვლადიმერ პუტინს შეხვდა. მხარეებმა განაცხადეს, რომ მალე ხელს მოაწერენ შეთანხმებას „START“-ი, ასევე ერთობლივად დაკავებულ ავღანეთის ომით, შუა აზიაში ტერორიზმთან და ნარკოვაჭრობასთან ბრძოლით. ცოტა ხნით ადრე კი პუტინმა ამერიკულ დელეგაციას სიურპრიზი მოუწყო და განაცხადა, რომ რუსეთი ირანს პირველი ბირთვული რეაქტორის გაშვებაში დაეხმარება.

პუტინის სიტყვები თერანზე უძლიერესი ფინანსური ზეწოლის აუცილებლობის თაობაზე ვაშინგტონის მიერ მუსი-რებული კონცეფციის აბსოლუტურად საპირისპირო განცხადება იყო და კლინტონმა მამინვე საპასუხოდ მუღრინა.

აშშ-ის მიერ წამოყენებული ინიციატივების საწინააღმდეგო კრიტიკა უკანასკნელი კვირების განმავლობაში პეკინიდანაც ისმოდა. ჩინეთის პრე-

მიერ-მინისტრმა ვენ ცზიბაომ უარით უპასუხა ვაშინგტონის მოწოდებას იუანის დეველვირების თაობაზე და აშშ ეკონომიკური პოლიტიკის, ტაივანისათვის იარაღის მიყიდვის, დალაი-ლამას მიმართ მეგობრული შეხედულების გამო გააკრიტიკა.

ევროპის მთავარი ლიდერებიდან ბევრი, მათ შორის ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი გორდონ ბრაუნი, რომელსაც იმის გამო დასცილდნენ, რომ ობამამ პოლი-უფლის ფილმები აჩუქა, ასევე საფრანგეთის პრეზიდენტი ნიკოლა სარკოზი, რომელიც ნანწყენია ობამაზე იმის გამო, რომ მჭიდროდ არ ემეგობრება და უპირატესობას ჩინეთს ანიჭებს.

მიუხედავად იმისა, რომ ინდოეთის პრემიერ-მინისტრი მანმოხან სინგხი ობამას პირველ სახელმწიფო სადღესასწაულო სტუმარი იყო, იაპონიისა და ინდოეთის ზოგიერთი ოფიციალური პირი მაინც ჩივის, რომ აშშ მათ ვერ ამჩნევს და უპირატესობას ჩინეთს ანიჭებს.

„რასაც დასთეს, იმას მოიმ-კი, — აღნიშნა ამასთან დაკავშირებით დელიმა. — მთელი

წელი ზემოდან უყურებდნენ სხვებს, ახლა თავად მათ აფურთხებენ; რა თქმა უნდა, სახალისო საყურებელია“.

ბუშისა და ობამას პერიოდების სახელმწიფო დეპარტამენტის მალაჩინოსანმა კურტ ვოლკერმა აღნიშნა, რომ, მისი აზრით, ზემოხსენებული კრიტიკული გამო-ნათქვამებიდან ზოგიერთი უკავშირდება იმ სირთულეებს, რომელსაც ადმინისტრაცია მუშაობის სანყის პერიოდში წარდგენილი სტრატეგიული ინიციატივების ირიბ შედეგებად დაკავშირებით განიცდის.

ობამას მისწრაფებამ, ირანისა და სხვა მუსლიმანური ქვეყნებისაკენ იზრუნოს პირი, რაც განსაკუთრებით ნათლად გამოიხატა ქაიროში წარმო-ქმულ მის სიტყვაში „ახალი დასაწყისი“, უმალ გამოაფხიზლა ებრაელები, რასაც ასევე აღნიშნავს ვოლკერი. ანალოგიური წესით, წავიდა რა რუსეთთან დათმობებზე რაკეტსანინააღმდეგო თავდაცვასთან დაკავშირებით და წამოაყენა რა ურთიერთობათა „გადატვირთვის“ იდეა, მან აშშ-ის მოკავშირე ალმოსავლეთ ევროპულ ქვეყნებში გალიზიანება გამოიწვია.

„მეორე რიგის შედეგებზე ხშირად ივნიყებენ, — განმარტა ვოლკერმა, — ყველა იდეა ცუდი არაა, მაგრამ ხომ არ შეიძლება უკან მოუხედავად გარბოდნენ?“.

კლინტონმა თქვა, რომ ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობის დამყარების გზაზე და ირანის შეკავების საქმეში ადმინისტრაციას წარუმატებლობები არ აცბუნებს. მისი თქმით, მსგავს დიპლომატიურ ინიციატივებს დროს სჭირდება.

კლინტონი ასევე თვლის, რომ „ამოქმედების“ სტრატეგიის ალტერნატივა გაცილებით დამანგრეველი იქნება მსოფლიო წესრიგისათვის.

თერანის წინააღმდეგ „მთელი მსოფლიოს გაერთიანებითა და გონივრული სანქციების შემოღებით“ ირანის რეჟიმზე გავლენის მოხდენა იქნება შესაძლებელი, — განაცხადა კლინტონმა მედვედევთან შეხვედრის შემდეგ, — ჩვენ ვთვლით, რომ ირანი-სათვის ადეკვატურ პასუხთან დაკავშირებით კონსენსუსამდე მივალთ“.

ჯიი სოლომონი, პიტარ სპიკალი „The Wall Street Journal“

მოკლად

საფრანგეთი ბორდელს ითხოვს

საფრანგეთის პარლამენტის დეპუტატი, მმართველი პარტიის „კავ-შირი სახალხო მოძრაობისთვის“ წევრი შანტალ ბრიუნელი საფრანგეთში 60 წლის წინათ დახურული ბორდელის ლეგალიზების მონო-დებით გამოვიდა. მისი აზრით, საფრანგეთის ხელისუფლებამ უნდა შეისწავლოს სპეციალური ცენ-ტრების შექმნის შესაძლებლობა, სადაც სექსუალური სფეროს მუშა-კები კლიენტებს ხელისუფლების მიერვე დადგენილი წესების მიხედ-ვით მოემსახურებიან.

ჩინური ალიყური კლინტონს

ბუშერში ატომური ელექტრო-სადგურის გაშენების თაობაზე რუსეთის პრემიერ ვლადიმერ პუტინის განცხადებას უცხოურმა მედიამ მოსკოვში ოფიციალური ვიზიტით მყოფი ამერიკის სახელმწიფო მდივ-ნის — ჰილარი კლინტონისთვის „სი-ლის განწის ტოლფასი“ უწოდა. რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა კი დაამატა, რომ მიუხედავად აშშ-ის მხრიდან გამოთ-ქმული შემოფოტებისა, ბუშერის პროექტი ბოლომდე მივა და „ატომ-სტროიექსპორტი“ ელექტროსად-გურს ზაფხულში გაუშვებს.

სომხებს თუქათიდან გაასახლან

თურქეთსა და სომხეთს შორის მდგომარეობა დღითიდღე იძაბება. ჩვენ ვითმენთ 100 ათასზე მეტი სომხის თურქეთში ყოფნას. თუმცა, აუცილებლობის შემთხვევაში, შემოი-ღია გაცეცხე სამშობლოში მათი დაბრუ-ნების ბრძანება, რადგან ისინი არ არი-ან ჩემი ქვეყნის მოქალაქეები და ვალ-დებული არ ვარ, ისინი თურქეთში გა-ვანერო“, — განაცხადა თურქეთის პრემიერ-მინისტრმა რეჯებ ტაიპ ერ-დოღანმა. ამ განცხადებას სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ედვარდ ნალბანდიანმა მუქარა და ხელისუფ-ლების შანტაჟირება უწოდა.

ევროპარლამენტის გაზის სტრატეგია

ევროპარლამენტმა მხარი დაუჭი-რა ევროკომისიის მიერ მომზადე-ბულ ევროკავშირის წევრი ქვეყნე-ბისთვის გაზის მიწოდების უსაფრ-თხოების უზრუნველყოფის სტრა-ტეგიას. დოკუმენტის თანახმად, ევ-როკავშირის წევრებს უნდა ჰქონ-დეთ ბუნებრივი აირის იმ მოცულო-ბის მარაგი, რომ 45 დღის მანძილზე გაზის მიწოდების შეწყვეტას გაუძ-ლონ. იმპორტის საერთო მოცულო-ბის 10%-ით შემცირების შემთხვევა-ში, ევროკავშირში „საგანგებო მდ-გომარეობა“ გამოცხადდება.

ავღანეთს ვალის დაბრუნება სთხოვენ

პარიზის კრედიტორთა კლუბი ავღანეთს კუთვნილი თანხის დაბ-რუნებას სთხოვს. 2009 წლის მარ-ტის მონაცემებით, ავღანეთს პარი-ზის კლუბის 1,026 მილიარდი დო-ლარი ემართა, მისი მთლიანი საგა-რეო ვალი კი 2,104 მილიარდი დო-ლარს შეადგენდა. იანვარში საერ-თაშორისო საგაულტურო ფონდმა და მსოფლიო ბანკმა ავღანეთისათვის ხელმწიფო ვალის ჩამოჭრის პროგ-რამას დაუჭირეს მხარი და 1,6 მი-ლიარდი დოლარის გადახდის ვალ-დებულება იკისრეს.

სკოლა, ქიმიკა, დონ კიხიძე და სანჩო პანსა

რეფორმირებული სკოლის რეფორმირებული სახელმძღვანელოები რომ ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს, ამის თაობაზე „საქართველო და მსოფლიო“ არა ერთხელ წერდა. დღეს ქიმიკის სახელმძღვანელოებზე ვისაუბრებთ. ვეცადე, მაგრამ ვერაფრით ვიპოვე ისეთი მასწავლებელი, რომელიც ქიმიკის სახელმძღვანელოებზე საუბარს დათანხმდებოდა. არც არის გასაკვირი. მასწავლებლის საშუალო ხელფასი 160 ლარია და მას ამ მცირე ანაზღაურების დაკარგვისაც ეშინია; განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც განათლების სამინისტროს მიერ ახლადდანიშნული აკრძალვების მიხედვით, მათ პრესასთან კონტაქტი ეზღუდება.

ასე რომ, გადავწყვიტე, თავად შევებოდი ამ საქმეს. მით უმეტეს, დიდი ხანია, გამოვიდნენ ფიზიკოსი ვარ, ნლეზის მანძილზე იზოტოპებზეც ვმუშაობდი გურამ მუსხელიშვილის ხელმძღვანელობით და მოსწავლეებთან მუშაობის პრაქტიკაც არ მაკლია. სხვათაშორის, როგორც ჩემი ახლობლები, მათ შორის ქიმიკოსებიც, მეუბნებიან, იმ კომიკური პასაჟების აღქმას, რომელიც ქიმიკის სახელმძღვანელოებში გვხვდება, ქიმიკოსობა სულაც არ სჭირდება.

ჩვენ წინ მე-7 კლასის ქიმიკის სახელმძღვანელო, ავტორები: ლია თევზაძე და ნუნუ ჯავახიშვილი, გამომცემლობა „დიოგენე“, 2006წ.

ნიგნის შესავალში ავტორები იმედს გამოთქვამენ, რომ მათი სახელმძღვანელოები მოსწავლეებს როგორც ცოდნის შეძენაში, ასევე ინდივიდუალური და ჯგუფური კვლევების ჩატარებაში დაეხმარება. და, რაც მთავარია, ქიმიკა მათი საყვარელი საგნების რიცხვს მიემატება. ვნახით, როგორ ცდილობენ ისინი ამის მიღწევას.

39-ე გვერდზე ვალენტობის შესწავლას ზღაპრის მოყოლით ცდილობენ ავტორები: „ქიმიური ელემენტების სასახლეს (?) წყალბადის ატომების მცველები იცავდნენ. ერთ დღეს სასახლიდან ალუმინის, კალციუმის, ფანგბადისა და სილიციუმის ატომები გაიპარნენ. მცველები გაპარულებს დაედევნენ და ალყაში მოაქციეს“. ეს მოცე-

მულობაა. კი მაგრამ, მეშვიდეკლასელი ბავშვები ხომ უკვე, დიდი ხანია, გამოვიდნენ საბავშვო ბაღის ასაკიდან და, წესით, მოზარდებისთვის განკუთვნილ ლიტერატურასაც უნდა კითხულობდნენ. სად არის აქ ქიმიური მეცნიერების საფუძვლების შესწავლისათვის საჭირო სპეციფიკური ტერმინოლოგია, ენა? თუ ისინი ბავშვების პასუხებში უნდა ვეძებოთ? იმავე გვერდზე ავტორებმა ბავშვები ისევე საბავშვო ბაღს დაუბრუნეს და ელემენტთა ვალენტობის დასამახსოვრებლად ასეთ სავარჯიშოს სთავაზობენ: „გსურთ, ადვილად დაიმახსოვროთ ელემენტთა ვალენტობები? ითამაშეთ „გზაზე მიდის ელემენტი“: გზაზე მიდის ნატრიუმი, რათა ერთი? მას, რამდენი? ალუმინი. რათა სამი? გააგრძელეთ თამაში“. ახლა მივხვდი, რატომ არ დადიან ბავშვები სკოლაში. ისინი ხომ, დიდი ხანია, გამოვიდნენ ასეთი თამაშების ასაკიდან. და საერთოდ, რა მოხდა? თუ რეფორმამდე ბავშვებს ჩვეულებრივი სამეცნიერო ტერმინოლოგიის დამახსოვრება არ უჭირდათ, რეფორმის შემდეგ ისინი დაჩაუნქდნენ თუ რა დაემართათ?

ჯერ კიდევ XX საუკუნის 60-იანი წლების დასაწყისში ამერიკის პრეზიდენტი ჯონ კენედი ამბობდა: „ჩვენ რუსებმა მოგვიგეს არა კოსმოსში, არამედ სკოლის მერხზე“. იგივე ქართულ სკოლაზეც ითქმოდა გასაგები მიზეზების გამო.

ნავთიდან აპოკალიფსი და გლინარის სივ წყალში გაბრუნებული კალსიუმი

მესამე გვერდზე ბავშვებისგან მოითხოვენ, მათ მიერ შერჩეული ნივთიერებები, ჩახატონ ვაგონში (რომელიც ამ გვერდზე დახატულია). ვაგონში რომ არ ჩახატონ და ჩვეულებრივად ჩამოწმონ, ვერ ისწავლიან? ასეთ ვაგონებს ხომ საბავშვო ბაღის უფროსი ჯგუფის ბავშვები ხატავენ და საერთოდ, რა საჭიროა ამდენი ფერადი სურათი? იმიტომ ხომ არაა, რომ გამომცემელმა მეტი ფული იშოვოს და მშობელმა ამის ხარჯზე გაძვირებული ნივთი შეიძინოს. რით არგებს ყოველივე ეს ცოდნის შექმნას?

ახლა მე-8 კლასის სახელმძღვანელოს გადავხედოთ. გვ. 9, სავარჯიშო 2 — აქ მესხიერების ბარათია დახატული და მასზე 9 ქიმიური ელემენტის სიმბოლოა ჩამოწმებული. დავალება ასეთია: „წაიკითხეთ ყურადღებით 1 ნუთის განმავლობაში. რამდენი სიმბოლო დაიმახსოვრეთ?“ სამყარო მრავალფეროვანია, ბავშვთა სამყარო, მითუმეტეს. ზოგი სწრაფად იმახსოვრებს, ზოგიც მეტ დროს ანდომებს დამახსოვრებას. ისევე დავყობ ბავშვებს? ვინც ნაკლებად იმახსოვრებს, ის ხომ შეიძლება დაკომპლექსდეს და, საერთოდ,

თუ გაგიგიათ, რომ ბოტკინიკო, ასე ვთქვათ, „neujiv4-ი იყო?“ მე-14 გვერდზე უკვე მერვეკლასელები შედიან ზღაპრულ სამყაროში: „ერთხელ ვერცხლისფრად მბრწყინავ კალციუმს ნავთში უქმად ყოფნა მოსწყინდა, ჭიქიდან ამოხტა, სხეული ფილტრის ქაღალდით გაიმშრალა და პაერზე გასეირნება გადაწყვიტა. მალე კალციუმის სხეული თეთრი ფხვნილით დაფარა და გახურდა, სული რომ არ შეხუთდა, მეტალშია მა გზაზე მდინარის ცივ წყალში გაგრილება გადაწყვიტა“. რა ჰქვია ამას, თუ არა მარაზმი? გვ. 10 — „რომელ აგრეგატულ მდგომარეობაში შეიძლება არსებობდეს ნივთიერება დედამიწაზე?“ ეკითხებიან ბავშვებს. ამდენი ზღაპრების მოყოლას, ის დავალები? ზეა საუბარი. გვ. 69-ე: „მყარ ნივთიერებას ჯარისკაცთა მსკერების ადარებენ, აირს კი — განგაშში მყოფ საზოგადოებას, როცა ხალხი უნერსიგოდ დაბრის სხვადასხვა მხარეს. ახსენით ამ შედარების საფუძველი“. ჯერ ერთი, რატომ მსკერებს, მეორე — ვინ ადარებს, პეტრე მელიქიშვილ-

თან ხომ არ შეგხვედრიათ მსგავსი შედარება? სახელმძღვანელო სათავე გადასავლო ლიტერატურა? სფეროსაც არ ტოვებს უყურადღებოდ. გვ. 79-ე ჩემი თავგადასავლი — „სამყაროს გაჩენისთანავე მზეზე დავბადებულვარ (საუბარია წყალბადზე). ჩემი მშობლები ერთმანეთზე უზომოდ შეყვარდნენ პროტონი და ნეიტრონი... ჩემს გულში საბატიმროს მსგავსი ბირთვია. მასში დადებულია დამუხტული მარტოხელა პროტონი გამომწყვდეული (საბატიმროში გამომწყვდევა, ვულკანური აქტივობა, კიმიკა „მოსულა“) ბირთვს შეუსხვევდა უვლის გარს უარყოფითად დამუხტული ელექტრონი. ბირთვის გარშემო მოძრავი ელექტრონის ადგილმდებარეობის ზუსტი განსაზღვრა დღემდე ვერავინ შეძლო“.

ნებისმიერი სხეულის ადგილმდებარეობის განსაზღვრა, რამდენადაც ცნობილია, ნიშნავს დროის განსაზღვრულ მომენტში, სივრცის განსაზღვრულ ნერტილობის სხეულის მდებარეობის განსაზღვრას, ჩვენი ელექტრონი კი მუდმივ მოძრაობაშია. აქ სიტყვა ადგილმდებარეობა უზუსტობაა, ქიმიკა კი ზუსტი მეცნიერებაა. როდესაც ქიმიური ტერმინოლოგიისა და სამეცნიერო ენით მასლის გადმოცემის ნაცვლად, ზღაპრების მოყოლას იწყებ, იქ უზუსტობაც ადვილი დასაშვებია. მე-10 კლასის სახელმძღვანელოს 95-ე გვერდზე ვკითხულობთ: „ნივთიერებათა თავისთავად დაშლას, გარეგანი ფაქტორების გავლენით, კოროზია ეწოდება“. ნუთუ ქიმიური მოვლენების არსის ახსნა-

შიც შეცდომები უნდა იყოს დაშვებული; თუ გარეგანი ფაქტორები მოქმედებს, მაშინ დაშლა თავისთავადი როგორ შეიძლება იყოს?

მე-10 კლასელი ბავშვები, ზღაპრების შემდეგ, ლიტერატურულ ნიადაგებსაც ეზიარებიან. გვ. 27-ე „იონურ ნაერთში, იონებს შორის კავშირის ხშირად დონ კიხიძისა და სანჩო პანსას საოცარ კავშირს ადარებენ. რაში ხედავთ ამ ანალოგიის საფუძველს?“ აქ კომენტარი მკითხველისთვის მიმინდვია.

გვ. 101-ე: „ვანის გამოსახლება ამშვენებს მცხეთაში სვეტიცხოვლის ტაძარს. გაიხსენეთ კინოფილმში „ჯარისკაცის მამა“ როგორ ცდილობს ქართველი გლეხი უცხო მიწაზე გაზრდილი ვანის გადარჩენას. რაზე მიგანძინებთ მოყვანილი ფაქტები? იმსჯელეთ ქართულ ხელოვნებაში ყურძნისა და ღვინის როლის შესახებ“ (ამ დავალებს წინ უსწრებდა საუბარი იმის თაობაზე, რომ ყურძნისაგან ღვინის დამზადებას დუღილის რეაქცია უდევს საფუძვლად). ვაზი რომ საქართველოსთვის კულტურაა, ეს ცნობილია. მაგრამ უბედურება ის არის, რომ ნახატებით, ზღაპრებითა და ლიტერატურული ნიადაგებით ასე მდიდარი ქიმიკის სახელმძღვანელოები ქიმიური ფორმულებით საკმაოდ ღარიბია. ქიმიკა ამ აბლაუბის გარეშეც საინტერესო მეცნიერებაა, თუ მას საინტერესოდ მივანვლით ბავშვებს. „ჯარისკაცის მამა“ და სვეტიცხოველი ამ კონტექსტში ღვილისმომგვრელია, ოღონდ მწარე ღვილისი.

სახელმძღვანელოების განხილვას, მე-9 კლასის სახელმძღვანელოს 38-ე გვერდის მე-4 სავარჯიშოთი დავამთავრებ: „სამ სინჯარაში ჩაასხით განზავებული H2SO4 (გოგირდმჟავას) ხსნარი, ერთში ნატრიუმის ნაჭყერი მოათავსეთ, მეორეში — რკინის, მესამეში — სპილენძის. დააკვირდით, როგორ წარმოიქმნება რეაქციები“.

კიდევ კარგი, რომ უფროსკლასელი ბავშვები სკოლაში იშვიათად დადიან, თორემ განზავებულ გოგირდმჟავაში რომ ნატრიუმის ნაჭყერი ჩაეგდოთ, ხომ ძლიერი აფეთქება მოხდებოდა!

დალი ქვირია

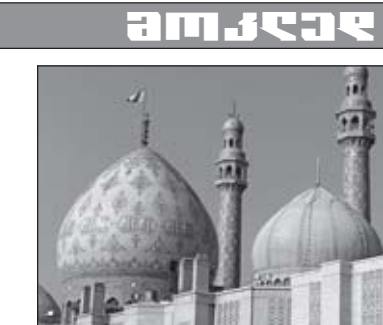
მეკაელი საბაქაძის იპოვება

გერმანიის კანცლერის — ანგელა მერკელის განცხადებით, მომავალში კრიზისების თავიდან ასაცილებლად შესაძლოა ცალკეული ქვეყნები ევროზონიდან გაირიცხონ. პარლამენტისადმი მიმართვისას მან აღნიშნა, რომ ევროკავშირში მოქმედი წესები არასაკმარისად მკაცრია საბერძნეთის მიერ გამოწვეულ კრიზისთან გამკლავებად. გერმანია, რომელიც ევროზონის ერთ-ერთ მამოძრავებელ ძალად ითვლება, არ აპირებს, მხარი დაუჭიროს ვალბეში ჩავარდნილი საბერძნეთის ეკონომიკის კრიზისიდან გამოყვანას.

ოზაბას ანტისეიტი უნოდან

ისრაელის პრემიერ-მინისტრის — ბენიამინ ნათანიაჰუს ცოლის ძმად ფილოსოფიის დოქტორმა შაგაი ბენ-არციმ ერთ-ერთ ებრაულ რადიოსადგურისთვის მიცემულ ინტერვიუში ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ებრაელი ახალმოსახლეებისთვის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობაზე საუბრისას აშშ-ის პრეზიდენტ ბარაკ ობამას ანტისეიტი უწოდა. თეთრი სახლი ამ მშენებლობებს აკრიტიკებს. ობამას თქმით, აღმოსავლეთ იერუსალიმში 1600 საცხოვრებელი სახლის აშენება ახლო აღმოსავლეთში სამშვიდობო პროცესს ხელს არ შეუწყობს.

ირანს სანქციათი ელის

„როგორც პრეზიდენტმა მედვედევმა ბრძანა, სანქციები იშვიათად მუშაობს, თუმცა, შეიძლება, ისეთი სიტუაცია შეიქმნას, როცა სანქციების დანერგვა გარდაუვალი იქნება. არ გამოვირიცხავთ, რომ ასეთი მდგომარეობა ირანთან მიმართებაში გვექნეს“, — განაცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა. ირანთან ატომური პროგრამის საკითხის კონსტრუქციულად მოგვარების ხანგრძლივი მცდელობის შემდეგ აშშ თავის პარტნიორებთან ერთად აქტიურად მუშაობს ირანზე ზეწოლის ახალ გეგმაზე.

«ბელის ორდენის» 10 ყველაზე დიდი ტყუილი

გასულ კვირას რა სიურპრიზიც მოუწყო საქართველოს ხელისუფლებამ „იმედის“ მეშვეობით საქართველოს მოსახლეობას, ყველამ ნახა და გარკვეული შოკიც მიიღო. ამერიკულმა გამოცემა „თაიმსმა“ შოკისმომგვრელ სიცრუეთა ათეულის გამოქვეყნება სწორედ ამ ამბის შემდეგ გადაწყვიტა, როდესაც 13 მარტს, „იმედმა“ ცრუ „ახალი ამბები“ გადასცა, რომელიც საქართველოს მოსახლეობას რუსულ ინტერვენციას აუწყებდა. „მოდელირებული ქრონიკის“ გამოშვებით საქართველო აღნიშნულ ათეულში პირველ ადგილზეა. „საქართველო და მსოფლიომ“ გადაწყვიტა, „თაიმის“ მსგავსად, ალტერნატიული ათეული გაეკეთებინა, ერთი განსხვავებით, ჩვენ მიხედვით სააკაშვილის ყველაზე დიდი ტყუილების ათეულს გთავაზობთ.

შოკისმომგვრელ სიცრუეთა ათეულში საქართველომ ისეთ მოვლენებს გადაუხაწო, როგორცაა 1999 წელს ცენტრალური ორგონის შტატის რადიოეთერით გავრცელებული ინფორმაცია კაშხლის დანგრევის შესახებ, რამაც თითქოს წარმოუდგენელი წყალდიდობა გამოიწვია. მოდელირებული გადაცემით, ასევე, ვუსწრებთ 1938 წელს ოსონ უელსის რადიოადაპტაციას, რომლის მიხედვითაც დედამიწაზე უცხო პლანეტელები გამოჩნდნენ.

აქამდე გვეგონა, რომ:
ყველა რუს მამაკაცს ივანე ერქვა;
ყველა ებრაელი — ვაჭარი;
ყველა სომეხი — პარიკმახერი;
ყველა აფრიკელი — მშიერი;
ყველა ოსი — ქართველი;
ყველა რუსი — ჩვენი მტერი;
ყველა ქართველი — მაგარი...

გამოვედით ბავშვობის ასაკიდან და ვხედავთ, ჩვენს ქვეყანაში რაც ხდება. ვხედავთ, ქვეყანა გვეგრევა თავზე. ეს ხელისუფლება კი ურცხვად გვატყუებს, რომ, „რაც მაგრები ვართ, ქართველები ვართ“...

უკვე, ვიცით, რომ კავკასიაში, ყველაზე ევროპული ტიპის ქვეყანა ჩვენ გვაქვს და, ბიზნესის კეთების თვალსაზრისით, 11-ე ადგილზე ვართ და ა.შ.

ამ ხელისუფლების ტყუილებს დასასრული არ უნანს. და მინც, შევეცადეთ ბატონ „მიშატყუილას“ ყველაზე დიდი ტყუილების ათეული გავგვეკეთებინა.

მკითხველი ნუ გვიწყენს, თუკი პირველ ადგილს სწორედ „მოდელირებულ ქრონიკის“ პირველი პირის განცხადებას მივაკუთვებით, თითქოს მან არაფერი იცოდა და პირველად მხოლოდ „ტელევიმედის“ მეშვეობით გაიგო ამ სიუჟეტის შესახებ.

მაშინ, როდესაც, ქვეყნის თითქმის ყველა ტელევიზიას ხელისუფლება აკონტროლებს და ხელისუფლების ზედა ემულიონებში წყდება, რა უნდა გავიდეს ეთერით, პრეზიდენტის მორიგი „თავის მოსაწყობა“ ნამდვილად არ დაურეგულირებიათ ამ ქვეყნის მოქალაქეებს.

წინასაარჩევნოდ, როდესაც სააკაშვილი მეორე ვადით იყრიდა კენჭს პრეზიდენტობის პოსტზე, დევნილებთან

შეხვედრისას, ის დაპირდა მათ, რომ 2008 წელს ყველანი სახლში დაბრუნდებოდნენ. გვაპატიონ დევნილებმა, მაგრამ სახლში კიდევ დიდხანს ვერ დაბრუნდებოდნენ, ასეთი არაადეკვატური ხელისუფლების ხელში. 2008 წელმა კი ორი წლის უკან ჩაიარა...

სწორედ ამიტომ სააკაშვილის ყველაზე დიდ სიცრუეებში ამ დაპირებას მივართავ ადგილი მივაკუთვით.

მისამდე ადგილი ამავე თემის გაგრძელებაა. ჯერ კიდევ არ იყო სააკაშვილის საქართველოს პრეზიდენტად არჩეული, როდესაც პირველად დასაქართველოს მოსახლეობას, განსაკუთრებით დევნილებს, რომ მისი პრეზიდენტობის ვადაში ის აუცილებლად დაბრუნდებოდა დაკარგულ ტერიტორიებს, ერთი ვადა რომ არ იყო, მეორე ვადაში დაგიბრუნებოთ, დაპირდა. მაგრამ მეორე ვადაში დაბრუნების მაგივრად, იქით დაკარგა ტერიტორიები. ქვეყნის შიდა და საგარეო პოლიტიკის ფონზე ძნელი საგარეუდო არ უნდა იყოს, რომ საქართველო დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნებელი არაა.

პირიქით, სანამ სააკაშვილი მეორე ვადას ამოწურავს, დიდი შანსია იმის, რომ გაიზარდოს დაკარგული ტერიტორიების ფართობი.

მაშ ასე, **მისამდე ადგილს იკავებს სააკაშვილის დაპირება — ჩემი პრეზიდენტობის მეორე ვადაში დაგიბრუნებთ აფხაზეთსა და ოსეთს.**

მეორე ადგილს ტყუილების ათეულში იკავებს პრეზიდენტის განცხადება, თურმე ჩვენ ვყოფილვართ ყველაზე ევროპული ქვეყანა მთელს ამიერკავკასიაში. საინტერესოა, ეს „ევროპულობა“ რაში გამოიხატება. იმაში ხომ არა, სანაპიროზე ბიჭებს რომ ხოცავენ, ან იმაში ხომ არა აქციის მონაწილეებს რეზინის ტყვიებით რომ არბევენ?! ალბათ, უფრო იმაში, შორენა რომ მოუნდებს მოსახლეობას თავისუფალი სექსუალური ცხოვრების კენ და იმაში, „მოდელირებული“ გადაცემებით რომ ცდილობენ ხალხის ფსიქიკის მოსპობას. შესაბამისად, განცხადება „ყველაზე ევროპულობაზე“ მხოლოდ მითია, ამ ხელისუფლების მიერ მოგონილი.

მაშინ, როდესაც ქართული ბიზნესის უმეტესი ნაწილი სახელისუფლო რეკეტს განიცდის, ათასჯერ მაინც შემოიღეს და გააუქმეს სალარო აპარატები, გაზარდეს მოსაკრებლები და ა.შ. ჩვენი პრეზიდენტი მოსახლეობას არწმუნებს, რომ ბიზნესის კეთების თვალსაზრისით ქვეყანა მსოფლიოში 11-ე ადგილზეა. არ დაგვინწყდეთ, ეს ის ქვეყანაა, „შირნპოფერის“ პროდუქციას ყადაღა რომ დაადო, უვარგისიაო და იტალიელების ქართული „ბადაგონი“ დაღვარა, შემდეგ კი სახალხო ბოდიში მოიხადა, შეეცდითო. „სონი“-ს მალაზია რომ დააყადაღეს, „სონი“-მ სასამართლო პროცესი მოიგო, ქართულმა მხარემ კი ყურიც არ შეიბერტყა. ყოველივე ამის შემდეგ ხელისუფლების მცდელობა, რომ საქართველო ინვესტირებისთვის სასურველ გარემოდ დაგვანახოს, მხოლოდ მორიგი დიდი სიცრუეა. შესაბამისად **მისამდე ადგილი ამ სიცრუეს ერგო.**

მეამდე ადგილი რუსეთის ომი რომ „მოვიგეთ“, ამან დაიკავა. ომი მიდიოდა, დედაქალაქში რომ კონცერტი

გავმართეთ და ვზეიმობდით — დაგროვდით მანქანებით, დროებით, ცოცხალი ჯაჭვიც გავაკეთეთ, ომიც რუსებს დაუნყიანეთ, ჩვენ მოგვიგია და ათასგვარი სისულელე... შემდეგ ტალიავინის დასკვნა დაილო, სადაც თეთრზე შავით ეწერა, რომ ომის ინიციატორი საქართველო იყო, მაგრამ თურმე ცუდად გავგვიგია და სიცრუე ყოფილა. მოკლედ, პრეზიდენტი სააკაშვილი თავისი დამაპყრობიანად ხალხისთვის თვალში ნაცრის შეყვანა განაგრძობს და კვლავ „აჯერებს“, რომ ომმა საქართველოს უფრო აზრო, ვიდრე რუსეთს. ყველაზე დიდი ტყუილი კი ის არის, ამ ტყუილთან ერთად, რომ ხალხს იმედი მისცეს, ამერიკა ჩვენთვის იბრძოლებსო.

კორუფციასთან ბრძოლა საქართველოს ხელისუფლებამ „მიზნად დაისახა“. დღეს ამით თავს იწონებენ, კორუფცია აღმოფხვრა, რეალურად კი კორუფცია ხელმისაწვდომი სწორედ მაღალი თანამდებობის პირებისთვისაა. ამიტომ ამ სიცრუემ ჩვენს ათეულში მეამდე პოზიცია დაიკავა.

მეამდე ადგილი საქართველოს ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში განწევრიანების დაპირებას მივაკუთვნეთ. სააკაშვილმა ნატოში განწევრიანება გაპრეზიდენტებამდე პრიორიტეტად დაისახა, მაგრამ განწევრიანების ნაცვლად იმდენი „მოახერხა“, რომ მოსახლეობის დამოკიდებულება ნატოსადმი უარყოფითისკენ

შეცვალა. საქართველო ნატოში რომ კიდევ დიდხანს ვერ შევა, ყველამ კარგად ვიცით. ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსს ვინ ჩივის, „მოდელირებული ქრონიკის“ გაშვების შემდეგ, ევროპისა და მსოფლიოს წამყვანმა მედიასაშუალებებმა გარკვევით თქვეს, რომ საქართველო ევროპის საიმედო პარტნიორი ვერ იქნება. ასე რომ, სააკაშვილის პრეზიდენტობის ვადაში, ნატოში განწევრიანებაზე მხოლოდ ოცნება შეუძლია მათ, ვისაც ეს უნდა.

მეამდე ადგილზე საქართველოში „სიღარიბის დაძლევის პროგრამა“ გამაგრდა. ალბათ, ყველას გახსოვთ, როდესაც სააკაშვილი მეორე ვადით იყრიდა კენჭს, მოსახლეობას 50-დღიანი სიღარიბის დაძლევის გეგმა წარუდგინა და დიდი ამბით დაჰპირდა, 50 დღეში ავაყვავებთო... ჩვენი მოსახლეობის 80% დღესაც სიღარიბეს ებრძვის. სამაგიეროდ, ჯიბე და საბანკო ანგარიშები ამ სიღარიბის პროგრამაზე მთავრად ადამიანებს უსქელდებათ.

მეამდე ადგილზეა „საქართველო — დემოკრატიის შუქურა“. რაც ზემოთ ჩამოვთვალეთ, მარტო ამის გამო ძნელია, რომ ამ უბედურ ქვეყანას დემოკრატიული სახელმწიფო უწოდო. ქვეყანა, სადაც სასამართლო დამოუკიდებელი არ არის, მასმედიის საშუალებებს აკონტროლებს სახელმწიფო, პოლიცია მართავს ქვეყნის თითქმის ყველა სტრუქტურას, გისმენენ ტელეფონზე და ა. შ.

ეს სააკაშვილის ტყუილების მხოლოდ მცირედი ჩამონათვალია, სიმართლის ათეულის გაკეთება უფრო გავიჭირდება. ყველას კარგად გვახსოვს, ჩამოვიდა თუ არა საქართველოში, ოპოზიციური პარტია დააფუძნა და იმ გუნდში „ჩადაგა“, სადაც შს მინისტრი შოთა კვიციანი იყო. ეს სწორედ ის მიშაა, რომელიც გადატრიალების მამას, შევარდნაძეს, „დემოკრატიის პასპორტს“ ეძახდა და კახა თარგამაძეს მადლობას უხდოდა სამართლიანად ჩატარებული არჩევნებისათვის. ეს ის მიშა სააკაშვილი არ არის, რომლის „მოქალაქეობაში“ ყოფნის დროსაც დაიჭირეს გურამ აბსნაძე და მისი თანამოაზრეები? ეს ის მიშა სააკაშვილი არ არის, რომლის გუნდში დღემდე ე. წ. სახელმწიფო საბჭოს წევრი კოტე გაბაშვილია? ამის ფონზე ძნელია, რამე დაუჯერო სააკაშვილს.

„შაგ“ ლექსს წავანყდი ინტერნეტში:
„მიშა მეგონა ფრთოსანი, მაგრამ შემერჩა კრუხი-ბულბულოსანი, ამხანაგი სააკოვი, ანუ მედიის ორდენოსანი“...

ამოკლად

ჩინეთი სანქციებს აგვიანებს

მიუხედავად მკაცრი მუქარისა, თუ ტაივანს იარაღს მიჰყიდო, ამერიკული კომპანიების წინააღმდეგ სანქციებს დაავანებსო, ჩინეთს აშშ-სთან მიმართებაში მსგავსი ზომები ჯერ არ გაუტარებია. სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლები ამაყად აცხადებენ, რომ ჩინეთის მუქარას მათ პრეზიდენტზე სათანადო ეფექტი არ მოუხდენია. თავად ბარაკ ობამას აზრით კი, ჩინელი პოლიტიკოსები ასე ადრეც იმუქრებოდნენ. შეგახსენებთ, რომ ტაივანისთვის იარაღის მიყიდვის გამო ჩინეთმა აშშ-სთან სამხედრო თანამშრომლობა შეწყვიტა.

არავითარი მეგობრობა

ირანის ხელმძღვანელმა აიათოლა ალი ჰამენენმა აშშ-ის პრეზიდენტის მიერ ერთი წლის წინ გამოთქმულ ურთიერთობის ნორმალიზების სურვილს ცარიელი სიტყვები უწოდა. „ჩვენ არ ჩამოვართმევთ ეგრეთ ნოდებულ მეგობრობის ხელს მას, ვინც ამ ხელის გამოწვევასთან ერთად ჯიბეში დანას მალავს“, — განაცხადა მან ირანის კალენდრის მიხედვით 1389 წლის დადგომასთან დაკავშირებული გამოსვლისას. ჰამენენის მტკიცებით, თეირანში ეროვნული განხეთქილებისა და სამოქალაქო ომის პროვოცირებისათვის აშშ-მა აგენტები გაგზავნა.

- სააკაშვილის ათი ყველაზე დიდი ტყუილი:**
1. სააკაშვილმა არაფერი იცოდა „მოდელირებული ქრონიკის“ შესახებ;
 2. 2008 წელს, ყველა დევნილი სახლში დაბრუნდება;
 3. ჩემი პრეზიდენტობის მეორე ვადაში დაგიბრუნებთ აფხაზეთსა და ოსეთს;
 4. საქართველო ყველაზე ევროპული ქვეყანაა მთელს ამიერკავკასიაში;
 5. საქართველოში ბიზნესის კეთება ყველაზე ადვილია;
 6. ომი რუსეთმა დაიწყო და ჩვენ მოვუგეთ;
 7. საქართველოში კორუფცია აღმოიფხვრა;
 8. მისი პრეზიდენტობის ვადაში საქართველო განწევრიანდება ნატოში;
 9. შექმნეს ე.წ. „სიღარიბის დაძლევის პროგრამა“;
 10. საქართველო — „დემოკრატიის შუქურა“.
- გაბადა კლდიაშვილი

საქართველო

გზური, გაგზიანაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

ეკლესია ქრისტეს სხეულია, რომლის უმთავრესი დანიშნულება ადამიანის სულიერ და ზნეობრივ ჩამოყალიბებაზე ზრუნვაა, თუმცა საუკუნეების განმავლობაში დედაეკლესია ერის გამაერთიანებელი ძარღვი იყო და მას განსაკუთრებული ადგილი ეკავა საქართველოს ისტორიაში. სამწუხაროდ, ცალკეული ადამიანები მიიჩნევენ, რომ 21-ე საუკუნეში ეკლესია არ უნდა ერიოდეს ქვეყნის ცხოვრებაში. არის თუ არა ზღვარი სასულიერო და საერო მოვალეობებს შორის და რა დოზით უნდა ჩაერთოს ეკლესია ქვეყნის ცხოვრებაში, გვესაუბრება წმიდა გიორგის სახელობის ტაძრის წინამძღვარი, მღვდელი საბა ბიკაშვილი.

მამა საბა ბიკაშვილი: ეკლესიას ერის სულიერ აღორძინებაში გადამწყვეტი როლი აქვს

— მორწმუნენი ყოველდღიურად დილის ლოცვებში ამბობენ მრწამსს, რომლის მეცხრე წევრი ასე იკითხება: „ერთი წმიდა კათოლიკე და სამოციქულო ეკლესია.“ მაშა, იქნებ განგვიმარტოთ ამ ფრაზის არსი და მნიშვნელობა?

— ვინც არაეკლესიურია, შეიძლება მრწამსის ეს წევრი არასწორად გაიგოს და მართლაც, რელიგიური გაუთვითცნობიერებელი ადამიანებს ხშირად უკითხავთ ჩემთვის, რომ ჩვენ კათოლიკეები არ ვართ და რას ნიშნავს მრწამსში მოხსენიებული სიტყვა „კათოლიკე“? კათოლიკე კათოლიკობას არ აღნიშნავს. როცა ითქმება, „ერთი წმიდა კათოლიკე და სამოციქულო ეკლესია“, ერთიანი, საყოველთაო, მსოფლიო ეკლესია იგულისხმება. მრავალი ამბობს, რუსული მართლმადიდებლური ეკლესია ან ბერძნული მართლმადიდებლური ეკლესია, ან რუმინეთის და ა.შ. ესეც არაა სწორი გამოთქმა, იმიტომ, რომ მართლმადიდებელი ეკლესია ერთიანი სამოციქულო ეკლესიაა, ანუ ყველა მართლმადიდებელი: ქართველები, რუსები, ბერძნები ერთიანი საყოველთაო ეკლესიის წევრები ვართ და არა სხვადასხვა მიმდინარეობის ან სწავლების წარმოადგენლები. ერთი სწავლების, ერთი კათოლიკე ეკლესიის წევრები, მაგრამ აქვე უნდა ითქვას ისიც, რომ ეკლესია შეიძლება იყოს ტრადიციული. ტრადიციამ ადრე-ნერე იგივე იგულისხმებდა. ავიღოთ თუნდაც ქართული ეკლესია, რომელიც ჩვენი ეროვნული გენეტიკიდან, მენტალობიდან, მსოფლმხედველობიდან და სულიდან შემოსული ტრადიციები და მკვიდრდა და ეს აისახა ხუროთმოძღვრებაში, ხატურაში, გალობაში. ქართული გალობა სამხმანია და განსხვავდება ბერძნულიგან, რომელიც მონოტონური და ერთმანიანია (ყველა პირველ ხმაში გალობს). ასეთივე განსხვავება ქართულ და რუსულ საეკლესიო ტრადიციებში. რაც შეეხება მრწამსს, დოგმატებს, ჩვენ მართლმადიდებლები ვართ, ერთ საყოველთაო კათოლიკე სამოციქულო ეკლესიას ვეკუთვითობთ და, რა თქმა უნდა, არ შეიძლება, განსხვავებული დოგმატები და საეკლესიო სწავლებები გვქონდეს. ისინი უკვე კანონად იქცა და მისი შეცვლა გამორიცხებულია. ის, რომ ცალკეულ საკითხებში მიმართებაში ქართულ ეკლესიას რუსული ეკლესიისგან განსხვავებული აზრი აქვს, სხვა თემაა, მაგრამ, რაც შეეხება კანონებსა და დოგმატებს, ისინი უცვლელია.

— საქართველოს ისტორია იმის ნათელი დასტურია, რომ ეკლესია ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაში ყოველთვის უდიდეს როლს თამაშობდა. მას ერის სულიერ აღორძინებაში, წინსვლაში, მისი მსოფლმხედველობისა და ზნეობის ჩამოყალიბებაში გადამწყვეტი ფუნქცია ჰქონდა, იყო ერის გამაერთიანებელი და წინამძღოლი. იმედია, სანამ ეს ქვეყანა იქნება, ანუ მეორედ მოსვლამდე, ეკლესია ამ როლს ბრწყინვალედ შეასრულებს, რადგან მორწმუნე ადამიანი ეკლესიურად, ანუ სულიერად აზროვნებს. მისი ზრახვების, ქმედებისა და საერთოდ, ცხოვრების ამოსავალი წერტილი ყოველთვის ზნეობაა. აქედან გამომდინარე მის მიერ გადადგმული ყოველი ნაბიჯი, მისი ცხოვრების წესი ხორციელი აზროვნებისაგან განსხვავებულია. არაერთი პიროვნება ამბობს, რომ ქრისტიანია, დადის ტაძარში, ანთებს სანთელს, კითხულობს ლოცვებს, მაგრამ ეს კიდევ არ ნიშნავს ქრისტიანობასა და ეკლესიურობას. ჭეშმარიტი ქრისტიანი ეკლესიის ყველა საიდუმლოში უნდა მონაწილეობდეს, მაღალი დადგენილი მღვდლობის საიდუმლოს გარდა. უდავოა, რომ ეკლესია ყოველთვის ძალიან დიდ როლს ასრულებდა ერის ცხოვრებაში, ქვეყნის აღორძინებასა და გამთლიანებაში და დღესაც ასრულებს. ჩვენ შეგვიძლია ამის უამრავი მაგალითი მოვიყვანოთ. საკმარისია, ადამიანმა ჩვენი ისტორიის სულ რამდენიმე ფურცელს გადახედოს და თვალნათლივ დაინახავს, რომ ეკლესიის განსაკუთრებული ადგილი ეჭირა ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში. ის ყოველთვის მაგალითი იყო სულიერებისა, ზნეობისა, უბინობისა და ნეკარებისა, ეკლესია შობდა ისეთ წმინდანებს, ერის ისეთ მოღვაწეებსა და წინამძღოლებს, რომლებმაც ოფლით, გარჯით, ხშირად სისხლისა და დიდი დანაკარგით ერი იმ სულიერ დანიშნულებამდე მიზნამდე მიიყვანეს, რასაც სამშობლოს სიყვარული, საკუთარ ქვეყანაზე ზრუნვა და, პირველ რიგში, ადამიანის სულიერად და ზნეობრივად ჩამოყალიბება ჰქვია; არა ისეთ პიროვნებად, რომელიც მხოლოდ ხორციელი ზრახვებით ხელმძღვანელობს, რის გამოც ადამიანობას კარგავს და, მაპატიეთ, ცხოველს უფრო ემსგავსება, ვიდრე სულიერ და მოაზროვნე არსებას.

— დღეს ხშირად საუბრობენ, რომ ეკლესიის დანიშნულება ადამიანთა სულიერ ზრუნვა და ის ამ საზოგადოებას არ უნდა სცილდებოდეს. მაშა საბა, რამდენად შესაძლებელია, რომ ეკლესიამ შორიდან უყუროს ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს და, საერთოდ, 21-ე საუკუნეში არსებობს ერთგვარი ზღვარი სასულიერო და საერო მოვალეობებს შორის?

— როგორ და რა დოზით უნდა ჩაერთოს ეკლესია საერო საქმეებში, ეს სხვა თემაა და

უფრო ვრცელ საუბარს მოითხოვს, მაგრამ შეიძლება ორიოდე სიტყვითაც ითქვას. კვლავ ისტორიის მაგალითს მოვიყვანიოთ. თუ გავიხსენებთ, თუნდაც X-XII საუკუნეების პერიოდს, როცა სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის ურთიერთობა უმაღლეს დონეზე ავიდა და საეკლესიო და საერო ხელისუფლება ქვეყანას შეთანხმებულად განაგებდა, რა თქმა უნდა, ყველა ერთხმად ვადაიარებოთ, რომ ჩვენი ქვეყნის მაშინდელი ცხოვრება დღევანდელისგან განსხვავებული იყო. საქართველო ფიზიკურად და სულიერად იმყოფებოდა. მას სერიოზული მიღწევები და წარმატებები ჰქონდა. ეს ყველაფერი კი ქვეყნის კეთილდღეობაზე აისახებოდა. ეკლესიას ჰქონდა გარანტია, რომ საერო ხელისუფლება მის შიდა საქმიანობაში არ ჩაერეოდა, რაც საეკლესიო კანონიკით დასტურებულია. იყო მომენტები, როდესაც საერო ხელისუფლება ეკლესიის საქმიანობაში ერეოდა. ისეთი წმიდა მეფეები გვყავდა, რომლებიც ამას აკეთებდნენ, მაგრამ ეს ისევე და ისევე ერის კეთილდღეობიდან გამომდინარე ხდებოდა. ეკლესია ღვთაებრივი, უზენაესი ინსტიტუტია, სადაც ადამიანი გადარჩება და ცხოვდება. რა თქმა უნდა, ამაზე აღმატებული არაფერია, რადგან მისი ზნეობრივი და სულიერი ღირებულება ძალიან მაღალია, მაგრამ ამავე დროს ის ყოველთვის ერის სულიერად გამაერთიანებელი და საერო მოვალეობის მთავარი ძალაა წარმოადგენდა. ეკლესია, კარგი გაგებით, უნდა ერიოდეს თუნდაც განათლების საქმეში. სკოლებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში რელიგია უნდა ისწავლებოდეს და ახალგაზრდებს სულიერი სწავლება გადაეცემოდეს. ეს უაქცეობელია.

— სამწუხაროდ, სკოლის პროგრამიდან რელიგიის სწავ

სენ იყალთოელი იყო მისი დამრიგებელი. ისტორიაში დაფიქსირებულია, რომ დავით აღმაშენებელი არსენ იყალთოელის რჩევას გარეშე ერთ ნაბიჯს არ გადადგამდა. როცა დავით აღმაშენებელმა გელათის აკადემია დააარსა, მან უდიდესი განსწავლული პიროვნება იოანე პეტრიწი მოიწვია და ა.შ. იოანე პეტრიწი უცხოეთიდან ჩამოვიდა და აქ დაიწყო მოღვაწეობა. დავით აღმაშენებელმა თავი მოუყარა იმ ადამიანებს, რომლებსაც უნდა ეზრუნათ ერის სულიერ და ფიზიკურ გადარჩენაზე, მისი გამთლიანებაზე. ყველა საკითხს, რომელიც სულიერ და ზნეობრივ დარღვევასა და რჩევას საჭიროებდა, მეფე სასულიერო პირებს უთანხმებდა და მათ აზრს ითვალისწინებდა.

— ხშირად საუბრობენ გლობალიზაციით გამოწვეულ უარყოფით შედეგებზე, ჩვენსთანაა პატარა ერისთვის რა საფრთხეებს შეიცავს ის?

— გლობალიზაცია და პროგრესი ბოროტებას სულაც არ წარმოადგენს, თუმცა ამას როგორ გამოვიყენებთ ცხოვრებაში, სხვა საქმეა. მსოფლიო ისტორიისა და ქრისტიანობის შემოსვლის პირველ საუკუნეებში თუ გავიხსენებთ, აღმოვაჩინოთ, რომ VII-VIII საუკუნეებამდე და მეორე იყო პერიოდები, როდესაც ქრისტეს მოძღვრება იდევნებოდა. მხოლოდ და მხოლოდ ქრისტეს აღიარებისთვის და პირველის გადარჩენისთვის ადამიანებს საპყრობილებებში სვამდნენ, ხოცავდნენ, ჯვარზე აკრავდნენ და ა.შ. იმ წლებში, იმ საუკუნეებში უამრავი ადამიანი სიცოცხლეს შეინარა. ეს შეიძლება ხორციელი თვალით ცუდი დრო იყო, მაგრამ სულიერი თვალსაზრისით კარგიც იყო, რადგან მრავალი ქრისტეს მხედარი შეემატა წმინდანთა დასს. დღეს ეს გვეამაყვება, მათი მაღალით ვხეიმძღვანელობთ და ვცხოვრობთ. ამჟამად, როდესაც ადამიანი თავისუფალია, აღმსარებლობას არავინ უკრძალავს, ტაძართან პირველს გადინდის და ამისთვის არავინ აპატიმრებს, ამაში ცუდი არაფერია, თუმცა გლობალიზაცია და პროგრესი, მაპატიეთ და, დავიარხსნილ, უზნეო ცხოვრებასთან, მრუბობასთან არ უნდა გაიგივდეს. სულიერი ღირებულებები არასდროს არ ძველდება.

— ჩვენს საშინაო საქმეებში სხვა ქვეყნები ერევანა, დონორი ორგანიზაციების რეკომენდაციებითა და მითითებებით გვიწევს ამა თუ იმ გადამწყვეტილების მიღება და არა — ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე, ამ კუთხით თუ შევხედავთ, ეს არის ის უარყოფითი შედეგი, რაც გლობალიზაციამ მოიტანა?

— ამ კითხვით უფრო პოლიტიკურ სფეროში გადავიდეთ, მაგრამ სულიერი თვალთ

შეგხედოთ და ვთქვათ, რომ ეს ჩვენივე უფიცობის, ულოცველობის, არაქრისტიანული ცხოვრებისა და არაბრძნული გადაწყვეტილებების ბრალია. ის, რომ დღეს სხვა ქვეყნები ერევანა ჩვენს საშინაო ცხოვრებაში, პირველ რიგში, ქართველებისავე მიზეზით ხდება.

— გლობალიზაციის მოტანილი თავისუფლება ცრუ თავისუფლება ხომ არ არის; მართალია, ქრისტიანობა აღადარ იდევნება, მაგრამ ცხოვრების ისეთი წესის პროპაგანდა მიდის, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი არაეკლესიურია.

— გლობალიზაცია აქ არაფერ შუაშია. დღეს მრავალი ადამიანი დადის ტაძარში, აღმსარებელი და მანიპულატორია, თავს ქრისტიანად თვლის, მაგრამ მისი ყოფა, მისი ცხოვრება ნამდვილ ქრისტიანობას არ შეესაბამება. საკმარისია, ვინმე უმნიშვნელო შეურაცხყოფა მიაყენოს, რომ უცებ გამოდის მდგომარეობიდან, ღიზიანდება, აღარ უყვარს მოყვანილი და განიკითხავს მას. უფრო მეტიც, სამწუხაროდ, ადამიანები მოდის გამო დადიან ტაძარში. მეორე უკიდურესობაცაა, მატერიალური დოვლათისა და ამქვეყნიური სიკეთის სათხოვნელად ლოცულობენ. ისინი იმას კი არ სთხოვენ უფალს, რაც მათთვის აუცილებელია, არამედ იმას ითხოვენ, რაც მათ სჭირდებათ. მათ შორის ძალიან დიდი განსხვავებაა, ანუ ჩვენ უფალს ურცხვად შევთხოვთ კარგ მანქანას, სამსახურს, თანამდებობრივ დანიშნულებას, გვესურს, რომ ეს ყველაფერი მოგვგვაროს, თუმცა ჩვენ ამისთვის ხელის განძრევა და შრომა გვეზარება. ებრაელი მეფე სოლომონ ბრძენი გვიხსენოთ. უფალმა უთხრა, რაც გინდა მოხლო და ყველაფერს მიიღებო. მან მიუგო: „უფალო, სიბრძნე მომეცი.“ ღმერთმა სიბრძნეც მისცა და მატერიალური დოვლათიც. მისი მეფობის პერიოდში ებრაელთა სახელმწიფო ყველაზე წარმატებული იყო. უფალმა სიბრძნე, მაღალი და ნყალობა უნდა შევთხოვოთ და, თუ საჭირო იქნება, ის მატერიალურ დოვლათსაც მოგვცემს.

— მამა საბა, ჩვენ ეკლესიის როლზე ვიუხსაუბრეთ. საინტერესოა, რა ბერკეტები გააჩნია მას, რომ გარკვეული გავლენა მოახდინოს ერის სწორი ორიენტაციის ჩამოყალიბებაში?

— ეკლესია ქადაგებს სიტყვით. სიტყვა თავად ღმერთია და ეს გადმოგვცემს სულის ცხოვნებას. სხვა ძალაუფლება ეკლესიას არ გააჩნია და არც არის საჭირო.

— მამა საბა, გთხოვთ, ჩვენი გაზეთი დალოცოთ.

— ღმერთმა დალოცოს თქვენი საქმიანობა, თქვენი გაზეთი, მისი მკითხველი. მასმედია ხალხის განსწავლას უნდა ემსახურებოდეს და ამას დიდი სიყვარულით აკეთებდეს.

საქართველოში გუბერნატორი,

ანუ სად ეჩვენება და სად... სტაბილიზატორი

ქვემო ქართლის გუბერნატორი დავით კირკიტაძე ბოლო პერიოდში აქტიურად ჩანს რუსთავის „ოლიმპთან“. გამოგონილი პენალტები, მიკერძოებული მსაჯობა, „სატელიტი“ გუნდების ყოლა, მსაჯების ცემა — ეს არასრული ჩამონათვალია იმ ქმედებებისა, კირკიტაძეს ხშირად რომ ადანაშაულებს გულშემმატიკარი. დავით კირკიტაძის „გმირობებზე“ „საქართველო და მსოფლიო“ ხშირად აწვდიდა მკითხველს ინფორმაციას. მსაჯების ცემაში შემჩნეული კირკიტაძე კაჭახიძის ცემის ფაქტს კი უარყოფს, მაგრამ რამდენად სჯერა ხალხს გუბერნატორის „სიმართლისა“, თავად განსაჯეთ.

— ბოლო ორი წელია, აქტიურად დგახართ რუსთავის „ოლიმპთან“, ბრაზილიაშიც კი იყავით სელექციის მიზნით. სად სელექცია და სად გუბერნატორობა... რატომ მონაწილეობს სამხარეო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი მსგავს პროცესებში და კონკრეტულად რა ფუნქციები გაკისრიათ გუნდში?

— ბრაზილიაში სელექციის მიზნით არ ჩავსულვარ. არანაირი ფუნქცია არ მაქვს გუნდში, ჩემი რეგიონის გუნდია და, ბუნებრივია, გამაზიარებდა მისი წარმატებას, ისევე, როგორც — ბოლნისის „სიონის“.

— თუმცა ფაქტია, რომ უბრალო გულშემმატიკარი, ბრაზილიაში ვერ ჩადიან სელექციის მიზნით...

— ისევე, როგორც ვერც ერთი უბრალო კლუბი ვერ მოახერხებდა „ატლანტიკო პარანა-ენსესთან“ დამეგობრებას, თუ არ იქნებოდა ხელისუფლების მხარდაჭერა. ბოლიუს ვუხდი კლუბის ხელმძღვანელობას, დამარსებლებს, მაგრამ ბრაზილიელებისთვის „ოლიმპი“ დიდ ღირებულებასა და დიდ კლუბს არ წარმოადგენს. მათთვის, ვინც ჩვენ იქ მიგვიწვია, ქართულ სახელმწიფოსთან ურთიერთობა უფრო მნიშვნელოვანია. ბრაზილიაში ფეხბურთელების სელექციით ნამდვილად არ ვყოფილვართ დაკავებული.

— არც თუ დიდი ხნის წინათ ერთ-ერთმა ჟურნალისტმა ეროვნულ ჩემპიონატს „გუბერნატორების ჩემპიონატი“ უწოდა. თქვენ ასოცირდებით „ოლიმპთან“, სანაკოვეი — „სპარტაკთან“ და ა.შ. მაშინ, როდესაც ჩემპიონატის დასაწყისში აქტიურად საუბრობდნენ ფეხბურთიდან სახელმწიფოს წასვლაზე, რა გამოდის?

— კი არ ვასოცირდებით, პირდაპირ გუბუნებთ, რომ ჩემი რეგიონის გუნდებია და გვულშემმატიკორობ მათ, ისევე, როგორც, გორიზია — „ბაიას“ და იმერეთის გუბერნატორი — „ზესტაფონს“. შიდა ქართლის გუბერნატორს სულ მაგაზე ვეჩხუბები, რომ გორს კარგი გუნდი უნდა ჰყავდეს, ხოლო კახეთის გუბერნატორმა გურჯაანსა და თელავს უნდა მიხედოს.

— თქვენ ხშირად გადანაშაულებენ საკუთარი ძალაუფლების კლუბის სასარგებლოდ

გამოყენებაში, რაც, გულშემმატიკარების აზრით, გამოიხატება იგივე „ოლიმპის“ სასარგებლოდ დანიშნულ პენალტებსა და მსაჯების მიერ ამ გუნდის სასარგებლოდ მიღებულ გადაწყვეტილებებში. რამდენად გამართლებულია სახელმწიფო მოხელის ამ პროცესებში უშუალო მონაწილეობა? გამოდის, რომ ძალაუფლებას კლუბის სასარგებლოდ იყენებთ...

— ეს პენალტები მე ხომ არ დანიშნავს? მე რა შუაში ვარ, თუ პენალტი დაიდო, მე დავდე პენალტი? ხალხი მადანაშაულებს? რა ვქნა, ავუკრძალო? ვერავის ავუკრძალავ ამაზე ლაპარაკს.

— თქვენ ახსენებთ თქვენი რეგიონის მეორე გუნდი „სიონი“, რომელსაც ყველაზე ხშირად მოიხსენიებენ „ოლიმპის“ სატელიტ გუნდად. შედეგები კი ბევრ კითხვას ბადებს, ეს ხმებიც უსაფუძვლოა?

— ერთ „საიდუმლოს“ გაგანდობთ, თუ როდის გამოვიყენე ჩემი ძალაუფლება და კიდევ გამოვიყენებ. სამივე თამაშში, რომლებიც „ოლიმპმა“ ბოლნისის „სიონის“ წინააღმდეგ ითამაშა, ორჯერ მეტი პრემია ჰქონდათ „სიონის“ ფეხბურთელებს. ეს მე ვთხოვე კლუბის პრეზიდენტს და ორჯერ მეტი მოტივაცია შევუქმენი ბოლნისის ფეხბურთელებს. (აი, რა ჭეშმარიტი გულშემმატიკარი ჰყავს ქართულ ფეხბურთს, ჩირქს როგორ სცხებთ, ხალხო, მის სახელს! — მ. კ.) პირ-

ველ თამაშზე დახოცეს ერთმანეთი (ეს თამაში სიონმა 3:0 წააგო — მ.კ.) და ჩხუბი მწვრთნელს შორისაც მოხდა გასახდელში. მეორე თამაშზე ბოლნისის ფეხბურთელებმა დაიფიცეს, რომ თავი შეაკლეს (ეს თამაში კი 6:0 წააგეს ბოლნისელებმა, აი, ჭეშმარიტი ბრძოლის შედეგი... — მ.კ.), ასევე იყო ბოლო თამაშიც. ძალიან ბევრი რამე ვიცი ფეხბურთის გუნდებთან დაკავშირებით, მაგრამ არ მინდა, ყველაფერი მოვყვე, მითუმეტეს, დადასტურებულად ვიცი და არა სხვებივით, — ჭორის დონეზე.

— „სიონი“ — „სპარტაკის“ დაპირისპირებაზე, სადაც ცხინვალის ფეხბურთელებმა მოიგეს, სადისციპლინო კომიტეტმა ე.წ. „სადამსჯელო ღონისძიებების“ შოუ მოაწყო. ამ თამაშის შედეგი მოულოდნელი არავისთვის ყოფილა. ვერ კიდევ მეორე წრეში, როდესაც „ოლიმპი“ „სპარტაკთან“ სტუმრად აგებდა, გავრცელდა ხმები, რომ პირველი ტაიმის ბოლოს, თქვენ და სანაკოვეი შეხვედით გასახდელში და „სპარტაკის“ ბიჭებს თამაშის დათმობა სთხოვეთ (ამაზე ვრცელი სტატია „საქართველო და მსოფლიოს“ №50-ში გამოქვეყნდა), სანაკოვეის იხილ „სიონთან“ გარანტირებულ 6 ქულას მიიღებდნენ. „სპარტაკმა“ კი „სიონს“ პირველივე შეხვედრა მოუგო.

— აი, ხატები, ხომ ხედავთ? აქ, ხატების წინ შემოდია დავიფიცო, რომ არათუ „სპარტაკის“, არამედ „ოლიმპის“ გასახდელშიც კი არ შევსულვარ არასდროს, არც თამაშის მიმდინარეობისას და არც — შემდეგ. აქედან გამომდინარე, აბსურდია ეს საუბარი. გასახდელში მინიმუმ 14 ადამიანი ხომ უნდა იყოს? „სპარტაკის“ ბიჭებს შეეკითხეთ და, თუ ერთი მათგანი მაინც გეტყვით, რომ მე ოდესმე მათ გასახდელში ვყოფილვარ ან რამე მსგავსს ჰქონდა ადგილი, ფეხბურთს კი არა, საერთოდ ჩემს ყველა თანამდებობას (ნეტავ, რამდენი თანამდებობა აქვს ბატონ კირკიტაძეს? — მ. კ.) დავტოვებ, რაც მაქვს. ახლა ინტერვიუს გაძღვეთ, რო-

გორც თანამდებობის პირი და არა როგორც საფეხბურთო ჩინოვნიკი. შარშანაც იყო ამაზე საუბარი, რომ ბოლნისის „სიონს“ არ სჭირდებოდა ქულები და „სპარტაკმა“ გაიმარჯვა. ხდება ასეთი რაღაცები და გამოიძიებას ნამდვილად ვერ ჩავატარებდი. ნამდვილად ვიყავი გორში იმ თამაშზე. ძალიან ბევრი მაყურებელი იყო იქ, სხვათაშორის, ლიხაჩისხეველები იყვნენ, ლტოლვილები, ასევე ჟურნალისტები და შეგიძლიათ მათ ჰკითხოთ. (ჟურნალისტებს კაჭახიძის ცემის კადრები წააშლევინეს და ისლად აგვრჩენია, ლიხაჩისხეველები მოვძებნით... — მ. კ.)

— ასევე, ლაპარაკობენ, რომ შარშან ბოლნისში, პირველი ტაიმის შემდეგ შევედი გასახდელში და „სიონის“ ფეხბურთელებს ვუთხარი, როგორ უგებო „ვიტ ჯორჯიას“, რადგან წელს ჩემპიონები უნდა გახდნენო. ესეც ისეთივე სისულელეა, მაგრამ მესმის, რომ ამ ვერსიასაც აქვს არსებობის უფლება.

— მაგრამ ეს კითხვები არსებობს და ამაზე გულშემმატიკარები ლაპარაკობენ სხვადასხვა სპორტულ ფორუმებზე, სტადიონებზე...

— ბოდიშ, სიამოვნებით გაცეცნობოდი ყველა ფორუმს, მაგრამ სამსახური არ მიტოვებს ამის დროს (სამაგიეროდ,

წყალს რომ მიჰქონდა მთელი საქართველო, „ოლიმპის“ დუბლების თამაშს კარგად დაესწრო და ფორმებიც კარგად დაურიგა ფეხბურთელებს! — მ. კ.)

— საუბრობდნენ რომ რამდენიმე ფეხბურთელი თქვენთან დაპირისპირების გამო ძირითად შემადგენლობაში ვერ ხვდებოდა. იგივე მაჭავარიანი „დინამოსთან“ სათადარიგოთა სკამზე იჯდა და ამ ამბავთან თქვენს კავშირზე საფეხბურთო კულუარებში ბევრს საუბრობდნენ.

— სასაცილოა ამაზე ლაპარაკი. როდესაც წყდებოდა, ამ თამაშზე რა შემადგენლობა უნდა დაეყენებინათ, დასავლეთში ვიყავი, ახალციხიდან (?) მოვდიოდი. პირველი მარტი იყო, მწარედ დამამახსოვრდა, შევიარე გორში, სადაც „ვიტ ჯორჯია“ ზესტაფონს ეთამაშებოდა, ვუყურე ერთ ტაიმს და ძლივს ჩამოვუსწარი „ოლიმპის“ თამაშს. სტადიონზე მაშინ შევედი, როდესაც პირველი გოლი უკვე გატანილი ჰქონდა „დინამოს“.

— „ოლიმპი“ — „სპარტაკის“ დაპირისპირების შემდეგ სტადიონზე დიდი შეხლა-შემოხლა გაიმართა, ტელევიზიით აჩვენეს კიდევ კადრები, რომ თქვენ ფიზიკურად შეეხეთ კაჭახიძეს. არ იყო ეს დანაშაული?

— მანახეთ, თუნდაც ერთი კადრი, მე რომ კაჭახიძეს ფიზიკურად შეეხებ (დაინტერესებულმა პირებმა კარგად იციან, რომ ამ შემთხვევის ამსახველი კადრები წაშლილია — მ. კ.). ამირან კაჭახიძესთან არასასიამოვნო საუბარი მქონდა, ეს არ ეხებოდა ერთ კონკრეტულ მატჩს და ამ საუბარს ბევრი ადამიანი ესწრებოდა. ეს თემა ამონურულია. მსაჯისთვის იქ ხელი არავის დაუკარებია. ჰკითხეთ თავად მსაჯებს (კაჭახიძეს რა უნდა ვკითხოთ, როდესაც მან მოგვიანებით საერთოდ უარყო ცემის ფაქტი, როგორც იქნა, დაუშინებიათ... — მ.კ.). როცა მატჩს ესწრება მსაჯთა დამკვირვებელი, მაშინ ასე არ მსაჯობენ ხოლმე, თუ სხვა რამ არ ხდება. აქედან გამომდინარე იყო კაჭახიძესთან ის არასასიამოვნო ინციდენტი.

— შეხლა-შემოხლა რომ იყო მატჩის ბოლოს, ეს ნამდვილად დადასტურებული ფაქტია. ზოგადად, ამ ცემებისა და გარჩევების ფაქტს როგორ აფასებთ, მაშინ, როდესაც აქტიურად ვსაუბრობთ იმაზე, რომ ასეთი შემთხვევები სათანადოდ და მკაცრად უნდა შეფასდეს.

— მსაჯზე თავდასხმა ყველგან ხდება, ხდება უარესიც — თქვენ არ გინახავთ, ალბათ, როგორ გამოდიან გუნდები საბერძნეთის ან თუნდაც რუსეთის ჩემპიონატიდან სპეცდანიშნულების რაზმების თანხლებით. ეს ფეხბურთია! ჩვენი ფეხბურთის პრობლემა სწორედ ესაა — ემოცია აკლია. ფეხბურთი კონტაქტური სპორტია, უნდა იყოს ასეთი ფაქტებიც, ჩოგბურთის ხომ არაა, აა?

— ანუ თქვენ მიესალმებით ასეთ ფაქტებს?

— არა, რა თქმა უნდა, დასაგმობია ნამდვილად და ფინანსური სანქციებიც უნდა შემოვიღოთ.

ესაუბრა
გაბელა კლდიაშვილი

გუბერნატორი მსაჯებს მითითებას აძლევს

P.S. უნდა დავეთანხმეთ ბატონ დავით კირკიტაძეს, ძალადობა ნამდვილად დასაგმობია, რაც შეეხება დასჯას, იქნებ, თავად გუბერნატორიდან დაგვეწყო? საუბრის დასასრულს, როდესაც დიქტოფონი გამოვრთე, ბატონმა კირკიტაძემ მითხრა, მე რომ იმერეთის გუბერნატორი ვიყო, ქუთაისის „ტორპედო“ თამაშს არ წააგებდაო. როგორ არ წააგებდა თამაშს „ტორპედო“ და „ტრადიციულად“ როგორ „შეაშველებდა“ ხელს ბატონი გუბერნატორი, ეს ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს. მე კი პირდაპირ ვუთხარი მას, რომ არც მისი გუნდი „აგებდა“ თამაშებს...

აპდანური დოზა

თებერვალში ფართომასშტაბიანი სამხედრო შეტევისას აშშ-ის სამხედრო ქვეითებმა ავღანეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთით მდებარე მარჯაში ოპიუმის ბაზარზე 700 კილოგრამი ოპიუმი და 25 კილოგრამი ჰეროინი აღმოაჩინეს. მსოფლიოს ნებისმიერ სხვა წერტილში ეს ნარკოტიკების უმსხვილეს პარტიად ჩაითვლებოდა, მაგრამ არა — ავღანეთში.

შარშან იმავე ბაზარზე ნადავლი ტონებში განისაზღვრებოდა, მაგრამ წელს მეტს არ ელოდნენ. მშვიდობიან მოსახლეობაში დანაკარგების მინიმალზაციისთვის აშშ-ისა და ნატოს ძალების სარდალმა, გენერალმა სტენლი მაკკრის-ტალმა მოსალოდნელი ოპერაციის თაობაზე გაფრთხილებები ერთი კვირით ადრე დაიწყო. ნარკომოვაჭრეები და მათი მფარველი თალიბები ოპერაცია მომტარაკის (ერთად) დაწყებამდე კარგა ხნით ადრე გაქრნენ რაიონიდან.

ეს ყველაფერი ბუშის ადმინისტრაციის მიერ ყაყაჩოს პლანტაციების განადგურების პერიოდული მცდელობების ანტინარკოტიკული სტრატეგიის ნარჩენებია. **ერაყში ომის დაწყების შემდეგ ამერიკელმა ჩინოვნიკებმა განაცხადეს, რომ რესურსები არ ჰყოფნით, რათა ავღანეთში თალიბებსა და ებრაელებს და ნარკოტიკებსა და ავღანეთის სავაჭრო მეთაურებთან და „ლ-ქაიდასთან“ საბრძოლველად იყენებდა, ბევრი თავად იყო ჩაფლული ნარკოვაჭრობაში. ობამას ადმინისტრაცია კი პრეზიდენტ ჰამიდ ყარზაის პარტნიორების მიმართაც მკაცრი და დაუნდობელია.**

ოპიუმით ვაჭრობა სამხრეთ ავღანეთის ეკონომიკაში მჭიდროდა ჩაქსოვილი. მარჯაში ნარკოკარტელებს თალიბები იცავდნენ და მათგან მილიონებს იღებდნენ, მაგრამ ადგილობრივი 70 ათასი ფერმერი და მათი ოჯახები ყაყაჩოს მოყვანით საზრდოობდნენ, ის ქმნიდა სამუშაო ადგილებს გლეხებისთვის და ქრთამის პირობას ჩინოვნიკებისათვის.

როგორ უნდა გათავისუფლდეს ავღანეთი ამ დამოკიდებულებისგან? დასავლელი და ავღანელი ექსპერტების გარკვეული ნაწილი ამბობს, რომ ყველა პლანტაცია ერთბაშად უნდა განადგურდეს და ფერმერები იძულებულნი უნდა გახდნენ, სხვა რამე დაეთესონ. ადგილობრივი ფერმერები კი ამბობენ, რომ თუ მათ მრავალწლიან ნაშრომს ხელი შეუწყობს განადგურება, ხალხი კვლავ არსდგება ამ ხელისუფლების წინააღმდეგ.

სამხედროები თვლიან, რომ ნდობადი მოსავალი ფერმერებისაგან უნდა გამოისყიდონ და დაარწმუნონ ისინი, რომ მომავალ წელს სხვა რამე დაეთესონ. ნარკოტიკებთან

მებრძოლი ჩინოვნიკები ამ წინადადებას არ ეთანხმებიან, რადგან, მათი აზრით, ფერმერებისთვის ფულის გადახდა და ნარკოტიკების დასაჩუქრების ტოლფასი იქნება და ჩრდილო ავღანეთის რაიონებზე მიანიშნებენ, სადაც ყაყაჩოს პლანტაციები ყოველგვარი აჯანყების გარეშე მოსპეს პროვინციულმა ანტი-ნარკოტიკულმა ჯგუფებმა.

როგორც კი სამხედროები და სპეციალისტები მორიდდებიან, რა უფრო ნდობადი მოსავალს, უმალ გაუჩნდებათ ახალი პრობლემა — როგორ დაარწმუნონ ფერმერები, რომ ამის შემდეგ ყაყაჩოს ადგილას რაიმე სხვა დაეთესონ. ქაბულის ჩინოვნიკები უკანასკნელად 2008 წელს ცდილობდნენ, მარჯაში ფერმერები ხორბლის თესვაზე დაეთანხმებინათ, მაგრამ უარი მიიღეს იმ მოტივით, რომ ოპიუმი გაცილებით შემოსავლიანად ითვლება. სინამდვილეში იმ წელს მეტი შემოსავალი მიიღო იმან, ვინც ხორბალი დათესა. ოპიუმი, მართალია, ძვირი ღირს, მაგრამ მისი მოყვანა და კრეფაც დიდ რესურსსა და დიდ ხარ-

ჯებს მოითხოვს. მას შემდეგ ხორბალზე ფასი და შესაბამისად ჩინოვნიკების იმედებიც იზრდება, მაგრამ როგორ უნდა დაარწმუნონ ფერმერები, რომ პროვინციაში აღარ გააჩნდება თალიბები და არ დასჯიან მათ ამერიკელებთან თანამშრომლობისთვის? მარჯაში ახალი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელ აბდულ ზაჰირ არიანს საამისო რეპუტაცია ნამდვილად არ აქვს. ის 1989 წელს წავიდა გერმანიაში, სადა დაჯილდოვდა სასტუმროსა და სამრეცხაოში მუშაობა, თავისი გერის მკვლელობის მცდელობისთვის კი ოთხი წელი ციხეში გაატარა.

ზაჰირი ირწმუნება, რომ მარჯაში „70%-ით აკონტროლებს“, მაგრამ ლამით შენდებული თალიბები მოსახლეობას სახლში უფარდებიან და ხელისუფლებასთან თანამშრომლობისთვის თავის მოკვეთით ემუქრებიან. მათ სჭირდებათ, რომ ფერმერებმა კვლავ ყაყაჩო თესონ. ექსპერტების ინფორმაციით, გასულ წელს თალიბებმა ნარკოვაჭრობიდან 300 მილიონამდე დოლარი მიიღეს. ავღანელი ჩინოვნიკები ამბობენ, რომ ეს თანხა 100 მილიონს არ აღემატებოდა, მაგრამ ასეც რომ იყოს, ამბობის ერთი წლით გაგრძელებისათვის საკმარისია.

სანამ რეგიონში ნატოს ჯარები დგას, ნარკომოვაჭრეები იქაურთაგან გაერიდნენ, მაგრამ მისი მოყვანა და კრეფაც დიდ რესურსსა და დიდ ხარ-

ექსპერტი გრეტჩენ პიტერსი ამბობს, „ნარკოტიკებთან ბრძოლა და ამბოხის საწინააღმდეგო ოპერაციები ბუშის მოკვლის მცდელობას ჰგავს, როგორც კი ერთ ადგილას არტყამ, ის მამინვე ჩნდება სხვაგან“. ნავლენ ნატოს ჯარები და დაბრუნდებიან ნარკოვაჭრობის. ამ ზაფხულს მაკკრის-ტალი თალიბების სხვა დასავლეთ პუნქტებზე გადაერთობება და იძულებული იქნება, მარჯა ავღანეთის უშიშროების ძალების დაცვის ქვეშ დატოვოს. ნარსულში ნარკოვაჭრობა არა ერთხელ გამოიყენეს მსგავსი სიტუაციები იმისათვის, რომ ნარკოვაჭრობის მფარველობის მხრივ თალიბების ფუნქციების შემსრულებელ ავღანელ ჩინოვნიკებთან ალიანსები შეეკრათ. ადგილობრივი ფერმერებს ეს უკვე უნახავთ. ნატოს სარდლობა ირწმუნება, რომ თვალყურს ადევნებს მექრთამეობას და გააკონტროლებს ქაბულის მიერ კორუმპირებული ჩინოვნიკების სამხედრო დასაჯას. მაგრამ თავად ქაბულის გამგებელი კორუფციის ვინ გააკონტროლებს, ეს ჯერჯერობით უცნობია. ასე რომ, მარჯა ნათელი მომავალი დიდი კითხვის ნიშნის ქვეშ რჩება.

ადრე თუ გვიან თალიბებიც დაბრუნდებიან. მარჯა დიდი ნადავლია, მასზე უარს ასე ადვილად არაფერ იტყვის. ნარკომოვაჭრეებისაგან განსხვავებით, ისინი მაკკრისტალის ჯარისაგან დასაძლავდნენ არც ნასულად. სადაც არ უნდა იყვნენ, მეამბოხეები თვალყურს ადევნებენ ყაყაჩოს მოსავალს და, როგორც კი მინდობენ ამ ნვანდობა, ისინი დაბრუნდებიან. მარჯისთვის ბრძოლა ჯერ არ დამთავრებულია.

ტიმ შაპკარაი
„Time“ (www.time.com)

აშშ-ჩინეთი: მოსაპაპალი ომის რუკა

თეთრ სახლში ბარაკ ობამას მოსვლამ ამერიკულ-ჩინური პარტნიორობა მსოფლიო პოლიტიკის მთავარ თემად აქცია. ფართოდ გავრცელდა ორი ზესახელმწიფოს სიმბიოზის კონცეფციები — „CHIMERICA“ და „დიდი ორიანი“. ნოემბერში ობამა ჩინეთს ეწვია და პეკინს შესთავაზა, მსოფლიოს ბედზე პასუხისმგებლობის არაფორმალური ტვირთი მასთან ერთად ზიდოს, მაგრამ პასუხად აგრძნობინეს, რომ საკუთარი ტემპით ნინსვლა ურჩევნიათ. ამ პასუხმა ამერიკა დააბნია, დასავლეთის პოლიტიკური ელიტა კი მიახვედრა, რომ ჩინეთმა აშშ თითქმის უკვე დაამარცხა გლობალურ დაპირისპირებაში.

ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორმა, ტერმინ „Chimerica“-ს ავტორმა ნაიალ ფერგიუსონმა „Los Angeles Times“-ში გამოაქვეყნა სტატია სათაურით „ამერიკა — მსხვერველი იმპერია“, რომელშიც ავტორი მსოფლიოს არა იმავზე, ელის თუ არა ამერიკას აღსასრული, არამედ იმაზე, თუ რამდენად სწრაფი იქნება ეს პროცესი. „2027 წლისთვის ჩინეთის შიდა პროდუქტი აშშ-ისა და დააჭარბებს არა ამერიკული სტანდარტის, არამედ ჩინური ეკონომიკის უდმერო ზრდის გამო“, — წერს ფერგიუსონი. მაგრამ საშიში ის კი არაა, რომ ჩინეთი ძალიან მალე ეკონომიკური სიმძლავრით უკან ჩამოვარდება ამერიკას, არამედ ის, რომ ეს ოდნავაც არაა დამოკიდებული ამერიკაზე. დამოკიდებულია მხოლოდ ჩინეთზე, რომელსაც სულაც არ აინტერესებს აშშ-ისგან მიღებული შეთავაზებები და მხოლოდ საკუთარი გეგმით მოქმედებს.

დარგში ნობელის ლაურეატ რობერტ ფოგელთან შედარებით გამოუსწორებელი ოპტიმისტია. ეს უკანასკნელი ფურცულაძის „Foreign Policy“-ს სტუდენტზე წერს, რომ 2040 წელს ჩინეთის ეკონომიკა ამერიკისაზე სამჯერ მეტი იქნება. და თუ დღეს ჩინეთში ერთ სულ მოსახლეზე საერთო შიდა პროდუქტი ხუთჯერ ნაკლებია, ვიდრე ევროკავშირში, თანამედროვე ევროპელთა უმრავლესობა სიცოცხლეშივე იხილავს რეალობას, როდესაც საშუალო სტატისტიკური ჩინელი საშუალო სტატისტიკური ევროპელზე ორჯერ მდიდარი იქნება.

იმავე ფერგიუსონის თქმით, მსგავსი ფაქტები „თავისთავად ვერ შეარყევენ ამერიკის ძლიერებას, მაგრამ მათ შეუძლიათ, შეარყიონ ხანგრძლივი წინმენა იმისა, რომ აშშ-ს ნებისმიერი კრიზისის დაძლევა შეუძლია“.

რეებს ეფუძნება, შტატების პოსტინდუსტრიული ეკონომიკა კი თავისი უზომოდ გაბერილი ფინანსური სექტორით პირდაპირაა დამოკიდებული ამერიკული ძლიერებისადმი აბსტრაქტულ რწმენაზე. ამასთანავე ჩინეთი მსოფლიოს მთავარი კრედიტორია, აშშ კი — მსოფლიოს მთავარი მოვალე.

აშშ-ში არანაკლებ შემფოთებას იწვევს ისიც, რომ უკვე გავიდა კეთილდღეობის ის ოცნლეული, რომლის დროსაც საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ შტატები მსოფლიოში ერთადერთი ზესახელმწიფოს სტატუსით სარგებლობდა, მსოფლიოს ყველა კუთხეში საკუთარი ინტერესები და ამ ინტერესების რეალიზების ბერკეტები ჰქონდა. ახლა ჩინეთი არა მხოლოდ მთავარი კრედიტორია, არამედ მსოფლიოს მთავარი მწარმოებელი და ექსპორტიორიცაა.

ახლა ჩინეთს ყველგან აქვს ინტერესი, უცხო ბაზრებზე შემოიშინოს და იქ წამყვანი პოზიციების დაკავების მისეული სტრატეგია კი ამერიკულზე ბევრად ეფექტურია. განვითარებულ ქვეყნებში ამერიკელები დაკავებული არიან ბიზნესით, მცირე ქველმოქმედებით და, ძირითადად, პოლიტიკით. ჩინელებს კი მხოლოდ ბიზნესი და ქველმოქმედება აინტერესებთ. შედეგად, 90-იანი წლებიდან მოყოლებული ამერიკული გავლენის უალტერნატივობით გადაქანცული განვითარებადი ქვეყნები სიხარულით ემხრობიან ჩინეთს. დასავლეთ ნახევარსფეროში პეკინის ეკონომიკურმა ექ-

სპანსიამ უპრეცედენტო მასშტაბებში მიიღწია. თებერვალში ჩინეთმა პირველად გაუსწრო აშშ-ს საუღრეს არაბრეტოლონ ნავთობის ექსპორტის მხრივ. ამერიკა საუღრესი შეიხებისთვის მთავარი კლიენტი და ნავთობდოლარების მთავარი წყარო აღარაა; არადა, ათწლეულის მანძილზე სწორედ ეს იყო ამ სტრატეგიულად მნიშვნელოვან რეგიონში აშშ-ის დომინირების ერთ-ერთი უმთავრესი ფაქტორი. სამაგიეროდ, ახლო აღმოსავლეთში პოზიციებს ახლა ჩინეთი იმაგრებს.

იანვარში ცნობილი გახდა, რომ აფრიკის უმსხვილესმა ნავთობმომპოვებელმა ქვეყანამ გადაწყვიტა, ნავთობის მოპოვების ლიცენზიების ორი მესამედი ჩინეთს გადასცეს. ცოტა ხანში ნიგერიაში ამერიკული ნავთობკომპანიის ჰეგემონიიდან აღდარაფერი დაგრება. ნიგერიული ნავთობის მთავარი მომპოვებელი და იმპორტიორი ჩინეთი ხდება.

ზუსტად იმავე დინამიკას განიცდის ჩინურ-ამერიკული ინტერესების ბალანსი აფრიკის სხვა ქვეყნებშიც. ჩინეთმა მისი მნიშვნელოვანი მთავარი აფრიკა და ჩინური ნავთობდოლარების უწყვეტ ნაკადში ამერიკული დომინირება სულს ლაფავს. ეკონომიკის დარგში ნობელის პრემიის ლაურეატი ჯოზეფ სტინგლიცი ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ წერდა, რომ „აფრიკაში ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის ჩინეთი უფრო მეტს აბანდებს, ვიდრე მსოფლიო ბანკი და აფრიკის განვითარების ბანკი ერთად“.

„აშშ-მა უნდა გაიგოს, რომ მისი სამხედრო უპირატესობის დღეები დათვლილია. ამერიკა უნდა დასჯილებად უნდა იგრძნონ თავი“, — განუცხადა ჩინელმა კონტრ-ადმირალმა იმ იმ ფრანგულ გაზეთის აშშ-ის მიერ ტაივანისთვის იარაღის მიყიდვის გადაწყვეტილების საპასუხოდ. ფრანგები გაცხადებულნი წერდნენ, რომ ჩინეთს ამერიკისა და სხვისი ანგვის აღარ უნია.

ამერიკისა და ჩინეთს შორის არსებული სამხედრო კონტრაქტები, რომელთა განვითარებასაც ობამა იმედოვნებდა, საერთოდ განწყვეტილია. ამერიკულ კომპანიებს ჩინეთის მხრიდან სანქციები ელით. მართალია, აშშ-მა მანც ვერ გარისკა ტაივანისთვის ამ გარიგების მთავარი მიზეზი — თვითმფრინავები მიეყიდა, მაგრამ, როგორც კონტრ-ადმირალმა განაცხადა, ეს სამხედრო გარიგება კი არა, პოლიტიკა და სათანადო ზომებს მიეყიდა.

ჩინეთს მსოფლიოში უდიდესი სახმელეთო ჯარი და უამრავი ტანკი ჰყავს, მაგრამ ოკეანით დამოკიდებული ქვეყნების შემთხვევაში ამას გადაწყვეტი მნიშვნელობა არ აქვს. მათ შორის სამხედრო ბალანსი ფლოტისა და ბირთვული ძალების სიმძლავრით განისაზღვრება.

აშშ-ს 11 ავიამზიდი ჰყავს, ჩინეთს — არც ერთი. ერთი ავიამზიდი რამდენიმე მილიონისთვის ჩინეთი უფრო მეტს აბანდებს, ვიდრე მსოფლიო ბანკი და აფრიკის განვითარების ბანკი ერთად“.

ტების რაოდენობითაც ჩინეთი აშშ-ს ბევრად ჩამორჩება. ამ საკითხში ბალანსის აღსადგენად ჩინეთს მთელი ეკონომიკის გადაწყობა დასჭირდება, მაგრამ ჯერჯერობით ამ მიმართულებით რაიმე მოძრაობაც კი არ შეინიშნება. ჩინეთის სამხედრო ბიუჯეტი აშშ-ისა და ათჯერ ჩამოუვარდება და მის გაზრდაზე არც არავინ ფიქრობს. და ბოლოს, ჩინეთი ჯერაც არ გასულა იმ ტექნიკურ დონეზე, რომელიც აშშ-თან სამხედრო სფეროში დამოუკიდებელი გაჯიბრებისთვის დასჭირდება.

მაგრამ ჩინეთის ძალა ისაა, რომ მან თვითონაც მშვენიერად იცის ეს ყველაფერი და ზედმეტ ძალისხმევას არ ხარჯავს აშშ-ის სამხედრო უპირატესობის ლიკვიდაციაზე. დასავლეთმა უკვე აღარ იცის, რა იფიქროს ჩინეთზე. არავინ იცის, ჩინეთი ჩვეულებრივი ქვეყანაა თუ უკვე — ზესახელმწიფო, სოციალისტურია თუ უკვე კაპიტალისტურია, სამხრეთის ნაწილია თუ უკვე ჩრდილოეთის, ანტიიმპერიალისტურია თუ უკვე იმპერიალისტური. მაგრამ ეს გაურკვეველობა დიდხანს არ გაგრძელდება, ათი ან ოცი წლის შემდეგ ყველას დანამდვილებით ეცოდინება, რა უნდა იფიქროს ჩინეთზე. საეჭვოა, ამერიკელებს კიდევ მეტად უნდა, ის მშვენიერად იცის სამხრეთის რიგითი სოციალისტურ, ანტიიმპერიალისტურ ქვეყნად მიიჩნიონ. კავალ ბურჟუაზიის რეპრეზენტანტი

www.rusrep.ru

«ნითელი კაპელას» მუსიკა სტალინისათვის

დასასრული. დასაწყისი იხ. №9-10

ვინ გააფრთხილა ბელადი

ომის დაწყებისთანავე მოსკოვიდან სასწრაფო დაშიფრული წერილი მოვიდა საიდუმლო დოკუმენტების განადგურებისა და აგენტურასთან კავშირის უზრუნველყოფის შესახებ. აგენტურის რადიოკავშირის სისტემით უზრუნველსაყოფად რეზიდენტურაში გადაწყვიტეს, რომ გერმანიაში სსრ კავშირის საელჩოს პირველი მდივანი ვ. მ ბერეჟკოვი უნდა მოლაპარაკებოდა საელჩოს მცველ ეს-ეს-ელ ოფიცერს ქალაქში მეგობართან ერთად გასვლაზე, ვითომდა შეყვარებულ გერმანელ ქალიშვილთან დასამშვიდობებლად. ეს მეგობარი კი ა. კოროტკოვი იყო, რომელსაც სამგზავრო ჩემოდანში რადიოგადამცემი ედო.

„წითელი კაპელა“ ომის ცაცხლში

1941 წლის 24 ივნისს, ომის მესამე დღეს, საელჩოს კარი მორიგე ეს-ეს-ელმა გააღო და უნტერ-დენ-ლინდენზე საელჩოს „ოპელ-ოლიმპია“ გავიდა. საჭესთან ბერეჟკოვი იჯდა, მარჯვნივ გვერდს უმშვენიერესი ეს-ეს-ის ობერმ-ტურმფიურერი, უკანა სავარძელზე კი კოროტკოვი მოკალათებულიყო, რომელიც შეყვარებული კაცივით გამოიყურებოდა, ომი რომ საყვარელ ქალს აშორებდა და, შესაძლოა, სამუდამოდაც.

ისინი მეტად აღარ განმეორებულა. საბჭოთა საგარეო დაზვერვის გერმანული განყოფილების ხელმძღვანელობამ დაზვერვის უფროსს არსებული ვითარების მისეული შეფასება გააცნო: ა. ჰარნაკის რაციონის დუმილის მიზეზების გაურკვეველობა მიზანშეწონილს ხდის ბერლინში საიდუმლო შიკრი-მოკავშირეს გაგზავნას. განყოფილების მიერ რეზიდენტურებისთვის გასაგზავნ დეპეშის პროექტში, რომელიც ამჟამად არქივში ინახება, ნათქვამია: „გაარკვიეთ რადიოგადამცემების არარსებობის მიზეზები. დაადგინეთ, აგრეთვე, რა მდგომარეობაში არიან ჩვენი მეგობრები. დაე მოამზადონ ბიზნეს სტუმრების დასახელები. სასურველია, რომ ბერლინელი მეგობრები სასწრაფოდ გაემგზავრონ სტამბულში — საეჭარო წარმომადგენელთან ან სტოკჰოლმში კონსულთან შესახორავდნენ“ ორივე შემთხვევაში პაროლად სახელდებოდა — შტრალმანი.

დაზვერვისთვის კარგად ცნობილ ადამიანთა რიცხვში იყო რადისტი კურტ შულცი. ჰარო შულცი-ბოიზენმა რადისტ კურტს 1942 წლისათვის გერმანული სარდლობის გეგმების შესახებ აცნობა. ეს გეგმები ითვალისწინებდა გერმანული ჯარების საბრძოლო მოქმედებებს კავკასიის ნავთობმომპოვებელ რაიონებში. ჰაროს ინფორმაციით ეს სამხედრო-საჰაერო ძალებისა და საბრძოლო ტექნიკისთვის სანავის მწვავე ნაკლებობით იყო ნაკარნახევი. გერმანულ ექსპერტთა გათვლით, საკუთარი ბენზინი გერმანიას მხოლოდ 1942

წლის მარტამდე ეყოფოდა; ლინინგრადზე იერიშის მიტანას, ჰაროს თქმით, გერმანული სარდლობა არ აპირებდა. მას სურდა, მჭიდრო ბლოკადაში მოემთო ქალაქი. თავის ინფორმაციაში ჰარომ მიუთითა, რომ ომის პირველ წლებში გერმანიის სამხედრო-საჰაერო ძალებმა აღმოჩინეს ფრონტზე მნიშვნელოვანი დანაკარგები განიშობაზადონ ბიზნეს სტუმრების დასახელები. სასურველია, რომ ბერლინელი მეგობრები სასწრაფოდ გაემგზავრონ სტამბულში — საეჭარო წარმომადგენელთან ან სტოკჰოლმში კონსულთან შესახორავდნენ“ ორივე შემთხვევაში პაროლად სახელდებოდა — შტრალმანი.

მოსკოვში რადიოთი გადაცემული ინფორმაცია ადრესატამდე ვერ მივიდა — ეს უძვირფასესი ცნობები არაღლეალური დაზვერვის არხებით გადასცეს ცენტრს. სუსტი რაციის გამო რეგულარული კავშირის დამყარება უნძინდებურად ძნელი იყო. ამიტომ ბერლინთან კავშირის აღსადგენად დაზვერვა ახლი საშუალებების გამოძებნას შეეცადა. შეიქმნა ორი გამოცდილი აგენტი და გადაწყდა, რომ 1941 წლის ბოლოსათვის ისინი დიდი ბრიტანეთიდან საჰაერო გზით გადაეყვანათ ევროპის კონტინენტზე. აგენტები „ვახე“ და „ბრიგადირი“ უკვე პარაშუტით გადმოხტომბაში ვარჯიშობდნენ, მაგრამ ერთ-ერთი ვარჯიშისას ბრიტანეთის პოლიგონზე „ვახემ“ სერიოზული ტრავმა მიიღო და ჰოსპიტალში მოხვდა. შედეგად „ვახესა“ და „ბრიგადირის“ მივლინება ბერლინში ჩაიშალა. შულცი-ბოიზენისა და ჰარნაკის ჯგუფთან დასაკავშირებლად 1942 წლის ივნისში ცენტრის მიერ შერჩეული აგენტი „ადამი“ ბერლინში გაფრინდა, სადაც კურტ შულცს შეხვდა, რომელმაც ადამს აცნობა, რომ რადიოდეტალები არ ჰყოფნიდა მოსკოვთან კავშირის დამსაყარებლად. მოგვიანებით გაირკვა, რომ „ადამი“ პროვოკატორი იყო. მისი წყალობით, ბერლინში რუსეთის

დაზვერვო წყაროები დააპტიმრეს და საიდუმლო ბინები გაშიფრეს. საგარეო დაზვერვამ კვლავ განაგრძო ბერლინელ ანტიფაშისტებთან კავშირის აღდგენის გზების ძიება. 1942 წლის 4 აგვისტოს მოსკოვის შორიხლო მდებარე პატარა აეროდრომთან ორიმსუბუქი მანქანა მივიდა, საიდანაც პარაშუტისტები „ფრანცი“ (ალბერტ ჰესლერი) და „ბეკი“ (ლობერტ ბარტი) გადმოვიდნენ. გათვალისწინებული იყო იმის აღბათობაც, რომ „ფრანცა“ და „ბეკს“ გერმანიის კონტრდაზვერვის კონტროლქვემ მოუწევდათ მუშაობა. პარაშუტისტებს თავი უნდა მოეკატუნებინათ, თითქოს წაყენებულ მოთხოვნებს დაყაბულდნენ, მაგრამ ამავდროულად, განგამის სიგნალი უნდა გადაეცათ. შეთანხმდნენ, რომ რადისტ „უნდებურად“ აუკანკალდებოდა ხელი და დამიფრული ტექსტს გაიმეორებდა, სწორედ ეს იქნებოდა განგამის სიგნალი.

აგვისტოში დაშიფრული ტექსტების ჯგუფს და მათი გამეორებისას სხვა ნიშნებს იძლეოდა. ამ საქციელით მას ცენტრის გაფრთხილება სურდა, გერმანული კონტრდაზვერვის კონტროლქვემ ვმუშაობო. რაკი ალბერტ ჰესლერი მიხვდა, რომ მისი განგამის სიგნალი მოსკოვამდე არ მიდიოდა, გესტაპოლებს თანამშრომლობაზე უარი განუცხადა და ის დაზვერვის ბარტს არანაკლებ მძიმე ხვედრი ერგო — ომის დამთავრობისამდე მუშაობა უნდა მოეწყობა მხარეს გადასცეს და გაირკვა: ბარტი იმიტომ ჩავარდა, რომ მას ეძებდნენ. უგზო-უკვლოდ დაკარგულ დეზერტორებს გერმანელები აღრიცხავდნენ და სიებს ბერლინსა და ვერმანტში გზავნიდნენ, რათა ეკონტროლებინათ მათი გამოჩენა ფრონტსა ან საცხოვრებელ დგილებში. ბარტმა კი ინსტრუქცია დაარღვია და ცოლი მოინახულა ჰოსპიტალში. კონტრდაზვერვამაც სწორედ იქ სტაცა ხელი.

გერმანული კონტრდაზვერვის ალყა სულ უფრო მჭიდროდებოდა „წითელი კაპელას“ გარშემო. დეშიფრირების განყოფილებაში უხილავ „პიანისტთა“ მთელი კონცერტები დაგროვდა. ნათელი შეიქნა, რომ თუნდაც ერთი მათგანი ხელში უნდა ჩაეგდოთ. გესტაპოლებს მანქანაზე დაყენებული მოზილური პელენგატორი დაეხმარა, რომელმაც, მონადირეები კვლავ გაიყვანა, ბრიუსელის გარეუბანში. მერ კი შულცი-ბოიზენის ეკვლიც აიღეს და მისი დაპატიმრებით დაიწყო „წითელი კაპელას“ ლიკვიდაცია. 1942 წლის სექტემბრის ბოლოს დაპატიმრებულ „პიანისტთა“ რაოდენობამ 70-ს, ხოლო ნოემბერში ასს გადააჭარბა. ჰიტლერმა მამაკაცების ჩამოხრჩობა, ხოლო ქალების გილიოტინაზე აყვანა ბრძანა. თუმცა, როგორც თავის მემუარებში ჰიტლერი რაიხის პოლიტიკური დაზვერვის უფროსმა შელენბერგმა აღნიშნა, ნაცისტებმა მანც ვერ მოახერხეს „წითელი კაპელას“ მუშაობის სრულად შეწყვეტა...

ადმირალი ვილჰელმ კანარისი

ვალტარ შელინგარბი

სტალინი — №1 ისტორიული ფიგურა

ამას წინათ ვმონანილებოდი ტელეგადაცემის ჩანერაში, რომელიც მოსკოვის მერიის გადაწყვეტილებით გამარჯვების დღის აღსანიშნავად ომში ი. ბ. სტალინის როლის ამსახველი საინფორმაციო სტენდების განთავსებას ეხებოდა, 1941 წელს სახალხო რაზმების ჩამოყალიბების ადგილებში. გადაცემის მონაწილეებმა ცხარე პოლემიკა გამართეს იმის შესახებ, თუ ვინ იყო სტალინი — გამარჯვებული ხალხის ბელადი თუ ტირანი. სტუდიაში ყვიროდნენ და ერთმანეთს ლაპარაკს არ აცლიდნენ. ვიდუხილის მიმდინარეობისას პეტერბურგელ კომუნისტთა წარმომადგენელი ანტისტალინური რეპლიკის პასუხად ტელენამყვან ლეონიდ მლეჩინს სასამართლოთი დაემუქრა.

გამარჯვების დღის მოახლოებასთან ერთად საჯარო დებატები რუსეთის ტელეარხებზე რეგულარული გახდა. დაიწყო ლაპარაკი სტალინის „პოლიტიკურ რეაბილიტაციაზე“, რუსეთში „სტალინიზმის აღორძინებაზე“. ხალხს არ მუნებენ, რომ რუსეთში თანამედროვე ცხოვრებას „სტალინიზმის შემოქმედრობა“ უშლის ხელს და რომ საზოგადოებას მისი ხელახალი აღმოფხვრის გარდა სხვა ამოცანა არ აქვს. სტალინის გარდაცვალების დღიდან 6 ათწლეული წელსადაი გავიდა, „პროვინციის კულტის“

კრიტიკის ამ ხნის განმავლობაში ბევრი იყო. ერთ თაობას მეორე ცვლიდა, მაგრამ საზოგადოებრივი ცნობიერება უნდა დედად აღნარჩობდა ამ ხატებას. დღესაც ყველაზე პოპულარული ისტორიული ფიგურად არა ალექსანდრე ნეველი, არამედ სტალინი რჩება. რატომ? ამის გამომწველი მიზეზი ხომ არც ხელისუფლება და არც მედია, ამასთან მინიმუმამდე დაყვანილი უფროსი თაობის ზეგავლენაც, ასე ვთქვათ, „ვეტერანთა ოინეტი“. მოკლედ, არავითარი საფუძველი სტალინის პოპულა-

რობისთვის საზოგადოების ცნობიერებაში თითქოს არ არსებობს და მინც ის №1 ისტორიული ფიგურაა, რატომ? ადამიანთა უფლებებისათვის მებრძოლთა უმეტესობას პასუხი მზად აქვს: ეს „მონური ფსიქოლოგიაა“. „ესო მოსკვი-სა“ და „ივესტიის“ მიმომხილველი ირინა პეტროვსკაია ამბობს: „ვეტერანებთან პოლემიკა უარობაა, თუკი ისინი საკუთარმა და სხვათა მიმედ და მტანჯველმა ცხოვრებისეულმა გამოცდილებამ და საზარელმა ისტორიულმა ფაქტებმა ვერაფერში დაარწმუნა... თანამემამულეთა გონებაში ეფექტური კლიშეები და არა გონივრული არგუმენტები და ფაქტები“.

„რადიო თავისუფლების“ მიმომხილველის — ვიტალი პორტიკოვის აზრით კი, „ეს თითოეული ყოფილი საბჭოთა მოქალაქის პიროვნულ გარეგანებაზე მეტყველებს, რომელსაც არ სურს, შეეფუოს აზრს, რომ სირცხვილსა და კომპარში ცხოვრობდა; არ სურს, ხედავდეს, იცოდეს, მოინანოს; ხედავდეს, იცოდეს, იცოდეს, არა-ვიტარის სურვილი, რომ ქვემო ამოიგონ; რომ უმტკიცონ, მხოლოდ ძლიერია მართალი,

ხოლო სუსტის ხვედრი ტამის-კვრა და სინარულია.“ და ყველა ისინი, ვინ — შეფარვით, ვინ — აშკარად გვინერგავენ: „ისტორიაში უდიდესი ომის ვეტერანები შეზღუდული ადამიანები არიან; რუსეთის წარსულში მხოლოდ სისხლი, სირცხვილი და სიცრუეა. ნორმალური ადამიანი კი სხვაგვარად ფიქრობს. სტალინის როლი ქვეყნის დაცვასა და ნაციზმთან ბრძოლაში უდიდესია და მისი ისტორიიდან ამოძირკვა — შეუძლებელი“.

ორგანიზებულმა სახალხო როკვამ შამანური შეძახილებით „სტალინის პორტრეტების“ გარემო პუბლიცისტ კონსტანტინე გორკის მომაკვდინებელი ირონიით სავსე სიტყვები გამახსენა: „ჩვენ თუ ნორმალური, ცივილიზებული, ევროპული ქვეყანა ვართ, რომელიც წესიერი სახელმწიფოების კლუბში განვსწავებთ, მაშინ გვექნება: ცხოვრების მზარდი ხარისხი, ცოცხალი ჟურნალი, ინტერნეტი საბაზანოდან გასაღებლად, ეს-ემ-ეს-კენჭისყრა საპრეზიდენტო არჩევნებზე, აიფონები და ნოუტბუქები, მეოთხე თაობის ინტერნეტკავშირი, მეხუთე თაობის გამანადგურებელი, ევროვიზიაზე მუდმივი გამარჯვებები, ზამთრის ოლიმპია-

და სოჭში და ზაფხულის ოლიმპიადის ნერვურში... დემოკრატიული და ტურისტული კავკასია, ციფრული ტელემაუწყებლობა სამი ათასი არსზე, თავისუფალ ეკონომიკურ ზონებად გადაქცეული მონოპოლიტები, ბუტიკები და პრემიუმ-რესტორნები ტოლიატსა და პიკალეოში, გვაროვნული სერტიფიკატები მოსუცებისთვის, იპოთეკური კრედიტები მარტოხელა დედებისთვის, ფიტნეს-ცენტრები ნიჭიერი ახალგაზრდებისა და კომფორტული ჰოსპისები მოდერნიზაცია.

ანდა, თუკი ვინმე მინც გახდება ამ მკვლელის, ლარისა და ადამიანთა მოძულის, უნიჭო მანიაკის, არარაობის პორტრეტების გამოფენას, მაშინ ვაი ჩვენს თავს! მაშინ ჩვენ კვლავ ვლამობთ ცივილიზაციის განვითარების ფართო ფილანს იმ უფსკრულში გადაჩეხვას, საიდანაც 19 წლის წინ ვაი-ვაგლახით ამოფოფხვდით; უფსკრულში, საიდანაც გულაგის სუსხით გვასხენებს თავს 1945 წლის მაისი და ყუკოვი, „კატოშა“, „ილ-2“, ნიკოლაი გასტელო, ზოია კოსმოდეიანსკაია, ალქსანდრე მატროსოვი, ნიკოლაი კუზნეცოვი, დიმიტრი კარბიშევი,

მუსა ფსილი, მამაის ყორღანი, პრესტის ციხესიმაგრე, გულგოს გეგმა, დენპრესტი, მაგნიტკა, ურალში, ვალერი ჩკალოვი, ლევ იაშინი, იგორ კურჩატოვი, მიხაილ შოლოხოვი, სერგეი კოროლიოვი, იური გაგარინი...“

და დასასრულ, ერთი-ორი სიტყვა იმ დავის თაობაზე, თუ ვისი პორტრეტი სად უნდა ეკიდოს.

თავის მოკატუნება, აქაოდა, გამარჯვებული არმიის უმაღლეს მთავარსარდალს გამარჯვებასთან ხელი არ აქვსო, სრული სიბრძნისთვის. სტალინის როლი ომსა და გამარჯვებაში იმ ძალაუფლების ტოლფასია, რომელსაც იგი ფლობდა. ეს ისევე ნათელია, როგორც ის ფაქტი, რომ არმიას ბრძოლაში მარტო როდი ხელმძღვანელობდა. დეი, მაისის დღეებში სტალინის გამოსახულების გვერდით მარმალ გ. კ. შუკოვის, ა. მ. ვასილევსკის, ადმირალ ნ. გ. კუზნეცოვის — იმ ფრონტების სარდალთა პორტრეტები გამოფინოს, რომლებმაც წერტილი დაუსვეს ამ ომს. ისტორიული სიმართლე და საზოგადოებრივი სიჯანსაღის საფუძველიც სწორედ ესაა.

იური რუბცოვი,
ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ჯამბურული იარაღი მუდამ ლეგენდების, მითქმა-მოთქმის, ნახევარსიმართლისა და დეზინფორმაციის დიდძალი ნაკადით იყო გარემოცული. გთავაზობთ მონაცემებს იარაღზე, რომელთა არსებობაც დოკუმენტურადაა დადასტურებული ან პატენტებისა და ტექნიკური მონაცემების, ანდა სანატურო ნიმუშების სახით.

აგნეზურული იარაღი
ჩვეულებრივი იარაღის საერთო ნაკლი ისაა, რომ გამოყენებისას აუცილებელია მისი ხელში დაჭერა. ამიტომაც სახიფათო სიტუაციაში ან მისი ამოღებაზე უნდა დაიხარჯოს დრო, ანდა სულ მოღერებული უნდა გქონდეს (რაც ყოველთვის შესაძლებელი როდია). ამ შემთხვევაშიც, იარაღი შეიძლება ხელიდან გაგივარდეს, დაკარგო ან წაგართვან. სწორედ ამის გამო ამერიკელმა ჰეიგჰტმა მინიატიურული პისტოლეტი შექმნა, რომელიც იმ უცხოელი აგენტების შეიარაღების კომპლექტში შედიოდა, ვინც არაღებად უნდა დედად საზღვარს ან დავაღებამიღებული მალულად ცდილობდა დაცული ობიექტში შეღწევა. იარაღი ხელთათმინის საზურგეზე მაგრადება და მუდამ საბრძოლო მზადყოფნაშია. თუმცა პისტოლეს ნაკლიც აქვს: მოქმედების მცირე რადიუსი (ხელის სიგრძე) და გამოყენების კონტაქტური მეთოდი.

სხვა ნიმუში უნიღვრული იარაღი
1782 წელს ტულაში იმპერატორმა ეკატერინე II-სთვის ორიგინალური მაგიდის კომპანიი შექმნეს: პისტოლეტი-სამელნე-მანდალი. შედეგად, სტუმართა მიღებისას იმპერატორმა მუდამ მზად იყო უსიამოვნო სიურპრიზებისთვის. თუმცა ეს იარაღი უფრო ხშირად კლასიკურ საგზაო პისტოლედ გამოიყენებოდა, რომელიც ოდნავ იყო შენიღბული.

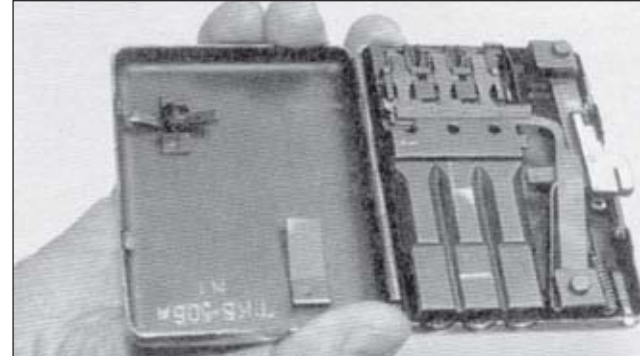
იტალიელ ტირან ფარნეზეს, პარმისა და პიაჩენცის ჰერცოგს ეკლესიაში შესვლისას მუდამ თან ჰქონდა სქელი

ლოცვანი, რომლის მდიდრულად გაფორმებულ ყდაში ოსტატურად იყო ჩამოხატებული პისტოლეტი. მის ასამოქმედებლად კი საკმარისი იყო ნიგნის სანიშნის მოქაჩვა...
ცმცხლსარული... სიზარბი
მზვერავები, უკვე დიდი ხანია, სასიკვდილო იარაღს მოსაწვევი მონყობილობით: სიგარეტებითა და სიგარეტის კოლოფებით, ჩიბუხებითა და სანთებულებით ნიღბავენ. მართლაც, რა შეიძლება იყოს იმაზე ბუნებრივი, ვიდრე სიგარა, ჩიბუხი ან პორტსიგარა მამაკაცის ჯიბესა და ხელში? ჯერ კიდევ მეორე მსოფლიო ომის დროს ბრიტანეთის სტრატეგიული ოპერაციების სამმართველომ შეიმუშავა იარაღი „ველ-ვუდბაინ“, რომელმაც სახელწოდება პოპულარული სიგარეტის მარკისგან მიიღო. ეს 4.5 მმ კალიბრის იარაღი იყო, რომელსაც პაპროსის ქაღალდში ახვევდნენ, უკან ფილტრით ნიღბავდნენ, წინ კი — თამბაქოს ფერფლით. აღჭურვილნი იყვნენ ეკავით. სროლისას ფილტრის მოტეხა იყო საჭირო. „სიგარეტი“ ამერიკის სტრა-

საიდუმლო იარაღი

პისტოლეტი OII-21 „მალნი“

სტეპანოვის პისტოლეტ-პორტსიგარი

ტეგიული სამსახურის სამმართველოც დაინტერესდა. მომდევნო ნაბიჯად იქცა „ველ-ჩაროტა“ — 115-120 მმ სიგარა, რომელშიც 5.6 მმ კალიბრის იარაღი იყო ჩამოხატებული. 1966 წელს კი ცხს-სთვის (ცერე-უ) შექმნეს ასევე 5.6 მმ კალიბრის „სიგარეტი“. მისი სიგრძე 70 მმ-ს, ლულის სიგრძე კი სულ 32 მმ-ს შეადგენდა. მისი გამოყენება საკმაოდ ძნელი იყო: სიგარეტი მარჯვენა ხელში უნდა გჭეროდათ, ხოლო მარცხენა ხელის საჩვენებელი და ცერა თითით ფილტრი საათის ისრის მოძრაობის საპირისპიროდ უნდა დაგეტრიალებინათ, შემდეგ კი ფილტრი წინ გაგვნიათ. ამასთან, სიგარეტი-

ანი ხელი განზე უნდა გჭეროდათ, რადგან დარტყმის ტალღას შეეძლო ხელიდან გაეგდებინებინა იარაღი. სამაგიეროდ, ველვინის ლაბორატორიაში ცხს-სთვის დამზადებული ჩიბუხები უფრო გამოსადეგი აღმოჩნდა. ჩიბუხში თამბაქოს გარდა სპეციალური მექანიზმიც ეტეოდა, რომელიც 2.2 კალიბრის ვაზნით აღჭურვილი ლულა მაგრადებოდა.

იარაღის შესანიღბად პორტსიგარსაც იყენებდნენ. მასში ციფ იარაღს — სიურვიკენს ან სულაც, სანამლაიან ამპულას ინახავდნენ. სამხედრო უნივერსიტეტის კრიმინალისტიკის კათედრაზე იარაღის კოლექციაში ცეცხლსასროლი პორტსიგარი ინახება, მინიატიურული რეკლავებით. სროლისთვის სახელგნუხე ხელის დაჭერაც საკმარისი იყო. გრუს აგენტები სპეცდავალებების შესასრულებლად 6.35 მმ კალიბრის პორტსიგარსაც იყენებდნენ. ეს აღჭურვილობა გამოტენილი იყო ყალბი სიგარეტებით და 4-ლულიან მონყობილობას ნიღბავდა. ამასთან, სპეციალური, უხმაური ვაზნები გამოიყენებოდა. იარაღი მოქმედებაში ღლაკზე ხელის დაჭერით მოდიოდა და ჩვეულებრივ ტყვი-

ებთან ერთად ციანმუჟა კალიუმსაც ისროდა.

ცნობილმა მეიარაღემ ი. სტეკინმა 1955 წელს სამამულეო სპეცსამსახურებისთვის საგანგებოდ შექმნა სამლულიანი პორტსიგარი. ის ძალზე ეფექტური აღმოჩნდა როგორც თავდაცვის, ისე ტერაქტების განსახორციელებლად.

დასასრულ, დღეს ერთობ პოპულარული სიგარეტის კოლოფი — რუსული ფირმა „მოლინოსი“, მაგალითად, კოლოფით შენიღბულ დახვეწილ ელექტრომოკერებს უშვებს. მონყობილობა მუდამ საბრძოლო მზადყოფნაშია.

იარაღი... ფხსსაცმლის ქუსლში

ამერიკელმა ფ. სტიუარტმა 1968 წელს წინადადება წამოაყენა, ცეცხლსასროლი იარაღი ფხსსაცმლის ქუსლში ჩაემონტაჟებინათ. პირველ ვარიანტი ფხსსაცმლის ლანჩში ეთელვლიანი იარაღი თავსდება, მეორეში — სამლულიანი. გასროლა მალულად, ზონრის დახმარებით ხორციელდებოდა, რომელიც ფეხსაცმლიდან შარვლის ქვეშ ჯიბეში ამოჰქონდათ.

ტერორისტები ტელეფონით ისმინან

ევროპის კონტინენტზე ახალი იარაღი გამოჩნდა — პისტოლეტი, რომელიც მობილური ტელეფონითაა შენიღბული. ის ჩვეულებრივი ტელეფონით გამოიყურება, მაგრამ მის კორპუსში ოთხი 22 მმ კალიბრის ლულაა ჩამონტაჟებული. მობილურიდან სასროლად მის პანელზე ოთხიდან ერთ-ერთ კლაიკზე (5-დან 8-მდე) უნდა დაეჭიროს თითი. სროლის სიზუსტე და პისტოლეტ-ტელეფონის სიმძლავრე მცირეა. ცეცხლსასროლი მობილური ტელეფონების წარმომავლობა ჯერჯერობით დაზუსტებული არაა. შესაძლოა, მათ სადაც ბალკანეთში აწარმოებდნენ, სადაც ჯერ კიდევ სამი წლის წინათ ადგილობრივმა „მემარცხენეებმა“ ორლულაიანი „ბრელოკების“ გამოშვება დაიწყეს, რომელთა მოქმედების სიშორე 20 მ-ია. ყველა ეს სასიკვდილო მონყობილობა იდეალურია ტერაქტების განსახორციელებლად. ალბათ, ამიტომაც ევროპის აეროპორტებში თვალს არ ამოიგებენ მგზავრებს, რომლებსაც ხელში მობილური ტელეფონები უჭირავთ.

მობილური ტელეფონი

ჩიპუსი

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი დასავლეთში დემოკრატიული ღირებულებებისათვის მებრძოლ რაინდად მიაჩნიათ, საქართველოში კი მას დიქტატორად ნათლავენ, რომლის მიზნებისკენ მიმავალი გზა ხშირად გვაგმებთაა მოფენილი. გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ ახალ რუბრიკაში „დიქტატორები“ მსოფლიოს ყველა ცნობილ დიქტატორს წარმოგიდგენთ. პარალელურად გაგვება და შესაბამისი დასკვნების გამოტანა კი თქვენთვის მოგიწევია...

სოფლის სკვანირიდან — ლორდ პროტექტორად

ინგლისის სახელმწიფო მოღვაწე და სარდალი, პურიტანული რევოლუციის ბელადი ოლივერ კრომველი 1599 წლის 25 აპრილს ჰანთინგტონში (კერმბრიჯშირის საგრაფო), ტიპური ინგლისელი დიდგვაროვნების (ჯენთრი) — რობერტ კრომველისა და ელისაბედ სტიუარტის ოჯახში დაიბადა. ოლივერის მამა უმცროსი ვაჟი იყო ოჯახში, რომლის გვარის ფუძემდებელი თომას კრომველი (1485-1540) ჰენრი VIII-ს თანამოაზრე და მისი რეფორმების სულის ჩამდგმელი იყო.

კრომველი — მხარგრძობი

1642 წლის აგვისტოში სამოქალაქო ომი დაიწყო. კრომველმა ჰანთინგტონში პარლამენტის მომხრეთა მთელი რაზმი შემოიკრიბა და მათთან ერთად ეჯავრებულ გამართული ბრძოლის მონაწილეც შეიქნა. 1643 წლის თებერვალში მან პოლკოვნიკის ნოდება მიიღო. ამასთან ერთად, ის გამუდმებით აქეზებდა თემთა პალატას, დემორჩილებინა მეფე, ჯამაგირი გაეზარდა ჯარისკაცებისთვის, გაეუმჯობესებინა მათი მომზადება და ახალწვეულთა მორალური სულიკეთებაც აეზღო.

მეფე იყო) პრესვიტერიანული შოტლანდიელები აუჯანყდნენ და მეფე იძულებული შეიქნა პარლამენტი მოეწვია, რათა ომისთვის ფული მოეთხოვა. პარლამენტი 1640 წლის გაზაფხულზე შეიკრიბა, კრომველი თემთა პალატაში აირჩიეს (კემბრიჯიდან). მეფისადმი 11 წლის განმავლობაში დაგრძობა პრეტენზიები თემთა პალატის ლიდერები აგრესიულად განაწყობდნენ. კრომველი კი მშინვე თვალში მოუფრიალდა, როგორც მებრძოლი პურიტანი.

ეს „ხანმოკლე პარლამენტი“ მალე დაითხოვეს, თუმცა 1640 წლის ზაფხულში შოტლანდიელებმა კვლავ დაამარცხეს კარლი და ინგლისის ჩრდილოეთი ოლქებიც დაიპყრეს. მეფემ დახმარება პარლამენტს სთხოვა. „ხანგრძობი პარლამენტი“ (1640 წლის 3 ნოემბერი-1653 წლის 20 აპრილი) მეფის პოლიტიკა უფლებდებოდა და ბევრ პეროგატივებზე უარს თქვა აიძულა. პარლამენტმა ასევე დაჟინებით მოითხოვა არქივისკოპოსი ლოდის დაპატიმრება; სიკვდილი მიუსაჯა და თავი მოაკვეთინა კარლ I-თან დაახლოებულ გრაფ სტრაფორდისთვის, რომელიც 1633-1639 წლებში მეფისნაცვალად იყო ირლანდიაში. თემთა პალატამ 204 პუნქტისგან შემდგარი „დიდი რეზოლუციები“ მიიღო, სადაც მეფეს უნდობლობა გამოუცხადდა. „დიდი რეზოლუციების“ ხმა მისცა კრომველმა. როცა 1641 წელს ირლანდიაში ინგლისელების წინააღმდეგ აჯანყება დაიწყო, პარლამენტმა უპრეცედენტო ნაბიჯი გადადგა: მეფის მინისტრებისა და არმიის უმაღლესი სარდლობის დანიშნვის უფლება მოითხოვა. მოთმინებიდან გამოსულმა მეფემ სცადა, პირადად დაეპატიმრებინა პარლამენტის ხუთი ლიდერი პალატის ბრალდებით და როცა ეს ვერ მოახერხა, ლონდონი დატოვა (1642 წლის 10 იანვარი), რათა თანამოაზრენი შემოეკრიბა სამხრეთ ინგლისში.

კრომველმა, რომელიც ამ დროისათვის უკვე გენერალ-ლეიტენანტი იყო, მონაწილეობა მიიღო მარსტონ-მურთან გამართულ ბრძოლაში, სადაც ის კავალერიას ხელმძღვანელობდა შოტლანდიელებისა და ჩრდილოეთის არმიის მხარდამხარ, რომელსაც სათავეში

ლორდი ფერდინანდ ფერფაქი და მისი ვაჟი თომასი ედგნენ. მამონ პარლამენტმა რიცხობრივი უპირატესობით დამარცხა მეფის არმია, რომელსაც კარლ I-ის ნათესავი, პრინცი რუპერტი ხელმძღვანელობდა. 1646 წლის ივნისში დაეცა ოქსფორდი, კარლ I გაიქცა და შოტლანდიელებს ჩაბარდა. მთელი ამ ხნის განმავლობაში კრომველი ადგილს ინარჩუნებდა პარლამენტში, სადაც მალე გაიკვავა, რომ თემთა პალატა და ლორდთა პალატის საბრალო ნაშთები მთელს ანგლიკანურ ეკლესიას თავს ახვევდნენ მკაცრ პრესვიტერიანულ სტრუქტურას, არ უზღიდნენ ხელფასს ფერფაქის ჯარისკაცებს და საერთოდაც მათი სახლებში გაშვება სურდათ. თავდაპირველად, როგორც არმიაში უდიდესი ავტორიტეტის მქონე, კრომველი შუაგულს შეეცადა პარლამენტსა და ჯარისკაცებს შორის, მაგრამ საბოლოოდ იძულებული გახდა, თავისი ბედი არმიისთვის დაეკავშირებინა ის შეეცადა მეფესთან საერთო

როცა ოლივერი ამ ქვეყანას მოეწვინა, ბაბუამისი სერ ჰენრი კრომველი ჰანთინგტონში ერთ-ერთ ყველაზე მდიდარი მინათმფლობელი იყო, მაგრამ კრომველის მამა ხელმოკლედ ცხოვრობდა. 1616 წელს ოლივერმა სკოლა დაამთავრა, რის შემდეგაც იგი კემბრიჯის უნივერსიტეტის ერთ-ერთ კოლეჯში — სიდნი-ასექსში გაგზავნეს, მაგრამ ერთი წლის შემდეგ, მამის გარდაცვალების გამო 18 წლის ოლივერმა, ერთადერთმა ვაჟმა ოჯახში, უნივერსიტეტი მიატოვა, რათა ეღვრისა და დებს დახმარებოდა.

21 წლის კრომველი ელისაბედ ბურშირზე დაქორწინდა და ჰანთინგტონში დაბრუნდა, სადაც სოფლის მეურნეობას მიჰყო ხელი.

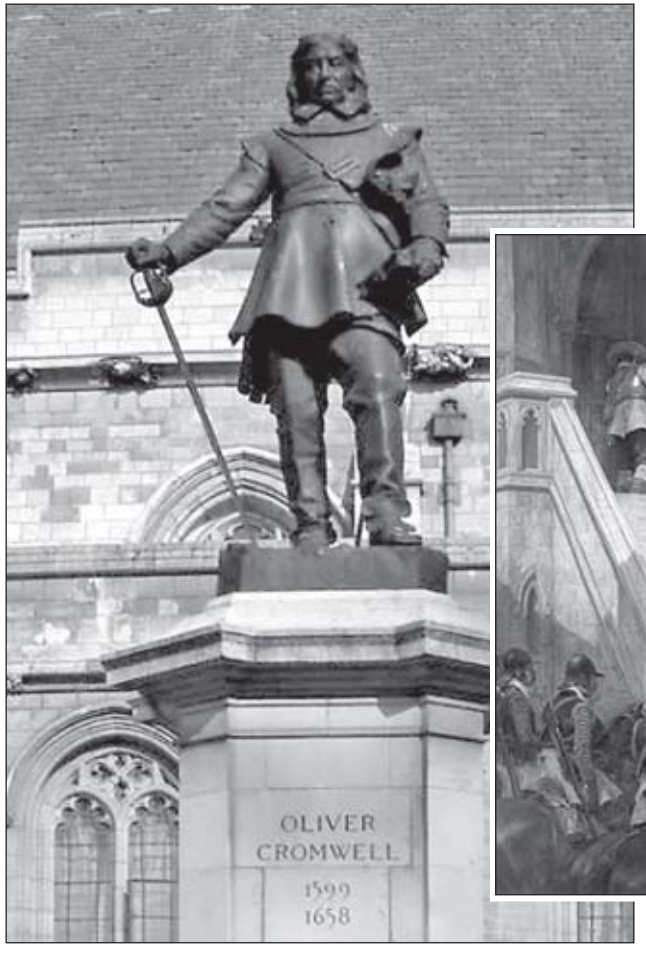
პოლიტიკური კარიერის დასაწყისი

მომდევნო 20 წლის განმავლობაში კრომველი სოფელი მემაძულეს მოკრძალებულ ცხოვრებას ეწეოდა და აქტიურად მონაწილეობდა ადგილობრივ პოლიტიკურ ცხოვრებაში. მატერიალური სიდუხჭირე მხოლოდ 1638 წელს დაიწყო, როცა ბიძის გარდაცვალების შემდეგ მემკვიდრეობა დაიწყო და ქალაქ ილში გადასახლდა. 1628 წელს კრომველი ჰანთინგტონის ოლქიდან კარლ I-ის მიერ მოწვეულ ბოლო, ე. წ. „მეთერთმეტე ტირანიის“ — 11-წლიან უპარლამენტო (1629-1640) მმართველობამდელ პარლამენტში აირჩიეს.

ლონდონში ყოფნისას კრომველი პურიტანული მოძრაობის გაგვინის ქვეყ იყო, რომელიც ანგლიკანური ეკლესიის რადიკალურ რეფორმირებას ცდილობდა. ამ მოძრაობას ეწინააღმდეგებოდა ე. წ. „მალაი ეკლესიის“ მიმართულება, რომლის მომხრეც იყო არლიამ ლოდი, კენტერბერის არქიეპისკოპოსი. კრომველის მიერ 1628-1640 წლების პარლამენტში წარმოქმნილი ერთადერთი მრისხანე სიტყვა სწორედ „მალაი ეკლესიის“ ეპისკოპოსებისკენ იყო მიმართული.

სამოქალაქო ომის დასაწყისი

უპარლამენტო მმართველობისას კარლ I-მა უამრავი მტერი შეიძინა უზომო გადასახადების დაწესებით. მეფის პრეროგატივების გამოყენებით, რომლებიც ჯერ კიდევ შუა საუკუნეებიდან შემორჩა, ის მოითხოვდა „გემების გადასახადსაც“, აჯარიმებდა ჯენტლის (მათ შორის კრომველსაც), თუ ისინი უარს ამბობდნენ რაინდის ნოდებაზე. მეფეს გადაუდგნენ რეფორმატორი პურიტანებიცა და ჯენთრიც. 1638 წელს კარლმა ომი გააჩაღა შოტლანდიელი ქვეყნდომების წინააღმდეგ (ტანტის მემკვიდრეობის უფლებით ის ინგლისისა და შოტლანდიის

კრომველის ქანდაკება ვესტმინსტერში (ლონდონი)

ენის გამონახვასაც — კარლ I შოტლანდიელებმა პარლამენტს ტყვედ გადმოსცეს. მისი პროგრამა კონსტიტუციური მონარქიის დამყარებას ითვალისწინებდა პარლამენტთან ერთად. ის გეგმებს აწყობდა და სათვალავში არ ავდებდა მეფეს, რომელმაც ისარგებლა მონინააღმდეგეთა შორის გაღვივებული უთანხმოებით და ტყვეობიდან კუნძულ უაითზე გაიქცა, საიდანაც ინგლისისა და შოტლანდიის როიალისტებს ახალი სამოქალაქო ომისკენ მოუწოდებდა.

მეორე სამოქალაქო ომი მეფის დამარცხებით დასრულდა. კარლ I სასამართლოს გადასცეს, რომელმაც მას სასიკვდილო განაჩენი გამოუცხადა. 30 იანვარს უაითჰოლის სასახლესთან შეკრებილი უტყვი ბრბოს წინაშე მეფეს თავი მოჰკვეთეს.

1649 წლის 19 მაისს ინგლისი რესპუბლიკად გამოცხადდა. კრომველი ჯერ სახელმწიფო საბჭოს წევრი, შემდეგ კი მისი თავმჯდომარე გახდა. იმ დროისათვის როიალისტებმა კონტროლი დაამყარეს ირლანდიის უდიდეს ნაწილზე. 10-11 სექტემბერს ინგლისელებმა ქალაქი დროედა მტურებით აიღეს და მთელი კაპიტულირებული გარნიზონი ამოწლიტეს. კრომველმა ამ მასობრივ მკვლელობას „ბარბაროსების თავზე დატყვილი

ლეთის სამართლიანი რისხვა“ უწოდა. 1650 წელს კრომველი ჯარებს კუნძულის სიღრმეში შეუძღვა და მოსახლეობა ამოუშუა. ირლანდია დაცარიელდა. მათი მიწები კონფისკაციას დაუქვემდებარეს და საბრალეებს მხოლოდ უნაყოფო კონაპტის ოლქი დაუტოვეს, სადაც ხალხი შიმშილითა და ეპიდემიით წყდებოდა.

1661 წელს როიალისტებმა კრომველის ბალზამირებული ცხედარი ვესტმინსტერის სააბატოდან გაიტანეს და ტაიბერნში, ბოროტმოქმედთათვის გათვალისწინებულ საბრძოლველზე ჩამოკიდეს, შემდეგ დაწვეს და ფერფლი მინას შეურყიეს, მოკვეთილი თავი კი ძელზე წამოაყვეს ვესტმინსტერში, სადაც კარლ II-ს მმართველობის ბლომდგე დარჩა...

ინგლისისა და შოტლანდიის

„კრომველმა პარლამენტი დაითხოვა“

ყალბი მუბაზოხენი

RAF-ის სისხლიანი ისტორია — ჰანისა და გრეტელის საზარელი ზღაპარი

RAF-ი (ნითელი არმიის ფრაქცია), „ნითელი ბრიგადები“ და „რენგო სეკიგუნი“ მეოცე საუკუნის მითებდ იქცენ. კომინტერნისა და გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის დარად, ისინი საუკუნის ყველაზე საინტერესო და იდუმალი ორგანიზაციებია. მემარცხენე ტერორიზმის არსისა და მისი წარმოშობის მიზეზების გასაგებად წარსულს უნდა მივუბრუნდეთ.

სტალინის სიკვდილის შემდეგ სკკპ-ს რიგებში წარმოქმნილი რევოლუციონერები — დასავლეთთან მშვიდობიანი თანაობების კენ წინაფვისა და მსოფლიო რევოლუციის იდეის უგულვებელყოფის საპასუხოდ მსოფლიო რევოლუციური მოძრაობის რეაქცია ერთობ მკვეთრი შეიქნა. 50-იანი წლების მეორე ნახევარში უფროსი თაობა ახალი საპარლამენტო პოლიტიკოსების მიმართ უნდობლობით განიშტავლა. რევოლუციონერები სადმი უნდობლობის ტალღაზე, ერთი მხრივ, მათი მიერ, მეორე მხრივ კი, რადიკალური მემარცხენე სტუდენტური მოძრაობა წარმოიქმნა, რომელსაც ახალი მემარცხენული იდეები მსჭვალავდა. ახალი მემარცხენეები გარკვეულწილად ანტისაბჭოთა იდეებით იკვებებოდნენ, რაც 1956 წლიდან „პიროვნების კულტის“ გამოაშკარავებას უკავშირდებოდა. ამიტომ მათ გარკვეული ამბივალენტურობა ახასიათებდა: ერთი მხრივ, შეიარაღებული ბრძოლისკენ სწრაფვა და, მეორე მხრივ, საბჭოთა გამოცდილების უარყოფა. ეს მოძრაობა 60-იანი წლების დასაწყისში ერთდროულად წარმოიშვა მსოფლიოს სამყვან ქვეყნებში: აშშ-ში, იაპონიაში, საფრანგეთში, გერმანიაში და იტალიაში. სტუდენტური ჯანყი 1967-დან 1972 წლამდე გაგრძელდა და თითქმის ერთდროულად აბობოქრდა დასავლეთის ქვეყნებში.

სწორედ რადიკალ სტუდენტთა რიგებიდან იშვა 70-იანი წლების ტერორისტთა თაობა, რომელთა იდეოლოგია ოქტომბრის რევოლუციასა და პარიზის კომუნის გამოცდილებას ეფუძნებოდა. ყველაზე დიდი გავლენა მათზე მაინც ლათინოამერიკულმა გერნილამ (პარტიზანული ბრძოლა ქალაქში) იქონია. ტერორის-

ტული იდეოლოგიის ჩამოყალიბების ერთ-ერთ წყაროდ ანტიფაშიზმი იქცა. ეთნიკური ქსენოფობიის მქადაგებელი მამინდელი მემარცხენე რადიკალები სისტემის წიაღიდან სამხედრო-ფაშისტური დიქტატურის წარმოქმნას ელოდნენ. გარდა ამისა, ახალგაზრდა რევოლუციონერებს გერმანიაში, იტალიასა და იაპონიაში დანაშაულის კომპლექსი ტანჯავდათ იმის გამო, რასაც მათი მამები სწადიოდნენ მეორე მსოფლიო ომისა და ფაშიზმის ეპოქაში. შემთხვევითი როდია, რომ სამი ყველაზე მეტრძოლი ტერორისტული ორგანიზაცია სწორედ „ახალი ატლანტის“ წინააღმდეგ მემარცხენეებში წარმოიქმნა: ესენი იყვნენ RAF-ი, BR (ნითელი ბრიგადები) და სეკიგუნი. თითოეულ მემარცხენე ტერორისტულ ორგანიზაციას საკუთარი იდეოლოგია ჰქონდა, თუმცა გააჩნდათ ზოგადი მახასიათებლებიც: ყველა მათგანი თვლიდა, რომ „რევოლუციონერის ვალია, მუდამ აწყობდეს რევოლუციებს“ და ძალადობას მიმართავდეს.

ცნობილი ტერორისტული ორგანიზაციებიდან პირველი წარმოიქმნა ნითელი არმიის იაპონური ფრაქცია „სეკიგუნი“ 1969 წელს. მის კვადრუკვალ, 1970 წელს იშვა RAF-ი — XX საუკუნის გერმანიაში ყველაზე ფენომენალური მოვლენის, RAF-ზე იმდენივე წიგნი დაინერა და ფილმი გადაიღეს, რამდენიც მთელ პიტლერულ გერმანიასა და თავად პიტლერულზე. ეს ერთ-ერთი ცენტრალური მოვლენაა გერმანიის ისტორიაში გლეხების ომის, რეფორმაციის, ნაციზმის, ვაიმარის რესპუბლიკისა და საფრანგეთ-პრუსიის ომის გვერდიგვერდ.

პირველ რიგში RAF-მა სახელი გაითქვა იმით, რომ მის სათავეში ლეგენდარულ მოღვაწეთა მთელი კოპორტა იდგა,

ანდრეას ბააღერი და გუნდრუქ ენსლინი

RAF-ის წევრები

რომელთაგან თითოეული მეორეს ავსებდა და თავის სფეროში გენიოსი იყო.

ნომერ პირველი ფიგურა გახლდათ ულრიკე მაინჰოფი. ის 1934 წელს დაიბადა იენში, მისი მშობლები მუზეუმის თანამშრომლები იყვნენ. დედამა ულრიკეს ადრე დაეღუპა და ამიტომ დეიდა — რენატა რიშეკი ზრდიდა, რომელიც ფარული კომუნისტი, მშვიდობის გერმანული კავშირის თავმჯდომარე და თეოლოგი, პედაგოგიური მეცნიერებათა დოქტორი იყო. გარდა ამისა, რენატა რომანტიკოსი პოეტის — ფრიდრიხ შულდერლინის პირდაპირი მემკვიდრე გახლდათ, რომელსაც „სტუდენტების მგელს“ უწოდებდნენ, გენიოსს, რო-

მელსაც სძულდა ყველა, ვინც ცხოვრებით კმაყოფილი იყო. ულრიკემ ჩინებული განათლება მიიღო მარბურგის უნივერსიტეტში, შემდეგ კი მიუნხენის უნივერსიტეტი დაამთავრა. სწავლობდა პუმიანიტარულ მეცნიერებებს: პედაგოგიკას, ფსიქოლოგიას და ფაკულტატიურად ხელოვნების ისტორიას. იმ წლებში გერმანიის არალეგალური კომპარტიის წევრი იყო და მისი დავალებით აქტიურად მონაწილეობდა „აბოლოური საფრთხის საწინააღმდეგო მოძრაობაში.“ ყველაზე საინტერესო კი ისაა, რომ მაინჰოფი ჯერ კიდევ ქალიშვილობისას ოცნებობდა მონაზვნობაზე და სერიოზულად ფოქრობდა ალ-

კვეცაზე. მისტიკური საზოგადოების — „წმინდა მიხეილის საძმოს“ წევრიც იყო, რომელიც რალაც შუალედურს წარმოადგენდა თეოლოგიურ ჯგუფსა და რელიგიურ ორდენს შორის. გარკვეული ხნის განმავლობაში ის ცნობილი ფურნალისტიკისა და ფარული კომუნისტის — კლაუს რაინერ რელის ცოლი გახლდათ და მასთან ერთად ხელმძღვანელობდა ჰამბურგში გამოშვებულ მემარცხენე სტუდენტურ ჟურნალ „კონკრეტს“.

ულრიკე ცნობილი ფურნალისტი იყო, პოპულარობის რეიტინგით მუდამ დასავლეთ გერმანიის საუკეთესო ფურნალისტთა ათეულში ხვდებოდა, რელისგან ტყუპი გოგონა ჰყავდა, მშვენიერ საკუთარ სახლში ცხოვრობდნენ. ყველა პირობა ჰქონდა იმისათვის, რომ სინდისის ქენჯნას არ შეეზებინა — ემიგრანტთა, ქალთა და უპატრონო ბავშვთა მიმცველის იმიჯი, მაგრამ ეს ყველაფერი დატოვა სისხლისა და ბრძოლის გამო...

გუნდრუქ ენსლინი ულრიკეზე ექვსი წლით უმცროსი იყო (1940 წელს დაიბადა). მამა პასტორი ჰყავდა, ცნობილი თეოლოგის — კარლ ბარტის მიმდევარი. გუნდრუქი ჰეგელის პირდაპირი შთამომავალი იყო. ძალიან განათლებული გახლდათ: ტიუბინგენის უნივერსიტეტში გერმანიისტიკას, სლავისტიკას, ანგლისტიკას, ფილოსოფიას, სოციოლოგიასა და პედაგოგიკას სწავლობდა. 1966 წლამდე სოციალ-დემოკრატი იყო. თავდაპირველად პედაგოგობა უნდოდა, მაგრამ გადაუფიქრებია და სადოქტორო დისერტაციის წერას შეუდგა. ცოლად ლიტერატორ ბერნარდ ვესპერს მისთხოვდა, პოეტი-კომუნისტი — ვილი ვესპერის ვაჟს.

არც რელი და არც ვესპერი ტერორისტები არ გამხდარან — ერთი სამისოდ მეტისმეტად ლუსტი იყო, მეორეს კი სავსებით აკმაყოფილებდა ბურჟუაზიული ცხოვრების სტილი. გუნდრუქი ბავშვობაში ერთობ რელიგიური გოგონა იყო და სისხლიანი მონაშტები გვირგვინის, იდეის გამო სიკვდილის, აბსოლუტისადმი მისწრაფების წყურვილი ახასიათებდა.

RAF-ის პირველი თაობის მომდევნო უდიდეს ფიგურას

სასამართლო პროცესი ფრანკფურტში

ბენო მენეზორგის სიკვდილი

— ანდრეას ბაადერს დასავლეთბერლინელ მარლონ ბრანდოს უწოდებდნენ. ეს ახალგაზრდა კაცი ბუნებით მამაცი, ავანტიურისტი, მრბოლელი და ჩხუბისთავი იყო, ნამდვილი სუპერმენი. 1943 წელს დაიბადა. მამა ალმოსავლეთის ფრონტზე დაეღუპა. ანდრეასს ის არასდროს უნახავს, რადგან მისი გარდაცვალების შემდეგ დაიბადა. ქალები ზრდიდნენ — ბებია, დედა და დეიდა. 1961 წელს ალმზრდელს გაექცა და მიუნხენიდან დასავლეთ ბერლინში გადასახლდა. ბერლინში ფორმალურად ირიცხებოდა თავისუფალი უნივერსიტეტის სოციოლოგიის ფაკულტეტზე, სინამდვილეში კი დახეტიალობდა, ჩხუბობდა და ალფონსივით ცხოვრობდა ხან ერთ, ხანაც მეორე მეგობარი ქალის ხარჯზე. ბაადერი ანტისოციალური ელემენტის, ეგზისტენციალური დემოშორის კლასიკური ტიპი გახლდათ. თუ გუნდრუქსა და ენსლინს ბრძოლის მოტივად იდეისთვის ჯვაროსნული ლაშქრობა აერჩიათ, ანდრეასი უბრალოდ ბანდიტი და ხულიგანი იყო...

RAF-ის საქმიანობის პირველ ეტაპზე დიდი როლი ითამაშა ჰორსტ მალერმა. ის 1936 წელს დაიბადა და ულრიკეზე ორი წლით უმცროსი გახლდათ. ჰორსტმა ბერლინში სამართლის ფაკულტეტი დაამთავრა და წარმატებული ადვოკატი გახდა. ზორბა, წვერიანი, მკვეთრად გამოხატული სემიტური ნაკეთობით, ნამდვილი სექსობრივი გიგანტი იყო. სოციალისტ ადვოკატთა კოლექტივს ხელმძღვანელობდა. RAF-ის წინამძღოლთა ოთხეული მშვენიერად ავსებდა ერთმანეთს: მალერის დიდი კავშირები, ულრიკეს იდეოლოგია, ბაადერის თავზეხელაღებულობა და გუნდრუქის ფანატიზმი.

სხვათაშორის, ახალ მემარცხენეთა შორის ძალიან ბევრი ყოფილი გდრ-ელი იყო (OSS) ასე უწოდებდნენ მათ დასავლელი გერმანელები). რუდი დუჩეკი გდრ-იდან იყო, SDS-ის („სტუდენტები დემოკრატიული საზოგადოებისათვის“) ფაქტობრივი ლიდერი ბენტ რაბელცი, „2 ივნისის მოძრაობის“ ერთ-ერთი ლიდერი მიხაილ ბაუმანიც, მეტსახელად ბომი. იან კარლ რას-პე და ბრიგიტა მონჰაუპტები RAF-იდან ერთადერთი იყვნენ, ვინც კომუნისტი ცხოვრობდა. საერთოდ, ცნობილი ბერლინელი კომუნისტებიდან: კომუნა 1, კომუნა 2, ვილანდის კომუნა, რომლებიც შიდა კომუნისტის საყოფიერობას, ძალიან ბევრი ტერორისტი გამოვიდა, მაგრამ ყველანი მაინც უპირატესად „2 ივნისის მოძრაობას“ და RZ-ში ერთიანდებოდნენ.

იმ წლებში მოდური იყო ჰეფინგები (ინგლ. „შემთხვევა“, „მოქმედება.“ ერთმანეთთან დაუკავშირებელი ეპიზოდების მქონე ავანგარდისტული დრამატული წარმოდგენა), ქუჩის თეატრები, პოლიტიკური კაბარეები, სააგიტაციო პროპაგანდა „ცისფერი ბლუზის“ სტილში. ჰეფინგების უდაოდესი ორგანიზატორები იყვნენ: ფრიც ტოიფელი, რანერ ლანგჰასი („როლინგ სთუნის“ ლიდერის — მიკ ჯაგერის საყვარლის საყვარელი. თუმცა სხვებისგან განსხვავებით, ის ტერორისტი არ ყოფილა) და დიტერ კუნცელმანი. ბაადერი პირველი იყო, ვინც ჰეფინგის გადაყვანა უფრო სერიოზულ კალაპოტში მოინდომა.

(ბაბრქელა იანა)

გვერდები მოამზადა ნანა ჩარკვიანმა

როდესაც ტორტებსა და ტკბილულს სარეაქციო ვადა გაუვა, მნარმოებლებს ისინი მეორე სუპერმარკეტში მიაქვთ

ხელისუფლების მხრიდან საკვებ პროდუქტებზე უკონტროლო შედეგად ქვეყანაში იმატა სოციალურმა დაავადებებმა; პროდუქტების შემოწმების შესახებ კანონის მიღება კვლავ გაურკვეველი დროით გადაინია, მანამდე კიდევ რა „სიურპრიზები“ ელოდება მოსახლეობას, არავინ იცის. საქართველოს მომხმარებელთა ფედერაციის თავმჯდომარე, ქალბატონი მადონა კოიძე ქართულ ბაზარზე პროდუქტების შემოწმების შედეგებზე გვესაუბრება.

— საქართველოს პროფკავშირების გაერთიანებამ და მომხმარებელთა ფედერაციამ, მომხმარებელთა მსოფლიო საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, რომელიც მსოფლიოში 15 მარტს აღინიშნა, ჩაატარა მომხმარებლის გამოკითხვის კვირეული, რომელიც მნიშვნელოვანი იყო იმით, რომ ფედერაციის წარმომადგენლებს გაგვევლინა ხალხის, მომხმარებლის აზრი, სურვილები და საჩივრები ამ საკითხებზე და მერე ყოველივე გაგვეანალიზებინა, რის საფუძველზეც შემდგომში შევძლებდით რეკომენდაციების შემუშავებას. ამ პერიოდში ფუნქციონირებდა 3 ცხელი ხაზი — ერთი ფედერაციის და ორი პროფკავშირების გაერთიანებაში, რომლის შემდეგაც ძალიან საინტერესო შედეგები მივიღეთ.

მომხმარებლის ზარების 45 პროცენტზე მეტი სწორედ სასურსათო პრობლემებთან დაკავშირებით შემოვიდა, ისინი ჩიოდნენ ფალსიფიცირებულ პროდუქტებზე, რომელიც, ძირითადად, გარემოვაჭრეთა დახლებზე უფრო იყო წარმოდგენილი, სადაც მუდმივად იყიდება მალფუჭებადი პროდუქტები, ყველა-

ნარი შენახვის პირობების დაცვის გარეშე. შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ მოსახლეობის შემოსული ზარების 27 პროცენტი ჯანდაცვის საკითხებს ეხებოდა, კერძოდ — არალიცენზირებულ სტომატოლოგიურ კლინიკებს, კვლევის ლაბორატორიებს და რამდენიმე საავადმყოფოს სანიტარულ მდგომარეობას. ასევე უნესრიგობა და უსუფთაობა აქვს საქართველოში არსებული სილაამაზისა და ტატუს სალონებში, მათ სანიტარულ მდგომარეობას დღეს არავინ არ აკონტროლებს, ამიტომ დიდა C და B ჰეპატიტებით დაავადების რისკი. ბევრ სალონში არ ხდება სანიტარული ნორმების დაცვა, იარაღების სტერილიზაცია.

საჩივართა 18 პროცენტი ტრანსპორტთანაა დაკავშირებული, ძირითადად, — სამარშრუტო ტაქსებთან, რომლებშიც სავარძლების რაოდენობის გაზრდით მგზავრებისათვის დიდი დისკომფორტია შექმნილი. **ზარების ათი პროცენტი** სუპერმარკეტებსა და მაღაზიებში (გარემოვაჭრეებზე რომ აღარავითქვათ) სასწორების გაუქმობას ეხებოდა, ფაქტობრივად, ნონაში დაკლ-

ვიც ერთეული უხარისხო და საკვებად გამოუსადეგარი იყო. რაც შეეხება სურსათს, მძიმე მდგომარეობაა მალფუჭებადი პროდუქტთან დაკავშირებით. ნებისმიერ სუპერმარკეტში რომ შევიდეთ, ვნახავთ კუსტარულად, ოჯახში დამზადებულ ნამცხვრებს; ნორმატიული დოკუმენტით, თუ ისინი მოხარული კრებით ან კარაქით არის დამზადებული, შენახვის ვადა საათობრივია. მიუხედავად იმისა, რომ მომხმარებელთა უფლებების კანონის №6 მუხლის მიხედვით, მომხმარებელს უფლება აქვს, მიიღოს ინფორმაცია პროდუქტის შესახებ — თუ ვის მიერ არის წარმოებული ან როგორია მისი შენახვის წესი. **ეს ინფორმაცია, ძირითადად, ხალხისათვის მიუწვდომელია** თუ გამყიდველს შეეკითხებით, გიპასუხებთ, რომ ნამცხვარი მაღაზიაში შემოტანილია X ქალბატონის მიერ, მეტი ინფორმაცია მის შესახებ არ აქვს. თუ ეს პროდუქტია არ გაიყიდა, პატრონი მას ახალი შეცვლის. ჩნდება საეჭვო კითხვა: **სად მიაქვს მიატარებს ეს გაუყიდავი ნამცხვარი? ანაღურებს მას? — სამწუხაროდ, არის ბევრი ფაქტი იმისა, რომ ვადაგასული პროდუქტი მომწოდებელს სხვა მაღაზიაში მიაქვს და, უბრალოდ, ცვლის მას!!!** არსებობს ვადაგასული პროდუქტის განადგურების წესი, რომელიც ჩვენში არ ხორციელდება. აქედან კი მივიღებთ დასკვნამდე, რომ ჩვენი მომხმარებელი დაუცველია! ამასთან, ამ სფეროში დღეს არაფანასა-ე კონკურენტული გარემოა. **თუ ერთ პროდუქტს აქვს ეტიკეტი, სადაც მინიშნებუ-**

ლია წარმოების დრო, შენახვის ვადა და პირობები, რატომ არ აქვს იგივე გაკეთებული მეორეს? რატომ არ სთხოვს მათ პასუხს ვინმე? ასევე საკითხავია ისიც, თუ როგორ გარემოში მზადდება სასურველი პროდუქტი და რამდენად ჯანმრთელი პიროვნება აკეთებს მას!!! იცავს კი ის ყველა იმ პირობას, რომელიც წარმოებისათვის არის მიღებული? — **მაგალითისათვის მაგალითად პროდუქტები, რომლებიც ამ დღეებში შეამოწმეთ?** — მაგალითად, ეს არის უკრაინიდან შემოტანილი ვაფლი, გაურკვეველი მწარმოებლის მიერ დამზადებული; იყიდება ვაფლის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ის ლაბორატორიულად არ შეგვიმოწმებია, მაგრამ ვიზუალურადაც ჩანს, რომ აბსოლუტურად უხარისხოა! ბაზრების მიმდებარე ტერიტორიაზე ერთ ლარად იყიდება ნამცხვარი „რულეტი“ (ასევე უკრაინიდან შემოტანილი, რომელსაც რუსული წარწერა აქვს), სამწუხაროდ, მომხმარებელი არ ითვისებს ინფორმაციას, რომ 1 ლარად შეუძლებელია უცხოური პროდუქტის წარმოება, მისი განაზიარება და გაყიდვა მოგებით!

იქმნება ომი დაამთავრა

იემენის პრეზიდენტმა ალი აბდულა სალემმა გამოაცხადა, რომ შიიტულ მემკვიდრეებთან ომი დაამთავრა, თანაც დააკონკრეტა, რომ საუბარია არა სამაროში მოქმედებების შეწყვეტაზე ან დროებით ზავზე, არამედ კონფლიქტის საბოლოო ამოწურვაზე. სინამდვილეში არავინ იცის, დასრულდა თუ არა კონფლიქტი, შიიტების მოთხოვნებს ახლაც არავინ ითვალისწინებს. იემენში ხელისუფლებასა და შიიტებს შორის შეიარაღებული დაპირისპირება 2004 წელს დაიწყო, მას შემდეგ ცეცხლის შეწყვეტის თაობაზე მხარეებმა ეს უკვე მერვე ხელშეკრულება გააფორმეს.

ბელგის ავღანეთში ჩიხან

ბელგის ჯარი ავღანეთში 2011 წლის დასასრულამდე დარჩება. ეს და ავღანეთის პოლიციის მომზადებაში სამხედროების ჩართვის გადაწყვეტილებები მთავრობის სხდომაზე ბელგიელებმა, ორიოდე დღეა, რაც მიიღეს. გარდა ამისა, გადაწყვეტილია, რომ ჯარების შენახვისათვის ხარჯები გაიზარდება და ქაბულში ბელგის სრულფასოვანი საელჩო გაიხსნება. შეგახსენებთ, რომ ბელგიელებს ავღანეთი წელს უნდა დაეტოვებინათ, მაგრამ დარჩენა აშშ-ის პრეზიდენტ ბარაკ ობამამ სთხოვა. ახლა ავღანეთში 600 ბელგიელი ჯარისკაცია.

საბაქანოს გაქრობას უჩივენ

ბუნდესბანკის მმართველობის წევრმა ტილო სარაციმომწვევ ეკონომიკური კრიზისის გამო დეფოლტის პირას მყოფ საბერძნეთს უჩივს, თავი გაკოტრებულად გამოაცხადოს. მისივე განცხადებით, მიუხედავად მრავალი ექსპერტის მიერ გამოთქმული ვარაუდისა, საბერძნეთის გაკოტრება ვეროზე რაიმე გავლენას ვერ მოახდენს, სამაგიეროდ მშენიერი მაგალითი იქნება ევროზონის სხვა ქვეყნებისათვის. სარაციმომწვევ დააკონკრეტა, რომ ამ განცხადებებში გამოხატავდა მხოლოდ საკუთარ აზრს და არა — ბუნდესბანკის პოზიციას.

საქართველოს ბაზარი მსოფლიოს სანაგვედ იქცა

როსა ჟამა დანადგულ ველზე სიარულს კვავს

პატრონისა და ცივილიზაციის გარეშე დარჩენილ საქართველოში პრობლემათა ძირითადი ჩამონათვალი თუ არსი (თითქმის) არ იცვლება, სამაგიეროდ იცვლება პრობლემების ფორმა და მარკეტინგული ტრიუკები. მაგალითად, 90-იან წლებში თუ საკვები პროდუქტების დეფიციტი იყო, დღეს ეს პრობლემა თითქმის აღარ არსებობს, თუ ფული გაქვს, ყველაფერს იყიდი, თუმცა „ყველაფერი“ პირობითი სიტყვაა და ეკოლოგიურად სუფთა ან ჯანსაღ საკვებს სულაც არ ნიშნავს.

ზურაბ ფუტყარაძე: „მაგალითად, ავიღოთ ე. წ. ქერტლის სანინალმდეგო შამპური, დაასახელოთ მომხარებელი, რომელსაც ბაზარზე ნაყიდმა ასეთმა შამპუნმა უშველა, ისინი შემდეგნაირად მზადდება — გარკვეული ოდენობის ჭურჭლის სარეცხ სითხეს ამატებენ საჭირო ფერის გუაშს, სუნისა და გამასქელებელ კონსერვანტებს, შემდეგ შესაფერის ჭურჭელში ათავსებენ, რომელიც მთელ ამ პროდუქტში ყველაზე მარალხარისხიანია და მერე, გინდა, ქერტლის სანინალმდეგო დაანერე და გინდა, მოცულობის მიმნიჭებელი — ამახ მანც ალაზარაინ შეამონებს. ფაქტობრივად პროდუქტი არა მარტო არღვევს მომხარებლის უფლებებს, არამედ სერიოზულ საფრთხესაც უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას. დღეს ადამიანი რომელიმე პროდუქტით რომ მოინახლოს, არ არსებობს სტრუქტურა, რომელიც ამ ფაქტზე რეაგირებას მოახდენს, არც — ლაბორატორია, სადაც შესაძლებელი იქნება საეჭვო პროდუქტი „პირადი ინიციატივით“ მანც გამოიკვლიოს.“

დღეს პრობლემას არ წარმოადგენს გენური ინჟინერიის „შედეგებისა“ თუ ემოლგატორებით გაულებული ე. წ. საკვების ყიდვა, ყიდულობ კარაქს და მიორთვე „ჩორტ ევოზნაეტ“-ს. იგივე პრობლემა არაუანთან, რძესთან, ყავასთან, ჩაისთან, პომიდორთან და, თქვენ წარმოიდგინეთ, პურთან მიმართებაშიც კი. ასე რომ, პროდუქტის დიდ დღესაც დიდ პრობლემებთან არის დაკავშირებული, უბრალოდ, ფერს ამის შესახებ არაინ არაფერს გვეუბნება.

თარების სამინისტროებს არსებული საფრთხის შესახებ, თუმცა მათ არაფერი მოიმიქმედეს მომხმარებელთა დასაცავად. „ირლანდიური ხორცის“ ამბავი არ გაახმაურეს, ასე რომ, მომხმარებლებს ეჭვიც არ გასჩენიათ, თუ რა კატეგორიის სანამალავი ჰქონდათ სადილად. მსგავს კრიმინალურ ქმედებებს მთავრობის ენაზე „ლიბერალიზაცია“ და ბიზნესის ნახალისება ჰქვია. ცნობილია, რომ პროდუქტების 80%, რომელიც საქართველოში იყიდება, იმპორტირებულია, თუმცა იმავე ლიბერალიზმის მოტივებიდან გამომდინარე, არაინ ამონებს, რა შემოდის და „შემთხვევით“ მომაკვდინებელი ხომ არ არის ადამიანისთვის.

ტის დისტრიბუციის, ასევე სამედიცინო სფეროსა და ფარმაცევტული ბაზრისაც, საშუალოდ 10 ლარს იხდი მომხმარებელ პროდუქტში, 100-დან 1000 ლარამდე კი — მედიკამენტებში და სამედიცინო დაწესებულებებში, გააჩნია დიავანოს.

კუთხით „ნაბიჯი გადაიდგა“ და გამოშვებულ პროდუქტებზე შემადგენლობის მითითება საკვალდებულო გახდა. მაგალითად, რძის პროდუქტებზე: რძეზე, იოგურტზე, კარაქზე, არაუანსა და ხაჭოზე უნდა მიუთითოს, პროდუქტი ნატურალური რძისგან არის დამზადებული თუ რძის ფხვნილისგან.

ლი რძისგან შევლავებო — ვერავინ დაამტკიცებს, რომ ეს მორიგი იგავია მიუნჰაუზენის ცივილიდან. ამასთან, არ არსებობს ალტერნატივა — მანც პროდუქტების სანაცვლოდ ჯანსაღი პროდუქტი, ამიტომ საზოგადოების დიდ უმრავლესობას, რომლის ხელფასიც 1500 ლარზე დაბალია, არჩევანის თავისუფლება არ აქვს — ან უნდა მოკვდეს შიმშილით, ან — მანც პროდუქტებით.

რატომ გააუქმეს სურსათის უვნებლობის მაკონტროლავალი ორგანიზაცი

ხუთი წლის წინათ საქართველოში პროდუქტების ვარგისიანობის მხრივ არსებული განუკითხავობა ოფიციალურად „გაპარავდა“. სანიტარული ინსპექცია და სახელმწიფო მაკონტროლებელი რგოლები 2005 წლის პარლამენტის დადგენილებით გაუქმდა. მათი აღდგენა 2010 წლის 1 იანვარს უნდა მომხდარიყო, თუმცა ვადამ აშკერად 2014 წლამდე გადაინა. მიზეზი იგივეა — მაკონტროლებელი ორგანოები და უსაფრთხო პროდუქტების ნორმების დაკავშირება ადგილობრივ მენარმებებს „მძიმე ტვირთად“ დაანეგებათ, ვინაიდან უსაფრთხოების საერთაშორისო ნორმების დაკავშირება ძვირი დაჯდება, ამ კანონის სრულად ამოქმედების შემთხვევაში, გამკაცრდება კონტროლი იმპორტზეც და, ექსპერტთა შეფასებით, მათი დიდი ნაწილი აიკრძალება, რადგან საიდუმლო არაა, რომ საქართველოში ზუსტად ის პროდუქტი შემოდის, რომელიც საერთაშორისო უსაფრთხოების ნორმებსა თუ სტანდარტებს ვერ აკმაყოფილებს და ცივილიზებული მსოფლიოსა და ცივილიზებული მსოფლიოს შორის განსხვავებას ხნის წინათ განიღვეს.

საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს „ანგარიში წერია, რომ „სურსათის უვნებლობის სამმართველოს რეგულაციების შემთხვევითი ტესტირების შედეგები კიდევ ერთი დადასტურება იქნება, რასაც ერთ-ერთი მოხსენება „სურსათიდან მომავალ სერიოზულ საფრთხეს“ უწოდებს. შემონეშებული ნიმუშების 27,3% არსებულ მოთხოვნებს არ აკმაყოფილებდა, ხოლო ხორცისა და ხორცპროდუქტების შემთხვევაში ეს მაჩვენებელი 66,7% იყო. ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის წესები მოითხოვს, რომ იმპორტირებულ და ადგილობრივ საკვებ პროდუქტებზე სურსათის უვნებლობის ერთი და იგივე ნორმები ვრცელდებოდეს.“

თუ, მაინც დამინც, ფული არ გაქვს და დიოქსინიანი კატელის მირთმევის შედეგებს სამედიცინო ჩარევით ვერ აღმოფხვრი, მოგებულ კომპანიათა ჩამონათვალი სარიტუალო კომპანიები და სასაფლაოებში ჩაურთვებია. ამას ლიბერალიზაცია ჰქვია, რომლის ძირითად ფუძემდებლადაც, ისევე, როგორც სხვა არაერთი უბედურებისა, კახა ბენდუქიძე მოიაზრება.

არადა, მშენებელთა ვიციით, რომ საქართველოში ნატურალურ რძეს ლამის ძროხებიც აღარ იწველიან და პირდაპირ პოლიეთილენის პარკში შეფუთულ რძის ფხვნილს „დებენ“. ერთ-ერთი კომპანიის პირველი პირი პირად საუბარში აცხადებს, რომ ნატურალური რძისგან წარმოებული 1 კვ კარაქი მინიმუმ 30 ლარი უნდა ღირდეს, საქართველოში წარმოებული ე. წ. რძის პროდუქტების უმრავლესობას კი „ნამდილო“ რძესთან ახლოსაც არ ჩაუვლია.

ფალსიფიკაცია მერტიპალურია და ბრუნავდა

ფალსიფიკაცია სიყვარულს ჰგავს — ვერტიკალურია და თანაც ბრუნავდა, სიყვარულისგან განსხვავებით კი ბევრად უფრო მდგრადი და შეუქცევადი. ყოველ შემთხვევაში, საქართველოში ასეა, სადაც მომხმარებელს ერთადერთი გარანტირებული უფლება აქვს — იყოს ხმარებული ოფიციალური მაკონტროლავალი პროდუქტის „ლაითი“ შემთხვევა — ქართველ მომხმარებლებს ეს მავნებელი დღემდე პროდუქტების ფალსიფიკაციის მაჩვენებელი 45%-ით გაიზარდა. თბილისის ყოფილი სანიტარული ექიმი, ამჟამად ორგანიზაცია „ჯანმრთელი სამყაროს“ თავმჯდომარე ზურაბ ფუტყარაძე აცხადებს, რომ ფალსიფიკირებული პროდუქტის ტოპ რეიტინგს ტუალეტის ქაღალდი ხსნის. ტუალეტის ქაღალდი არ იქმნება, თუმცა ანტისანიტარულ პროდუქტში დამზადებული ქაღალდი მრავალ პროქტოლოგიურ და გინეკოლოგიურ დაავადებას იწვევს. ამასთან, ფალსიფიკირებული პროდუქტის დიდი ნაწილი იმპორტის სახით სხვა ქვეყნიდან შემოდის. მათი შემონეშებისა და ვარგისიანობის ან უვარგისობის განმსაზღვრელი მხოლოდ რძის ფხვნილი არ არის. იმის აღნიშვნას კი, თუ რა კატეგორიის რძის ფხვნილია გამოყენებული, ძირითადად, ბავშვებისათვის განკუთვნილ პროდუქტებში, არაინ, მათ შორის, არც კანონი არავის ავალდებულებს. მთელი ამ ამბის კომიკურობა კი იმაში მდგომარეობს, რომ საქართველოში ჯერჯერობით არ არსებობს ლაბორატორია, რომელიც დაადგენს, რძის პროდუქტი ნატურალური რძისგან არის დამზადებული თუ რძის ფხვნილისგან.

გარკვეული პერიოდის წინ ევროპის სარეალიზაციო ქსელში მოხვდა ირლანდიური ღორის ხორცი, რომელშიც დიოქსინის მაღალი შემცველობა დაფიქსირდა. მისი აღმოჩენისთანავე ქსელიდან ამოიღეს და განადგურეს ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საშიში პროდუქტი. შესაბამისი შეტყობინება გაუგზავნეს იმ ქვეყნებსაც, სადაც დიოქსინის შემცველი ხორცი შეიტანეს, მათ შორის იყო საქართველოც. თბილისში მყოფმა ევროპულმა დელეგაციამ ოფიციალურად აცნობა სოფლის მეურნეობისა და ეკონომიკური პროდუქ-

ისე, კაცმა რომ თქვას, არც მთლად უპატრონობასთან გვაქვს საქმე, პერიოდულად პროდუქტებსაც ამონებენ და საკანდალსაც აკრებენ. მაგალითად, ე. წ. „სომხური ყავის“ მსგავსს, როდესაც ნალექიან ყავაში ყავა ვერ იპოვებს, სამაგიეროდ ტყვიისა და მძიმე ლითონების შემცველობა უხვად აღმოაჩინეს. მსგავს სკანდალებსა და სატელევიზიო მხილებებს ერთნაირი ფინალი აქვს. სკანდალის შემდეგ 2 კვირის მანძილზე პროდუქტი ქრება სავაჭრო ქსელიდან, 2 კვირის შემდეგ კი ისევ ბრუნდება, იგივე შემადგენლობით და შეფუთვით, სამაგიეროდ შეცვლილი შემოტანი კომპანია, რომელიც ყოველგვარი შეზღუდვისა და სინდისის ქენჯინის გარეშე განაგრძობს მომსახურებელი პროდუქტის დისტრიბუციას, კანონის არ მქონე საქართველოში.

მსგავსი ქმედებებით „ბიზნესის ნახალისება“ ხდება როგორც კონკრეტული პროდუქტის დისტრიბუციის, ასევე სამედიცინო სფეროსა და ფარმაცევტული ბაზრისაც, საშუალოდ 10 ლარს იხდი მომხმარებელ პროდუქტში, 100-დან 1000 ლარამდე კი — მედიკამენტებში და სამედიცინო დაწესებულებებში, გააჩნია დიავანოს.

დაწერეთ უეაღმარელობა, გაიხსნა პარაზი უაღმარეობა 2014 წლის 1 იანვრის კანონის უვნებლობის კანონი არ ამოქმედდა და იგი 2014 წლისთვის გადაიდო, თუმცა საქართველოს ხელისუფლება მანც გახდა იძულებული, ცივილურ სამყაროზე ზეწოლის საპასუხოდ „ვიდი“ შეექმნა, რომ ამ მიმართულებით „რაიმეს კეთება მანც დაინსო“; მოსამზადებელი სამუშაო, რომელიც მწარმოებელთა აღრიცხვა-რეგისტრაციას გულისხმობს, ჯერ არ დანეშებულა და არც უახლოეს პერიოდში იგეგმება; სამაგიეროდ, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის

ასე რომ, პროდუქტის ვარგისიანობის ან უვარგისობის განმსაზღვრელი მხოლოდ რძის ფხვნილი არ არის. იმის აღნიშვნას კი, თუ რა კატეგორიის რძის ფხვნილია გამოყენებული, ძირითადად, ბავშვებისათვის განკუთვნილ პროდუქტებში, არაინ, მათ შორის, არც კანონი არავის ავალდებულებს. მთელი ამ ამბის კომიკურობა კი იმაში მდგომარეობს, რომ საქართველოში ჯერჯერობით არ არსებობს ლაბორატორია, რომელიც დაადგენს, რძის პროდუქტი ნატურალური რძისგან არის დამზადებული თუ რძის ფხვნილისგან.

„შპარიმთი მოწვევის მისაღები ფორმა“

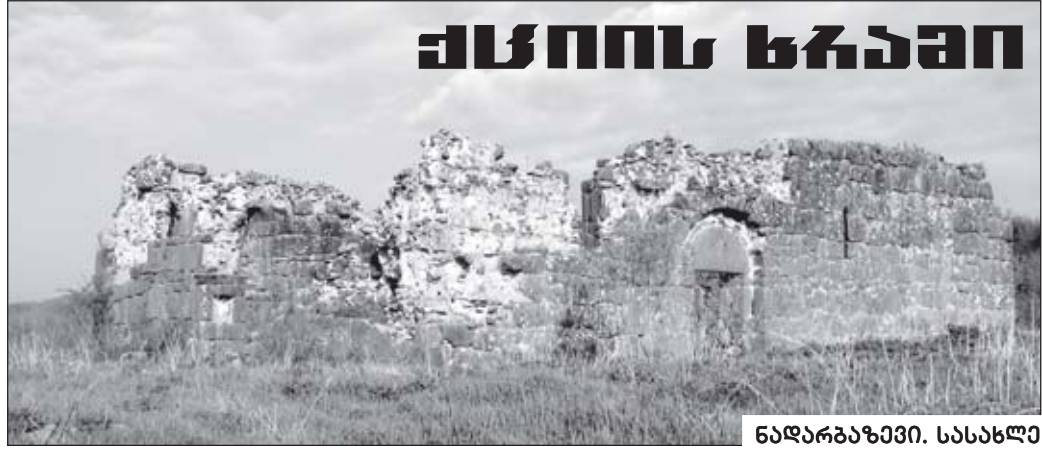
მანამდე, სანამ სახელმწიფო საჭიროდ ჩათვლის თავის მოქალაქეებზე ზრუნვას და რალაც ნორმებს მანც დაანესებს კანონის ან ქვენორმატიული აქტის სახით, თქვენ მოგიწევთ საკუთარი თავისა და ოჯახის უსაფრთხოებაზე ფიქრი, უსაფრთხოება ხმამაღალი ნათქვამია, რადგან ჯანსაღი პროდუქტის შეძენა დღეს სერიოზულ სირთულეებთან არის დაკავშირებული იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ საქართველოში მსგავსი რამ თითქმის არ არსებობს. სამაგიეროდ ჩვენ კიდევ ერთხელ შემოგთავაზებთ ე. წ. ემოლგატორების მისას, რომელიც ყველა ნორმალოზ ქვეყანაში კატეგორიულად აკრძალულია, საქართველოში კი მსგავს ალნიშვნას არაერთ პოპულარულ პროდუქტზე იპოვით.

- ქალბინა საშიშია:
E102, E110, E120, E127, E128
ქარცილი კარაქი, ანუ კიბოს გაომრევიზია:
EE103, E105, E111, E121, E125, E126, E126, E130, E447, E 210, E211, E212, E 213, E214, E215, E216, E217, E240, E131, E142, E152, E330.
იწვევის კუჭ-ნაწლავის სისტემის დაავადება:
E338, E339, E340, E341, E407, E450, E461, E462, E463, E465, E466, E221, E222, E223, E224, E226, E322.

ეს რაც შეეხება განსაკუთრებით საშიშ დანამატებს, რომელთა ნეკლობითაც ბავშვებისათვის განკუთვნილი „ჟელიბონი“ და სხვადასხვა სასუნთქვი განსაკუთრებულად ლამაზი და მიმზიდველი ჩანს. „საეჭვო“ „ქოლესტერინის დონის ანენვი“ და „ალერგიული“ დანამატების სია კი სამჯერ უფრო დიდია და, ფაქტობრივად, კვების პროდუქტებში გამოყენებული ყველა ემოლგატორი შედის. ასე რომ, გაუფრთხილდით საკუთარ თავს ან, თამბაქოსი არ იყოს, ნებაყოფლობით აორჩიეთ, რომელ დაავადებასთან ერთად გასურთ, განიხილოთ საკუთარი თავი არცთუ შორეული მომავალში, რადგან ასეთი დანამატები, თავის ფაქტობრივ შედეგს მანამდე მიიტანს, კიბოსა თუ სხვა სახის დაავადებათა სტატისტიკის ზრდა ლამაზ და სურნელოვან „ფორმა“ საკვებთან რომ არის დაკავშირებული.

ტბელთა ნაკვალავი

დღევანდელი თეთრიწყარო, რომელიც ძველი გარისის გარშემო დასახლებული დაბაა, შემთხვევით არ გამხდარა რაიონული ცენტრი. იგი მდებარეობს იქ, სადაც ორი მდინარე — ქცია და ალგეთი თავიანთ შუანელში ყველაზე უფრო უახლოვდებიან ერთმანეთს; მეორეც — აქედან ყველა მიმართულებით მიდის გზა. ჩვენც სხვა სამუალება არ გვაქვს — ცხნარ-ლიყურეთიდან თეთრიწყაროში ვბრუნდებით, რათა აქედან ჯერ ტყემლარასა და ნადარბაზევში მოვხვდეთ, შემდეგ კი კლდეისის ხეობაში გადავიდეთ.

ნადარბაზევი. სასახლე

ნასახლარ ტყემლარაში, ბორცვზე, შემონახულია ადრე-შუასაუკუნეების ნაეკლესიარი, რომელიც დოლორიტის დიდი ქვებით ყოფილა ნაგები. ამჟამად კედლები ძლიერაა დაზარალებული. ეკლესიის წინ სასაფლაოა, სადაც განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს დარბაზული ცხენის ქვა. ცხენზე ფანდურიც არის გამოკვეთილი, რაც უთუოდ ამ საფლავში მსოლიარე კაცის მომღერლობაზე მეტყველებს. აქედან სამხრეთ-აღმოსავლეთით ნასოფლარი ეცოა, სადაც განვითარებული შუასაუკუნეების მორბილი ნაეკლესიარია.

აქვე, ოცდაათ მეტრში არის კიდევ ერთი, ორსართულიანი, ნაგებობის ნანგრევი. საერთო მოცულობით იგი ბევრით არ ჩამორჩება სასახლეს. მთელ ამ ტერიტორიას, სადაც სხვა ნაგებობათა კვალი არ ჩანს, ოვალური გალავანი და ორი კარიბჭე ჰქონია. ამჟამად შემორჩენილია მხოლოდ სამხრეთ-აღმოსავლეთ კარიბჭის ნაშთები. კარიბჭის გარეთ, ტყეში, ნაეკლესიარის ზეძირკვლის ფორმა იკითხება. ნადარბაზევის კომპლექსი IX-X საუკუნეების ისტორიული ძეგლია და, როგორც ჩანს, უმსხვილესი ფეოდალის კუთვნილება იყო. IX საუკუნიდან ეს ადგილები თბილისის საამიროს ტერიტორიაში მოექცა, X საუკუნიდან XI საუკუნის პირველი ნახევრის ჩათვლით კი თრიალეთის პატრონის, ტამირ-ძორაგერტის მეფისა და საამიროს მმართველის დაპირისპირების საგანს წარმოადგენდა. იგი ერთგვარ გზაჯვარედინზე იყო, მაგრამ იმის გამო, რომ მიწა ტრადიციულად ქართული იყო, ხოლო მოსახლეობის დიდი უმეტესობა — ასევე ქართული, აქაური ფეოდალი, რომელსავე ფოკარსაც არ უნდა დამორჩილებოდა, აუცილებლად ქართველი იქნებოდა.

დიდი კლდეისი. ნარნარიანი ტიშანი

ტყემლარადან უკან ვბრუნდებით და ნაჭიფავარის გვერდის ავლით (ამ ადგილებში გაზეთის მკითხველთან ერთად უკვე ვიმოგზაურეთ), გრუნტის ასე თუ ისე ნორმალური გზით ნადარბაზევისკენ მივეშურებით.

ნადარბაზევის კომპლექსი IX-X საუკუნეების ისტორიული ძეგლია და, როგორც ჩანს, უმსხვილესი ფეოდალის კუთვნილება იყო. IX საუკუნიდან ეს ადგილები თბილისის საამიროს ტერიტორიაში მოექცა, X საუკუნიდან XI საუკუნის პირველი ნახევრის ჩათვლით კი თრიალეთის პატრონის, ტამირ-ძორაგერტის მეფისა და საამიროს მმართველის დაპირისპირების საგანს წარმოადგენდა. იგი ერთგვარ გზაჯვარედინზე იყო, მაგრამ იმის გამო, რომ მიწა ტრადიციულად ქართული იყო, ხოლო მოსახლეობის დიდი უმეტესობა — ასევე ქართული, აქაური ფეოდალი, რომელსავე ფოკარსაც არ უნდა დამორჩილებოდა, აუცილებლად ქართველი იქნებოდა.

დიდი კლდეისი. საფლავის ქვა

მდინარე ჭიჭვავის „სადინს არს ნადარბაზევი — თამარ მეფის ნასახლევი“, — ამბობს ვახუშტი ბატონიშვილი. დღევანდელი ზუსტი კოორდინატები ასეთია: თეთრიწყაროს ცენტრიდან ჩრდილო-დასავლეთით 10 კილომეტრში და სოფელ ჭიჭვავის გადასახვევიდან 6 კილომეტრში, ახალქალაქისაკენ მიმავალი რკინიგზისა და სასოფლო გზის მარცხენა მხარეს. აქ, შემალაგებულ ადგილზე, თქვენ შენიშნავთ მორბილი ნაგებობის ნანგრევს. იგი სიგრძეში 18 მეტრს აღწევს, სიგანეში კი 13-ს. სწორედ ეს არის სასახლე — ამ კომპლექსის ძირითადი შენობა, რომელიც 2-სართულიანი ყოფილა, მაგრამ დღეს არც ქვათა ნყოფის ზედა რეგისტრები შემორჩენია და, ბუნებრივია, — აღარც გადახურვა. სასახლე გარედან შემოსილი ყოფილა სუფთად გათლილი ბაზალტის დიდი ქვებით. მას შესასვლელი სამი მხრიდან ჰქონია და სავარაუდოა, შიგნით მოხატულიც კი იყო. სასახლეს ჩრდილოეთიდან დამხმარე სათავსო აქვს მიდგმული...

ერთი პლატფორმა და სარკინიგზო ბოგირი არ გვხვდება. ჩვენი მეგზური, თეთრიწყაროს ტყის მცველი, რომელსაც ახლა რატომღაც რეინჯერს უწოდებენ, აქაურ გზებში კარგად ერკვევა და იცის, რომ სოფელ პატარა კლდეისში ანუ ძველ ხორხებში მხოლოდ ასე თუ მოვხვდებით. დაჭაობებული ტყეში სრიალ-სრიალით ეშვება მანქანა და მერე, ერთ პატარა მოედანთან ხელმარცხნივ ექანება კლდეისის წყლის ხეობაში. ნასოფლარში შევედით. ახალმეტყველები სახლები მძიმე საცქერია... ხორხები მრავალჯერ დასახლებულა და აყრილა. ბოლოს აქაურობა 20 წლის წინათ დაცარიელდა და გავერანდა. ხელმარცხნივ, სოფელ ივანოვკის (თუ არ ვცდებით, ძველი კარაქას) ეკლესია მოჩანს ბედენის ქედის თხემზე. ამ გზას მანამდე ვაგრძელებთ, სანამ

დალის — ხევისუფლის საცხოვრებლის შთაბეჭდილებას ტოვებს. აქედან დასავლეთით, 50 მეტრში ბუნების საოცრებას — ციხესიმაგრის მსგავს ვულკანურ კლდეს და მინისქვეშა სივრცეებს ნაგანყდებით, სადაც ოთახებიც უნდა იყოს. შესაძლოა, აქაურმა სოფელმა სახელწოდება ხორხები ამ მსუნთქავი მინისქვეშეთის გამო დაიმკვიდრა. ერთ-ერთ ნაპრაღში, 4-5 მეტრის სიღრმეზე, მარადიული თოვლია. აქედან სოფელი დიდი კლდეისი ხელის განვდენაზე სამხრეთით, მაგრამ, რაკი ძველი გზა სრულიად მორღვეულია, შემოვლით გზას ვეძებთ და ჩრდილო-დასავლეთიდან წრიულად ვუვლით ხორხებს. როგორც იქნა, სოფელი დავინახეთ ქვევით, მაგრამ სანამ იქ დავეშვებით, გზად ერთი კოხტა ეკლესია გვხვდება. იგი დიდ კლდეისას თავს დაცქერის. ეს არის წმინდა გიორგის სახელობის საყდარი. იგი ძალზე პატარაა (5,6X3,75 მ) და ნაგებია მრგვალად დამუშავებული კლდის ქვით, წყობის ჰორიზონტალობა დაცულია. ეკლესია შეკეთებულია, მაგრამ აღმოსავლეთ ფასადი უცვალებელია შემონახული. იგი ძალიან არქაულია. საყდარი IX-X საუკუნეებისა უნდა იყოს. სოფელში ვეშვებით. დიდი კლდეისა პატარა დასახლებაა. გვიან შემოდგომაზე სოფელი თითქმის დაცლილი და მოხუცების ანაბრადაა... დიდი კლდეისის სასაფლაოზე შემონახულია ერთი ძალზე საყურადღებო ძეგლის — ღვთისმშობლის სახელობის ეკლესიის ნანგრევები. ეს არის დარბაზული საყდარი, რომელსაც არაბანადროული სამხრეთისა და ჩრდილოეთის მინამენები ჰქონია, ახლა კი სავალალო მდგომარეობაშია. ყველაზე უფრო საინტერესოა ნასაყდარის ერთადერთი, სამხრეთ კარის ტიშანი,

ხორხები (პატარა კლდეისი). ეკლესია

დიდი კლდეისი. წმიდა გიორგი

რომელსაც დაზიანებული არქივოლტი აქვს. მის შემორჩენილ ნაწილზე იკითხება: „ქრისტე შეინყალე ივანე“. თავად ტიშანის შუაგულში, ლამაზი ტოლმკლავა ჯვრის ორ მხარეს ორი წარწერაა. მარცხენა წარწერა, თითქოს, ასე იკითხება: „ქრისტე შეინყალე სერაპიონ დალაუდი“. მარჯვენა მხარეს გარკვევით წერია: „ქრისტე შეინყალე ქავთარ ტბელნი“.

ისტორიულად ცნობილია ტბელთა ორი სხვადასხვა შტო: შავშეთისა და ქართლისა. შავშეთის საერისთავო სახლის ფუძემდებელი იყო XI საუკუნის მოღვაწე, ეპისკოპოსი საბა მტბევალი. ქართლის დიდზნაური ტბელები უფრო ადრე, IX-X საუკუნეთა მიჯნიდან გამოდიან ასპარეზზე. მათი გვარი ცხინვალის რაიონის სოფელ ტბეთიდან გამომდინარეობს. ამ სოფელში დღემდე შემორჩენილი ტბელთა ციხე-დარბაზისა და ბორცვისჯვრის სახელობის ეკლესიის ნაშთები. ქართულ ტბელთა გვარში ყველაზე გავრცელებული სახელები იყო ივანე, ქავთარი, პატრიკი და აბაზა. X საუკუნის 20-იანი წლებიდან მათ თავიანთი გავლენით ყანჩაელთა სახლს გადაუსწრეს და ქართლის ერისთავობის ტიტული მოიპოვეს. ისინი მედგრად ებრძოდნენ როგორც აფხაზეთის, ისე ტაოს მეფეების ქართლში გაბატონებას, რის გამოც ორჯერ დაისაჯნენ: ჯერ აფხაზეთის (ე.ი. დასავლეთ საქართველოს) მეფის გიორგი II-ეს, შემდეგ კი დავით კურაპალატისა და ბაგრატ III-ეს მიერ. პირველ შემთხვევაში მათი სახლის წარმომადგენლების ერთი ნაწილი — ივანე ტბელის ძენი — ვასპურაკანში გადასახლეს, მეორე შემთხვევაში კი დასჯის ფორმები უცნობია. სწორედ ბაგრატ III-ეს წინააღმდეგ აქტიური მებრძოლი იყო ქავთარ II ტბელი, — ძე პატრიკ ტბელისა, რომელიც სათავეში ჩაუდგა ქართლის აზნაურებს. საფიქრალია, რომ, დამარცხების შემდეგ, ქავთარს შიდა ქართლში აღარ დაეგომებოდა და ქციის, ან ალგეთის ხეობაში გადასახლდა. სავარაუდოა, რომ ბირთვისის ციხის მახლობლად მდებარე ტბისიცი შიდა ქართლიდან გამოსული ერისთავების პირველსადაც ბოვისის სამახსოვრო ტოპონიმა.

თუ კლდეისის ეკლესია ერთადერთია ქვემო ქართლში, რომელიც ტბელთა გვარის იხანავს ლაპიდარულ წარწერაში, შიდა ქართლის X საუკუნის არაერთი ასეთი ეკლესიაა (ერედეთი, ტბეთი, ნიქოზი, დოლოთი). არის თუ არა კლდეისის წარწერაში ნახსენები ქავთარ ტბელი X-XI საუკუნეების ცნობილი ერისთავი ქავთარ-II (პატრიკის ძე), ძნელი დასადგენია. ვ. სილოგავას თვალსაზრისით, წარწერას თავისი ნიშნებით, XII საუკუნისა უნდა იყოს, ხელოვნებათმცოდნეების თვალსაზრისით კი ტაძარი XI საუკუნისას ჰგავს. მაგრამ, როგორც არ უნდა იყოს, ეს ქავთარ ტბელი შიდა ქართლიდან მოსული ტბელების წარმომადგენელი რომაა, ეს უდავოა.

კლდეისის ძველ სასაფლაოზე კიდევ ერთ საინტერესო ძეგლს ვხვდებით. ესაა XII საუკუნის საფლავის ჩინებული ქვა, რომელსაც აქვს ასომთავრული და ნუსხური წარწერა: „...მოდენას სულსა შეუნდვენ“. საფლავის ქვის გაფორმებიდან ირკვევა, რომ ეს მოდენა გამორჩეული ხუროთმოძღვარი ყოფილა. ვინ იცის, იქნებ, ღვთისმშობლის ტაძარიც მისი აგებობის იყოს.

გელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

დასავლეთ საქართველო XVIII საუკუნის 70-80-იან წლებში

1783 წ. 1 ნოემბერს სოლომონმა თურქეთის ელჩები მიიღო. ელჩებმა მეფეს სულთნის საჩუქრები და ფირმანი გადასცეს. როგორც ჩანს, სულთანი იმერეთის მეფისაგან რუსეთთან ურთიერთობის შეწყვეტას მოითხოვდა. შემდგომი მოვლენებიდან ცხადი ხდება, რომ მეფემ თურქეთის ელჩები უარი გაისტუმრა. მას მტკიცედ ჰქონდა გადაწყვეტილი რუსეთის იმპერიის მფარველობაში შესვლა. სოლომონ I-ს კარგად ესმოდა, რომ მისი სიკვდილის შემდეგ იმერეთში ტახტისათვის ბრძოლა გაჩაღდებოდა და გადანყვიტა, მემკვიდრე დაენიშნა.

1783 წლის 16 ნოემბერს სოლომონის მოძღვარი ერეკლე მეორეს ეახლა და მას სოლომონის გადაწყვეტილება გააცნო: იმერეთის მეფე თანახმა იყო, ტახტის მემკვიდრედ ერეკლეს შვილიშვილი დავით არჩილის ძე გამოეცხადებინა, ოღონდ, სამაგიეროდ, ერეკლეს სოლომონის ურჩთა შეფარებაზე ხელი უნდა აეღო. სოლომონის მოთხოვნით (და ბუნრანოვით რჩევით) ერეკლემ დავით არჩილის ძე იმერეთის მეფე გახადა.

1784 წ. დასაწყისში ზემო აჭარის სანჯაყის გამგებელმა აბულბეგ ხიმშიაშვილმა, როგორც ჩანს, თურქ ხელისუფალთა ბრძანებით, გურიის სამთავროს ლაშქარი შეუსია. ამის მიზეზის იყო, რომ გურიის მთავართან თავს აფარებდა თავი თავადგანობით, სოლომონ მეფის სიძე. თავადგანობა სოლომონს მხარში ამოუდგა და ქვემო გურიის ოსმალთაგან განთავისუფლებისათვის იბრძოდა. ხიმშიაშვილის ლაშქარი გურულელებს სასტიკად დაამარცხა და გარეკეს. გამაჰმადიანებული აჭარელი ბეგის შემოვიდა. ფაშამ მეფეს უბასუხა: მართალია, აჭარა ჩვენს საგამგებლობაში შემოდის, მაგრამ აჭარლებზე, რომლებიც მიუვალ მთიან ადგილებში ცხოვრობენ, მე ჩემს უფლებებს ვერ ვახორციელებ და მათი დასჯაც არ შეიძლება. ამ შემთხვევაში ახალციხის ფაშა არ ტყუოდა. ხიმშიაშვილის ლაშქრობამ რამდენადმე დააჩქარა სოლომონის ბრძოლა ქობულეთ-ბათუმის შემოერთებისათვის. სოლომონის გეგმები ქვემო გურიის მიმართ საკმაოდ შორს მიდიოდა. ნარმატე-

ბის მოპოვების შემთხვევაში, იგი ფიქრობდა ციხისძირის გამაგრებას, იქ ქალაქის აშენებას და ვაჭარ-ხელოსანთა გამრავლებას (ანატოლიელი ბერძენებისა და სომხების ჩამოსახლების გზით). ნავარაუდევად იყო, რომ ამ ღონისძიებაზე გაღებული ხარჯები 4 წელიწადში ანაზღაურდებოდა. მეფე იმედოვნებდა, რომ ქვემო გურიის მოსახლეობას მას მხარს დაუჭერდა. სოლომონი წინასწარ შეუთანხმდა გიორგი გურიელს და ბათუმისაკენ ლაშქრობაზე დათმობა. მისი ერთგულების სანდოდ მეფემ გურიელის ვაჟი სიმონი ქუთაისს მიიწვია და მძევლად დაიტოვა.

ლაშქრობა საიდუმლოდ მზადდებოდა, მაგრამ მეფის მოწინააღმდეგეებიც ფიზიკურად იმერეთში შეიჭრნენ. ერთი ცნობით, დაიანს მეფის მზადების შესახებ გაუგია და ფოთის ფაშასათვის უცნობებია. ფაშამ არ დააყოვნა — წინასწარ აცნობა ზღვის ნაპირზე განლაგებულ თურქ მეციხოვნეებს, რომ მეფის გამოლაშქრების შემთხვევაში იგი ქვემების გასროლით შეატყობინებდა მათ, რათა სათანადო ზომები მიეღოთ. ლაშქრობა 4 მარტს დაიწყო. იმერეთის ლაშქარში 6000-მდე მეომარი იყო. სოლომონის ჯარი გურიაში შევიდა, „გურიელი (გურიის, ქ.რ.) და ქობულეთელი ჯარი თან გაიყოლია“ და ქვემო გურიაში შეიჭრა. ფოთის ფაშამ ლაშქრობის დაწყება დათქმული ნიშნით აცნობა გურიის სანაპირო პუნქტებში (შეკვეთილი-სეფა-ქობულეთი - ციხისძირი - ბათონი) მდგარ თურქულ გარნიზონებს და ისინი საბრძოლველად მოემზადნენ. მიუხედავად ამისა, იმერეთ-გურიის ლაშქარმა ადვილად დაიკავა ქობულეთის მხარე, აიღო ქობულეთის სიმაგრე და დაანგრია იგი. მეფის

ბრძანებით, ქობულეთში ჩასახლებული უცხოელები გაულოტეს, ნაქალაქარი გადახნეს და იქ მაროლი დათესეს, რომ ოსმალთა ეს საყდრენი ბუდე აღარ გაცოცხლებულიყო. ამის შემდეგ სოლომონ პირველის ლაშქარმა აღმოსავლეთიდან გვერდი აუარა ციხისძირის ძლიერ სიმაგრეს, ჩაქვის მხარეში შეიჭრა, იქიდან თურქები გარეკა და შემდეგ ბათუმამდე მიიღწია. სანამ სოლომონ I ბათუმის მხარეში იბრძოდა, შავი ზღვის ნაპირის ციხეთა თურქული გარნიზონები ქართული ლაშქრის ზურგში ციხისძირთან შეიკრიბნენ და მეფეს ჩაუსაფრდნენ. სოლომონმა ბათუმის მიდამოებში მოარბია და უკან გამობრუნდა. 9 მარტს სოლომონ პირველის ლაშქარი ციხისძირთან უღრან ტყეში არსებულ ნაჭიშკრევის ვიწრო გამოსასვლელს მოადგა და უეცრად ორ ცეცხლს შუა მოექცა. ზურგიდან და ციხისძირის მხრიდან მას თურქებმა დაარტყეს, ხოლო აღმოსავლეთიდან აჭარლებმა შეუტყეს. იმერეთ-გურიის ლაშქარი სრული განადგურების საფრთხის წინაშე აღმოჩნდა. ტყეში ჩასაფრებული მტერი სეტყვასავით აყრიდა ტყვიებს ქართულ ლაშქარს, რომლის რიგებიც სწრაფად თხელდებოდა. მხოლოდ მოლაშქრეთა თავგანწირულმა ბრძოლამ იხსნა მეფე და მისი ამაღლადარტყევისა და ბრძოლიდან იგი თავისი ცხენით ვახტანგ გურიელმა გამოიყვანა. ნაჭიშკრევის ბრძოლაში სოლომონს 620 მეომარი მოუკლეს (მათ შორის 18 თავად-აზნაური), 200 კი ტყვედ ჩავარდა. დაჭრილთა შორის იყვნენ სარდლები: ქაიხოსრო აგაიშვილი და ბერი წულუკიძე; მოკლეს ქაიხოსრო წერეთელი, აგაიშვილის ორი ძმა და „მრავალნი წარჩინებულნი თავად-აზნაურნი“, დატყვევებული ქართველები თურქებმა ტრაპიზონისა და სტამბოლის მონათა ბაზარზე გაყიდეს. ნაჭიშკრევის ბრძოლის შემდეგ იმერეთის მთელი იყო. თურქებმა ფოთში დამარცხდნენ და მარე დასახლებები გამოგზავნეს. ქვემო გურია კვლავ დაიკავეს და გურიის ქრისტიანულ წინააღმდეგეებში ქვემო გურია ოსმალთა ბატონობის უღელქვემ გმინავდა. სოლომონ პირველის ჯანმრთელობა ბოლო ხანებში საკმაოდ გაუარესებული იყო, იგი ხშირად ავადმყო-

ვობდა. სახელოვანმა სარდალმა ნაჭიშკრევიან მძიმე მარცხი ძლიერ განიცადა. მისი სიკვდილი მაინც მოულოდნელი იყო. იგი გარდაიცვალა 1784 წ. 23 აპრილს, 49 წლის ასაკში, სწორედ იმ მომენტში, როცა ცხენზე ამხედრებას აპირებდა ხონს გიორგობის დღესასწაულზე გასამგზავრებად. მისი დაკარგვა მძიმე დანაკლისი იყო ალორძინების გზაზე შემდგარი ქვეყნისათვის.

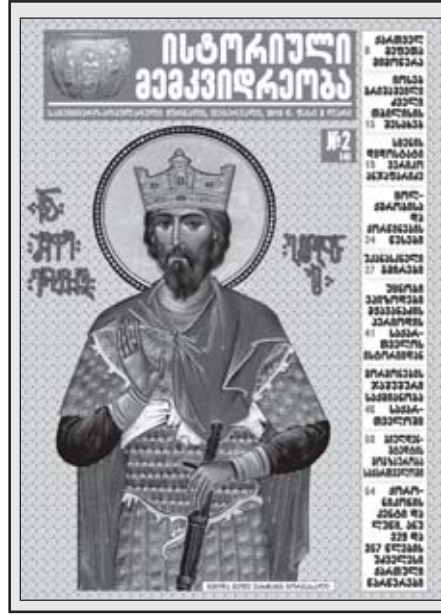
სოლომონი ოდნავადაც არ აჭარბებდა, როცა 1782 წ. რუსეთის მთავრობას სწერდა, რომ მის „გარჯილ ხმალს, ქრისტიანობისათვის ალღე უკლს, მოსვენება არ ჰქონია და ჯერ არ დასძინებია“. სოლომონის გარდაცვალებას ოსმალებში ზემოთ შეხედნენ. როდესაც ახალციხის ფაშას შიშოვი 1784 წლის 13 მაისს სტამბოლს ჩავიდა და სოლომონის სიკვდილის ამბავი ჩაიტანა, გახარებულმა დიდმა ვეზირმა მას ხალაით უბოძა. სოლომონმა საქართველოს ისტორიაში ღრმა კვალი დატოვა. საკმაოდ ადრეულ ასაკში შეეძაროთ სოლომონის გამეფებისა და გარდაცვალების დროინდელი იმერეთის საშინაო და საგარეო მდგომარეობა, რომ ნათლად დავინახოთ მისი უდიდესი ღვაწლი. სწორედ ამიტომ აფასებდნენ ასე დიდ სოლომონ პირველის ღვაწლს მისი თანამედროვენი და შთამომავლობა. სოლომონ მეორეს სიტყვით, სოლომონ I იყო „დიდ სახელოვანი, ქვეყანას ჩვენთა უმჯულთა მაჰმადიანთა ძირითურთ აღმოფხვრილი და ქრისტიანების მრავალგზის სისხლ დათხუელი, იმერეთის მეორე აღმამეფი“. 1809 წელს დანერგილი ერთი დოკუმენტი ასე ახასიათებს სოლომონს: „მეფე დიდი სოლომონ, რომელმან სამეფოთი თვისით გასდევნა მრავალით ყამითგან მკვიდრნი ბილნნი მახმედნიანი და ინგადა ხრმალი მისი ძლიერი ზურ-

გთა მათ ზედა და შეღება მინა სადაგითა სისხლითა მათითა და გარდავლო ტყვის სყიდვა იმერეთს სამარადისოთ, განაბათლა სამეფო თვისი კეთილად, განაშენა სამლუდლონი, ალაყუა ეკლესიანი ყოველნი“. ვახტანგ ბატონიშვილის (ერეკლე II ძის) დახასიათებით, სოლომონ I იყო „კეთილმსახურებისა ტრფილად და სიმხნესა შინა ჩინებულად, სიმდაბლისა მოყვარე და სიტყვებითა მოალერესე მხილველთა თვისთა. ამან დასაჯნა და დაამდაბლნა სამეფოსა შინა თვისთა წინააღმდეგნი მემფოთარნი და ქვეყნის ამრევნი გვამნი და ჰყო მშვიდობა იმერეთსა შინა. სძლია სერასკერსა ხონთქრისასა, აგრეთვე ლეკთა დიდთა მხედველობათა შთასრულსა იმერეთად. განყარა მუნ მყოფნი თურქეთნი, აღმოკვითა კინლა ორნი დიდი ბოროტმოქმედებანი სრულიად იმერეთსა შინა, ესე იგი კაცთა კვლა და მპარობა. გარნა მესამე უბოროტესი ესე იგი ტყვის სყიდვა დროს თვისსა სრულიად უჩინო ჰყო“. 1784 წლის სექტემბერში იმერეთის ფეოდალები ასე მიმართავდნენ რუსეთის მთავრობას: „ძლიერად მოღვაწე ჩვენი გამომხსნელი ხელმწიფე მეფე სოლომონ უწყალოსა სიკვდილისა მიერ მიგველო და ჩვენ ერთობით ობლად დატყვევებულ ვართ, მისთვის ყოველნათვის და მარადის სულთქმით მომხსენებელნი მისნი“. სოლომონის შეფასებაში საქართველოს მოსახლეობის ყველა ფენა, მისი თანამებრძოლი თუ მოწინააღმდეგე, ერთსულოვანი იყო: ხალხმა მას დიდი უნდა.

სოლომონ მეფემ ნარშულელ კვალი დატოვა ქართულ ხალხურ ზეპირსიტყვიერებაში, ხალხის სამსჯავროს ამ პირუთენელ მოწმობაში; თამარ მეფისა და ერეკლე II-ს შემდეგ სოლომონის პიროვნებას ხალხმა ყველაზე მეტი ლექსი და მოფხვრელი და ქრისტესთვის მრავალგზის სისხლ დათხუელი, იმერეთის მეორე აღმამეფი“.

ნოს... მთელი სამეფო გამობრუნდა და გაკეთდა“. ერთ ხალხურ ლექსში ხაზგასმითაა აღნიშნული სოლომონ I-ის მეფობის დროს ხალხთა მდგომარეობის გაუმჯობესება. ხალხი მეფეს აქემეინებს: „ამის ავიკაცი ვიყავ, ტყვე არვის ვაყიდვინო, მწყემსი ვასუქე, ვადიდე, ჩეროს ქვეშ დავაძინე“. სოლომონ I-ის პიროვნებასა და მის მოღვაწეობას დიდად აფასებდნენ უცხოელებიც (ერეკლე II, ვოლტერი, იოსებ ემინი, საქართველოში მყოფი უცხოელი ოფიცრები...) მისი საბრძოლო დიდება იმდროინდელი ევროპის საისტორიო ლიტერატურაშიც აისახა. საშუალო ტანის, სასიამოვნო შესახედაობისა და ვაჟკაცური აღნაგობის სოლომონის მამუდის ჩოხა ეცვა და რიგით მოლაშქრესავით მუდამ თოფს, დამბაჩას, ხმალსა და ხანჯალს ატარებდა. სოლომონი, რომელიც მუდმივ შიშინობასა და მძიმე პირობებში გაიზარდა (მისი ძიძა გლეხის ქალი იყო), კარგად იცნობდა ხალხის ცხოვრებას, მისი გულსიტკივილი იყო. მას მუდამ დიდი ამაღლად ამაღლდებოდა, მაგრამ ეს უფრო მუდმივი საფრთხით იყო გამოწვეული, თორემ სოლომონი გარეგნულ მეფურ დიდებულებას არ მისდევდა. მეფურ ტანსაცმელს იგი იშვიათად იცვამდა. რუსეთის ოფიცრის მოურავოვის სიტყვით, სოლომონი ძალზე თავმდაბალი იყო და ზოგჯერ მშრომელ ხალხში ისე გაეროდა, რომ ვერც კი გაარჩევდი. მეფის სუფრაც რომელიმე იმერელი ფეოდალის სუფრისგან დიდად არ განირჩეოდა. სოლომონს ახასიათებდა პირდაპირობა და განზრახულის ბოლომდე მიყვანა. სწორედ ასეთი უბრალო და გამჭვირვიანი ადამიანი შემოგვეყურებს სოლომონ პირველის იმ პორტრეტიდან, რომელიც რუსეთის მთავრობის მიერ 1782 წელს გამოგზავნილია მხატვარმა შექმნილი ნიჭის მქონე ბრწყინვალე სარდალი და ბრძენი სახელმწიფო მოღვაწე სოლომონი შემთხვევით არ შეუდარებთ დავით აღმაშენებლისათვის საამისო საფუძველი მართლაც საკმაოდ იყო. მათი საფლავებიც, იქნებ, შემთხვევით არ აღმოჩნდა ერთმანეთის მახლობლად.

დასასრული
შემაღბ ნომერი

**გამოვიდა
სამეცნიერო-პოპულარული
ჟურნალის
«ისტორიული მემკვიდრეობა»
მეორე ნომერი**

ჟურნალი დღევანდელი აქტიური საკითხებისა და ეხმარება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსა და ვრცელად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევა მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია **თამარ ქორიძე**.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — «ისტორიული მემკვიდრეობა» — გამოსცა ისტორიული ლიტერატურის კრებულითა სერიას, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უნივერსალურ საფუძვლად მოქმედებს. კრებულში გამოცემულია მკვლევართა შრომები, რომლებიც ახსენებენ საქართველოს კონსტიტუციის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებზე დაყრდნობით ასახავს წარსულ სინამდვილას. თუკი ბავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით მანიპულირების მზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამოცემა ფრიად დროული და აქტუალურია. მსურველებს კრებულის შექმნა შეუძლიათ ნიგნის მალაჩიანის. დაგაბავითი ინფორმაციისათვის დარეკეთ: 38-41-97.

სად იყიდა ქალის საპარტოვი კულტაჟი?

მელბურნში ნიგ-ნების მალაზია „Borders“-ში გასაყიდად გამოტანილია ახალმა სათამაშომ ავსტრალიელი ფემინისტების რისხვა გამოიწვია. მალაზია თავის კლიენტებს ქალის სამართავი პულტის შექმნას სთავაზობს.

მელბურნელმა ქალებმა ეს საკუთარი ღირსების შეურაცხყოფელი ნივთი ბედის ირონიით სწორედ მაშინ აღმოაჩინეს, როდესაც მთელ ქალაქში ქალთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები ტარდებოდა. ასეთ საჩუქარს სუსტი სქესის წარმომადგენლები ნამდვილად არ ელოდნენ.

ფემინისტების თქმით, პულტზე განლაგებულ ლილაკებს შორის არის „პატიება“, „დავიწყება“, „დათანხმება“, „საჭმლის მომზადება“, „გახდა“, „დალაგება“ და „ლუდის მოტანა“ კი. გარდა ამისა, სათამაშოს დამატებით აქვს კიდევ ერთი ფუნქცია — „მკერდის ზომის რეგულატორი“.

ქალთა უფლებებისთვის მებრძოლთა შეხედულებით, ეს სათამაშო შეურაცხყოფს ქალთა ღირსებას და სუსტ სქესს მორჩილებისაკენ მიდრეკილ პიროვნებად წარმოაჩენს. მალაზიის წარმომადგენლები კი ირწმუნებიან, ეს „უფლებელი იუმორია“ და ფემინისტების დამშვიდებას იმით ცდილობენ, რომ მალაზიას ზუსტად ასეთივე კულტები მამაკაცების სამართავადაც ჰქონდათ; უბრალოდ, ისინი ძალიან მალე გაიყიდა.

რაზე ოხნებოდა ყველაზე პატარა ადამიანი?

იტალიაში გარდაიცვალა ჩინელი ხე პინპინი, რომლის სიმძლე 74,61 სანტიმეტრი იყო და რომელიც, გინესის წიგნის მიხედვით, მსოფლიოში ყველაზე პატარა ადამიანად ითვლებოდა.

21 წლის პინპინი რომში ტელეგადაცემის გადაღებისას შეუძლოდ გახდა და მამინვე საავადმყოფოში წაიყვანეს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ექიმებმა მისი გადარჩენა ვერ მოახერხეს.

როგორც „Guinness World Records“-ის მთავარი რედაქტორი კრეივ გლენდი ამბობს, მიუხედავად ამ თავისებურებისა, პინპინს ადამიანებზე კოლოსალური გავლენის ნიჭი ჰქონდა. მისი სასიამოვნო ღიმილი და ხალისიანი განწყობა გარშემო გულგრილს არავის ტოვებდა. ის ხიზლს მატებდა ყველა ადამიანის ცხოვრებას, ვისთანაც კი ურთიერთობა ჰქონია.

დაბადებისას პინპინი ადამიანის ხელისგულზე ეტეოდა და მხოლოდ 500 გრამს იწონდა. მან მხოლოდ 3-4 წლის ასაკში დაიწყო სიარული და ლაპარაკი. 18 წლისამ სიმძლეში 74 სანტიმეტრს მიაღწია და 7 კილოგრამს იწონდა. ასეც დარჩა ბოლომდე. როგორც უამრავი გაზეთი ირწმუნება, პინპინი დაქორწინებაზე ოცნებობდა და ნორმალური სიმაღლის შეყვარებული ჰყავდა.

რა მიზნით აკრძალეს ბაჩილი?

მარილის აკრძალვაზე ნიუ იორკის რესტორნებში ამ მსოფლიოში ყველაზე ფართოდ გამოყენებადი სანელების აკრძალვას აპირებენ. სპეციალური კანონის დამრღვევი რესტორნების შეპატრონები ჯარიმის სახით 1000 დოლარს გადაიხდიან.

ადგილობრივი საკანონმდებლო ორგანოს დეპუტატი და იდეის ავტორი ფელიქს ორტისი თვლის, რომ რესტორნების სტუმრებმა თავად უნდა გადაწყვიტონ, სურთ თუ არა საკვებში მარილის დამატება. როგორც ცნობილია, ნიუ იორკის მკვიდრთა მილიონ-ნახევარზე მეტი მალა წნევას უჩივის. ახალმა კანონმა კი, შესაძლოა, ადამიანები ჰიპერტონიის ერთ-ერთ მპროვოცირებელ ნატრიუმის მარილს გადააჩივოს. ჯერჯერობით, მარილის აკრძალვის მონინააღმდეგ მხოლოდ შეფ-მზარეულების ასოციაციაა. ისინი მიიჩნევენ, რომ პოლიტიკოსები მათ მრავალსაუკუნოვან ტრადიციებს შეეხენ.

ყარაბაღის ახალ ომზე ფრანგულად ალაპარაკდნენ

იმას, რაც ერევანში ნატოს სამდღიან სემინარზე ეუთოს მინსკის ჯგუფის ფრანგმა თანათავმჯდომარემ ბერნარ ფასიემ თქვა (ან თითქოს თქვა), ნამდვილი საერთაშორისო სკანდალი მოჰყვა. სემინარი ნატოს საპარლამენტო ასამბლეისა და სომხეთის ნაციონალური კრების ერთობლივი ორგანიზებით ჩატარდა.

მასმედიის მიერ გავრცელებული სანაციონალური ვერსიის მიხედვით, ფასიემ განაცხადა: „ომის განახლების შემთხვევაში აზერბაიჯანის გამარჯვება შეუძლებელი იქნება, ვინაიდან პირადად მე ვიცი სომეხი და ყარაბაღელი მებრძოლების მამაცობის შესახებ“. ამ ფრაზას ამერიკის აღმოსავლეთ ნამდვილად ვერავინ თვითნებ მოწინააღმდეგეებთან შედარებით მეტი საბრძოლო სულისკვეთება ჰქონდათ და ამის ეჭვქვეშ დაყენება ყველას გაუჭირდება. მაგრამ, ჩვენს დროში ხანდახან საშინელ არაპოლიტიკორექტულობად ითვლება თვით ყველაზე თვალხილული ჭეშმარიტებების წმინდად ტყუილად. დიპლომატიისთვის ეს უპატიებელი შეცდომაა. დიპლომატს სიმართლის თქმის უფლება არ აქვს — პროფესია უკრძალებს.

ცხადია, მთიან ყარაბაღში, კონფლიქტის განახლების შემთხვევაში, აზერბაიჯანელთა გარანტირებულ დამარცხებაზე განცხადებას ბაქოს მხრიდან მწვავე რეაქციები მოჰყვა. უმჯობესია მეჯლისმა და ყარაბაღის განთავისუფლების ორგანიზაციის აკსაკალთა საბჭომ ერთობლივი სხდომა გამართეს. განმთავისუფლებულთა აკსაკალთები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ ფრანგი თანათავმჯდომარის გამოსვლა „განახლებული მადრიდული პრინციპების“ აზერბაიჯანის ინტერესებთან შეუთავსებლობას ამტკიცებს.

მომხრე აკსაკალთები „მთიანი ყარაბაღის თვითმმართველობის რეჟიმისთვის“ რაიმე „შუალედური სტატუსის“ მიანიჭებდა და თავად მთიან ყარაბაღში რეჟიმის ჩატარებას დაუშვებლად მიიჩნევენ და თვლიან, რომ აზერბაიჯანული მიზნების გათავისუფლება მხოლოდ ომის გზითაა შესაძლებელი. სწორედ ამ დასკვნის შესაბამისად გადაწყდა, ყარაბაღის გათავისუფლების ორგანიზაციის მიერ არსებული სამხედრო-პატრიოტული სკოლების შექმნა. როგორც ჩანს, სწორედ ამ სკოლების ახალგაზრდა კურსდამთავრებულებს მიანდობენ აკსაკალთები თავიანთი ცხოვრების უმთავრესი საქმის პრაქტიკულ განხორციელებას. აუცილებელია, აღინიშნოს, რომ მთიანი ყარაბაღის „თვითმმართველობის რეჟიმის“ ბაქოსთვის არანაირი „შუალედური სტატუსი“ არ უთხოვია.

რად თავად ბერნარ ფასიემ სკანდალი თარჯიმნებს გადააბრალა. ფრანგმა დიპლომატმა აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრთან ერთად მამადიაროვთან სატელეფონო საუბრისას შემოფოტება გამოთქვა იმის გამო, რომ, როგორც სომხურ, ასევე აზერბაიჯანულ პრესაში არასწორად ნათარგმნი ინფორმაცია გავრცელდა. გარდა ამისა, ფასიემ დასძინა, რომ როგორც დიპლომატი და თანამხედრო, საკუთარ თავს ამათუიმ ქვეყნის შეიარაღებული ძალების მდგომარეობისა თუ კონფლიქტის საომარი გზით მოგვარებისთვის მზადყოფნის შეფასების უფლებას ვერ მისცემს. ერევანში მისი ფრანგულენოვანი გამოსვლა კი რუსულ და ინგლისურ ენებზე ძალიან ცუდად თარგმნეს.

რასაკვირველია, შეიძლება დავუშვათ, რომ ერევანში თარჯიმანმა პატრიოტული იდიოტიზმის შემოტევისას ფასიეს ის მიაწერა, რაც მას ფიქრადაც არ გაუვლია. მაგრამ ზუსტად იმავე ალბათობით შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ თარჯიმანი არაფერმუხალომბა არ აქვს იმასთან დაკავშირებულ დეტალებს, რასაც აღნიშნულ შეხვედრაზე ბერნარ ფასიემ ამბობდა. მთავარი და მნიშვნელოვანი ისაა, რომ უკვე მერამდენედ, კვლავ საუბრებზე და მსჯელობებზე მთიანი ყარაბაღისთვის საომარი კონფლიქტის განახლების თემაზე. ამგვარი დავაფიქსირებული წინასწარმეტყველებები კი ყოველთვის მართლდება.

ბანდერა სულაჰუი გადაბრუნდა

უკრაინელი ნაციონალისტების ორგანიზაციის ლიდერის — სტეფან ბანდერას შვილიშვილი და მოსახელემ ქვეყნის პრეზიდენტ ვიქტორ იანუკოვიჩს გარიგება შესთავაზა. იგი თანახმაა, უარი თქვას პაპისთვის მინიჭებულ უკრაინის გმირის წოდებაზე, თუ სახელმწიფოს მეთაური თავის რეზიდენცია „მეფგორიეს“ დათმობს.

„აი ჩემი წინადადება: ვაბრუნებ უკრაინის გმირის ჯილდოს, თუ თქვენ დათმობთ იუშენკოსგან მიღებულ „მეფგორიეს“. ვთვლი, რომ ჩვენ მიერ იუშენკოსგან მიღებული საჩუქრები დაახლოებით თანაბარი ღირებულებისაა“, — დაწერა თავის ბლოგზე ბანდერა უმცროსმა და იქვე განმარტა, ვიცი, რომ ეს ჯილდო გარკვეულ პრობლემებს ქმნის რუსეთთან ურთიერთობაში — თუ 9 მაისამდე გაუქმებულად არ ჩაითვლება, „გაზპრომი“ გაზს გააძვირებს; ისიც ვიცი, რომ პოლონელი პოლიტიკოსი ზელევსკი იმუქრებოდა, უამისოდ უკრაინა ნატოში შესვლას ვერ ელირებოდა.

„ვიპოვე პასუხი კითხვაზე, როგორ დავებმარო უკრაინას თქვენი წინამორბედის მიერ დაშვებული შეცდომებიდან ერთ-ერთი გამოსწორებაში და როგორ შეგვიძლია მე და თქვენ, ვუშველოთ უკრაინას. მე თუ ამ ჯილდოს დავაბრუნებ, უკრაინა რუსეთისგან გაზს უფრო იაფად მიიღებს და ევროკავშირში თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებას მიაღწევს, რაც მილიონობით ევრო ღირს. თქვენი საკუთრებაც რამდენიმე მილიონი ევრო ღირს. ერთად ჩვენ შევძლებთ სახელმწიფო ბიუჯეტის შევსებას, მასწავლებლების და ექიმებისთვის ხელფასების მიცემას და, იქნებ, პენსიების დარიგებაც მოვახერხოთ“, — წერს გმირის შვილიშვილი და იქვე აცხადებს, რომ თუ ვიქტორ იანუკოვიჩი დათანხმდება ამ მიმზიდველ და მაცდურ შეთავაზებას, ის-და დარჩენილი, ბარტყრისთვის და ადგილი შეარჩიოს.

ინათ გარდაცვლილი პაპის ირველივ გაჩაღებული დებატების აბსურდულობაზე მიაწინა. „მაგრამ, როგორც ჩანს, უკრაინაში შექმნილი არაერთი მდგომარეობა არავის ადარდება. „მეფგორიეს“ რეზიდენცია კორუფციის ერთადერთი მაგალითი არაა“, — წერს ის თავის ბლოგში.

ახალ პრეზიდენტს ბანდერას „შეთავაზებაზე“ რაიმე რეაქცია ჯერ არ გამოუხატავს. სხვა რა გზა აქვს? იულოა ტიმოშენკო მას გამუდმებით ადანაშაულებდა „მეფგორიეს“ რეზიდენციის გამო. უმჯობესია რაღაც კი შექმნა დროებითი საგამოძიებო კომისია, რომელმაც ვიქტორ

იანუკოვიჩისათვის სამთავრობო რეზიდენციის გადაცემის კანონიერება უნდა შეესწავლა. მოქმედი პრეზიდენტი, რასაკვირველია, ირწმუნება, რომ ყველაფერი კანონიერადაა, მაგრამ რაღაც უსიამოვნება მაინც იგრძნობა.

მიუხედავად იმისა, რომ თავად იანუკოვიჩს არანაირი რეაქცია არ გამოუხატავს, პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში ბანდერას შთამომავლის თავხედობით აღმფოთდნენ.

„უკრაინის პრეზიდენტი გმირებით არ ვაჭრობს, — განაცხადა ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის მოადგილემ ანა გერმანოვს, — თუ იგი ყიდის პაპის ვარსკვლავს, რომელიც მას არ დაუმსახურებია და რომლის განკარგვის ნებაც არ აქვს და ამაზე რაღაც პოლიტიკის აგებას ცდილობს, ეს, უკიდურეს შემთხვევაში, შვილიშვილისთვის შეუფერებელია“.

სამაგიეროდ ანა გერმანოვს არ უპასუხა მრავალთავის მტანჯველ კითხვას იმის თაობაზე, გაუქმდება თუ არა წინა პრეზიდენტის მიერ ხელმძღვანელობის დაჯილდოების ბრძანება. როგორც ცნობილია, ვიქტორ იანუკოვიჩმა ამ საკითხზე ფიქრისათვის 9 მაისამდე დაატოვა დრო.

აშშ ირანისთვის ბოძებს იმპარტებს

აშშ, შესაძლოა, უახლოს მომავალში თავს დაესხას ირანს. უცხოელი ექსპერტების აზრით, სწორედ ამაზე მიანიშნებს კუნძულ დიეგო-გარსიაზე მიწისქვეშა ობიექტების გამანადგურებელი მძლავრი ავიაბომბების გაგზავნა. 1991 და 2003 წლებში ამერიკელები ამ კუნძულს ერაყზე თავდასხმისთვის იყენებდნენ.

ახლა კუნძულზე დაგროვილი ამერიკული სამხედრო არსენალი ათასობით ირანული სამიზნის განადგურებისთვისაა საკმარისი. რუსი ექსპერტები დარწმუნებულნი არიან, რომ ეს კიდევ ერთი მცდელობაა, აიძულონ ირანი, ბირთვული ტექნოლოგიების საკითხზე დასავლეთთან დიალოგს დათანხმდეს.

გაზეთი „The Herald Scotland“ წერს, რომ აშშ ირანის მოლაპარაკებებზე დათანხმებას კი არა, მასზე თავდასხმას აპირებს. „ბუნებრივი მტრებისგან“ — ასე უწოდებენ პირობითად იმ უმძლავრეს ბომბებს, რომელთა ასობით ეგზემპლარი კალიფორნიიდან ტემპით გადაიზიდეს ინდოეთის ოკეანეში მდებარე ბრიტანულ კუნძულ დიეგო-გარსიაზე.

ჯერ კიდევ იანვარში ამერიკის მთავრობამ ხელი მოაწერა კონტრაქტს, რომლის თანახმადაც კუნძულზე იარაღის 10 კონტეინერი უნდა ჩაეტანა. როგორც აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო ძალების ხომალდების ტვირთის დეკლარაციაში წერია, კონტეინერებში იყო 387 საავიაციო ბომბი, მათ შორის — მინისქ-

ვეშა ნაგებობების გასანადგურებელი ბომბებიც. კონტრაქტის დეტალები სამხედროებმა საერთაშორისო ტენდერების საიტზე განათავსეს. ტვირთის ტრანსპორტირებისთვის გემების კომპანია 700 ათასი დოლარი მიიღო. ბომბების გარდა ტვირთი შეიცავდა ათასობით საბრძოლო მასალას. ბომბებს შორის 195 განკუთვნილია ჭკვიანთა კლასის „Blu-110“, დანარჩენი 192 კი — მძიმეთა კლასის „2000lb Blu-117“.

ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ ეს იარაღი ირანის ძირითად მისს ქვეშ განთავსებულ სადაო ბირთვულ ობიექტებზე თავდასხმისთვის შესაფერისია. მართალია, აშშ-ის ირანზე შესაძლო თავდასხმაზე, უკვე რამდენიმე წელია, საუბრობენ, მაგრამ უკანასკნელ პერიოდში დასავლეთსა და ისლამურ სახელმწიფოს შორის პრობლემის დიპლომატიური გზით მოგვარების ყველა იმედი სულს ღაფავს.

კუნძულ დიეგო-გარსიას ამერიკელები 1971 წლის შეთანხმების თანახმად იყენებენ. ამ შეთანხმების შედეგად 2000 ადგილობრივი მოსახლე ძალით გადაასახლეს მავრიკიასა

და სეიშელში. ახლა კუნძულზე განლაგებულ სამხედრო ბაზაზე 3200 ამერიკელი და 50 ბრიტანელი სამხედროა.

ინგლისელი პოლიტოლოგი დენ პლემის თქმით, ამერიკელები „ირანის სრული განადგურებისთვის ემზადებიან“.

მიუხედავად შეტყვისათვის სამხედროების მზადყოფნისა, გადაწყვეტილი სიტყვა აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ უნდა თქვას. დენ პლემი დარწმუნებულია, რომ ობამასთვის გაცილებული მომგებიანია, ირანზე თავდასხმის ბრძანება გასცეს, ვიდრე ეს ახლო აღმოსავლეთში კონფლიქტის შემთხვევაში ირანის მთავარმა სამხედრო — ისრაელმა გააკეთოს.

კვლევათა დამოუკიდებელი ცენტრის „Nato Watch“-ის ექსპერტი იენ დევისი ამბობს, რომ აშშ-ს დიეგო-გარსიაზე მომარაგებულ შეიარაღებასთან დაკავშირებით საკუთარი გეგმების გაცხადება უნდა აიძულოს.

რაც შეეხება თავად ირანის პოზიციას, ქვეყნის ხელისუფლებამ არა ერთხელ განაცხადა, რომ ნებისმიერ აგრესიას სათანადო პასუხს გასცემს.

ექსპერტები გვახსენებენ, რომ აშშ-ის სამხედრო სტრატეგიის მიხედვით, ქვეყანას არ შეუძლია ერთდროულად ორზე მეტი ომი აწარმოოს. დიეგო-გარსიადან თავდასხმის განხორციელებისთვის სხვა მიმართულებების გამოყენება იქნება საჭირო, რაც შესაძლებელია განხორციელდეს გარკვეული ქვეყნების, მაგალითად ერაყის ან საუდის არაბეთის ტერიტორიიდან. ამ ქვეყნების ხელისუფლებები აშშ-ის ირანზე თავდასხმის წინააღმდეგ არიან, ერაყი კი ოფიციალურად აკრძალავს მსგავსი ოპერაციისთვის ქვეყნის საჰაერო სივრცის გამოყენებას. ამდენად, აშშ-ის მიერ კუნძულზე მომარაგებული ბომბების სამიზნე ირანი არაა.

რას უნდა ჩინური ჩხირები?

როგორც გაირკვა, ერთჯერადი ჩინური ჩხირები ეგზოტიკური სამზარეულოს მოყვარულთა ჯანმრთელობისათვის საფრთხეს შეიცავს. მათმა ხშირმა გამოყენებამ შესაძლოა ასთმის შეტევა ან ფილტვებისა და სასუნთქი გზების სხვა სერიოზული პრობლემები გამოიწვიოს.

მეცნიერები თვლიან, რომ ამ ჩხირების წარმოებისას ყველაზე ხშირად გამოიყენება ისეთი ნივთიერებები, როგორცაა გოგირდი, წყალბადის ზეჟანგი და პარაფინი. ეს ნივთიერებები ხის ჩხირების ზედაპირის დასაფარად და მათთვის სასიამოვნო შეხედულების მინიჭებისათვის გამოიყენება. მაგრამ პირში ხშირად მოხვედრა ამ ნივთიერებებს კანცეროგენულსა და ჯანმრთელობისათვის საშიშს ხდის. გარდა ამისა, ეკოლოგიური ტექნოლოგიების ცენტრში მიჩნევენ, რომ ჩხირების 80%-ზე მეტი უსაფრთხოების შენარჩუნებისათვის აუცილებელი ზომების დაცვით არ მზადდება, მათი შესაფუთი პარკები კი ასევე საზიანოა ჯანმრთელობისათვის.

მეორე მხრივ, ეს ჩხირები სერიოზული საფრთხის წინაშე აყენებს ჩინეთის ეკოლოგიას — ყოველწლიურად ჩინეთში მათ დასამზადებლად 25 მილიონი ხე იჭრება. 200 წყვილი ჩხირი თავისი შეფუთვიანად რესტორნების მფლობელთათვის სულ რაღაც 1,3 დოლარი ღირს, ასე რომ, ამაზე ეკონომიას არაფერ აკეთებს.

რას უნდა უკრაინულ ქალებს?

კიეველი ფემინისტები პოლიციას ამოსუნთქვის საშუალებას არ აძლევენ. მორიგი აქციისას გოგონების ჯგუფი მინისტრთა კაბინეტში შეჭრას ცდილობდა და თან ამ დროს ტანზე ტანსაცმელს იხედავდა. მოთხოვნა მარტივი და მკაფიო იყო — მისცენ უკრაინის სამინისტროები მშენებელი სექტორის წარმომადგენლებს. ფემინისტები უკრაინაში აღმოუჩინებელი არიან იმის გამო, რომ მინისტრთა კაბინეტში ყველა მმართველი და ხელმძღვანელი თანამდებობა „მამაკაცების მიერაა უზურპირებული“. აქციის მონაწილეთაგან ერთ-ერთი ირწმუნება, რომ უკრაინა არის მსოფლიოში ერთადერთი სახელმწიფო, სადაც ყველა სამინისტროს სათავეში მამაკაცი დგას.

მამაკაცების პიჯაკებში გამონყობილი ქალები მთავრობის შენობას მიუახლოვდნენ და ატყუეს ყვირილი — „მომეცი პორტფელი!“, „შეგვივით სამსახურში!“, „ქალები — მინისტრთა კაბინეტში!“

მართალია, მთავრობის შენობის მილიცია ცოცხალი ჯაჭვით იცავდა, მაგრამ აქციის ორმა მონაწილემ ამ ჯაჭვის გარღვევა შეძლო და შენობის დაცვამდე მიიწვიეს. ამ მორიგი წინააღმდეგობის გადასალახავად კი მათ არც აციეს, არც ატყუეს და ტანზე შემოიხიეს ყველაფერი, რაც ეცათ. მილიციამ და დაცვის სამსახურმა კოორდინირებული მოქმედებით ძლივს გადაარჩინა მინისტრთა კაბინეტის სხდომა ფემინისტების შეჭრისაგან.

რას უნდა გუს სკიტიბორდი?

ბრიტანეთის კენტის საგრაფოში თეთრმა ბუმ სკიტიბორდით სეირნობა ისწავლა. ერთ მშენებელს დღეს საჯარო ცენტრში ფრინველების დასათვალიერებლად მისულმა მოზარდმა თავისი სკიტიბორდი ელბის ახლოს დადო. ბუმ გაიღვიძა და მომენტალურად გადახტა სკიტიზე, ბიჭმაც წაიყვანა სასეირნოდ. ელბის ეს საქმე ისე მოეწონა, რომ საჯიშეს თანამშრომლები იძულებულნი გახდნენ, მისთვის საკუთარი სკიტიბორდი ეყიდათ.

ელბიმაც საკუთარი ტაქტიკა შეიმუშავა — ჯერ დააფრინებდა დაფას და აგორებს, შემდეგ კი ფრთების დახმარებით მანევრირებს. თუ სკიტი გაჩერდა, ელბი აფრინდება, რამდენიმე წრეს შემოიფრენს და ისევ სკიტიბორდს გააგორებს.

ირუსალაიმში ანტიქრისტიანსაქართველოს უფაღებენ

პალესტინის საინფორმაციო ცენტრი იუწყება, რომ ისრაელის ხელისუფლებამ იერუსალიმში, ეგრეთ წოდებულ ტაძრის მთაზე, სადაც გადმოცემის მიხედვით რომაელებმა დაანგრიეს ტაძარი, ალ-აკსას მეჩეთის ადგილას სინაგოგის გახსნაზე ოფიციალური მოსანვევები გაავრცელა...

იმავე წყაროების მტკიცებით, ისრაელი უკვე ატარებს მოსამზადებელ ღონისძიებებს. იუდეველებს, „წინასწარმეტყველების“ თანახმად, სჯერათ, რომ მეჩეთის ადგილას აქ „სასწაულებრივად“ გაჩნდება სინაგოგა, ანუ „მესამე ტაძარი“.

შეგახსენებთ, რომ რაბინების სწავლებათა თანახმად, განახლებულ „ტაძარში“ მოველინებათ ის, ვისაც ქრისტიანების ენაზე ცრუ მესია, იგივე ანტიქრისტი ჰქვია. მაგრამ „ტაძრის განახლებას“ ტაძრის მთაზე მდებარე მუსლიმანთა მთავარი სინ-მინდე — ალ-აკსას ტაძარი, იგივე „ომარის სასახლე“ უშლის ხელს.

უნდა აღინიშნოს, რომ მაშახის მეორედ მოსვლის თაობაზე იუდეველთა უამრავი და ათასგვარი „წინასწარმეტყველებიდან“ არც ერთი არ გამართლებულა. მაგრამ სავსებით შესაძლებელია, რომ ამჯერად ისინი „ბუნების მოწყალეობას“ აღარ დაელოდონ და თავად შეუდგნენ საუკუნეობით ნანატრი „სასწაულის“ ორგანიზებას. პალესტინური წყაროების ინფორმაციით, ისრაელი მზად

არის ამისათვის ნებისმიერ „შესაფერის“ დროს შეუდგეს ალ-აკსას დანგრევას. აღვნიშნავთ, რომ უკანასკნელ ათწლეულში იუდაიზმისა და სიონიზმის მრავალი წარმომადგენლის მხრიდან ისმოდა მონოდებები, დაეგრიათ ალ-აკსა, რომლის ნანგრევებზეც თავიანთი საკერპოს აშენებდასა და თავიანთი მესიის, მამახის მოვლინების გამოცხადებას აპირებენ, ეს კი თავისთავად ებრაელობის მთელს მსოფლიოზე გამარჯვებას ნიშნავს.

გარკვეულ საფრთხეში მიანიშნებს ალ-აკსას მეჩეთის დაცვის სამსახურის თანამშრომელთა მიერ გაავრცელებული ცნობებიც, რომელთა მიხედვითაც ალ-აკსას კომპლექსის ტერიტორიას სამი დღის განმავლობაში ათვალიერებდნენ ისრაელის არქეოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი პირები.

ისრაელის პოლიციის თანხლებით ადგილზე მისულმა არქეოლოგებმა თანამედროვე ლაზერული აპარატურით სპექტრულ შეისწავლეს კომპლექსის შემადგენლობაში შემაჯავალი მთელი რიგი ნაგებობები. ყველა აღნიშნული ფაქტი

ცალსახად მიანიშნებს იმაზე, რომ დღე-დღეზე შესაძლოა საზარელი პროვოკაციის მომსწრეები გახდეთ. ამ საშიშროების გარკვეულ მტკიცებულებად შეიძლება ჩაითვალოს ისრაელის სამხედრო მზადებაც. როგორც ადგილობრივი პრესა იუწყება, რამდენიმე დღის წინ ისრაელის ძალოვანი აპარატის ყოფილი და მოქმედი ხელმძღვანელების საბჭო შეიკრიბა. შეხვედრაზე სახელმწიფო ირგვლივ სტრატეგიული სიტუაციის განვითარების საკითხები განიხილებოდა. კერძოდ, საუბარი ეხებოდა ნეთანიაჰუს განზრახვას, „უახლოეს მომავალში ირანისათვის პრევენციული დარტყმის მიყენების“ თაობაზე და ამის ფონზე სხვა მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესს.

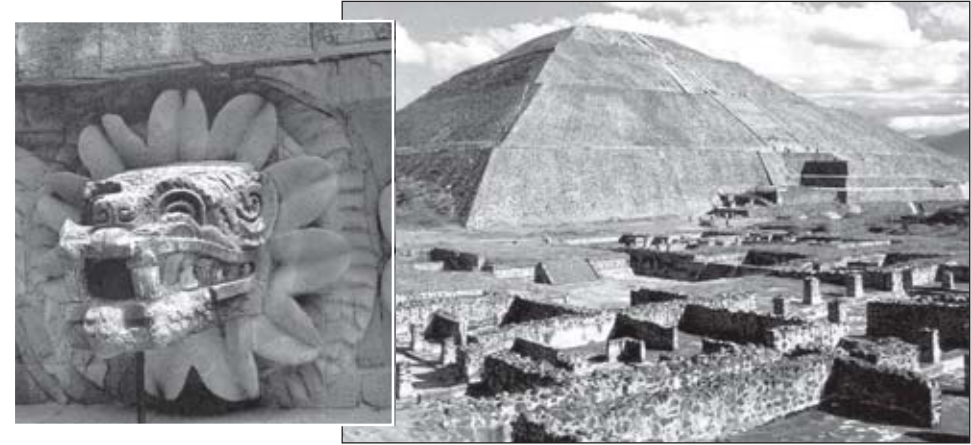
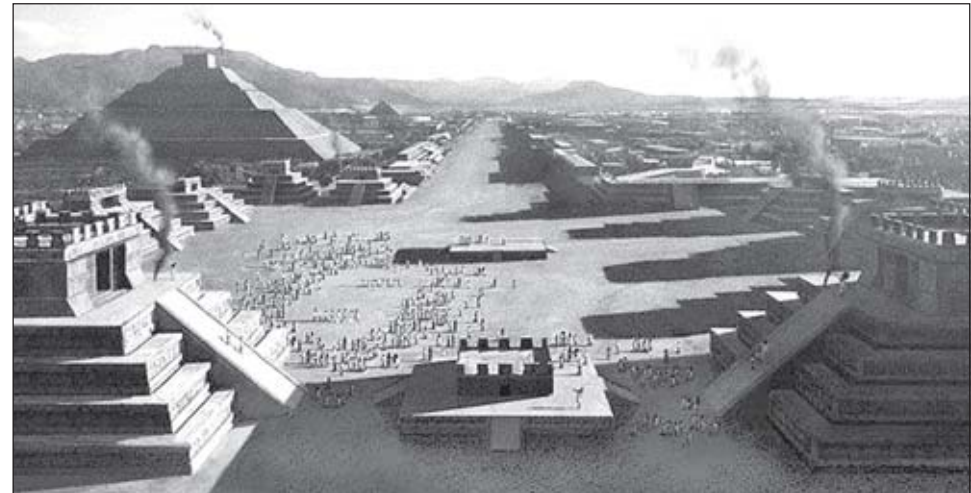
როგორც საინფორმაციო საშუალებები იუწყებიან, სამხედრო მინისტრი ბარაკი

ქალაქი, სადას აღაშიანები ღმერთებად იქცვიან

ამ ქალაქმა უზარმაზარი გავლენა მოახდინა მთელი ცენტრალური ამერიკის კულტურაზე. თავისი აღორძინების პერიოდში ის რომზე დიდი იყო, თუმცა ისტორიკოსებმა დღემდე არ იციან არც ერთი მისი მმართველის სახელი. ქალაქის მკვიდრთ არავითარი წერილობითი მონობა არ დაუტოვებიათ — არც ქრონიკები და არც სამეფო განკარგულებები. მოულოდნელად ქალაქი დაიღუპა, მაგრამ ამის მიზეზებიც უცნობია.

ტეოტიუაკანის შესასვლელში ქვის უზარმაზარი მონუმენტები. მესოამერიკის ყველაზე უძველეს ქალაქს თავზე მზის პირამიდა დაჰყურებს. ქალაქი თითქოს ხელისგულზეა გადაშლილი, არქეოლოგები აქ გათხრებს ანარეობებს, მაგრამ მათი აღმოჩენები ტეოტიუაკანს მხოლოდ იღვწავდას კმატებს. ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, თითქოს აქ დამწვრობა არასდროს არსებულა, თითქოს მისი მცველები საგანგებოდ ზრუნავდნენ ამაზე. ქალაქს სახელიც კი არ შემორჩა. სახელწოდება, რომელსაც ჩვენ მეხიკოში შემორჩენილი ამ გრანდიოზული ნაგებობების კონგლომერატა აღსანიშნავად ვიყენებთ, აცტეკებს ეკუთვნის, რომლებმაც უცნაური ქალაქის ნანგრევები მისი დაცარიელებიდან მხოლოდ რამდენიმე ასწლეულის შემდეგ იხილეს. აცტეკებმა გააღვივებეს, რომ მხოლოდ აქ, ათობით მეტრი სიმაღლის ნაგებობებს შორის შეიძლება დაბადებული იყოს მათი ღმერთები. სიტყვა „ტეოტიუაკანი“ ითარგმნება როგორც „ადგილი, სადაც ადამიანები ღმერთებად იქცვიან“.

ჩვ.წ.ალ-მდე 100 წელს (ამ დროს რომში კეისარი დაიბადდა) აქ დიდი დასახლება ჩნდება, სადაც 20 ათასამდე კაცი ცხოვრობს. ამ დროიდან იწყება სწორედ „უსახელო ქალაქის“ აყვავება. მისი წარმატების საიდუმლო უზარალოა: ეს ობსიდია. ობსიდია ბუნებრივი ნარმოშობის მინა, რომელიც ვულკანური მოქედების რაიონებში გვხვდება. ნარსულში ეს მასალა დიდი რაოდენობით სარგებლობდა, რადგან იოლად მუშავდებოდა და შრომის იარაღების დასამზადებლად გამოიყენებოდა. ტეოტიუაკანის მცხოვრებლებმა ობსიდია მისი მთავარი მონოპოლიზებული მოსაზრების მონოპოლიზება მოახდინეს. შექმნილი იარაღების დიდი ნაწილი საექსპორტოდ გამოიყენებოდა. ამრიგად არქეოლოგების თქმით, აქ ისეთი რაოდენობით მზადდებოდა შრომის იარაღები, რომ თავისუფლად ეყოფოდა რამდენიმე მილიონ ადამიანს. თეოტიუაკანის სავაჭრო ქსელი ჩრდილოეთით — თანამედროვე აშშ-ის, ხოლო სამხრეთით გავრცელებული ტერიტორიამდე აღწევდა.

1968 წელს აქ მზის პირამიდის ქვეშ განთავსებული მღვიმის შემოსასვლელი აღმოაჩინეს. ისტორიკოსი ესთერ პაშტორი მიიჩნევს, რომ პირამიდა წ.წ. „დიდებული ქალღმერთის“ — შრომისაყოფიერების ღმერთის პატივსაცემად აიგო. თეოტიუაკანის მეორე უდიდესი მონუმენტი მთვარის პირამიდაა, რომელიც 100 წლით გვიან, მიცვალებულთა გზის ჩრდილოეთით აიგა. მისი სიმაღლე 46 მეტრია. პაშტორის აზრით, ეს პირამიდა ომის „ღმერთ ბურის“ მიეძღვნა. „უსახელო ქალაქში“ არქეოლოგებმა 2200-მდე შენობის ნანგრევები აღმოაჩინეს. რამდენიმე ასეთი საცხოვრებელი კომპლექსი მთელ კვარტალს

ქმნიდა, რამდენიმე კვარტალი — კიდევ უფრო დიდ კომპლექსს, რომელთაგან თითოეული თავის ცალკე სამოცველო იგებოდა. სწორედ აქ, ტეოტიუაკანში, იშვა მრავალი ნიანი სახლების მშენებლობის ტრადიცია, პუებლოს ის სტილი, რომელმაც აქაური არქიტექტურა განსაზღვრა მომდევნო 5 ასწლეულის განმავლობაში და აშშ-ის სამხრეთ-დასავლეთამდეც კი მიაღწია. ტეოტიუაკანსა და მის გარეუბნებში მცხოვრები გლეხები საკვებით მთელ ქალაქს ამარაგებდნენ. მათ მოჰყავდათ მარცვლეული, ტომათო, პაპრიკა, ამარანტი (აცტეკთა უმეტარესი საკვები) და გოგრა. ტეოტიუაკანის მცხოვრებლებმა უზ-

არმაზარი სარწყავი სისტემა შექმნეს. დაახლოებით ასი წლის წინ მექსიკელმა არქეოლოგმა ლეოპოლდ ბატისმა მზის პირამიდის გათხრებისას ადამიანთა ნეშტები აღმოაჩინა. სავარაუდოდ, ეს ღმერთებისთვის შეწირული რიტუალური მსხვერპლი იყო. მკვლარებმა აღმოაჩინეს ასევე არისტოკრატთა მდიდრული სამარხები და იარაღები მასობრივი საერთო საფლავები. ზოგიერთებს, სავარაუდოდ, ცოცხლად მარხავდნენ, წმინდა ცხოველებთან — იაგუარებთან, არნივებსა და გველებთან ერთად. ისტორიკოსთა აზრით, მხვერლს სწირავდნენ ყოველთვის, როცა ამ პირამიდის გაფართოება სურ-

რატომ ირხევა ღაგზიონის ღაგზი

მეცნიერთა თქმით, ბოლო 200 წლის მანძილზე ჩრდილოეთ პოლუსი ჩვენი განედებიდან 9 მ-ით გადაიხარა კანადის მხარეს, თანაც, ბოლო ორი წელია — მთელი ნახევარი მეტრით. როგორც გაირკვა, ეს დედამიწის ღმერთის ბრალია.

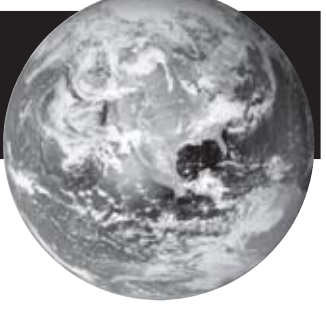
დედამიწა ნამდვილად მრგვალია? 1765 წელს XVIII საუკუნის ერთ-ერთი უდიდესი მათემატიკოსი, ფიზიკოსი და მექანიკოსი ლეონარდ ეილერი დედამიწის ფორმის ამოცანაზე ფიქრობდა და, უცებ, გონება გაუწვინდა: ამ ციური სხეულის ბრუნვის ღმერთი უთუოდ მსუბუქად უნდა ქანაობდეს მოზონი იკორის მსგავსად. თუმცა, ჩიკორი იმითომ ქანაობს, რომ ზედაპირი, რომელზეც ის ბრუნდება, იდეალურად სწორი არაა. დედამიწის ღმერთს კი საყრდენი არ აქვს და

მიუხედავად ამისა, მაინც ირხევა, იქნებ ამის მიზეზი ჩვენი ოლანეტის არიდეალური სიმეტრიულობაა? სინამდვილეში ის ბურთი არაა, ჰოდა, ბრუნვისას ქანაობს... ამ ქანაობის ამპლიტუდა პირველად 1891 წელს დაადგინეს, როცა ამერიკელმა ასტრონომმა სედ კარლო ჩანდლერ-უმცროსმა თავის დაკვირვებათა შედეგები გამოაქვეყნა. აღმოჩნდა, რომ დედამიწის ღმერთი შედარებით ნელა და არცთუ ძლიერად ქანაობს. ყოველ 14 თვეში ის ხან ერთ, ხან მეორე მხარეს 6 მ-ით ირხევა.

ამერიკელი გეოფიზიკოსი რიჩარდ გროსი და მისი კოლეგები ნასას ლაბორატორიიდან მიიჩნევენ, რომ „ჩანდლერის“ რყევები განპირობებულია არა მხოლოდ ჩვენი პლანეტის „არამრგვალი“ ფორმით, არამედ წვევის რითმული ცვალებადობით, რომელიც დედამიწის ზედაპირზე ატმოსფეროს დაწოლისა და ოკეანეების ფსკერზე წყლის წვევის ერთობლიობით ჯამდება. რა გვეუბრება? მას ასე, ბოლო 200 წლის განმავლობაში დედამიწის ღმერთი 9 მ-ით გადაიხარა. რატომ? ზედაპირული მოძრაობის ნიშნად სედ კარლო ჩანდლერ-უმცროსმა თავის დაკვირვებათა შედეგები გამოაქვეყნა. აღმოჩნდა, რომ დედამიწის ღმერთი შედარებით ნელა და არცთუ ძლიერად ქანაობს. ყოველ 14 თვეში ის ხან ერთ, ხან მეორე მხარეს 6 მ-ით ირხევა.

შემთხვევაში, ერთობ უსიამოვნო პერსპექტივა გველის. გახშირებული ელექტრომაგნიტური ქარიშხლები, ვულკანთა გააქტიურება, მიწისძვრები, ცუნამებისა და ქარიშხლების გაძლიერება იმაზე მეტყველებს, რომ დედამიწის ბირთვი გრანბადობით, რომელიც დედამიწის ზედაპირზე ატმოსფეროს დაწოლისა და ოკეანეების ფსკერზე წყლის წვევის ერთობლიობით ჯამდება. რა გვეუბრება? მას ასე, ბოლო 200 წლის განმავლობაში დედამიწის ღმერთი 9 მ-ით გადაიხარა. რატომ? ზედაპირული მოძრაობის ნიშნად სედ კარლო ჩანდლერ-უმცროსმა თავის დაკვირვებათა შედეგები გამოაქვეყნა. აღმოჩნდა, რომ დედამიწის ღმერთი შედარებით ნელა და არცთუ ძლიერად ქანაობს. ყოველ 14 თვეში ის ხან ერთ, ხან მეორე მხარეს 6 მ-ით ირხევა.

სი კმ დიამეტრის თხევად მასაში ბოზოქარი სისწრაფით ბრუნავს მყარი ბირთვი, რომლის დიამეტრიც 2 ათას კმ-ს შეადგენს. მაგრამ მყარი ბირთვი პერპეტუუმ-მოხილვად არაა და შესაბამისად, იცვლება. მასთან ერთად კი იცვლება ცხოვრების პირობები დედამიწის ზედაპირზე, თანაც, ერთობ არსებითად. მაგალითად, 5 მლნ წლის წინათ ჩვენს პლანეტაზე არ არსებობდა წლიური ნიწნის დროები. შესაძლოა, იმ დროს დედამიწის ღმერთი პლანეტის ორბიტის პერპენდიკულარული იყო. 20 ათასი წლის წინათ ციმბირში მამონტები პოლარული წრის მიღმა მწვანე ბალახს მიირთმევდნენ... ალასკაზე კი მარჯანი აღმოაჩინეს. გამოდის, ალასკა ოდესღაც ჯუნგლებში მდებარეობდა? მეცნიერთა აზრით, ამგვარი რამ გამოიწვეული არ არის...

ბიოკალიფია

მოვლენა, რომელსაც მონობს, რომ ცოცხალი ორგანიზმების (მათ შორის, ადამიანებისაც) შესაძლებლობები საყოველთაო წარმოდგენების ფარგლებს გვარაიანად სცილდება. მოსკოვის ერთ-ერთ ინსტიტუტში მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ადამიანი გარკვეულ პირობებში იონიზებული ტალღების გამოსხივების იწყებს. უფრო მეტიც, გამოსხივები ეს გამოსხივება მთელ სხეულზე ნაწილდება ცდის პირის ნება-სურვილის მიხედვით. სხივებს ფოლგის ფენისა და ნაწილობრივ, ფენომენის რეგისტრაციისას გამოყენებულ დეტექტორთა კრისტალური სტრუქტურის დარღვევა შეუძლია.

პანა

ყველა სხეულების განმკურნავი მითური ნაწილი (წარმოშობილია ძველბერძნული ქალღმერთის პანა კინის — „სრულად განმკურნავის“ სახელიდან), რომლის რეცეპტიც, ალქიმიური ტრაქტატების მიხედვით, უძველესი მაგებისთვის ცნობილი იყო, შემდეგ კი დაიკარგა. თანამედროვე მედიცინა უგულვებლყოფს პანაცეას არსებობას, მაგრამ ბევრი სერიოზული მკვლევარი უნინდებურად აგრძელებს ასეთი კომპლექსური ნაწილის ძიებას.

ნიუტონობა

ასე ეწოდება ავსტრალიის აღმოსავლეთით, ტონგას არქიპელაგში მდებარე პატარა კუნძულს. კოსმოსური თანამგზავრებიდან გაკეთებულმა გამოთვლებმა უჩვენა, რომ სხეულის ეს მონაკვეთი დედამიწის ქერქის ყველაზე „მოსუვენარი“ ნაწილია — კუნძული გეოლოგიური სტრუქტურებისათვის არნახული — ნელინადმი 25.4 სმ-ის სიჩქარით გადაადგილდება. ასეთი ანომალური საქციელის მიზეზები უცნობია.

მარალი საათი

საფრანგეთში დღეს ისეთ საათებს უშვებენ, რომლებსაც დაქოქვა არ სჭირდება. მათი ენერჯის წყაროს დღის განმავლობაში ჰაერის ტემპერატურისა და ატმოსფერული წნევის ბუნებრივი მერყეობა წარმოადგენს. სპეციალური „ჰერმეტიკული ჭურჭელი“ გარემო ცვლილებების შესაბამისად, მსუბუქად „სუნთქავს“. ეს მოძრაობები ზამბარას გადაცემა და ქოქავს. მექანიზმი ისე უზუსტად მუშაობს, რომ ტემპერატურის ერთი გრადუსით ცვლილებაც კი საათის მუძაობას ორი მომდევნო დღის განმავლობაში უზრუნველყოფს. ეს მექანიზმი იქამდე იარსებებს, სანამ მზე არ ჩაქრება და დედამიწა არსებობას შეწყვეტს, ანუ, ადამიანური საზომით — მარად!

იპის სიფარა

როცა ალბინისტებს რადიოსადგური გაუჩნდათ, ყურადღება მიაქციეს უცნაურ კანონზომიერებას — ზვავის ჩამონოლიდან რამდენიმე საათით ადრე ეთერში ხმა-მალალი ყმული გაისმოდა. იმეა ლეგენდა, რომ ეს „თოვლის კაცი მდერის“, რომელიც ხიფათს გრძნობს და გამაფრთხილებელ სიგნალს იძლევა. მოგვიანებით ფენომენმა უფრო პროზაული ასსნა მიიღო. თოვლის მასის რხევა და მიკრომოძრაობები, რაც წინ უძღვრის ზვავის ჩამონოლას, რადიოდაზაზონში რამდენიმე ათეული ჰერციის სიხშირეზე ისმის. ზვავის დაძვრისას სიგნალების სიხშირე რამდენიმე ათას ჰერცამდე იზრდება.

ჩიქორი

ასტეროიდთა სარტყელში მოქცეული ეს ციური სხეული ალბედოს — არეკვლის უნარის კოეფიციენტის ანომალიური ცვლილებითაა გამოჩენილი. საქმე ისაა, რომ ჰექტორი თავის ბრწყინვალეობას ყოველ შვიდ საათში იდეალური სიზუსტით იცვლის. ამ მოვლენის ასახსნელად ასტეროიდის სავარაუდო ფორმა გამოითვალეს და აღმოჩნდა, რომ ამგვარი პერიოდულობა შესაძლებელია სხეულისათვის, რომელსაც 110 კმ სიგრძისა და 20 კმ დიამეტრის ცილინდრის ფორმა აქვს. საკითხავი ისაა, ჰექტორი ხელოვნურად შექმნილი სხეულია თუ ბუნების ახირება.

ოთარ გგელასის ბედისწერა

მოგონებები ისეთი რამაა, არ მოგასვენებს, მითუმეტეს როცა გასახსენებელი, ცუდიც და კარგიც, საკმაოდ ბევრი გაქვს... მოსკოვის ქუჩა თბილისის ცენტრში რუსთაველის პროსპექტს იქ უერთდებოდა, სადაც დღესაც უკვდავი შოთა რუსთაველის ძეგლი დგას. ამ ქუჩის 30 ნომერ სახლში ტრადიციული ქართული ოჯახით ცნობილი ექიმი მიხაკო მგელაძე ცხოვრობდა. ოჯახის დედამ, ქალბატონმა ქეთევან თოხაძემ ორი ვაჟი გაზარდა — მიმიკო ექიმი გახლდათ, ოთარი კი — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტი. ძმები მგელაძეები თავიანთი გარეგნობითა და თვისებებით საზოგადოების ყურადღებას იპყრობდნენ.

18 წლის ოთარ მგელაძემ 1946 წელს 15 წლის იუნონა კუკულაძე მოიტაცა. იუნონას გარეგნობის გადმოსაცემად სიტყვები: ლამაზი ან ულამაზესი ძალზე მეცოცხვება, ამიტომაც „ვეფხისტყაოსნიდან“ ერთი სტრიქონი მინდა მოვიშველიო: „მან მისთა მჭვრეტა ნაულის გული, გონება და სული“; როგორც ირკვევა, პატარა იუნონას საკონდიტრო ნაწარმი „ნუგა“ ჰყვარებია. ჰოდა, ოთარისაც ეს გაუთვალისწინებია და „ნუგით“ ჯიბეები აუვსია, სიამოვნებით იგონებს, მოტაცებული კი არა, სიყვარულით გატაცებული იუნონა.

ფათერაკების მაძიებელი შვილის მამა მიხაკო მგელაძე თავის დედისურთას გამუდმებით ეძებდა. საზოგადოებაში ასეთი ფუნაგორია გავრცელებულია: „მილიცია, მილიცია, მთი აგერ ელანძე, არი გინახავს ჩემი შვილი ოთარია მგელაძე?!“ გავიდა დრო. იურიდიული ფაკულტეტის კურსდამთავრების მოვლამა ოთარ მგელაძემ ამიერკავკასიის კრიმინალის-სტრუქტურის ლაბორატორიის ექსპერტის თანამდებობა დაიკავა. ახლა უკვე სხვა ამბულაში მყოფი კიდევ უფრო ავტორიტეტული და საჭირო კაცი გახდა. სამართლის დაცვა მუშაობით მიატოვა და კალმით დაინყო, მაგრამ, საჭიროების შემთხვევაში, თავის შეკავება არ ეხერხებოდა.

ახლა უკვე ხუმრობით შემიძლია გავიხსენო, თუმცა მამის სახუმარო არა იყო რა. ავტომანქანა „ვოლგა“ მყავდა. მელიქ კაზარიალის სახლში ვცხოვრობდი. საღამო იყო. შინსკენ მიმავალმა ზემელზე შემოვხევი. უეცრად, რუსთაველის პროსპექტიდან ელვისებური სიჩქარით მომავალი „ვოლგა“ კინალამ დამეჯახა. ბუნებურად დადარჩი. ერთმანეთს შევაგინეთ და მან ზემელის აფთიაქთან გააჩერა მანქანა, მე — გასტრონომთან, ელბაქიძის დაღმართზე. დავინახე მანქანა დაკეცა და ჩემკენ წამოვიდა. ამ დროს მოსკოვის ქუჩიდან მომავალმა ოთარმა დამამხა, გადმოვიდა და გადამეხვია. უცნობიც მოვიდა. ოთარი რომ დაინახა, გადაეხვია და კარგა ხანს კოცნა. ნასვამი იყო. ჩემთვის არც ერთს არ ეცალა. ხევენა-კოცნა და მოკითხვა რომ დაამთავრეს, ოთარმა ორივეს გაკვირვებით გვკითხა, თქვენ ერთმანეთს არ იცნობთ?! უხერხული პაუზა ისევ ოთარმა დაარღვია და მე და გვიკარტოხიას ერთმანეთს გაგვაცნო. მას მერე მე და ბატონი გვიკ ხშირად ვხვდებოდით ერთმანეთს ავტოპროფილაქტიკაში. ერთხელ გავახსენე ჩვენი პირვე-

ლი შეხვედრა, ოთარი რომ არა, ალბათ, კაი დროს გავატარებდი-თქო. მხარზე ხელი დამადო, გაილიმა და მითხრა: — არა, როგორ გეკადრებო. მე კი მაინც ვფიქრობ, რომ იმ დღეს ოთარმა გადამარჩინა.

ოთარ მგელაძეს ორი შესანიშნავი ქალიშვილი ეყოლა — ქეთინო და მაცაცო. ქეთინო ადრე გარდაიცვალა. მაცაცო გათხოვდა, მისი მეუღლე ან გარდაცვლილი ცნობილი სპორტსმენი, ხუთგზის ოლიმპიური, ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონი, ცნობილი კალათბურთელი ზურაბ საკანდელიძე გახლდათ. დღეს მაცაცო ღირსეული ოჯახის შვილი, დედა, მეუღლე და ბებია.

ვფიქრობ, მგელაძეების წარსული ტრაგიკული იყო. რამდენადაც ვიცი, იმ საბედისწერო დღეს ოთარს გურიიდან მოყვრები ეწვია. საბატვიცემული სტუმრები ორთაჭალაში, ცნობილი „მალაქიას დუქანში“ წაიყვანა, რომელიც რუსთაველის გზაზე მდებარეობდა. იქიდან წამოსული ბორდიურს შეასკდა და...

ამ ტრაგედიამ ერთი ძველი ამბავი გამახსენა. 1957 წლის თებერვალში ჩემი ავტომანქანით ოთარი და იუნონა მანგალიში წაიყვანა. ოთარმა მითხრა: აქედან შენ დაჯექი საჭესთან, იქედან — მე. ავტომანქანის ტარება მაინცდამაინც კარგად არ იცოდა, მაგრამ ძალზე გაბედული გახლდათ. მეორე დღეს, შეთანხმებისამებრ, საჭესთან ოთარი დავესვი. ყოველი შემთხვევისათვის გვერდით დაგვუჯექი, იუნონა — უკანა სავარძელზე. მიხევეულ-მოხევეულ გზაზე გადაჭარბებული სიჩქარით მიმავალმა მოხევეა დაავიანა; გაფაციცებით ვადვენებდი რა თვალს ყველა მის მოძრაობას, მუხრუჭის პედალზე ფეხის დაჭერა და საჭის შემობრუნება მოვასწარი, ავტომანქანა ბეტონის ბორდიურს შეეჯახა და გაჩერდა. ერთი სიტყვით, ხევში გადაჩეხვას გადავრჩით. ხოლო ათი წლის შემდეგ, 1967 წლის თებერვალში „მალაქიას დუქანიდან“ მობრუნებული ოთარი რუსთაველის გზაზე ისევ ბეტონის ბორდიურს დაეჯახა და ამჯერად საბედისწეროდ. მანგლისის გზაზე გადავრჩით, რუსთაველის გზაზე კი ბედის უკუღმართობამ თავისი გაიტანა.

ოთარ მგელაძე 1967 წლის 19 თებერვალს 39 წლის ასაკში ტრაგიკულად დაიღუპა.

მზორთოთ «კაპრეო» ტაბოლო სუპოლოსაბებ

თბოლისო მოგახსნა იტალიური საკონდოტრო „კაპრეო“, რომელიც ახალი სოცოვო საკონდოტრო ნარმოებოში. პროდუქცოო მსოფლო სტანდარტის ტექნოლოგოებოთაო შექმნოლი. ეკოლოგოურად სუფთაო და ფასებოც ყველასათვის ხელმისაწვდომოო.

„კაპრეო“ (იტალი.) ნოშნავს — სურფოლი-სამებო — ამდენად, ის მართლაც რომ აკმა-ყოფილებს ყველა ასაკის მომხმარებლის მოთხოვნას.

კომპანოო, ძოროთად, ორიენტოებულიო კრემოან და ფენოვან ნამცხვრებოზე, ისეთებოზე, როგოროცა: კრუსანები, როგოლახი, როზენსო, ტოტო და სხვა კრემოიანი ნამცხვრები. ეს ნამცხვრები მთელ მსოფლოში ძალიან პოპულარულიო. ახლო მომავლოში ასო-რტიმენტი უფრო გოზრდებო. ამასთან, საკონდოტრო მზილებს შეკვეთებს ექსკლუზო-ურ ნამცხვრებოზე.

ნებისმიერი სახეობო არის „ფრეში“, ანუ ახალი, ასევე, კომპანოის კავშიო შეგოძლოთ, დაგემოვნოთ ნამდვილი იტალიური პიცო და ქართული ხაჭაპური, რომელიც გამოყენებულიო ინოვაციური ელემენტები.

ასჯერ გოგონილს — ერთხელ გასინჯოვა სჯობს!

სააღდგომოდ „კაპრეო“ მომხმარებელს სთავოზობს საუკეთესო ხარისხის გამოორჩეულ „პასკას“, რომელიც ქოშოშთან ერთად გამოყენებული იქნებო მშრალი ხილი (ცუ-კატები).

კომპანოის დევიზო მისსავე სახელწოდებოში, რომელიც სურფოლისამებო განგა-წყობო ტკბილი სომოვნებისათვის.

კომპანოო 2009 წლის დეკემბერიო შეიქმნო და მისი დამფუძნებლებო არიან ავტოორიტეტული კონდოტრები: რეზო დევიდარიანი, დავით ჩხენკელი და თემურ ვაშაკიძე, რომელთა გამოცდილება და ცოდნო კომპანოის ნარმატების სანინდარიო.

ახალი პროდუქტი იყიდებო შემდებ მისამართებო: ყაზბეგის გამზორო №32, ვაჟა-ფშაველას პროსპ. №64, ასევე თბოლისის მალაზოთა ქსელში. ოფისის ტელ. 39-82-50.

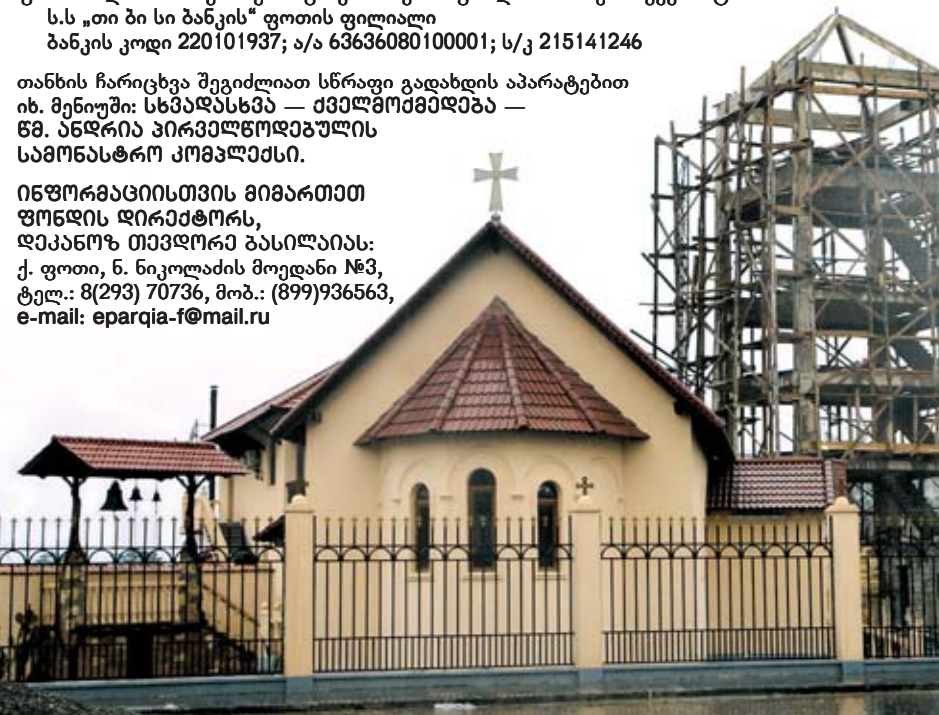
ნოიდა ანდრეო პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის-სამკოლო

- ს.ს „ბოართიანებოული ტელეკომი“ 602602
- შპს „ახტელი“ 700818
- შპს „გოთოიკომი“ 200320
- შპს „ჯოოსელი“ 700305
- შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისო და ზობის ეპარქოის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზოტიო: ს.ს „თო ბო სო ბანკის“ ფოთის ფილიალი ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვო შეგოძლოთ სწრაფო გადახდის აპორატებოთ იხ. მენიუში: სხმადასხმე — ქველმოქმედებო — წმ. ანდრეო პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიგოართოთ ფონდის დოკოტოროს, დეკანოზ თევდორო ბასილიანს: ქ. ფოთი, ნ. ნოკოლადის მოედანი №3, ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563, e-mail: eparqia-f@mail.ru

www.fact.ge
ACM Group

ნოკო ნოკოლადის პრემიის ახალი ლაურეატები

ხუთი წელიწადო არ გაცემულა პროფესოონალ სურნალისტო ნარმოსაჩენად განკუთვნილი დიდი ნოკო ნოკოლადის სახელობის პრემოო. ამოტომ იყო, რომ საქართველოს სურნალისტო შემოქმედებოთ კავშირი, პრემიების მიმნიჭებელი კომისოო პროფესოორ ნოდარ ტაბოიძის ხელმძღვანელობოთ, „იძულებული“ შეიქნო ოცი ცნობილი სურნალისტისთვის მიენიჭებინო ეს საპოტიო ჯილდო (ადრე, ყოველწლოურად 4-5 კაცს ანიჭებდნენ).

ლაურეატო უმრავლესო-ბას ჩვენი გაზეთის მკითხველი კარგად იცნობს. აო,ისინი: მარკ რევიკი (ცნობილი ტელედოქტორო), ბეჟან (ჟანი) სიხარულიძე (სურნალ „ნიანგის“ რედაქტორო), გოვი ბაქრაძე (ცნობილი სამხედრო სურნალისტო), ვახტანგ (გოჩა) ხუნდაძე (საპოტიარქოს ტელევიზოო „ერთსულოვნების“ დოლის პროგრამო „განთადის“ ხელმძღვანელი), არმავ სანებოძე (ცნობილი პუბლიცისტი, გაზეთ „საქართველო და მსოფლოს“ მთავარი რედაქტოროს მოადგილე), ლეილა კვირიკაშვილი (რადიო „საქართველო“ ხმის

ნამყვანი სურნალისტი), მათა ასათიანი (ტელეკომპანოო „რუსთავი 2“-ის საავტორო გადაცემა „პროფილის“ ნამყვანი), ლამარა კიკოლაშვილი (საქართველოს რადიოს დამსახურებული სურნალისტი), სპარტაკ ქობულია (გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ პასუხისმგებელი რედაქტორო), გოორგი ლაფერაშვილი (ტელეკომპანოოს „რუსთავი 2“-ის სურნალისტი), გოდერძო შარაშია (ტელეკომპანოო „იმედის“ სურნალისტი), თენგიზ პაჭკორო, ნანა ჭანტურია (ავსო-რედაქტოროს რადიოს საავტორო გადაცემათა რედაქტოროები), რობინზონ ოდიკაძე (გაზეთ

„ბათუმის“ ყოფილი რედაქტორო, „ბათუმის ქრონიკების“ განყოფილების გამგე), მათა ფურცელაძე (გაზეთ „ვერსიის“ მთავარი რედაქტორო), როსტომ ჩხეიძე (ცნობილი მწერალი, პუბლიცისტი, რედაქტორო), ხოთუნა ბერძენიშვილი (საზოგადოებორივი მაუნყებლის სურნალისტი), ლინა ბარათაშვილი (ცნობილი პოეტი და პუბლიცისტი). „საქართველო და მსოფლოს“ რედაქცოო ულოცავს ნოკო ნოკოლადის სახელობის პრემიის ლაურეატებს საყოველთაო აღიარებლას და ახალ ნარმატებებს უსურვებს შემოქმედებოთ საქმიანობოში.

უკრესო პოტივისხეოთ ყველასადო

საქართველოს სურნალისტო შემოქმედებოთმა კავშირმა პოტივი დამდო და ბატონ ჰომლეტ გეგიას ენერგიული მცდელობოთ აღდგენილი ნოკო ნოკოლადის სახელობის პრემოო მომანიჭო ქართული სურნალისტიკის განვითარებოში შეტანილი წვლილისათვის. დიდი მადლობო ჩემო მოკრძალებული საქმიანობისთვის.

აღტებს — პრესის, ტელე და რადიო სურნალისტებს, დამსახურებულ ადამიანებს, დიდოსტატებს, იმათ, ვისთან ერთადაც წლების განმავლობოში მუშაობის ბედნიერებო მქონდო. გულითადად ვულოცავ სურნალისტო მომდევნო თოობის ლირსულ ნარმომადგენლებს, ვინც 21 მარტს გამოარჩიეს როგორც საუკეთესონი საუკეთესოთა შოროს.

ულრმესო პოტივისცემოთ ყველასადო, არმავ სანებოლიკო

მედოიანიუსო
საინფორმაციო სააბონტო
<http://www.medianews.ge>

პირველი
საინფორმაციო სააბონტო
pirveli.com.ge

საქართულო
ესტუბოკოთ ჩვენს სოიტს
<http://www.geworld.net>

მთავარი რედაქტორო ირაპლი თოძუა
მთავარი რედაქტოროს მოადგილეები:
არმავ სანებოლიკო, გონდო მონარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორო ლეპან ზანბურაშვილი
ვებრედაქტორო გოჩა ხამთასი
რეალიზაციის მენეჯერი ღამოთო ბუბო, ოფისმენეჯერი თათოო ვაშაკიძე,
რეკლამის მენეჯერი ეთერი კასრალიშვილი (899 110 200)
გაზეთოთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპოპოთი.
მისამართო: თბოლისი, ამბროლაურის ქ. №166/5
ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net